ม.๓

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๑

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ม.๓

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๑

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานใน การสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้านอาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญามีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็ปไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTVของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้ารวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียน ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็งสมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่งและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) ประจำภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพ ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสารรวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียด คำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/ใบงาน/แบบฝึก แบบประเมิน ที่ตรงกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย คณะศึกษานิเทศก์ คณะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั้งประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
คำนำ	ก
บทนำ	ข
สารบัญ	ฆ - ฑ
คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ	ฒ - ง
คำชี้แจงรายวิชาภาษาไทย รหัส ท23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1	จ - ฉ
คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย รหัส ท23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1	ช
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ซ - ฌ
โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัส ท23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1	ญ - ถ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง จับใจจับตาหาความสำคัญ	**๑**
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว	๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	๑๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน	๒๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๑	๓๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒	๓๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓	๔๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๔	๔๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน	๕๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา ๑	๕๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา ๒	๖๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๑	๖๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๒	๗๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด	**๗๗**
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย	๘๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ใจความสำคัญและข้อมูลสนับสนุนเรื่องที่อ่าน	๘๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรม	๙๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนย่อความ	๑๐๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนเค้าโครงโครงงาน	๑๒๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานโครงงาน/มารยาทในการเขียน	๑๒๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น	๑๓๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง หลักสังเกตคำบาลีในภาษาไทย	๑๔๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง หลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย	๑๕๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ	๑๖๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก	๑๖๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑2 เรื่อง ข้อคิดจากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก	๑๖๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจคุณค่าวรรณคดี	**๑๗๔**
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	๑๗๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์	๑๘๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ	๑๙๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๒๐๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	๒๑๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักการพูดโน้มน้าวใจ	๒๒๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ปฏิบัติการพูดโน้มน้าวใจ	๒๒๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที	๒๓๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที	๒๓๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม	๒๔๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าจากบทเพลงและบทร้อยกรอง	๒๕๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิต	๒๖๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต	๒๗๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาพาที	**๒๘๕**
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ใจความสำคัญนั้นสำคัญไฉน	๒๘๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น	๓๐๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปฏิบัติการพูดแสดงความคิดเห็น	๓๑๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดอภิปราย	๓๑๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปฏิบัติการพูดอภิปราย	๓๒๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ประโยคไทยใช้ให้ถูก	๓๒๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน	๓๓๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนประโยคซับซ้อน	๓๔๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พินิจวรรณกรรม	๓๕๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นำเสนอคุณค่า	๓๖๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นำไปปรับใช้ในชีวิตจริง	๓๗๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บทกวีที่ชื่นชอบ	**๓๘๓**
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความวรรณกรรมท้องถิ่น	๓๘๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณกรรมท้องถิ่น	๔๐๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านตีความบทกวี	๔๑๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์	๔๒๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งจากบทประพันธ์	๔๓๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ	๔๓๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ	๔๔๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การฝึกอ่านคิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม	๔๔๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การฝึกอ่านคิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม	๔๕๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การฝึกอ่านคิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม	๔๕๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ประมวลผลรวบยอด : ระบุสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ	๔๖๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ประมวลผลรวบยอด : นำเสนอผลงาน	๔๖๕
บรรณานุกรม	**๔๖๘**
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	๔๖๙
คณะจัดคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑	๔๖๙
คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑	๔๗๐
คณะตรวจปรู๊ฟและจัดทำรูปเล่มคู่มือครู และแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑	๔๗๑

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และรายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

		เวลาเรียน / นอกเวลาเรียน
DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ / ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ / ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ / ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ / หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ / ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ / รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ / สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ / รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๙๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv,ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : ครูตู้ DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th

คำชี้แจง

ประกอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ท๒๒๑๐๑ และ ท๒๓๑๐๑ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีข้อชี้แจงในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนี้

๑. ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

๒. เตรียม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่จะใช้ประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้และที่ได้ระบุไว้ในแผนของแต่ละแผน โดยเตรียมไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ วัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

๓. แหล่งเรียนรู้ เตรียมแหล่งเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุดของโรงเรียน มุมศึกษาค้นคว้าในห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๔. การจัดสภาพแวดล้อม โดยจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ห้องเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่น

๕. การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการขั้นตอนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป ดังนี้

๕.๑ ขั้นนำ เป็นขั้นที่เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ให้มีความพร้อมก่อนการเรียนเนื้อหาใหม่ เช่น ทบทวนความรู้เดิมที่เคยเรียนมา สนทนาซักถาม เล่นเกม ร้องเพลง กิจกรรมเบรนยิมเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเสียงเพลง และดนตรี

๕.๒ ขั้นสอน เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่ โดย

๕.๒.๑ ศึกษาจาก ใบความรู้ หนังสือเรียน แหล่งเรียนรู้ต่างๆ

๕.๒.๒ ใช้กระบวนการกลุ่ม ระดมสมอง อภิปราย

๕.๒.๓ ให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเอง ครูคอยให้คำแนะนำ เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน

๕.๒.๔ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และนำเสนอผลงาน

๕.๒.๓ ใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๕.๓ ขั้นสรุป เป็นขั้นตอน ที่ให้นักเรียนได้สรุปเป็นความคิดรวบยอด เช่น การทำใบงาน แบบฝึกหัด ใบกิจกรรม สร้างผลงานชิ้นงานหรือโครงงาน เป็นต้น

๖. การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ดังนี้

๖.๑ ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ บันทึกผลการเรียนรู้แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล

๖.๒ ตรวจประเมินผลงาน (ใบงาน แบบฝึกหัด ใบกิจกรรม สร้างผลงานชิ้นงานหรือโครงงาน) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แล้ววิเคราะห์ว่าควรส่งเสริมหรืออธิบายเพิ่มเติมอย่างไร

๖.๓ สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน จากการจัดการเรียนรู้ บันทึกผลเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑
รหัสวิชา ท**๒๓๑๐๑** เวลา ๖๐ ชั่วโมง

ศึกษาวิธีการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์ วิจารณ์ ตีความ และประเมินค่าวรรณคดีและวรรณกรรมโดยศึกษาเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านจับใจความ การอ่านตามความสนใจ ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ รายงานจากเรื่องที่อ่าน การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เขียนย่อความ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงงาน เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความรู้ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง พูดแสดงความคิดเห็นและการประเมินเรื่องจากการฟังการดู พูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดโน้มน้าว และศึกษาเกี่ยวกับคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย โครงสร้างประโยคซับซ้อน ระดับภาษา การแต่งบทร้อยกรอง

วิเคราะห์วิถีไทย ประเมินค่า ความรู้และข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม ท่องจำบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และสรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

โดยใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ความคิดนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต กระบวนการเขียนเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฟัง การดู และการพูด สามารถเลือกฟังและดู และพูดแสดงความรู้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่านำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐
ท ๒.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๔ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐
ท ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖
ท ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๖
ท ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

รวม ๒๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒

รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด :

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๒. ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

๓. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน

๔. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความและรายงาน

๕. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

๗. วิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

๘. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

๙. ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

๑๐. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด :

๒. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

๔. เขียนย่อความ

๖. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล

๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ

๙. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงงาน

๑๐. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๓ : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด :

๑. แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

๔. พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

๕. พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด :

๑. จำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย

๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

๓. วิเคราะห์ระดับภาษา

๖. การแต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด :

๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

๒. วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่า จากรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๔. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒

รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	จับใจจับตาหาความสำคัญ	ท๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๗ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐ ท๒.๑ ม.๓/๒ ท๓.๑ ม.๓/๖ ท๔.๑ ม.๓/๓ ท๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เป็นทำนองเสนาะหูได้ถูกต้องเข้าใจความหมาย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ครบครัน วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านอย่างสมเหตุสมผล แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ประเมินความถูกต้องของข้อมูล และมีมารยาทในการอ่าน เขียนข้อความด้วยลายมือที่อ่านง่ายใช้ถ้อยคำถูกต้องตามระดับภาษา การเขียนคำขวัญ มีมารยาทในการเขียน มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด สรุปเนื้อหา ประเมินคุณค่าวรรณคดี วรรณกรรม นำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง แล้วท่องจำ บอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	๑๒	๑๐
๒	พิถีพิถันสร้างความคิด	ท๑.๑ ม.๓.๒ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๗ ม.๓/๙ ท๒.๑ ม.๓/๔ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐ ท๓.๑ ม.๓/๑ ท๔.๑ ม.๓/๑ ท๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓	เข้าใจความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้การเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น วิจารณ์ความสมเหตุสมผล ลำดับความความเป็นไปได้ ตีความและประเมินค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ย่อบทความนิทานและข่าว เขียนรายงานและโครงงาน อย่างมีมารยาทในการเขียน แสดงความคิดเห็นจากการฟังและการดู จำแนกและใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ สรุปความรู้และข้อคิด	๑๒	๑๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			จากการอ่านวรรณคดี วรรณกรรม ไปประยุกต์ใช้		
๓	พินิจคุณค่า	ท๑.๑ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓.๕ ม.๓/๗ ม.๓/๙ ท๒.๑ ม.๓/๗ ท๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๔ ท๕.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	- การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่านแล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน - การวิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ และวิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง และการตีความประเมินคุณค่า ตลอดจนแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต โดยการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ สามารถแสดงความคิดเห็น ประเมินเรื่องจากการฟังและการดู - การพูดในโอกาสต่าง ๆ การพูดโน้มน้าวใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์ - การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่า จากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน แล้วสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๑๓	๑๐
๔	พัฒนาพาที	ท๑.๑ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ท๒.๑ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ท๓.๑ ม.๓/๔ ท๔.๑ ม.๓/๒ ท๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	- การระบุใจความสำคัญ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน และวิเคราะห์ วิจารณ์ประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการต่างๆ การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง - การวิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน - การตีความและประเมินคุณค่าบอกแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต - การเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ	๑๑	๑๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			- การพูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ การโต้วาที การอภิปราย - การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน - การสรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่า จากรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากยิ่งขึ้น แล้วสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง		
๕	บทกวีที่ชื่นชอบ	ท๑.๑ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๗ ม.๓/๙ ท๒.๑ ม.๓/๗ ท๓.๑ ม.๓/๕ ท๔.๑ ม.๓/๖ ท๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๔	- การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน และวิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ สามารถวิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง - การตีความ ประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต - การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ - การพูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ - การแต่งบทร้อยกรองโคลงสี่สุภาพ - การสรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้นตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	๑๒	๑๐
ประเมินผลระหว่างภาคเรียน				๓	
ประเมินผลปลายภาคเรียน				๓	
รวมทั้งสิ้น				๖๐	

หมายเหตุ ไม่รวมเวลาประเมินผลระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	๑.๓ แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ ประพฤติ ปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑ เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักการให้เพื่อส่วนรวม และเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒ แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน
- พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ให้ ๐ คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... /...../.....

คะแนน	๕๐ -	๖๖	ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
คะแนน	๔๐ -	๔๙	ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน	๒๐ -	๓๙	ระดับคุณภาพพอใช้
คะแนน	๐ -	๑๙	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

ระดับ

☐ ดีเยี่ยม

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา				
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน
- พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ให้ ๐ คะแนน

คะแนน	๕๐ -	๖๖	ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม
คะแนน	๔๐ -	๔๙	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	๒๐ -	๓๙	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	๐ -	๑๙	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... /...../.....

สรุปผลการประเมิน

ระดับ
- ☐ ดีเยี่ยม
- ☐ ดี
- ☐ พอใช้
- ☐ ปรับปรุง

แบบประเมินการคิดวิเคราะห์

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง:ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการคัดสรรข้อมูล	๑.๑ สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม				
	๑.๒ สามารถจัดลำดับข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
	๑.๓ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเลือกความคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม				
๒. ความสามารถในการจับประเด็นสำคัญ	๒.๑ สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุนได้				
	๒.๒ สามารถจับประเด็น ใจความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ได้				
	๒.๓ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล				
๓. ความสามารถในการวิเคราะห์	๓.๑ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้โดยผ่านการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล				
	๓.๒ วิเคราะห์ บอกความสำคัญ ความสัมพันธ์หรือความคิดรวบยอดของข้อมูลได้				
	๓.๓ วิเคราะห์ วิจารณ์ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ของสิ่งที่เรียนรู้ได้				
๔. ความสามารถในการสรุปคุณค่า	๔.๑ สามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น				
	๔.๒ มีการทำงานครบตามขั้นตอนการปรับปรุงงานและผลงานบรรลุเป้าหมาย				
	๔.๓ อธิบายขั้นตอนการทำงานและผลงานที่เกิดขึ้นทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่มีข้อบกพร่อง				
๕. ความสามารถในการสรุปและอภิปราย	๕.๑ สามารถสรุปสาระเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้ เช่น การเขียนโครงงาน รายงาน				
	๕.๒ สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้น				
	๕.๓ สามารถสรุป อภิปราย ขยายความแสดงความคิดเห็น โต้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียนสื่อสารในรูปต่างๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน
- พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ให้ ๐ คะแนน

คะแนน ๑๒ – ๑๕ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
คะแนน ๘ - ๑๑ ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน ๔ - ๗ ระดับคุณภาพ พอใช้
คะแนน ๐ - ๓ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... /...../.....

สรุปผลการประเมิน

ระดับ ☐ ดีเยี่ยม
☐ ดี
☐ พอใช้
☐ ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน			การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม			ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย			คุณธรรมในการเรียน			รวม
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒

เกณฑ์การประเมิน

๓ หมายถึง ดี

๒ หมายถึง พอใช้

๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ – ๑๒ คะแนน = ดี

๕ – ๘ คะแนน = พอใช้

๑– ๔ คะแนน = ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	**เกณฑ์การให้คะแนน**		
	๓	๒	๑
๑.ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจและกระตือรือร้นในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑–๒ ครั้งในคาบ	ขาดความสนใจและความกระตือรือร้น พูดคุยนอกเรื่องมากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป
๒. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอตลอดคาบ ตอบคำถามทุกครั้งที่ครูถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอตลอดคาบ ตอบคำถามที่ครูถาม ๑–๒ ครั้ง	ขาดการมีส่วนร่วมในทำกิจกรรม ไม่ตอบคำถามที่ครูถาม
๓. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่งตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๑–๒ ครั้ง	ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา มากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน	มีคุณธรรมในการเรียนโดยมีความขยัน ซื่อสัตย์และมีจิตสาธารณะต่อครูและเพื่อนทุกครั้งที่มีโอกาส	มีคุณธรรมในการเรียนโดยมีความขยัน ซื่อสัตย์และมีจิตสาธารณะต่อครูและเพื่อนบ้าง ๑–๒ ครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียนโดยไม่ขยันเรียน ไม่ซื่อสัตย์และไม่มีจิตสาธารณะต่อครูและเพื่อน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จับใจจับตาหาความสำคัญ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๑๒ ชั่วโมง

.....

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ม.๓/๗ วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ม.๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ม.๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ม.๓/๓ วิเคราะห์ระดับภาษา

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒ .สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วเป็นการอ่านออกเสียงมีลักษณะคล้ายการพูด ผู้อ่านต้องฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ให้ชัดเจน รู้จักการแบ่งวรรคตอนและฝึกบุคลิกท่าทางให้เหมาะสม

๒. การอ่านออกเสียงร้อยกรองผู้อ่านต้องทำความเข้าใจฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์แต่ละประเภท อ่านออกเสียงคำให้ถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี การแบ่งวรรคตอน การอ่านรวบคำ ใส่ลีลา น้ำเสียง สื่ออารมณ์ความรู้สึกให้เหมาะสมกับเนื้อหาของคำประพันธ์ที่อ่าน การฝึกอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของเนื้อความนั้น ๆ และถ่ายทอดออกมาด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะน่าฟังและเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการอ่าน

๓. บทอาขยานเป็นบทร้อยกรองที่ผู้แต่งได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด คติสอนใจ แสดงแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม โดยเลือกสรรถ้อยคำที่ประณีตไพเราะกินใจ เมื่อได้อ่านหรือได้ฟังจะเกิดความประทับใจ ซึ่งสอดแทรกเนื้อหาสาระ ที่ควรค่าแก่การจดจำหรือนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน แสดงถึงเอกลักษณ์และมรดกของชาติควรค่าแก่การรักษาให้คงอยู่ตลอดไป

๔. การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องเป็นการอ่านที่ต้องอาศัยทักษะการจับใจความสำคัญทำให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

๕. การตีความและประเมินคุณค่ารวมทั้งแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย ซึ่งงานเขียนประเภทร้อยกรองก็เป็นงานที่ต้องอาศัยหลักการตีความและการประเมินคุณค่าจากเรื่อง เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

๖. การอ่านวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีวรรณกรรมเป็นการอ่านเพื่อพิจารณา คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคม ที่สอดแทรกอยู่ในวรรณคดีวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านต้องวิเคราะห์เพื่อนำคุณค่าและข้อคิดไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๗. การถอดคำประพันธ์เป็นการฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยนำสาระสำคัญจากบทร้อยกรองมาเขียนเรียบเรียงใหม่เป็นบทร้อยแก้ว แต่ยังคงใจความสำคัญไว้อย่างครบถ้วน ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และต้องอาศัยประสบการณ์ ซึ่งการถอดคำประพันธ์จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาของบทร้อยกรองเพิ่มขึ้น

๘. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลลำดับความเป็นไปได้ของเรื่องเพื่อตีความ วิจารณ์ตามเนื้อหาสาระและสรุปผลเปรียบเทียบ ข้อดีข้อด้อย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

๙. การศึกษาระดับภาษาจะทำให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะ

๑๐. การวิเคราะห์ระดับภาษาจะทำให้เห็นข้อแตกต่าง ความเหมาะสมของการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

๑๑. คำขวัญเป็นงานเขียนสั้น ๆ กะทัดรัดใช้ภาษาที่สละสลวย มีสัมผัสคล้องจอง ทำให้จดจำได้ง่าย มีคติเตือนใจให้ข้อคิดเชิญชวนให้ปฏิบัติหรือละเว้น

๑๒. คำขวัญสร้างสรรค์ เป็นถ้อยคำคล้องจองเพื่อเตือนใจ หรือแสดงเอกลักษณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งใช้ภาษาที่สั้น กะทัดรัดและสละสลวย มีสัมผัสคล้องจอง ทำให้จดจำได้ง่าย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

๓.๒ หลักการออกเสียงบทร้อยกรอง

๓.๓ ความหมายและความสำคัญของการท่องจำบทอาขยาน

๓.๔ การอธิบายที่มาของวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณีได้

๓.๕ การสรุปเนื้อหาและอธิบายความหมายของคำศัพท์ในวรรณคดี เล่าเรื่องวรรณคดี

๓.๖ การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี

๓.๗ หลักการสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้

๓.๘ การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน

๓.๙ ลักษณะและความสำคัญของระดับภาษา

๓.๑๐ การวิเคราะห์ระดับของภาษาได้

๓.๑๑ หลักการเขียนคำขวัญ

๓.๑๒ การเขียนคำขวัญ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงานและเกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ระดับคุณภาพ / เกณฑ์การประเมิน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้นวรรคตอนเหมาะสม น้ำเสียงน่าฟังและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ลีลาการอ่านเป็นธรรมชาติ	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้นวรรคตอนเหมาะสม น้ำเสียงน่าฟังแต่บางช่วงต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับเนื้อหา	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้นวรรคตอนเหมาะสม แต่น้ำเสียงราบเรียบไม่น่าสนใจ	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน แต่ยังต้องปรับปรุงเรื่องการเว้นวรรคตอน

๒. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพด้วยทำนองเสนาะ

ระดับคุณภาพ / เกณฑ์การประเมิน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้นจังหวะเหมาะสม สามารถทอดเสียงเอื้อนเสียงและใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ได้ไพเราะ	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้นจังหวะเหมาะสม มีการทอดเสียงเอื้อนเสียงและใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ในบางจังหวะได้ดี	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้นจังหวะเหมาะสม พยายามทอดเสียงเอื้อนเสียงและใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ในบางจังหวะ แต่ยังทำได้ไม่ดีนัก	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน แต่ยังต้องปรับปรุงเรื่องการเว้นจังหวะและท่วงทำนองในการอ่าน

๓. การท่องจำบทอาขยาน

ระดับคุณภาพ / เกณฑ์การประเมิน	๔	๓	๒	๑
การท่องจำบทอาขยาน	ท่องจำบทอาขยานได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัด ตกหล่น ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์ตามบทประพันธ์ได้ดีมาก	ท่องจำบทอาขยานได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัด ตกหล่น ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์ตามบทประพันธ์ได้ดี	ท่องจำบทอาขยานได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัด ตกหล่น ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์ตามบทประพันธ์ได้พอใช้	ท่องจำบทอาขยานได้ถูกต้องทุกคำ แต่มีติดขัดบ้าง ออกเสียงคำบางคำยังไม่ชัดเจน เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องเป็นบางวรรค ระดับเสียงราบเรียบ ไม่แสดงอารมณ์

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคุณภาพ ๔	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ ๓	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ ๒	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ ๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ **พอใช้** ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านบทร้อยแก้ว **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว **ด้านทักษะ/กระบวนการ** อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า “ถ้านักเรียนได้รับเชิญให้ออกมาอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีวิธีการอ่านอย่างไรให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจ” โดยนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ๒. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว นักเรียนสังเกตวิธีการอ่าน จากนั้นให้นักเรียนวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้ ลงในสมุดบันทึกของนักเรียน ๑. การออกเสียงอักขรวิธี ร ล คำควบกล้ำ ๒. การแบ่งวรรคตอนการอ่าน ๓. การใช้น้ำเสียง สีหน้าและแววตา ๔. การแต่งกายและบุคลิกท่าทางการอ่าน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. วีดิทัศน์ การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว https://www.youtube.com/watch?v=FUh1uuq7puw ๒. ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ๓. ใบงานที่ ๑ เรื่องการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ๔. ใบงานที่ ๒ เรื่องการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว **ภาระงาน/ชิ้นงาน** อ่านข่าว บทความ สารคดี ผ่านเสียงตามสายในโรงเรียน

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากการสังเกตและการวิเคราะห์จากสิ่งที่นักเรียนจดบันทึกลงในสมุด ครูเขียนประเด็นคำตอบของนักเรียนบนกระดานตามหัวข้อที่กำหนด ให้นักเรียนจดบันทึกเพิ่มเติมประเด็นวิเคราะห์ของนักเรียนในส่วนที่ขาด ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ๔. ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในห้อง ฝึกการอ่านออกเสียงจากใบงานที่ ๑ และใบงานที่ ๒ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว นักเรียนกับคู่สลับกันอ่านจากนั้นให้เพื่อนสังเกตวิธีการอ่านและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องให้กับคู่ของนักเรียน ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับมารยาทในการอ่าน ครูนัดหมายให้นักเรียนทดสอบการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วนอกเวลาเรียน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์และการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ๒. นักเรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วลงในสมุดบันทึกของนักเรียน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓. ครูแนะนำแหล่งศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว เช่น ห้องสมุด หนังสือวิชาภาษาไทย เว็บไซต์ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นแหล่งศึกษาเพิ่มเติม ๔. ครูแนะนำให้นักเรียนหาโอกาสอ่านออกเสียงรายการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของโรงเรียน	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	ทดสอบการอ่านออกเสียง	แบบประเมินการอ่านออกเสียง	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

จุดประสงค์ อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

๑. ความหมายของการอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงตามอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง ชัดเจน เป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงถือเป็นการสื่อความหมายที่ก่อให้เกิด “ทักษะ” (วาสนา บุญสม, ๒๕๔๑ : ๒๒) ดังต่อไปนี้

๑) เกิดทักษะในการเปล่งเสียงให้ชัดเจน

๒) เกิดทักษะในการใช้อวัยวะที่ออกเสียงได้ถูกต้อง

๓) เกิดทักษะในการออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น

๔) เกิดทักษะในการวิเคราะห์คำที่อ่านมากขึ้น

๕) เกิดทักษะในการเปล่งเสียงตามรูปตัวอักษรควบกล้ำได้อย่างคล่องแคล่ว

๒. หลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว (ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔ : ๓-๔) มีดังนี้

๑. ก่อนอ่านควรศึกษาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจโดยศึกษาสาระสำคัญของเรื่องและข้อความทุกข้อความ เพื่อแบ่งวรรคตอนในการอ่านได้อย่างเหมาะสม

๒. อ่านออกเสียงดังพอเหมาะกับสถานที่และจำนวนผู้ฟัง ให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึงกัน ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป

๓. อ่านให้คล่อง ฟังรื่นหูและออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ชัดถ้อยชัดคำ โดยเฉพาะตัว ร ล หรือคำควบกล้ำต้องออกเสียงให้ชัดเจน

๔. อ่านออกเสียงให้เป็นเสียงพูดอย่างธรรมชาติที่สุด เน้นเสียงและถ้อยคำตามน้ำหนักความสำคัญของใจความ ใช้เสียงและจังหวะให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง เช่น ดุ อ้อนวอน จริงจัง โกรธ

๕. อ่านออกเสียงให้เหมาะกับประเภทของเรื่อง รู้จักใส่อารมณ์เหมาะสมตามเนื้อเรื่อง ขณะที่อ่านควรสบสายตาผู้ฟังในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ

๖. การอ่านในที่ประชุมต้องจับหรือถือบทอ่าน

๓. ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยแก้ว

๑. ศึกษาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง อารมณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน

๒. อ่านคำภาษาไทยให้ถูกต้องตามอักขระวิธี ชัดวรรค ชัดถ้อย ชัดคำ โดยเฉพาะคำ ร ล หรือคำควบกล้ำ

๓. แบ่งวรรคตอนในการอ่าน และอ่านเครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง

๔. มีสมาธิในการอ่าน ไม่อ่านผิด อ่านตก อ่านเพิ่ม หรืออ่านผิดบรรทัด กวาดสายตาจากซ้ายไปขวา อ่านไปอีกบรรทัดได้อย่าว่องไวและแม่นยำ

๕. อ่านด้วยน้ำเสียงที่เป็นธรรมชาติ เหมือนเสียงพูด มีลีลาและอารมณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน เน้นคำสำคัญและคำที่ต้องการให้เกิดภาพพจน์

๖. อ่านออกเสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกน หรืเสียงเบาเกินไป ถ้าอ่านออกเสียงผ่านไมโครโฟน ควรยืนให้สง่างาม ปากห่างจากไมโครโฟนพอเหมาะ เพื่อมิให้เสียงหายใจเข้าไมโครโฟน

๗. ในระหว่างที่อ่านควรกวาดสายตาตามตัวอักษร สลับกับการเงยหน้าขึ้นสบตาผู้ฟัง อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ

๔. คุณค่าของบทร้อยแก้ว

๑. ผู้ฟังได้อรรถรสจากถ้อยคำภาษาวรรณศิลป์

๒. การอ่านด้วยน้ำเสียงไพเราะชัดเจน มีจังหวะวรรคตอน ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน

๓. ได้เพิ่มพูนความรู้จากผู้เขียนเรียบเรียง

๔. สืบทอดวัฒนธรรมภาษาให้ยั่งยืนสืบไป

****

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

วันแห่งความรัก : วันวาเลนไทน์

ถ้าจะถามว่าวันแห่งความรักนั้นมีที่มาอย่างไร ใครๆ ก็คงอยากรู้ ก่อนที่จะรู้เรื่องราวของวันแห่งความรัก อยากให้ถามใจตัวเองว่า อยากให้มีวันแห่งความรักมาถึงเราบ้างไหม อยากให้มีคนรักเรา และเราก็อยากรักคนอื่นด้วยมีบ้างไหม คนที่จะตอบคำถามนี้ได้ดีก็คงจะต้องเป็นคนที่มีความรักอยู่ในหัวใจ เพราะวันนี้เป็นวันที่ส่งความรักถึงกัน เป็นวันพิเศษสำหรับคนที่มีความรัก วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ของทุกปี เชื่อกันว่า ในวันนี้ “คิวปิดเทพเจ้าแห่งความรัก” จะแผลงศรมาปักอกบรรดาชายหญิงทั้งหลายให้เกิดความรักต่อกันและกัน

มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า วันวาเลนไทน์ มีต้นเค้ามาจากเทศกาลลูเปอร์คาเลีย (Lupercalia) ซึ่งเป็นเทศกาลที่ชาวโรมันโบราณจัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่ยูโนเทวีแห่งสตรีเพศ การสมรสและการให้กำเนิด ชายชาวโรมันจะติดชื่อหญิงสาวที่จะเป็นคู่ของตนในระหว่างเทศกาลนี้ไว้ที่แขนเสื้อ หญิงชายจะแลกเปลี่ยนของขวัญกัน ฝ่ายหญิงมักจะได้ถุงมืออบน้ำหอม หรือเครื่องประดับต่างๆ ต่อมาชื่อ “ลูเปอร์คาเลีย” ได้กลายมาเป็นวันที่ระลึกของ “เซนต์วาเลนไทน์” ผู้ซึ่งเลื่อมใสในคริสต์ศาสนาอย่างแรงกล้า และคอยให้ความช่วยเหลือชาวคริสต์ที่ถูกตามล่าจากกษัตริย์เคลาเดียสที่ ๒ แห่งโรมันผู้เกลียดชังชาวคริสต์มาก จนในที่สุดตนเองต้องถูกประหารชีวิต แท้จริงแล้ว ถ้าจะถามว่าวันวาเลนไทน์คืออะไร ก็คงต้องบอกตามที่มาของวันนี้ว่า วันวาเลนไทน์เป็นวันที่ฉลองการรำลึกถึงนักบุญวาเลนไทน์ผู้ซึ่งถูกประหารชีวิตเมื่อหลายร้อยปีก่อนนั้นเอง ความดีของท่านได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความรักที่คนยกย่องทั่วไปเล่ากันมาว่า พิธีเก่าๆ ยังคงได้รับการสืบทอดต่อมาดังที่กล่าวกันว่าในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ หญิงสาวจะรับประทานไข่ต้ม และปักใบของต้นเบย์ ๕ ใบ ไว้ที่หมอนก่อนเข้านอนในคืนวันวาเลนไทน์ เชื่อกันว่า การกระทำดังกล่าวจะทำให้ฝันเห็นคู่ชีวิตในอนาคต (วิภา ณาณวังศะ ๒๕๒๒ : ๑๗)

เทศกาลวาเลนไทน์ในช่วงต่อมา จะเริ่มมีการแลกเปลี่ยนการ์ดวาเลนไทน์กันแทนของขวัญ เชื่อกันว่าดุ๊กแห่งออร์ลีนส์เป็นบุคคลที่เริ่มทำการ์ดวาเลนไทน์เป็นคนแรก ในขณะที่ถูกคุมขังอยู่ในหอคอยแห่งลอนดอนในปี ค.ศ. ๑๕๑๕ เขาได้เขียนโคลงเกี่ยวกับความรักหรือ “วาเลนไทน์” ให้แก่ภรรยาของเขาในฝรั่งเศส และในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ และ ๑๘ ชายหนุ่มและหญิงสาวที่เป็นคู่รักกัน ก็ทำการ์ดแลกเปลี่ยนกัน การ์ดวาเลนไทน์ได้เริ่มแพร่หลายมายังประเทศสหรัฐอเมริกาในระหว่างสงครามกลางเมือง และไม่นานหลังจากนั้น ก็กลายมาเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของทั่วโลกทีเดียว

ในประเทศไทยปัจจุบัน นอกเหนือจากการมอบการ์ดวาเลนไทน์แล้ว หญิงชายยังนิยมส่งดอกกุหลาบแดงให้แก่กัน บางคนให้เฉพาะดอกกุหลาบแดงเป็นสื่อแทนความรักหรือใช้ดอกกุหลาบแดงบอกความในใจของตนให้กับคนที่ตนรักทราบก็มี บางคนให้ทั้งการ์ดวาเลนไทน์ และดอกกุหลาบ บางคนก็จะมีของที่ระลึกอื่น ๆ ที่สวยงามมอบไปพร้อมๆ กับดอกกุหลาบและการ์ดวาเลนไทน์ก็มี

การใช้สื่อต่างๆ แทนความรักดังกล่าว ไม่เพียงแต่บอกรักกันเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นหนุ่มสาวเท่านั้น ยังขยายวงกว้างออกไปสู่กลุ่มเพื่อนต่อเพื่อน และยังเป็นกลุ่มลูกมอบสื่อความรักแทนความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่ด้วยเช่นกัน ภาพการสื่อความรักจากกลุ่มต่างๆ นับเป็นภาพแห่งความสวยงาม ความอบอุ่น ความรัก และปรารถนาดีต่อกัน ขอเพียงแต่อย่าเป็นภาพที่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาวไทยก็น่าชื่นใจแล้วสื่อรักที่มอบแก่กัน สิ่งเหล่านี้พอจะบอกให้เราทราบได้ว่า เรื่องราวของวาเลนไทน์ยังคงได้รับการสืบทอดและอยู่ในความทรงจำของมนุษย์ พอๆ กับการที่หญิงชายอยากจะบอกความในใจของตนให้แก่คนที่ตนพึงพอใจและความรักที่อยากจะมอบให้ เพราะใครๆ ก็ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ความรักเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และมีค่ากว่าสิ่งใดๆ

ประดับ จันทร์สุขศรี

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

บทกลอนพระอภัยมณี ตอนนางผีเสื้อลักพระอภัยมณี

อสุรีผีเสื้อแสนสวาท เห็นภูวนาถนิ่งไปก็ใจหาย
เออพ่อคุณทูลหัวผัวข้าตาย ราพณ์ร้ายลูบต้องประคององค์
เห็นอุ่นอยู่รู้ว่าสลบหลับ ยังไม่ดับชนม์ชีพเป็นผุยผง
พ่อทูลหัวกลัวน้องนี้มั่นคง ด้วยรูปทรงอัปลักษณ์เป็นยักษ์มาร
จำจะแสร้งแปลงร่างเป็นนางมนุษย์ ให้ผาดผุดทรวดทรงส่งสัณฐาน
เห็นพระองค์ทรงโฉมประโลมลาน จะเกี้ยวพานรักใคร่ดังใจจง
แล้วอ่านเวทเพศยักษ์ก็สูญหาย สกนธ์กายดังกินนรนวลหง
เอาธารามาชโลมพระโฉมยง เข้าแอบองค์นวดฟั้นคั้นประคอง

บทกลอนพระอภัยมณี ตอนหนีนางผีเสื้อสมุทร

ฝ่ายเงือกน้ำนอนกลิ้งนิ่งสดับ กิตติศัพท์สองแจ้งแถลงไข
รู้ภาษามนุษย์แน่ในใจ จะกราบไว้วอนว่าให้ปราณี
ค่อนเขยื้อนเลื่อนลุกขึ้นทั้งเจ็บ ยังมึนเหน็บน้อมประณตบทศรี
พระผ่านเกล้าเจ้าฟ้าในธาตรี ข้าขอชีวิตไว้อย่าให้ตาย
พระราชบุตรฉุดลากลำบากเหลือ ดังหนังเนื้อนี้จะแยกแตกสลาย
ทั้งลูกเต้าเผ่าพงศ์ก็พลัดพราย ยังแต่กายเกือบจะดิ้นสิ้นชีวัน
พระองค์เล่าเขาก็พาเอามาไว้ เศร้าพระไทยทุกข์ตรอมเหมือนหม่อมฉัน
ขอพระองค์จงโปรดแก้โทษทัณฑ์ ช่วยผ่อนผันให้ตลอดรอดชีวา

บทกลอนพระอภัยมณี ตอนศรีสุวรรณเข้าเมืองรมจักร

ทั้งสามพราหมณ์เข้าประคองแล้วร้องไห้ น้ำตาไหลพรั่งพรายทั้งซ้ายขวา
ต่างนบนอบปลอบหน่อกษัตรา อย่าโศกาตรอมนักจงหักใจ
อันกำเนิดเกิดมาในหล้าโลก สุขกับโศกมิได้สิ้นอย่าสงสัย
ซึ่งเกิดเหตุเชษฐาเธอหายไป ก็ยังไม่รู้เห็นว่าเป็นตาย
ควรจะคิดติดตามแสวงหา แล่นนาวาไปในวนชลสาย
แม้นพระพี่มิได้ม้วยชีวาวาย ก็ดีร้ายจะได้พบประสบกัน
ข้าทั้งสามก็จะตามเสด็จด้วย ผิดชอบช่วยไปกว่าจะอาสัญ
จงดับทรงโศกาอย่าจาบัลย์ จะเนิ่นวันเสียเปล่าไม่เข้ายา

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
อักขรวิธี	ออกเสียงอักขร ตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องทุกแห่ง	ออกเสียงอักขร ตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องแต่ยังมีผิดอยู่บ้าง	ออกเสียงอักขร ตัวสะกด ควบกล้ำ ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง	ออกเสียงอักขร ตัวสะกด ควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง
น้ำเสียง/อารมณ์	เสียงดังชัดเจน สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงดังพอสมควร สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงเบา สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงเบาขาด ความชัดเจน ขาดการสอดแทรกอารมณ์
ความถูกต้องในการอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะ ลีลาถูกต้องสมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ถูกต้องแต่ขาด จังหวะและขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้องทั้งจังหวะ และขาดลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่นท่าทาง สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เหมาะสม	มีความเชื่อมั่นท่าทาง สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่องบางส่วน	ขาดความเชื่อมั่น ท่าทางสัมพันธ์กับ เนื้อเรื่องบางส่วน	ขาดความเชื่อมั่น ท่าทางไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๓ – ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ – ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ – ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ – ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน/คะแนน						
		อักขรวิธี (๔ คะแนน)	น้ำเสียง/อารมณ์ (๔ คะแนน)	ความถูกต้องในการอ่าน (๔ คะแนน)	บุคลิกท่าทาง (๔ คะแนน)	**รวม**	**ผ่าน**	**ไม่ผ่าน**
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง **ด้านทักษะ/กระบวนการ** อธิบายหลักอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูถามคำถามเพื่อทบทวนความรู้จากชั่วโมงที่ผ่านมา “บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองแตกต่างกันอย่างไร” และ “การอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีหลักการอ่านอย่างไร” ครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้วิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดบันทึก ๒. นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองแบบธรรมดาจากใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงแบบธรรมดา ครูแนะนำเรื่องการแบ่งวรรคตอน และการอ่านเพื่อเอื้อสัมผัส ครูนำนักเรียนอ่านออกเสียงแบบทำนองเสนาะ นักเรียนสังเกตวิธีการแบ่งวรรคตอน การอ่านรวบคำ การเอื้อนเสียง จากนั้นให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกัน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. วีดีทัศน์การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ๒. ใบงานเรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ – ๔ คน ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองแบบร้อยแก้วและแบบทำนองเสนาะ ให้สมาชิกในทุกคนในกลุ่มสลับกันอ่านให้เพื่อนสมาชิกฟังที่ละคน โดยให้เพื่อนช่วยแนะนำวิธีการอ่านให้กับเพื่อนและช่วยฝึกให้กับเพื่อนที่อ่านไม่คล่อง ๔. ครูนัดหมายให้นักเรียนแต่ละคนมาทดสอบอ่านออกเสียงบทร้อยกรองแบบร้อยแก้วและแบบทำนองเสนาะนอกเวลาเรียน ครูอธิบายวิธีการวัดและประเมินผลการทดสอบอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้นักเรียนทราบ **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้ถูกต้องและไพเราะ ๒. นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั่วโมงลงในสมุดบันทึกความยาวประมาณ ๓ บรรทัดเสร็จแล้วนำส่งครู	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	ทดสอบการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	บทร้อยกรอง	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

๑ ความหมายของการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินซาบซึ้งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด การอ่านบทร้อยกรองอ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูด ตามปกติเหมือนกับอ่านร้อยแก้วแต่มีจังหวะวรรคตอน

๒. อ่านเป็นทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้นเป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส ตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ให้ชัดเจนและเหมาะสม

๒. หลักในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียง วรรณยุกต์เสียงหนักเบา

๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย

๓. อ่านตามบังคับสัมผัส เช่น กัด-ตะ-เว-ที เพื่อให้สัมผัสกับ สัตย์

๔. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน

๕. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป

๖. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา

๗. มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง และทอดจังหวะให้ช้าจนจบบท

๓. ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรอง หรือทำนองเสนาะ ให้ไพเราะและประทับใจผู้ฟังมีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. ก่อนอ่านทำนองเสนาะควรรักษาสุขภาพให้ดี มีความพร้อมทั้งกายและใจ จะช่วยให้มั่นใจมากขึ้น

๒. ตั้งสติให้มั่นคง ไม่หวั่นไหว ตื่นเต้น ตกใจ หรือประหม่า ควรมีสมาธิก่อนอ่านและขณะกำลังอ่านเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด

๓. ก่อนอ่านควรตรวจดูบทอ่านอย่างคร่าวๆ และรวดเร็วเพื่อพิจารณาคำยาก หรือการผันวรรณยุกต์

๔. พิจารณาบทที่จะอ่าน เพื่อตัดสินใจ เลือกใส่อารมณ์ในบทอ่านให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อความ

๕. หมั่นศึกษาและฝึกฝนการอ่านทำนองเสนาะจากผู้รู้เกี่ยวกับกลวิธีต่าง ๆ อยู่เสมอจึงจะทำให้สามารถอ่านทำนองเสนาะได้อย่างไพเราะ

๔. คุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ผู้ฟังเห็นความงามของบทร้อยกรองที่อ่าน

๒. ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง

๓. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๔. จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ

ใบงานเรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

อหังการ์ของดอกไม้

สตรีมีสองมือ มั่นยึดถือในแก่นสาร
เกลียวเอ็นจักเป็นงาน มิใช่ร่านหลงแพรพรรณ
สตรีมีสองตีน ไว้ป่ายปีนความใฝ่ฝัน
ยืดหยัดอยู่ร่วมกัน มิหมายมั่นกินแรงใคร
สตรีมีดวงตา เพื่อเสาะหาชีวิตใหม่
มองโลกอย่างกว้างไกล มิใช่คอยชม้อยชวน
สตรีมีดวงใจ เป็นดวงไฟไม่ผันผวน
สร้างสมพลังมวล ด้วยเธอล้วนก็คือคน
สตรีมีชีวิต ล้างรอยผิดด้วยเหตุผล
คุณค่า “เสรีชน” มิใช่ปรนกามารมณ์
ดอกไม้มีหนามแหลม มิใช่แย้มคอยคนชม
บานไว้เพื่อสะสม ความอุดมแห่งแผ่นดิน

(จิระนันท์ พิตรปรีชา)

กระดูกสันหลัง

ข้าแต่สูเจ้าชาวนา ข้าขอบูชา
ว่าสูเลิศมนุษย์สุดแสวง
รูปร่างกำยำดำแดง เจ้าเป็นหัวแรง
กระดูสันหลังรัฐเรา
เลี้ยงเทศเลี้ยงไทยไม่เบา ด้วยข้าวปลาเอา
แลกเปลี่ยนสินค้าควรเมือง
ครั้งกิจพาณิชย์รุ่งเรือง เจ้าไม่ฝืดเคือง
วัดวาอารามจำเริญ
กินบ้างเล่นบ้างอย่างเพลิน ทำบุญเหลือเกิน
กับวัดกับพระดะไป
ยามยากยังพอทนได้ ทองสะสมไว้
ขายหมดจำนองไร่นา
โอ้สูผู้พร่องศึกษา อดทนนักหนา
โทษใดไปโทษโทษกรรม
สูไม่มากปากมากค้า สูเป็นคนทำ
ทำได้เท่าไรทำไป
ขาดแคลนแสนเข็ญเป็นไฉน สูเจ้าอยู่ได้
ด้วยดวงหน้ายิ้มพริ้มพราย
อิ่มประโยชน์โปรดคนทั้งหลาย เอื้อมกายใจสบาย
ฤาพ่อเพื่อนยากแห่งสยาม
เป็นไฉนอย่างไรก็ตาม เจ้ายอดพยายาม
เป็นผู้คู่ควรบูชา

(โครงกลอนครูเทพ เล่ม ๒ : เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี)

เพลงชาติไทย

ธงชาติไทย ไกวกวัด สะบัดพลิ้ว แลริ้วๆสลับงามเป็นสามสี
ผ้าผืนน้อยบางเบาเพียงเท่านี้ แต่เป็นที่รวมชีวิตและจิตใจ
ชนรุ่นเยาว์ ยืนเรียบระเบียบแถว ดวงตาแน่วนิ่งตรง ธงไสว
ประเทศไทย รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย ฟังคราใดเลือดซ่านพล่านทั้งทรวง
ผืนแผ่นดินถิ่นนี้ที่พำนัก เราแสนรักและแสนจะแหนหวง
แผ่นดินไทย ไทยต้องครองทั้งปวง ชีพไม่ร่วงใครอย่าล้ำมาย่ำยี
เธอร้องเพลงชาติไทยมั่นใจเหลือ พลีชีพเพื่อชาติที่รักสมศักดิ์ศรี
เพลงกระหึ่มก้องฟ้าก้องธาตรี แม้นไพรีได้ฟังยังถอนใจ
แต่สิ่งหนึ่งซึ่งไทยร้าวใจเหลือ คือเลือดเนื้อเป็นหนอนคอยบ่อนไส้
บ้างหากินบนน้ำตาประชาไทย บ้างฝักใฝ่ลัทธิชั่วน่ากลัวเกรง
ทุกวันนี้ศึกไกลยังไม่ห่วง แต่หวั่นทรวงศึกใกล้ไล่ข่มเหง
ถ้าคนไทยหันมาฆ่ากันเอง จะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง

นภาลัย (ฤกษ์ชนะ) สุวรรณธาดา

โลก

โลกนี้มิได้อยู่ด้วย มณี เดียวนา
ทรายและสิ่งอื่นมี ส่วนสร้าง
ปวงธาตุต่ำกลางดี ดุลยภาพ
ภาคจักรพาลมิร้าง เพราะน้ำแรงไหน

ภพนี้มิใช่หล้า หงส์ทอง เดียวเอย
กาก็เจ้าของครอง ชีพด้วย
เมาสมมุติจองหอง หินชาติ
น้ำมิตรแล้งโลกม้วย หมดสิ้นสุขศานต์ ฯ

(อังคาร กัลยาณพงศ์)

แบบสังเกตกระบวนการการทำงานกลุ่ม

เรื่อง..... ...

ชื่อผู้ถูกสังเกต.....

กลุ่ม.....

เรื่องที่	รายการพฤติกรรมที่สังเกต	**ระดับความสนใจในการปฏิบัติ**		
		น้อย	**ปานกลาง**	**มาก**
		๑	๒	๓
๑	การกำหนดหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม			
๒	การแสดงความคิดเห็น การวางแผนการทำงาน			
๓	การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม			
๔	การตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม			
๕	ความร่วมมือในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม			
รวม				
รวมคะแนน				

(ลงชื่อ).....หัวหน้ากลุ่ม.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ- นามสกุล	รายการสังเกต				รวม คะแนน	สรุปผล	
		สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล						
		๑	๒	๓	๔	๔	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ครูผู้สอน

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
อักขรวิธี	ออกเสียงอักขระ ตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องทุกแห่ง	ออกเสียงอักขระ ตัวสะกด ควบกล้ำ ถูกต้องแต่ยังมีผิดอยู่บ้าง	ออกเสียงอักขระ ตัวสะกด ควบกล้ำ ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง	ออกเสียงอักขระ ตัวสะกด ควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง
น้ำเสียง/อารมณ์	เสียงดังชัดเจนไพเราะ สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงดังพอสมควรมี ความไพเราะ สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงเบา สอดแทรกอารมณ์ เหมาะสมกับเรื่อง	เสียงเบาขาด ความชัดเจน ขาดการสอดแทรก อารมณ์
ความถูกต้องในการอ่าน	การเว้นวรรคตอน จังหวะ ลีลาถูกต้อง สมบูรณ์	การเว้นวรรคตอน จังหวะถูกต้อง แต่ขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ถูกต้องแต่ขาด จังหวะและขาดลีลา	การเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้องทั้งจังหวะ และขาดลีลา
บุคลิกท่าทาง	มีความเชื่อมั่นท่าทาง สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เหมาะสม	มีความเชื่อมั่นท่าทาง สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่องบางส่วน	ขาดความเชื่อมั่น ท่าทางสัมพันธ์กับ เนื้อเรื่องบางส่วน	ขาดความเชื่อมั่น ท่าทางไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง

ระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๓ – ๑๖ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๙ – ๑๒ หมายถึง ดี
คะแนน ๕ – ๘ หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑ – ๔ หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน/คะแนน						
		อักขรวิธี (๔คะแนน)	น้ำเสียง/ อารมณ์ (๔ คะแนน)	ความ ถูกต้องใน การอ่าน (๔ คะแนน)	บุคลิก ท่าทาง (๔ คะแนน)	**รวม**	**ผ่าน**	**ไม่ผ่าน**
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ | **เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน** | **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** | **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
การท่องจำบทอาขยาน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ๑. บอกความหมายของอาขยานได้ ๒. บอกวัตถุประสงค์ของการท่องอาขยานได้ ๓. อธิบายประโยชน์ของการท่องจำบทอาขยาน **ด้านทักษะ/กระบวนการ** ท่องจำบทอาขยาน เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	**ขั้นนำ** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงบทอาขยานที่นักเรียนชื่นชอบและอยู่ในความทรงจำว่าเพราะเหตุใดเราจึงชื่นชอบและจดจำบทอาขยานนั้น ๆ ได้ จากนั้นครูจึงกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน ๒. ครูสุ่มถามนักเรียนในประเด็นดังต่อไปนี้ - ความหมายของอาขยาน - วัตถุประสงค์ของการท่องอาขยาน - ประโยชน์และคุณค่าองการท่องจำบทอาขยาน ๓. ครูติดบทประพันธ์จากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร บนกระดานดังนี้ “พระโฉมยงองค์อภัยมณีนาถ เพลินประพาสพิศดูหมู่มัจฉา เหล่าฉลามล้วนฉลามตามกันมา ค่อยเคลื่อนคลาคล้ายคล้ายในสายชล ฉนากอยู่คู่ฉนากไม่จากคู่ ขึ้นฟ่องฟูพ่นฟองละอองฝน ฝูงพิมพาพาฝูงเข้าแฝงวน บ้างผุดพ่นฟองน้ำบ้างดำจร กระโห้เรียงเคียงกระโห้ขึ้นโบกหาง ลอยสล้างกลางกระแสแลสลอน มังกรเกี่ยวเลี้ยวลอดกอดมังกร ประชุมซ่อนแฝงชลขึ้นวนเวียน ฝูงม้าน้ำทำท่าเหมือนม้าเผ่น ขึ้นลอยเล่นเลี้ยวลัดฉวัดเฉวียน ตะเพียนทองท่องน้ำนำตะเพียน ดาษเดียรดูเพลินจนเกินมา	๑. บทอาขยาน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร จากหนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ใบความรู้เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน ๓. ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ท่องจำบทอาขยาน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

	เห็นละเมาะเกาะเขาเขียวชอุ่ม โขดตะคุ่มเคียงเคียงเรียงรุกขา จะเหลียวซ้ายสายสมุทรสุดสายตา จะแลขวาควันคลุ้มกลุ้มโพยม จะเหลียวดูสุริย์แสงเข้าแฝงเมฆ ให้วิเวกหวาดองค์พระทรงโฉม ฟังสำเนียงเสียงคลื่นดังครื้นโครม ยิ่งทุกข์โทมนัสในฤทัยทวี” ๔. นักเรียนอ่านบทประพันธ์เป็นทำนองธรรมดา ๑ รอบ ๕. นักเรียนอ่านบทประพันธ์เป็นทำนองเสนาะ ๑ รอบ ๖. ครูเสนอแนะท่วงทำนองการแบ่งวรรคตอนการอ่านทำนองเสนาะ การอ่านรวบคำ การอ่านเอื้อสัมผัส และการเอื้อนเสียงเพื่อให้เกิดความไพเราะ นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม ๗. นักเรียนฝึกท่องจำบทอาขยาน เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๘. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ ๙. ขณะที่นักเรียน ทำกิจกรรมกลุ่ม ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและบันทึกลงแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ๑๐. ครูแจ้งกำหนดการสอบท่องจำบทอาขยานหลักให้นักเรียนทราบ **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปในประเด็นดังต่อไปนี้ - ความหมายของอาขยาน - วัตถุประสงค์ของการท่องอาขยาน - ประโยชน์ของการท่องจำบทอาขยาน	

๗. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของอาขยานได้ ๒. บอกวัตถุประสงค์ของการท่องอาขยานได้ ๓. อธิบายประโยชน์ของการท่องอาขยานได้	๑. ถามคำถาม ๒. ถามคำถาม ๓. ถามคำถาม	๑. แบบประเมินการตอบคำถาม ๒. แบบประเมินการตอบคำถาม ๓. แบบประเมินการตอบคำถาม	๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ๒. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ๓. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ท่องจำบทอาขยาน เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	การประเมิน	แบบประเมินการท่องจำบทอาขยาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

การท่องจำบทอาขยาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ให้นิยามคำว่า “อาขยาน” ไว้ว่า บทท่องจำ การบอกเล่า การบอก การสวด เรื่อง นิทาน “อาขยาน” อ่านออกเสียงได้ ๒ อย่าง คือ อา - ขะ - หยาน หรือ อา - ขะ -ยาน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้มีการท่องอาขยานอย่างจริงจังในสถาน ศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการท่องอาขยาน ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและให้ซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
๒. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
๓. เพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดคุณธรรม คติธรรม และข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชน
๔. เพื่อส่งเสริมให้มีจิตสำนึกทางวัฒนธรรมของคนในชาติในฐานะ “รากร่วมทางวัฒนธรรม”

ประโยชน์ของการท่องจำอาขยาน

การท่องจำบทอาขยานเปรียบเสมือนเป็นบันไดขั้นแรกที่นำไปสู่การคิด เมื่อมีข้อมูลตัวอย่างที่ดีซึ่งเป็นคลังความรู้ที่เราเก็บไว้กับตัว ต้องการใช้เมื่อใดเราก็สามารถนำออกมาใช้ได้ทันที นอกจากนั้นการท่องจำบทอาขยานยังเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การเลือกจำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าทั้งในเชิงภาษาและเนื้อหาที่เราได้พบในชีวิตประจำวันอีกด้วย

การท่องจำบทอาขยานมีประโยชน์ สรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยให้เกิดความซาบซึ้งในเรื่องที่อ่าน
๒. ฝึกการคิดวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน
๓. เป็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไพเราะ
๔. ช่วยให้มีคติประจำตัว สอนใจให้ได้ระลึกถึงคุณธรรมที่ได้จดจำ
๕. ช่วยกล่อมเกลาและจรรโลงใจให้มีความประณีตมากขึ้น
๖. เป็นตัวอย่างการแต่งคำประพันธ์ตามรูปแบบที่ได้ท่องจำ
๗. ได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน
๘. สามารถนำไปใช้อ้างอิงในงานต่าง ๆ ได้

ปรับปรุงมาจาก www.thaigoodview.com

ใบงานเรื่อง การคัดลายมือ หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดบทอาขยานที่กำหนดให้ต่อไปนี้

"พระโฉมยงองค์อภัยมณีนาถ เพลินประพาสพิศดูหมู่มัจฉา
เหล่าฉลามล้วนฉลามตามกันมา ค่อยเคลื่อนคลาคล้ายคล้ายในสายชล
ฉนากอยู่คู่ฉนากไม่จากคู่ ขึ้นฟ่องฟูพ่นฟองละอองฝน
ฝูงพิมพาพาฝูงเข้าแฝงวน บ้างผุดพ่นฟองน้ำบ้างดำจร
กระโห้เรียงเคียงกระโห้ขึ้นโบกหาง ลอยสล้างกลางกระแสแลสลอน
มังกรเกี่ยวเลี้ยวลอดกอดมังกร ประชุมซ่อนแฝงชลขึ้นวนเวียน
ฝูงม้าน้ำทำท่าเหมือนม้าเผ่น ขึ้นลอยเล่นเลี้ยวลัดฉวัดเฉวียน
ตะเพียนทองท่องน้ำนำตะเพียน ดาษเดียรดูเพลินจนเกินมา
เห็นละเมาะเกาะเขาเขียวชอุ่ม โขดตะคุ่มเคียงเคียงเรียงรุกขา
จะเหลียวซ้ายสายสมุทรสุดสายตา จะแลขวาควันคลุ้มกลุ้มโพยม
จะเหลียวดูสุริย์แสงเข้าแฝงเมฆ ให้วิเวกหวาดองค์พระทรงโฉม
ฟังสำเนียงเสียงคลื่นดังครื้นโครม ยิ่งทุกข์โทมนัสในฤทัยทวี"

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ **เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา ๑. การสรุปเนื้อหาจากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** ๑. หลักการสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน ๒. อธิบายความหมายของคำศัพท์จากวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓. หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. สรุปบทนำเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒. บอกความหมายของคำศัพท์จากวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วจากบทนำเรื่องและอ่านออกเสียงบทร้อยกรองจากวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูเขียนคำประพันธ์บนกระดานดำ “ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต แม้นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา” ครูให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์บนกระดานดำ ครูถามนักเรียนว่าคำประพันธ์ข้างต้นนักเรียนเคยได้ยินได้ฟังหรือไม่และนักเรียนทราบหรือไม่ว่าเป็นผลงานของใคร มาจากวรรณคดีเรื่องใด *(ผลงานของสุนทรภู่ จากวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง)* ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาบทนำเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร โดยครูกำหนดให้นักเรียนศึกษา ความเป็นมา ประวัติผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ จากนั้นให้นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อหาที่อ่านคนละ ๒ คำถาม พร้อมทั้งหาคำตอบ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์ ๓. เกมถามไปตอบมา **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	๒. นักเรียนเล่นเกม “ถามไปตอบมา” ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ตามที่นั่งของนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนสลับกันถามคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยให้สมาชิกช่วยกันตอบคำถาม กลุ่มใดตอบได้ทุกคำถามกลุ่มนั้นคือผู้ชนะ ๓. นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๔. ครูอธิบายหลักการถอดคำประพันธ์ นักเรียนจับคู่กับเพื่อนทำใบงานที่ ๑ เรื่องการ ถอดคำประพันธ์ เสร็จแล้วให้นักเรียนร่วมกันเฉลย ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเรื่องพระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒. นักเรียนจดบันทึกคาวามรู้ที่ได้จากการเรียนและการทำกิจกรรมลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน	๑. ถามคำถาม	๑. คำถาม	๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
๒. อธิบายความหมายของคำศัพท์จากวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	๒. ถามคำถาม	๒. คำถาม	๒. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
๓. อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง	๓. ถามคำถาม	๓. คำถาม	๓. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. สรุปบทนำเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	๑. ถามคำถาม	๑. คำถาม	๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วจากบทนำเรื่องและอ่านออกเสียงบทร้อยกรองจากวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	๒. ถามคำถาม	๒. คำถาม	๒. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์ หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๑
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์จากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ที่กำหนดให้ต่อไปนี้

พระโฉมยงองค์อภัยมณีนาถ เพลินประพาสพิศดูหมู่มัจฉา
เหล่าฉลามล้วนฉลามตามกันมา ค่อยเคลื่อนคลาคล้ายคล้ายในสายชล
ฉนากอยู่คู่ฉนากไม่จากคู่ ขึ้นฟ่องฟูพ่นฟองละอองฝน
ฝูงพิมพาพาฝูงเข้าแฝงวน บ้างผุดพ่นฟองน้ำบ้างดำจร
กระโห้เรียงเคียงกระโห้ขึ้นโบกหาง ลอยสล้างกลางกระแสแลสลอน
มังกรเกี่ยวเลี้ยวลอดกอดมังกร ประชุมซ่อนแฝงชลขึ้นวนเวียน
ฝูงม้าน้ำทำท่าเหมือนม้าเผ่น ขึ้นลอยเล่นเลี้ยวลัดฉวัดเฉวียน
ตะเพียนทองท่องน้ำนำตะเพียน ดาษเดียรดูเพลินจนเกินมา
เห็นละเมาะเกาะเขาเขียวชอุ่ม โขดตะคุ่มเคียงเคียงเรียงรุกขา
จะเหลียวซ้ายสายสมุทรสุดสายตา จะแลขวาควันคลุ้มกลุ้มโพยม
จะเหลียวดูสุริย์แสงเข้าแฝงเมฆ ให้วิเวกหวาดองค์พระทรงโฉม
ฟังสำเนียงเสียงคลื่นดังครื้นโครม ยิ่งทุกข์โทมนัสในฤทัยทวี

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์ หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๑
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

เฉลยถอดคำประพันธ์

พระอภัยมณีระหว่างเดินทางกลางมหาสมุทรก็เพลิดเพลินกับการชมฝูงสัตว์ต่าง ๆ แหวกว่ายอย่างสนุกสนาน มองไปทางซ้ายเห็นมหาสมุทรที่ไม่มีวันสิ้นสุด จะมองทางขวาก็เห็นกลุ่มควันเต็มไปหมด มองเห็นพระอาทิตย์ที่มีเมฆบดบัง ฟังเสียงคลื่นที่ซัดสาดก็ทำให้จิตใจว้าเหว่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การสรุปเนื้อหาวรรณคดี **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** หลักการสรุปเนื้อหาวรรณคดี **ด้านทักษะ/กระบวนการ** เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูนำหนังสือเรื่องพระอภัยมณีฉบับสมบูรณ์มาให้นักเรียนได้ดู ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องพระอภัยมณีเพื่อทบทวนความรู้ของนักเรียน ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนอ่านบทกลอนที่ครูแสดงบทกระดานดำ ถึงม้วยสิ้นดินฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน แม้เกิดในใต้หล้าสุธาธาร ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา แม้เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา แม่เป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา เชยผกาโกสุมประทุมทอง เจ้าเป็นถ้ำอำไพขอให้พี่ เป็นราชสีห์สิงสู่เป็นคู่สอง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณีฉบับสมบูรณ์ ๒. คำประพันธ์จากเรื่องพระอภัยมณี ๓. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๔. ใบงาน เรื่อง คำศัพท์จากวรรณคดี **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. เขียนสรุปเนื้อหาเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	จะติดตามทรามสงวนนวลละออง เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป ๒. ครูแนะนำหลักการถอดคำประพันธ์และการสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร) นักเรียนร่วมกันถอดคำประพันธ์ที่ครูแสดงบนกระดาน ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ – ๕ คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มโดยใช้ชื่อตัวละครจากเรื่องพระอภัยมณี ครูแจกกระดาษเทาขาวให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น พร้อมปากกาเคมีกลุ่มละ ๓ สี ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ในส่วนที่ได้รับมอบหมายกลุ่มละประมาณ ๑๐ บท จากนั้นให้เขียนสรุปลงในกระดาษที่ครูแจก ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานตามที่กลุ่มของนักเรียนได้รับมอบหมายหน้าชั้นเรียน โดยเรียงตามลำดับเนื้อหาของเรื่อง ครูตรวจสอบความถูกต้องและช่วยแก้ไขในส่วนที่ขาด นักเรียนนำกระดาษไปติดบริเวณหน้าห้องและหลังห้องเรียนเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ที่สนใจได้ศึกษาเพิ่มเติม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๕. นักเรียนทำใบงานเรื่อง คำศัพท์จากวรรณคดี นักเรียนร่วมกันเฉลย ๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนวาดภาพเหตุการณ์ในเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร พร้อมทั้งเขียนสรุปเรื่องย่อ ครูกำหนดวันส่งงานพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดวิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการและวิธีการสรุปเนื้อหาของวรรณคดีและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง นักเรียนจดบันทึกลงในสมุด ๒. นักเรียนเขียนความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการลงมือปฏิบัติในชั่วโมงนี้ลงในสมุด ความยาวประมาณ ๓ บรรทัด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการสรุปเนื้อหาวรรณคดี	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุด	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบงานเรื่อง คำศัพท์จากวรรณคดี หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คำชี้แจง จับคู่คำและความหมายด้วยการนำตัวอักษรหน้าความหมายมาเติมลงในช่องว่าง

.....๑. กุมภา	ก. ภูเขาใหญ่
.....๒. พระภูมี	ข. อยู่ร่วมกันโดยผูกพันใกล้ชิด
.....๓. เจียระบาด	ค. ความอ่อนโยนน่ารัก, มารยาทดี
.....๔. ขุนไศล	ง. การพลัดพราก
.....๕. อัชฌาสัย	จ. เรื่องราวตามที่ได้ยิน
.....๖. เกรียงไกร	ฉ. เทวดา
.....๗. วิโยค	ช. เต็มแน่นไปหมด
.....๘. สบสมาน	ซ. จระเข้
.....๙. ผลา	ฌ. เก่งกล้ายิ่ง
.....๑๐. อารักษ์	ญ. ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน
.....๑๑. กิตติศัพท์	ฎ. ผ้าคาดเอว
.....๑๒. พะเนิน	ฏ. เคลื่อนไปอย่างสง่า
.....๑๓. ขนัด	ฐ. ป่าที่มีต้นไม้เตี้ย ๆ ปกคลุม
.....๑๔. ซ่อง	ฑ. ปลาทะเลขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง
.....๑๕. ตะโกรง	ฒ. ความผูกพันรักใคร่
.....๑๖. ละเมาะ	ณ. ผลไม้
.....๑๗. ลีลาศ	ด. หญิงผู้เป็นที่รัก
.....๑๘. ฉนาก	ต. ลมพายุ
.....๑๙. กิจกรรม	ถ. น่าเกลียด
.....๒๐. สลาตัน	ท. เล่ห์เหลี่ยมวิธีลวง
.....๒๑. ประดิพัทธ์	ธ. ติเตียน
.....๒๒. เพทุบาย	น. คำพูดที่ไพเราะ
.....๒๓. พิษฐาน	บ. ทะเยอทะยาน
.....๒๔. ปรารมภ์	ป. ถ้ำ
.....๒๕. ตรีชา	ผ. สถานที่รวมผู้คนซึ่งมุ่งแต่จะทำความชั่ว
.....๒๖. กาก	ฝ. ความเกื้อหนุน, ช่วยอนุเคราะห์
.....๒๗. พจนารถ	พ. การทำหน้าที่ที่ควรทำ
.....๒๘. อนุกูล	ฟ.ตั้งจิตมั่น มุ่งในสิ่งที่ดีงาม
.....๒๙. สมร	ภ. ห่วงใย
.....๓๐. หุบห้อง	ม. ค้อนขนาดใหญ่สำหรับหิน เรียกอีกอย่างว่า “ค้อนปอนด์”

เฉลย

๑.ช ๒.ญ ๓.ฎ ๔.ก ๕.ค ๖.ฌ ๗.ง ๘.ภ ๙.ณ ๑๐.ฉ ๑๑.จ ๑๒.ม ๑๓.ช ๑๔.ผ ๑๕.บ ๑๖.ฐ ๑๗.ฏ ๑๘.ฑ ๑๙.พ ๒๐.ต ๒๑.ฒ ๒๒.ท ๒๓.ฟ ๒๔.ข ๒๕.ธ ๒๖.ถ ๒๗.น ๒๘.ฝ ๒๙.ด ๓๐.ป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง จับใจจับตาหาความสำคัญ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี **ด้านทักษะ/กระบวนการ** วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูถามนักเรียนว่านักเรียนรู้จักวรรณคดีไทยเรื่องใดบ้าง (รามเกียรติ์ อิเหนา ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี) ครูถามนักเรียนต่อว่า เพราะอะไรจึงเรียกเรื่องเหล่านี้ว่าวรรณคดี วรรณคดีมีลักษณะพิเศษอย่างไร ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายความหมายของวรรณคดีเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๔ คน ครูแจกกระดาษให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ในด้านต่าง ๆ ตามหัวข้อดังนี้ คุณด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และด้านสังคมวัฒนธรรม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปในด้านต่าง ๆ ลงในกระดาษที่ครูแจก ๓. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันเฉลย	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง จับใจจับตาหาความสำคัญ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ขั้นสรุป ๑. ครูใช้คำถามนำการอภิปรายกับนักเรียนว่า “จากการวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ที่วรรณคดีสโมสรยกย่องให้พระอภัยมณีเป็นสุดยอดของนิทานคำกลอน” ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่อง พรอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหา	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คุณค่าด้านเนื้อหา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คุณค่าด้านสังคม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การวิเคราะห์คุณค่าเรื่อง พระอภัยมณี
ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ข้อคิดจากเรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การนำไปประยุกต์ใช้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพราะเหตุใดนางผีเสื้อสมุทรจึงจับพระอภัยมณีไปขังไว้ในถ้ำ

.....

.....

๒. เพราะเหตุใดพระอภัยมณีจึงคิดหนีนางผีเสื้อสมุทร

.....

.....

๓. พระอภัยมณีได้รับการช่วยเหลือจากใคร โดยวิธีใด

.....

.....

๔. สินสมุทรตัดสินใจอย่างไร เมื่อพระอภัยมณีให้กลับไปอยู่กับมารดา

.....

.....

๕. นางผีเสื้อสมุทรทำอย่างไรกับเงือกผัวเมียที่พาพระอภัยมณีหนีออกจากถ้ำ

.....

.....

****

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๔**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** หลักการสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** ๑. สรุปความรู้และข้อคิดได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน ๒. อธิบายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ๓. กระบวนการการทำงานกลุ่ม **คุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูเล่านิทาน เรื่อง หงส์กับห่าน “ครั้งหนึ่งได้มีเศรษฐีคนหนึ่งซื้อห่านหนึ่งตัวและหงส์หนึ่งตัวมาจากตลาด เขาเลี้ยงดูตัวหนึ่งไว้เพื่อเป็นอาหาร และเลี้ยงอีกตัวไว้ฟังเสียงร้องเพลงของมัน เมื่อถึงเวลาฆ่าห่าน พ่อครัวเข้าไปจับมันในตอนกลางคืน ความมืดทำให้เขาแยกไม่ออกว่าตัวไหนเป็นตัวไหน เขาจึงคว้าหงส์แทนห่าน หงส์ที่กำลังจะถูกฆ่าตายระเบิดเสียงร้องเพลงทันที พ่อครัวจำเสียงของมันได้มันจึงรอดชีวิตด้วยเสียงเพลงของมัน” ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นว่าเรื่องนี้มีข้อคิดสอนใจอย่างไร ๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า วรรณคดีก็เหมือนกับนิทาน ซึ่งนอกจากให้ความบันเทิงความสนุกสนานแล้วยังสอดแทรกข้อคิดสะท้อนและค่านิยมของคนในสมัยนั้นผ่านเรื่องราวและตัวละครได้เช่นเดียวกับนิทาน ๓. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผลกิจกรรมให้นักเรียนทราบ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. กระดาษเทาขาว ๒. ปากกาเมจิก **ภาระงาน/ชิ้นงาน** หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗** **เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๔** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสอน ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๓ – ๔ คน ครูแจกกระดาษเทาขาวให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น พร้อม ปากกาเมจิก ๓ สี จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าที่สะท้อนวิถีไทยจากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้น ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด ๔. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร มาจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก ครูกำหนดรูปแบบและส่วนประกอบของหนังสือเล่มเล็กพร้อมทั้งนัดหมายการส่งงาน ครูอธิบายเกณฑ์วิธีการวัดและประเมินผลหนังสือเล่มเล็กให้นักเรียนทราบ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๔**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร และคุณค่าที่สะท้อนวิถีไทยตลอดจนให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำข้อคิดไปปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ๒. นักเรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดี ลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ประเมิน การนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ๒. อธิบายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ๓. กระบวนการการทำงานกลุ่ม	๑. ถามคำถาม ๒. ถามคำถาม ๓. สังเกต การทำงานกลุ่ม	๑. คำถาม ๒. คำถาม ๓. แบบประเมิน กระบวนการ การทำงานกลุ่ม	๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ๒. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ๓. ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	สังเกตลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** ๑. วิเคราะห์รายละเอียดเรื่องตามความสมเหตุสมผลและการลำดับความ ๒. วิจารณ์ความเป็นไปได้ของเรื่อง **ด้านทักษะ/กระบวนการ** ๑. พูดวิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผล ๒. ประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน ๓. กระบวนการการทำงานกลุ่ม **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทความโฆษณาทางโทรทัศน์และทางวิทยุ จากนั้นครูเขียนบทโฆษณาชวนเชื่อบทกระดาน “ครีมออร่าหน้าใส ใช้แล้วขาวขึ้นใน ๗ วัน” หรือ “ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารวันดีเพียงวันละ ๑ เม็ด หุ่นเพรียวจนคุณต้องแปลงใจ” จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของข้อความโฆษณาในข้างต้น ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับสารหรือเรื่องราว ผู้รับสารจำเป็นต้องวิเคราะห์ว่าสารที่ได้รับมีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใดและมีความเป็นไปได้หรือไม่ ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงโฆษณาชวนเชื่อที่นักเรียนเคยพบเห็นในชีวิตประจำวัน ครูให้นักเรียนร่วมกันวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๓ – ๔ คน ศึกษาใบงานเรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์ความสมเหตุสมผล ครูอธิบายเพิ่มเติม	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยวิวิธภาษา เรื่อง คำขวัญโน้มจิต ๒. ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามความสมเหตุสมผล **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง คำขวัญโน้มจิต แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์ถึงความสมเหตุสมผลและลำดับความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอตามหลักการวิเคราะห์วิจารณ์ความสมเหตุสมผลจากเรื่องที่อ่านหน้าชั้น ๕. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายจากสิ่งที่แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอครูเน้นย้ำเรื่องการมีวิจารณญาณในการอ่านและการประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน ๖. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามความสมเหตุสมผล การลำดับความเป็นไปได้และความถูกต้องของข้อมูล ๒. นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์ความสมเหตุสมผลของเรื่องที่อ่านและการนำประประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการวิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผล ๒. แนวทางการประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. พูดวิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผล ๒. ประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน ๓. กระบวนการการทำงานกลุ่ม	๑. พูดวิจารณ์ ๒. ถามคำถาม ๓. การทำงานกลุ่ม	๑. แบบประเมินการพูดวิจารณ์ ๒. คำถาม ๓. แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ๒. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ๓. ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผล หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

หลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น

๑. ความหมายของการวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาตรวจตรา แยกแยะและประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใดบ้าง และแต่ละด้านสามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

๒. แนวในการวิเคราะห์วรรณกรรม การวิเคราะห์วรรณกรรมมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอย่างกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมงานเขียนทุกประเภท แต่ละประเภทผู้วิเคราะห์ต้องนำแนวการวิเคราะห์ไปปรับใช้ ให้เหมาะสมกับงานเขียนแต่ละชิ้นงานซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ซึ่งประพนธ์ เรืองณรงค์และคณะ (๒๕๔๕ : ๑๒๘) ได้ให้หลักเกณฑ์กว้าง ๆ ในการวิเคราะห์วรรณกรรม ดังนี้

๒.๑ ความเป็นมาหรือประวัติของหนังสือและผู้แต่ง เพื่อช่วยให้วิเคราะห์ในส่วนอื่น ๆ

๒.๒ ลักษณะคำประพันธ์

๒.๓ เรื่องย่อ

๒.๔ เนื้อเรื่อง ให้วิเคราะห์เรื่องในหัวข้อต่อไปนี้ตามลำดับ โดยบางหัวข้ออาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ตามความจำเป็น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก วิธีการแต่ง ลักษณะการเดินเรื่อง การใช้ถ้อยคำ สำนวนในเรื่อง ท่วงทำนองการแต่ง วิธีคิด สร้างสรรค์ทัศนะหรือมุมมองของผู้เขียน

๒.๕ แนวคิด จุดมุ่งหมาย เจตนาของผู้เขียนที่ฝากไว้ในเรื่อง ซึ่งต้องวิเคราะห์ออกมาก

๒.๖ คุณค่าของวรรณกรรม โดยปกติแบ่งออกเป็น ๕ ด้านใหญ่ ๆ และกว้าง ๆ เพื่อความครอบคลุมในทุกประเด็น ซึ่งผู้วิเคราะห์ต้องไปแยกหัวข้อย่อยให้สอดคล้องกับลักษณะของหนังสือที่จะวิเคราะห์นั้น ๆ ตามความเหมาะสม

๓. การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาองค์ประกอบทุกส่วน โดยวิธีแยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ ตั้งแต่ถ้อยคำสำนวน การใช้คำ ใช้ประโยค ตลอดจนเนื้อเรื่องและแนวคิด ทุกอย่างที่ปรากฏอยู่ในข้อเขียนนั้น เมื่อวิเคราะห์ส่วนประกอบได้ แล้วจึงวิจารณ์ต่อไป

การวิจารณ์ หมายถึง การพิจารณาเทคนิคหรือกลวิธีที่แสดงออกมานั้นให้เห็นว่าน่าคิด น่าสนใจ น่าติดตาม มีชั้นเชิง ยอกย้อนหรือตรงไปตรงมา องค์ประกอบใดมีคุณค่า น่าชมเชย องค์ประกอบใดน่าท้วงติงหรือบกพร่องอย่างไร การวิจารณ์สิ่งใดจึงต้องใช้ความรู้ มีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ และมีความรอบคอบด้วย

การวิจารณ์งานประพันธ์ หมายถึง การพิจารณากลวิธีต่าง ๆ ทุกอย่างที่ปรากฏในงานเขียน ซึ่งผู้เขียนแสดงออกมา อย่างมีชั้นเชิง โดยผู้วิจารณ์จะต้องแสดงเหตุผลที่จะชมเชยหรือชี้ข้อบกพร่องใด ๆ ลงไป วิธีวิเคราะห์และวิจารณ์งานประพันธ์ ตามปกติแล้วเมื่อจะวิจารณ์สิ่งใดจำเป็นต้องเริ่มวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ให้เข้าใจชัดเจนเสียก่อนแล้วจึงวิจารณ์ แสดงความเห็นออกมาอย่างมีเหตุผล ให้น่าคิด น่าฟัง และเป็นคำวิจารณ์ที่น่าเชื่อถือได้ ประเด็นที่ใช้ในการวิเคราะห์และวิจารณ์คุณค่าของงานวรรณคดีและวรรณกรรม การวิเคราะห์และวิจารณ์งานประพันธ์เท่าที่พบเห็นทั่ว ๆ ไป นักวิจารณ์นิยมพิจารณากว้าง ๆ ๔ ประเด็น

๑) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการ ตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้ เพื่อให้มีความหมายกระทบใจผู้อ่าน

๒) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอทั้ง ๒ ประเด็นนี้จะอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบพอเข้าใจ โดยจะกล่าวควบกันไปทั้งการวิเคราะห์และการวิจารณ์

๓) คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวรรณคดีที่ดีสามารถจรรโลงสังคม ได้อีกด้วย

๔) การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันผู้อ่านสามารถนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

๓.๑ การพิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ วรรณศิลป์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งช่วยส่งเสริมให้วรรณกรรมมีคุณค่าน่าสนใจ คำว่า “วรรณศิลป์” หมายถึง ลักษณะดีเด่นทางด้านวิธีแต่ง การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน ลีลา ประโยค และความเรียงต่าง ๆ ที่ประณีต งดงาม หรือมีรสชาติเหมาะสมกับเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี วรรณกรรมที่ใช้ วรรณศิลป์ชั้นสูงนั้นจะทำให้คนอ่านได้รับผลในทางอารมณ์ความรู้สึก เช่น เกิดความสดชื่นเบิกบาน ขบขัน เพลิดเพลิน ขบคิด เศร้าโศก ปลุกใจ หรืออารมณ์อะไร ก็ตามที่ผู้เขียนต้องการ สร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้อ่าน นั่นคือ วรรณศิลป์ในงานเขียน ทำให้ผู้อ่าน เกิดความรู้สึกในจิตใจและเกิดจินตนาการสร้าง ภาพคิดในสมองได้ดี

๓.๒ การวิจารณ์คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิด และกลวิธีนำเสนอ งานประพันธ์ที่มีคุณค่าน่าสนใจนั้นนอกจากจะมีวิธีใช้ถ้อยคำภาษาและแสดงชั้นเชิง การแต่งอย่างดีแล้ว ยังต้องวิเคราะห์ถึงเนื้อหาสาระและแนวความคิดที่มีประโยชน์ต่อคนอ่านอีกด้วย เนื้อหาสาระที่ดีนั้นอาจเป็นในแง่การให้ความรู้ให้ความคิดเห็น คติคำสอน ข้อเตือนใจ ชี้ช่องให้มอง เห็นความจริง ความดีชี้ทางแก้ปัญหา แนะสิ่งที่ควรปฏิบัติหรือสิ่งที่ควรละเว้น กลวิธีการเขียนอาจชี้แนะโดยตรงหรือทางอ้อมก็ได้แล้วแต่กลวิธีของผู้เขียน ว่าจะทำได้แนบเนียนน่าสนใจเพียงใด ข้อที่น่าสังเกตคือ งานเขียนที่ดีนั้นไม่จำเป็นต้องสอนศีลธรรมหรือคุณธรรมโดยตรง ผู้เขียนอาจใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้คนอ่านเกิดความคิดได้ด้วยตนเอง ดังนั้นก่อนการวิจารณ์ ผู้อ่านจึงต้องพยายามทำความเข้าใจ จับความหมายและสรุปแนวความคิดทั้งหลายของผู้เขียนให้ได้เสียก่อน หลักสำคัญมีอยู่อย่างหนึ่งว่า งานประพันธ์ที่ดีควรมีเนื้อหาสาระมุ่งสร้างสรรค์ มิใช่มุ่งทำลาย

๓.๓ การพิจารณาคุณค่าด้านสังคม การพิจารณาคุณค่าด้านสังคมจากวรรณกรรม ผู้อ่านต้องค้นหาสาระก่อนว่าผู้เขียน ต้องการเสนอ “สาระ” อะไรให้กับผู้อ่านเป็นด้านดีหรือด้านเสียของสังคมและผู้อ่านต้องพิจารณาว่าพึงปฏิบัติอย่างไรหรือได้แนวคิดอะไรบ้างจากการอ่านวรรณกรรมนั้น วรรณกรรมทุกเรื่องจะสะท้อนภาพชีวิตและสังคม ตัวอย่างเช่น วรรณกรรมเรื่องน้ำพุ จะสะท้อนภาพสังคมวัยรุ่นที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จนเสียชีวิตในที่สุด

๓.๔ การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน งานประพันธ์ย่อมประกอบด้วยถ้อยคำ เนื้อหาสาระและกลวิธีการเขียนแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำงานประพันธ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ เช่น ในแง่จดจำถ้อยคำสำนวนไปใช้เพื่อความสนุกสนาน ความไพเราะ ส่วนเนื้อหาสาระอาจนำไปใช้ในแง่ได้คติข้อเตือนใจ ได้ความคิดเห็นที่มีประโยชน์ ต่อชีวิต ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ การนำคุณค่าของงานประพันธ์ไปใช้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของผู้อ่าน ที่จะวิเคราะห์เพื่อเลือกจดจำ คิดและนำไปใช้ตามกำลังความคิดของตน ตัวอย่างแนวการวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทร้อยกรอง การอ่านอย่างวิเคราะห์จะสามารถแยกข้อดี ข้อเสียและประเมินค่าของวรรณกรรมได้

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คุณติดคุก	ครั้งนี้	ชั่วชีวิต
คุณทำผิด	คิดรัก	ตัวอักษร
คุณถูกขัง	ตั้งแต่เช้า	จนเข้านอน
คุณวิงวอน	ไม่ยอมให้	ใครประกัน
คุกหนังสือ	คือโซ่ทอง	ที่คล้องล่าม
คุกหนังสือ	คือความงาม	แห่งความฝัน
คุกหนังสือ	คือดนตรี	กล่อมชีวัน
คุกหนังสือ	คือความฝัน	กักกันคุณ
		แคน สังคีต

คำถามเพื่อการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล ความเป็นไปได้และความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน

๑. บทร้อยกรองเรื่องนี้ควรตั้งชื่อว่าอะไร

.....

.....

๒. บทร้อยกรองนี้มีเนื้อหาโดยสรุปว่าอย่างไร

.....

.....

๓. แคน สังคีตผู้เขียนบทร้อยกรองนี้ประกอบอาชีพอะไร

.....

.....

๔. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าผู้เขียนเหมือนคนติดคุก เพราะเหตุใด

.....

.....

๕. ผู้อ่านได้ข้อคิดอะไรจากบทร้อยกรองนี้

.....

.....

(เฉลยตามดุลยพินิจของครู)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง ระดับภาษา ๑**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การใช้ระดับภาษา **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** ใช้ภาษาสื่อสารได้ถูกต้องตามระดับ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** อธิบายใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสังเกตและร่วมกันแสดงความคิดเห็นข้อความต่อไปนี้ว่าใช้ภาษาระดับใด ๑) บอยพาพ่อกับแม่ไปเที่ยวเมืองชล ๒) ถ้าเราช่วยกันคนละไม้คนละมือเราก็จะแก้ไขปลดเปลื้องความทุกข์ยากให้คนในชาติได้ ๓ การเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำเป็นลักษณะสำคัญของการแต่งวรรณคดี ครูให้ข้อเสนอแนะ และอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายหลักการใช้ระดับภาษาและหลักการสังเกต ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ระดมความคิดร่วมกันทำใบงาน เรื่อง การใช้ระดับภาษา จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันเฉลย ๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับหลักการใช้ระดับภาษา ข้อควรคำนึงและการนำไปประยุกต์ใช้	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบความรู้ เรื่อง ระดับภาษา **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙** **เรื่อง ระดับภาษา ๑** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการใช้ระดับภาษาและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง การใช้ระดับภาษาลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการใช้ระดับภาษาได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ อธิบายการใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ระดับภาษา หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา ๑
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

ระดับของภาษา หมายถึง ความลดหลั่นของถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำที่ใช้โดยพิจารณาตาม โอกาส หรือ กาลเทศะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้สื่อสาร และตามเนื้อหาที่สื่อสารการศึกษาเรื่องระดับของภาษาเป็นสิ่งสำคัญเพราะทำให้บุคคลแต่ละกลุ่มเข้าใจภาษาของกันและกัน ไม่เกิดปัญหาด้านการสื่อสาร เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รวมทั้งยังทำให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงลักษณะเฉพาะและวิวัฒนาการของภาษาไทยอีกด้วย

การศึกษาเรื่องระดับภาษาอาจพิจารณาได้หลายวิธีตามหลักเกณฑ์ต่างๆ เช่น พิจารณาตามฐานะของบุคคล ตามเนื้อหา และตามกาลเทศะที่สื่อสาร

ระดับภาษาสามารถจำแนกตามประเภทของการใช้ได้ ดังนี้

๑. **ภาษาระดับพิธีการ** เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความประณีต งดงาม อาจใช้ประโยคที่ซับซ้อนและใช้คำระดับสูง ภาษาระดับนี้จะใช้ในโอกาสสำคัญ ๆ เช่น งาน ราชพิธี วรรณกรรมชั้นสูง เป็นต้น

๒. **ภาษาระดับทางการ** หรือ อาจเรียกว่า ภาษาทางการ / ภาษาราชการ เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เน้นความชัดเจน ตรงประเด็นเป็นสำคัญ ใช้ในโอกาสสำคัญ ที่เป็นทางการ เช่นหนังสือราชการวิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ การกล่าวปราศรัย การกล่าวเปิดงานสำคัญ ๆ เป็นต้น

๓. ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ยังคงความสุภาพแต่ไม่เคร่งครัดแบบภาษาทางการ บางครั้งอาจใช้ภาษาระดับสนทนามาปนอยู่ด้วย มันใช้ในการติดต่อธุรกิจการงาน หรือใช้สื่อสารกับบุคคลที่ไม่คุ้นเคย หรือ มีคุณวุฒิ และ วัยวุฒิสูงกว่า หรือการบรรยาย การประชุมต่างๆ รวมทั้งใช้ในงานเขียนที่ไม่เป็นทางการเพื่อให้งานเขียนนั้นดูไม่เครียดจนเกินไป เช่น สารคดี บทวิจารณ์ เกี่ยวกับบันเทิงคดีต่าง ๆ

๔. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ ภาษาที่ไม่เคร่งครัดตามแบบแผน มักใช้ในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน หรือ โอกาสทั่วๆ ไปที่ไม่เป็นทางการ แบ่งเป็น

๕. ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก เป็นภาษาพูดที่ใช้สนทนากับบุคคลที่สนิทคุ้นเคยมักใช้สถานที่ส่วนตัวหรือในโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานครื้นเครง การทะเลาะวิวาท ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดที่ไม่เคร่งครัด อาจมีคำตัด คำสแลง คำต่ำ คำหยาบปะปน โดยทั่วไปไม่นิยมใช้ในภาษาเขียน ยกเว้นงานเขียนประเภท เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ภาษาข่าวหนังสือพิมพ์ การเขียนบทละคร ฯลฯ

การใช้ภาษาผิดระดับย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร ผู้รับสารอาจเห็นว่าผู้ส่งสารไม่รู้จักกาลเทศะขาดความจริงใจ เสแสร้ง การแบ่งภาษาออกเป็นระดับต่าง ๆ นั้นมิได้แบ่งกันอย่างเด็ดขาด ภาษาระดับหนึ่งอาจเหลื่อมล้ำกับภาษาอีกระดับหนึ่ง หรือใช้ปะปนกันได้ การพิจารณาระดับภาษาระดับภาษาอาจต้องพิจารณาจากข้อความโดยรวมในการสื่อสารนั้น

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับต่าง ๆ

(๑) "...ขอพระบรมเดชานุภาพมหึมาแห่งสมเด็จพระบุรพมหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติและประชาชาวไทยให้ผ่านพ้นสรรพอุปัทวพิบัติทั้งปวง อริราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในให้วอดวายพ่ายแพ้ภัยตัว บันดาลความสุขความมั่นคงให้บังเกิดทั่วทุกภูมิมณฑล บันดาลความร่มเย็นแก่อเนกนิกรชนครบคามเขตขอบขัณฑสีมา..."

(ภาวาส บุนนาค, "ราชาภิสดุดี." ในวรรณลักษณวิจารณ์เล่ม ๒ หน้า ๑๕๙.)

(๒) “... บทละครไทยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่านและเพื่อแสดงรูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำต่อมามีการปรับปรุงละครรำให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมแบบตะวันตกจึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรับรูปแบบละครจากตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทยพัฒนาขึ้นโดยมีกระบวนการแสดงที่แตกต่างไปจากละครไทยที่มีอยู่มาเป็นละครร้อง ละครพูดและละครสังคม”

(กันยรัตน์ สมิตะพันทุ, การพัฒนาตัวละครในบทละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในบทความ วิชาการ ๒๐ ปี ภาควิชาภาษาไทย หน้า ๑๕๘)

(๓) “... ฉะนั้นในช่วงเรียนอยู่ระดับมัธยม ผู้ที่ขยันมุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้จะไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบกายทั้งสิ้นยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่ติวติวและติว กีฬาฉันไม่เล่น กิจกรรมฉันไม่มีเวลาทำ และยิ่งห้องสมุดฉันไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไมเพราะเวลาทั้งหมดจะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียวแล้วก็มักจะประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วย คือ สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้...”

(เปล่งศรี อิงคนินันท์ ต้องขอให้อาจารย์ช่วย ก้าวไกล ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ หน้า ๒๗)

(๔) “...จากกรณีที่หลวงพ่อคูณ ปริสุทโธ เกจิดังแห่งวัดบ้านไร่ ต.กุดพิมาน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมาได้อาพาธลงอย่างกะทันหัน มีอาการอ่อนเพลียอย่างหนักเนื่องจากต้องตรากตรำทำพิธีปลุกเสกวัตถุมงคลและเคาะหัวให้กับบรรดาศิษยานุศิษย์จนไม่มีเวลาพักผ่อนเกิดอาการหน้ามืดจนกระทั่งลูกศิษย์ต้องหามส่งโรงบาลมหาราช นายแพทย์เจ้าของไข้ได้ตรวจร่างกายแล้วแจ้งให้ทราบว่าเป็นไข้หวัด”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

(๕) “.... มึงจะไปไหนไอ้มั่นกูสั่งให้ปล่อยมันไว้อย่างนั้นไม่ต้องสนใจกูอยากนั่งดูมันมองมันตายช้า ๆ เลือดไหลออกจนหมดตัวและหยุดหายใจในที่สุดถึงจะสมกับความแค้นของกู...”

(วราภา, นางละคร, สกุลไทย ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๑๖๒ หน้า ๑๐๗)

(๖) “... บิ๊กจา เตรียมเดินเครื่องวางงานกีฬายาวจะเสนอเป็นคณะกรรมาธิการวุฒิสภาการกีฬาดันงบหนุนซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ หร้อยกับความเป็นเจ้าเหรียญทองส่วนสมาคมตะกร้อรับว่าแตกเป็นเสี่ยงให้พิสูจน์กันในตะกร้อคิงส์คัพหนที่ ๑๒ ใครผลงานดีได้พิจารณามาทำทีมชาติ”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

****

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง ระดับภาษา ๒**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การใช้ระดับภาษา **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** ใช้ภาษาสื่อสารได้ถูกต้องตามระดับ **ด้านทักษะและกระบวนการ** ใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสังเกตและร่วมกันแสดงความคิดเห็นข้อความต่อไปนี้ว่าใช้ภาษาระดับใด ๑) บอยพาพ่อกับแม่ไปเที่ยวเมืองชล ๒) ถ้าเราช่วยกันคนละไม้คนละมือเราก็จะแก้ไขปลดเปลื้องความทุกข์ยากให้คนในชาติได้ ๓) การเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำเป็นลักษณะสำคัญของการแต่งวรรณคดี ครูให้ข้อเสนอแนะ และอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ระดับภาษา ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ระดมความคิดร่วมกันทำใบงาน เรื่อง การใช้ระดับภาษา จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันเฉลย ๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับหลักการใช้ระดับภาษา ข้อควรคำนึงและการนำไปประยุกต์ใช้	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบงานที่ ๑ เรื่อง ระดับภาษา ใบงานที่ ๒ เรื่อง การใช้ระดับภาษา **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐** **เรื่อง ระดับภาษา ๒** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการใช้ระดับภาษาและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง การใช้ระดับภาษาลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการใช้ระดับภาษาได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การใช้ระดับ หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
เรื่อง ระดับของภาษา ๒ รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จากคำกล่าวรายงาน ของประธานโครงการ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสื่อมัลติมีเดียได้มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นการผลักดันให้วงการศึกษาที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีมัลติมีเดียในยุคปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารและการผลิตสื่อมัลติมีเดียมีการเติบโตของวงการศึกษาและภาคธุรกิจเทคโนโลยีมัลติมีเดีย ดังนั้นจึงมีการจัดกิจกรรมสัมมนาวิชาการในวันนี้ขึ้น

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๑ .....
.....
.....

เรียน คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๓

เนื่องจากกระผมป่วยเป็นลำไส้อักเสบ จึงไม่สามารถมาเรียนได้ จึงขอลาป่วยเป็นเวลา ๕ วัน คือ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อกระผมหายแล้ว จะมาเรียนตามปกติ

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ด.ช. ชัยพิดิช นามสมมุติ

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๒ .....
.....
.....

จากข่าวหนังสือพิมพ์/บทความในหนังสือพิมพ์

ใครที่ได้ดูละครเรื่อง บุพเพสันนิวาส คงจะชื่อชอบเหมือนแฟนละครหลายๆคน ทั้งโป๊ป และ เบลลา แสดงได้ดีจนคนดูสนุกสนานเพลิดเพลิน อินกับละครขนาดลุกขึ้นมาพูดภาษาอยุธยา หาหนังสือประวัติศาสตร์อ่าน เที่ยวโบราณสถานที่เกี่ยวข้อง ชวนกันสวมชุดไทยย้อนยุค กันจนร้านเช่าชุดร่ำรวยกันทั่วหน้า

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๓ .....
.....
.....

บทสนทนาในครอบครัว / เพื่อนสนิท

"แม่จ๋าวันนี้มีอะไรกินบ้าง" เสียงตะโกนนำมาก่อนเดินเข้าครัว แม่ยิ้มอย่างเอ็นดูรอจนลูกสาวเดินมาถึง

"เป็นสาวแล้วพูดจาให้เรียบร้อยหน่อยซิคะ"

"แหม ! อยู่ในบ้านเราเองขอหนูสบายๆเถอะค่ะ"

"ไม่ทำให้เคยชินเดี๋ยวก็ไปพูดอย่างนี้นอกบ้านหรอก"

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๔ .....

.....

.....

บทสนทนาในที่สาธารณะ

"ข้างบนจะมีจุดชมวิวมองลงมาดูไฟในเมืองหรือถ้าฟ้าเปิดก็ดูดาวบนยอดเขาอันหนาวเหน็บ บางคืนอากาศข้างบนหนาวจนติดลบ เจ้าหน้าที่เปิดกระติกเทโกโก้ร้อนให้ดื่ม ที่สำคัญก่อนขึ้นไปควรสวมชุดกันหนาวให้หนาๆ หรือชุดเล่นสกีขึ้นไปดีที่สุดครับ เพราะไม่เทอะทะ ทนความหนาว มีถุงมือและรองเท้าให้พร้อม"

(บทความออนไลน์.ก้อนเมฆเล่าเรื่อง "อยากเล่นหิมะไม่ต้องสกี มีอะไรบ้าง")

(http://www.dailynews.co.th/article/๖๓๕๖๔๑)

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๕ .....

.....

.....

"ศักยภาพความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างไทยกับเบลเยี่ยมเป็นประเด็นที่ได้รับการหยิบยกขึ้นหารือในทุกโอกาสเนื่องจากเบลเยี่ยมมีจุดแข็งคือความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจและมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ มหาวิทยาลัย และเอกชนที่ส่งเสริมการต่อยอดผลการวิจัยในเชิงพาณิชย์ ระดับแนวหน้าโดยเฉพาะด้านชีวเภสัชกรรม"

วิเคราะห์ระดับภาษาเรื่องที่ ๖ .....

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์ระดับของภาษา หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
เรื่อง การใช้ภาษาให้เหมาะสม รายวิชา ภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบันทึกถึงครู ขอเลื่อนเวลาสอบท่องบทอาขยานโดยสมมติข้อมูลตามความเหมาะสม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง จับใจจับตาหาความสำคัญ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๑** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของการเขียนคำขวัญ ๒. ลักษณะสำคัญของการเขียนคำขวัญ ๓. ขั้นตอนการเขียนคำขวัญ **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** อธิบายหลักการเขียนคำขวัญได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** วิเคราะห์ลักษณะของคำขวัญได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนทราบหรือไม่ว่าคำขวัญวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๖๑ ใช้คำขวัญว่าอะไร“รู้คิด รู้เท่าทัน สร้างสรรค์เทคโนโลยี” ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของคำขวัญเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนคำขวัญ ครูอธิบายหลักการเขียนคำขวัญเพิ่มเติม ๒. นักเรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อการแต่งคำขวัญ นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันเขียนคำขวัญตามหัวข้อที่นักเรียนร่วมกันกำหนด ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ส่งตัวแทนมาเขียนคำขวัญบนกระดานดำจนครบทุกคู่ ๔. นักเรียนร่วมกันพิจารณาคำขวัญบนกระดานดำ โดยสังเกตวิธีการใช้ภาษา ความไพเราะและความเหมาะสม และคัดเลือกคำขวัญที่ดีที่สุด ครูชมเชยเจ้าของคำขวัญที่ได้รับคัดเลือก	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำขวัญ **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง จับใจจับตาหาความสำคัญ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๑** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๕. นักเรียนทำใบงานเรื่องการเขียนคำขวัญ เสร็จแล้วให้นักเรียนร่วมกันเฉลย **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและลักษณะสำคัญของการเขียนคำขวัญ นักเรียนจดบันทึกความรู้ลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการเขียนคำขวัญได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะของคำขวัญได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำขวัญ หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๑ รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

คำขวัญ หมายถึงถ้อยคำที่ดีเป็นสิริมงคล บำรุงจิตใจ ให้ข้อคิดในการปฏิบัติ และส่งเสริมกิจการไปในทางที่ดี

คำขวัญทั่วไป เป็นคำขวัญที่หน่วยงาน สถาบัน หรือองค์การต่าง ๆ คิดขึ้นใช้เพื่อเป็นคติเตือนใจ ให้ข้อคิด เชิญชวนให้ปฏิบัติหรือละเว้น มักเป็นข้อความกะทัดรัด มีสัมผัสคล้องจอง ทำให้จดจำได้ง่าย เช่น คำขวัญวันเด็ก คำขวัญประจำจังหวัด คำขวัญประจำสถาบัน คำขวัญประจำหน่วยงาน

คำขวัญวันเด็ก เช่น เด็กไทยคือหัวใจของชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

คำขวัญประจำจังหวัด เช่น กรุงเทพฯ ดุจเทพสร้าง เมืองศูนย์กลางการปกครอง วัด วัง งามเรืองรอง เมืองหลวงของประเทศไทย

คำขวัญประจำหน่วยงาน เช่น การสื่อสารแห่งประเทศไทย เครือข่ายทั่วไทย โยงใยทั่วโลก

คำขวัญประจำสถาบัน เช่น คำขวัญของโรงเรียนสตรีวัดระฆังใช้ว่า “เรียนเด่น เล่นดี มีวินัย ใจกุศล”

ที่มา : บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๗.๐๐-๗.๓๐ น.

การเขียนคำขวัญ

การเขียนคำขวัญเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ความสามารถในแง่ของการใช้ถ้อยคำที่กระชับ รัดกุม และมีความหมายเด่น แปลก และต้องคล้องจองเพื่อจดจำได้ง่ายการเขียนคำขวัญเนื่องในโอกาสใดโอกาสหนึ่ง ผู้เขียนต้องแสดงความคิดเห็นที่เด่นชัดในเรื่องนั้นขึ้นมา เลือกคำที่มีน้ำหนัก มีความหมายกระชับ นำมาผูกเป็นประโยคสั้น ๆ และให้มีคำสัมผัสจะทำให้คำขวัญมีความน่าสนใจ ตรงจุดมุ่งหมายความหมาย

หลักการใช้ภาษาในการเขียนคำขวัญ

การเขียนคำขวัญให้น่าสนใจ ควรคำนึงในประเด็นต่อไปนี้

๑. ใช้ถ้อยคำสั้น กะทัดรัด มีความหมายลึกซึ้ง ใช้คำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน ๑๖ คำ แบ่งเป็นวรรคได้ตั้งแต่ ๑ - ๔ วรรค เช่น

- ทุกข์ที่ไหน กาชาดไปที่นั่น
- ห้องสมุด ดุจขุมคลัง แห่งปัญญา
- เด็กฉลาด ชาติเจริญ

๒. เขียนให้ตรงจุดมุ่งหมาย แสดงความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเด่นชัดหรือมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว เพื่อให้จำง่าย เช่น

- แสดงพลังประชาธิปไตย ด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- หลายชีวิต รอโลหิตจากท่าน
- ขับรถถูกกฎ ช่วยลดอุบัติเหตุ
- ทิ้งขยะไม่เลือกที่ หมดราศีไปทั้งเมือง
- น้ำมีคุณค่ามหาศาล อย่าล้างผลาญโดยไม่จำเป็น

๓. จัดแบ่งจังหวะคำสม่ำเสมอ เช่น

- ยอมลำบากเมื่อหนุ่ม ดีกว่ากลุ้มเมื่อแก่
- ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นรั้ว
- ยามศึกเรารบ ยามสงบเราเตรียม
- กตัญญูระลึกอยู่ในจิต สุจริตระลึกอยู่ในใจ

๔. เล่นคำทั้งเสียง และสัมผัสและการซ้ำคำ ช่วยให้จำง่าย เช่น

- เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ
- ยามศึกเรารบ ยามสงบเราเตรียม
- ขับเร็วชิดขวา ขับช้าชิดซ้าย
- สะอาดกายเจริญวัย สะอาดใจเจริญสุข

๕. เป็นคำตักเตือนให้ปฏิบัติในทางที่ดี เช่น

- เลือกคนดีเข้าสภา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- เลือกตั้งเป็นหน้าที่ เลือกคนดีมาปกครอง
- ทำดีให้คนเกรง ดีกว่าเป็นนักเลงให้คนกลัว

ลักษณะของคำขวัญที่ดี

๑. เขียนตามวัตถุประสงค์

๒. ใช้ถ้อยคำถูกต้องตามหลักภาษาไทย

๓. คำขวัญนิยมใช้คำสัมผัสคล้องจอง

๔. ใช้สำนวนโวหารเปรียบเทียบ นอกจากไพเราะสละสลวยแล้ว คำขวัญต้องเปรียบเทียบได้เหมาะสมต้องคมในด้านความคิด

๕. คำขวัญ ต้องมีขนาดไม่ยาวไม่สั้นเกินไป มีความกระชับ กะทัดรัดชัดเจน เป็นไปตามเกณฑ์กติกาที่กำหนดด้วย

๖. แนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ ควรเขียนในเชิงบวก การเขียนคำขวัญอย่าให้รู้สึกไม่ดี หรือน่ากลัว

****

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ	**เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๒**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนคำขวัญ **จุดประสงค์** **ด้านความรู้** อธิบายหลักการเขียนคำขวัญได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** เขียนคำขวัญสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูแสดงคำขวัญบนกระดานดำ “ทรัพยากรน้ำมีวันหมด ใช้ทุกหยดอย่างรู้คุณค่า” นักเรียนร่วมกันพิจารณาคำขวัญ ลักษณะเด่น ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ๒. ครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายหลักการเขียนคำขวัญ ครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนเขียนคำขวัญรณรงค์ สร้างความตระหนักและเชิญชวนตามหัวข้อต่อไปนี้ คนละ ๒ คำขวัญ - การอนุรักษ์ป่าไม้ - การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า - การมีน้ำใจในการใช้ถนนหรือปฏิบัติตามกฎจราจร - การรณรงค์ใช้ถุงผ้า นักเรียนร่วมกันเลือกคำขวัญที่ดีที่สุดนำไปจัดป้ายนิเทศ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ตัวอย่างคำขวัญ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** จัดป้ายนิเทศคำขวัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ จับใจจับตาหาความสำคัญ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒** **เรื่อง การเขียนคำขวัญ ๒** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการการเขียนคำขวัญและยกตัวอย่างการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง การเขียนคำขวัญลงในสมุด	

๗. การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียนคำขวัญได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนคำขวัญสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดได้	ประเมินการเขียนคำขวัญ	แบบประเมินการเขียนคำขวัญ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๑๒ ชั่วโมง

.....

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ม.๓/๒ ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

ม.๓/๓ ระบุความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ม.๓/๗ วิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ม.๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ม.๓/๔ เขียนย่อความ

ม.๓/๙ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงงาน

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ม.๓/๑ แสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ม.๓/๑ จำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การใช้คำในภาษาไทยมีทั้งคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ซึ่งคำเดียวกันที่อยู่ในบริบทที่แตกกันอาจมีความหมายต่างกัน ดังนั้นการศึกษาคำในภาษาไทยที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย จะช่วยให้นักเรียนสามารถระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัยได้

การอ่านทุกประเภทจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดีเมื่อนักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากสิ่งที่อ่าน และบอกได้ว่าส่วนใดเป็นข้อความสนับสนุนใจความสำคัญ ดังนั้นทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญจึงจำเป็นที่นักเรียนต้องฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และนำไปใช้ในการในชีวิตประจำวันได้

๒. การอ่านเรื่องต่างๆ นอกจากจับใจความสำคัญได้ เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านแล้ว การพัฒนาการอ่านให้ถึงขั้น การวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น สามารถวิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง สามารถตีความและประเมินคุณค่า และบอกแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อ นำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านขั้นสูงและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

๓. การย่อความจากสิ่งที่อ่าน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการอ่านที่ช่วยให้สรุปเรื่อง จับประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเขียนเล่าเรื่องราวโดยสรุปได้ ดังนั้นการเขียนย่อความ เป็นการเขียนจากการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง แล้วนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสำนวนภาษาของผู้ย่อเองโดยเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

๔. การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ การเขียนในแต่ละรูปแบบจะมีความแตกต่างกัน การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เป็นวิธีการหนึ่งที่ฝึกให้ผู้เรียนได้รายงานผลการศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ หลากหลายวิชา แล้วนำไปเขียนบันทึกเป็นรูปแบบรายงานอย่างมีหลักการ ใช้อ้างอิงผลการศึกษาค้นคว้าได้ มีความน่าเชื่อถือ

๕. มารยาทในการเขียน มีความสำคัญต่อผู้เขียนที่ต้องเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการเขียนได้อย่างมีมารยาทที่ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับ ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้มารยาทในการเขียนเพื่อนำไปใช้ในการเขียนทุกประเภท

๖. การแสดงความคิดเห็น ทั้งแสดงความคิดเห็นด้วยการเขียนและการพูดมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องเรียนรู้วิธีการที่ถูกต้องเพื่อให้การสื่อสารถูกต้อง ประสบความสำเร็จ ทั้งยังเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๗. ปัจจุบันทักษะการฟังและการดูเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนารูปแบบของสื่อโซเชียลต่าง ๆ ดังนั้นการประเมินเรื่องจากการฟัง การดูจึงมีความสำคัญที่ผู้เรียนต้องศึกษาไว้เพื่อนำไปใช้ประเมินเรื่องจากการฟังและการดูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. คำที่ใช้ในภาษาไทยมีทั้งคำไทยแท้ และคำไทยที่นำมาจากภาษาอื่นจะด้วยช่องทางใดก็ตาม ส่งผลให้ไทยมีจำนวนคำที่นำมาใช้เพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาอื่นจึงมีความจำเป็นเพื่อให้รู้ ที่มาของการคำนั้นๆ และสามารถจำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย ได้อย่างถูกต้อง

๙. การศึกษาวรรณกรรม และวรรณคดีมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักสังคมผ่านการสื่อสารทางวรรณกรรม และวรรณคดี ดังนั้นการเรียนรู้วรรณกรรม และวรรณคดี และสามารถสรุปเนื้อหาสรุปความรู้ และข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยาก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จึงมีความจำเป็นยิ่ง

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้ (k)

๑. คำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

๒. การวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม

๓. การเขียนย่อความ

๔. การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงงาน

๖. การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

๗. หลักสังเกตคำไทยแท้และคำต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๘. การสรุปเนื้อหา สรุปความรู้ และข้อคิดจากวรรณคดีวรรณกรรม

ทักษะ/กระบวนการ(p)

ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง ดู และพูด ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสืบค้น ทักษะการนำเสนอ ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการประเมินค่า

เจตคติ (A)

รักความเป็นไทย รักการอ่าน รักการเขียน ตระหนักถึงคุณค่าภาษาไทย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์ สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๖.๒ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ ๒ พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรง และโดยนัย** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การใช้คำในภาษาไทยมีทั้งคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย คำเดียวกันที่อยู่ในบริบทที่แตกต่างกันอาจมีความหมายต่างกัน การศึกษาคำที่มีความหมายโดยตรงโดยนัย จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำและใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสม **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจความหมายของคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย **ด้านทักษะและกระบวนการ** แปลความตีความ และใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย **ด้านคุณลักษณะ** - ใฝ่เรียนรู้ - รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑.ครูยกตัวอย่างประโยคที่มีคำความหมายโดยตรงและโดยนัย ดังนี้ “เขาเดินเตะหิน / ข้อสอบฉบับนี้หินมาก” และสุ่มถามให้นักเรียนอธิบายความหมายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ความหมายโดยตรงโดยนัย **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง “คำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าคำทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกันอย่างไร ควรนำไปใช้ในโอกาสใด ๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย ๔. นักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานพร้อมกับอภิปรายความสำคัญของการนำคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยไปใช้ให้ถูกต้องตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย ครูประเมิน ๒. ให้รวบรวมข้อความที่ใช้คำที่มีความหมายโดยนัย คนละ ๕ ข้อความ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในห้องเรียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย ๒. ใบงาน เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย ๓. แบบทดสอบ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑ อภิปรายการใช้คำความหมายโดยตรงโดยนัย ๒. ฝึกให้ความหมายคำที่มีความหมายโดยนัย ๓. มอบหมายรวบรวมข้อความที่มีความหมายโดยนัย

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจความหมายของคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย	ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ แปลความตีความ และใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ - ใฝ่เรียนรู้ - รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การใช้คำและกลุ่มคำ

คำเป็นสารที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเจตนาสื่อไปยังผู้ฟังหรือผู้อ่าน คำทุกคำจึงมีความหมาย ซึ่งอาจจะมีความหมายโดยตรง และคำที่มีความหมายโดยนัย(เชิงเปรียบเทียบ หรือ นัยประหวัด)

๑. คำที่มีความหมายโดยตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตามตัวอักษร ตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยตรง

เช่น กิน เคี้ยวและกลืนลงกระเพาะ
ดาว สิ่งที่เห็นเป็นดวงมีแสงระยิบระยับในท้องฟ้าเวลากลางคืน
หมู สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เท้ามีกีบคู่ ตัวอ้วน
เพชร วัตถุธาตุคาร์บอน มีความแข็งแกร่ง มีค่ามากใช้ทำเครื่องประดับ
บ้านเล็ก บ้านที่มีขนาดเล็ก
ยื่นซองขาว ส่งซองจดหมายสีขาวให้ผู้รับ

๒. คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง คำที่มีความหมายไม่ตรงตามความหมายตามตัวอักษร แต่มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ส่งสารมีเจตนาส่งไปยังผู้รับเพื่อตีความเชิงเปรียบเทียบเองตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยนัย เช่น

กิน ฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือคอรัปชั่น
ดาว ความเด่น ความสวยงาม
หมู ง่าย
เพชร สิ่งที่มีค่ามาก
บ้านเล็ก ภรรยาน้อย
ยื่นซองขาว ไล่ออกจากงาน

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมายและถูกต้องตามบริบทในการพูดและการเขียนเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อจะให้การพูดและการเขียนนั้นบรรลุสู่จุดมุ่งหมาย

ตัวอย่างประโยคการใช้คำความหมายโดยตรง/โดยนัย

๑. พวกเราควร**กิน**อาหารเช้า
๒. ฉันรู้มาว่าพวกนี้**กิน**กันทั้งนั้น เจ้านายจึงเลยเพ็งเล็งพวกนี้อยู่
๓. ฟ้าคืนนี้**ดาว**สวยเหลือเกิน
๔. เมื่อคืนเธอเป็น**ดาว**ของงานเลยนะ
๕. แหวนวงนี้เพชรน้ำงามจริงๆ
๖. โรงเรียนเรามีเพชรหลายคนโดยเฉพาะจากนักเรียนห้องนี้

ตัวอย่างประโยคที่ ๑, ๓, ๕ เป็นการใช้คำที่เป็นความหมายโดยตรง
ตัวอย่างประโยคที่ ๒, ๔, ๖ เป็นการใช้คำที่เป็นความหมายโดยนัย

ใบงาน เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงเติมความหมายโดยนัยของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำ	ความหมายโดยนัย
สุนัขจิ้งจอก	
นกพิราบ	
ถังแตก	
นกฮูก	
จับกบ	
เต่า	
เสือซ่อนเล็บ	
หนอนหนังสือ	
หมูสนาม	
แพะ	
ลิง	
ผีเสื้อราตรี	
พวกสีม่วง	
ไม้ป่าเดียวกัน	
หม้อ	
น้ำใต้ศอก	
ตกมัน	
กินเด็ก	
หัวเสธ	
เรือจ้าง	
ตีนแมว	

เฉลยใบงาน เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำ	ความหมายโดยนัย
สุนัขจิ้งจอก	เจ้าเล่ห์
นกพิราบ	สันติภาพ
ถังแตก	ไม่มีเงิน
นกฮูก	คนที่ทำกิจกรรมตอนกลางคืน
จับกบ	หกล้ม
เต่า	ช้า
เสือซ่อนเล็บ	คนเก่งแต่ไม่แสดงออก, ผู้มีเล่ห์กล, ผู้เก็บความรู้สึก
หนอนหนังสือ	คนชอบอ่านหนังสือ
หมูสนาม	แพ้ง่าย, ไม่มีฝีมือ
แพะ	ผู้ที่ต้องรับผิดแทนผู้อื่น
ลิง	ซุกซน
ผีเสื้อราตรี	หญิงที่มีอาชีพในสถานบันเทิง ผู้ที่ชอบเที่ยวกลางคืน
พวกสีม่วง	พวกชอบเพศเดียวกัน
ไม้ป่าเดียวกัน	พวกชอบเพศเดียวกัน
หม้อ	เจ้าชู้
น้ำใต้ศอก	จำยอมเป็นรองเขา
ตกมัน	โมโห (ใช้ล้อคนอ้วนเวลาโมโห)
กินเด็ก	มีคู่รักอายุน้อยกว่า
หัวเสธ	ความคิดฉลาด สติปัญญาดี วางแผนเก่ง
เรือจ้าง	ครู
ตีนแมว	ขโมย

แบบทดสอบ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงใช้คำที่กำหนดให้แต่งประโยคให้มีความหมายโดยนัย (๑๐ คะแนน)

๑. งูเห่า
.....
๒. หงส์
.....
๓. ไม้ประดับ
.....
๔. เสือ
.....
๕. กา
.....
๖. ดวงใจ
.....
๗. เกลือ
.....
๘. ไฟเขียว
.....
๙. ตอ
.....
๑๐. ผ้าขาว
.....

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. งูเห่า
ถ้าฉันรู้ว่าเธอจะเป็นงูเห่าฉันจะไม่ช่วยเหลือเธอเลย

๒. หงส์
เธอสูงส่งเป็นหงส์ ไม่คู่ควรกับฉัน

๓. ไม้ประดับ
ในงานนี้ฉันเป็นแค่ประดับไม่ใช่คนสำคัญอะไร

๔. เสือ
คุณพ่อบ้านนี้เป็นเสือนะเพื่อน แกหวงลูกสาวมาก

๕. กา
กาอย่างเธออย่าไปแข่งกับลูกสาวท่านเจ้าสัวเลย

๖. ดวงใจ
ลูกๆเป็นดวงใจของแม่

๗. เกลือ
คุณนายของเราคือเกลือดีๆนี่เอง เธอไม่ยอมเสียเปรียบใครง่ายๆ

๘. ไฟเขียว
กิจกรรมนี้ท่านผู้อำนวยการไฟเขียวแล้ว

๙. ตอ
ฉันว่างานนี้เราคงเจอตอแล้วล่ะ ไม่อย่างนั้นคงไม่ช้าเช่นนี้

๑๐. ผ้าขาว
เด็กๆ ก็เป็นผ้าขาวที่แล้วแต่พ่อแม่จะแต่งแต้มให้เป็นเช่นไร

หมายเหตุ ให้ครูพิจารณาการใช้ถ้อยคำความหมายโดยนัยของนักเรียนให้ถูกต้องตามบริบทที่ใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		
หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่องพิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด	**เรื่องใจความสำคัญและข้อมูลสนับสนุนเรื่องที่อ่าน**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดี ถ้านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ และบอกได้ว่าส่วนใดเป็นข้อความสนับสนุนใจความสำคัญ ดังนั้นทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญจึงจำเป็นที่นักเรียนต้องฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และนำไปใช้ในการในชีวิตประจำวันได้ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** อธิบายความหมายการจับใจความสำคัญ และข้อมูลสนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** อ่านเรื่องต่างๆ แล้วสามารถจับใจความสำคัญ **ด้านคุณลักษณะ** ใฝ่เรียนรู้	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูสนทนาซักถามเรื่องความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ ๒. ครูสร้างความตระหนักให้นักเรียนเข้าใจถึงการอ่านจับใจความสำคัญสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่องแข่งขันกันตอบ (ตอบคำถามปากเปล่าโดยแบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม เพื่อแข่งขันกันตอบใจความสำคัญ กลุ่มใดเร็วกว่าและถูกต้อง ได้ข้อละ ๑ คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนสูงกว่าคือผู้ชนะ) ๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง “ท่านมองตัวเองอย่างไร” จับใจความสำคัญโดยเขียนตอบ **ขั้นสรุป** ๑. ให้นักเรียนสรุปความรู้หลักอ่านจับใจความและกลวิธีการอ่านลงสมุด ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ๓. ให้ฝึกจับใจความสำคัญด้วยตนเองเพิ่มเติม โดยอ่านบทความ เรื่อง เช้าฮาเย็นเฮ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พร้อมเขียนใจความสำคัญที่ได้จากการอ่านเป็นการบ้าน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๒. ใบงาน แบบฝึก เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๓. แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. แข่งขันจับใจความสำคัญจากบทอ่านขนาดสั้น ๒. ฝึกวิเคราะห์จับใจความสำคัญจากบทอ่านขนาดยาว

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ การจับใจความสำคัญ และข้อมูลสนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้	ทำแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ อ่านเรื่องต่างๆ แล้วสามารถจับใจความสำคัญ	ตรวจสอบใบงาน	ใบงานที่ ๑-๒	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูลที่น่าสนใจ และแนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียนของเรื่องที่อ่าน

ใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ หมายถึงใจความที่เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้านั้น จะเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว อย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยคเป็นใจความสำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า

การพิจารณาใจความสำคัญ

ใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของข้อความดังต่อไปนี้

๑. อยู่ในตำแหน่งต้นของย่อหน้าและมีรายละเอียดวางอยู่ในตำแหน่งถัดไป

ตัวอย่าง

การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย เพราะสภาพชนบทของเรายังต้องการพัฒนาในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดินทำกิน การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ ปัญหาการขาดการศึกษาและสาธารณสุขที่ เหมาะสมซึ่งเรื่องต่างๆเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งกับ ความยากจนและมักจะเป็นวงจรที่มีปัจจัยหนึ่งเป็นสาเหตุของอีกปัจจัยหนึ่งเสมอ...

ใจความสำคัญ คือ การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย

๒. อยู่ในตำแหน่งท้ายของย่อหน้า โดยกล่าวถึง รายละเอียดต่างๆ อย่างคลุมๆ ไว้ก่อนในตอนต้น

ตัวอย่าง

กากพืช เศษของพืช หญ้า ใบไม้ หรือต้นพืช เมื่อไม่ใช้อย่าทิ้งให้นำมาหมักรวมกับปุ๋ยคอก โดยกองรวมกันไว้ให้มีความชื้นพอสมควรและต้องกลับกองหมักนี้สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ต่อจากนั้นประมาณ ๑ เดือน วัสดุต่างๆ เหล่านี้จะผุพังกลายเป็นอินทรียวัตถุ **การทำปุ๋ยหมักวิธีง่ายๆ** ก็แล้วเสร็จตามกรรมวิธี

ใจความสำคัญ คือ การทำปุ๋ยหมักวิธีง่าย ๆ

๓. อยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตรงกลาง

ตัวอย่าง

รถยนต์นับได้ว่าเป็นพาหนะที่จำเป็นสำหรับธุรกิจ เพราะนักธุรกิจไม่ต้องการใช้เวลามากในการเดินทาง การใช้เวลาน้อยหรือการเพิ่มความสะดวกรวดเร็วได้มากเท่าไรก็ยิ่งเป็นการเพิ่มกำไรเครื่องนุ่งห่ม **อาจกล่าวได้ว่ารถยนต์ คือ ปัจจัยที่ ๕ ของนักธุรกิจ**

ใจความสำคัญ คือ รถยนต์นับได้ว่าเป็นพาหนะที่จำเป็นสำหรับธุรกิจ อาจกล่าวได้ว่ารถยนต์ คือปัจจัยที่ ๕ ของนักธุรกิจ

๔. อยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตอนต้นกับตอนท้าย
ตัวอย่าง

ในปัจจุบันเรามักจะพบโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ให้คนดื่มเครื่องดื่มที่เป็นอาหารเสริมอยู่เสมอ ซึ่งมีหลายประเภทหลายผลิตภัณฑ์ มีความจำเป็นและไม่จำเป็นต่อร่างกาย **เครื่องดื่มนมก็เป็นเครื่องดื่มอาหารเสริมชนิดหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย** เพราะมีส่วนประกอบของแร่ธาตุอาหารหลายอย่าง ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน เกลือแร่ และวิตามิน แร่ธาตุอาหารดังกล่าวนี้จะไปช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกาย มีส่วนทำให้ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรงและ มีพลานามัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ใจความสำคัญ คือ เครื่องดื่มนมเป็นเครื่องดื่มอาหารเสริมชนิดหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย

วิธีค้นหาใจความ

ใจความอาจไม่ปรากฏให้เห็นชัดเจน นักเรียนซึ่งเป็นผู้อ่านต้องอาศัยการสังเกตจึงจะสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง การสังเกตดังกล่าวต้องอาศัยหลักการคิดขั้นเข้าใจ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถค้นหาใจความของเรื่องได้ ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (๒๕๔๗) ได้กล่าวถึงวิธีค้นหาใจความไว้ดังนี้

๑) อ่านชื่อเรื่องทุกถ้อยคำ ทำความเข้าใจความหมายก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง โดยทั่วไปชื่อเรื่องจะให้แนวทางเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แต่อาจมีบางเรื่องที่ชื่อเรื่องไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องเลย ชื่อเรื่องที่อ่านแล้วไม่เข้าใจ ควรใช้พจนานุกรมเปิดหาความหมายให้เข้าใจก่อนอ่านเนื้อเรื่อง

๒) อ่านละเอียดทีละย่อหน้า เมื่ออ่านจบแต่ละย่อหน้าให้หาประโยคสำคัญของย่อหน้า ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในตอนต้น ตอนกลางหรือตอนท้ายของย่อหน้าตอนใดตอนหนึ่ง อาจเป็นประโยคสามัญ ประโยครวมหรือประโยคซ้อน อย่างใดอย่างหนึ่งด้วยเช่นกัน ประโยคที่เหลือของเราน่าจะเป็นประโยคพลความ

๓) จดบันทึกประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าลงสมุด ส่วนที่เป็นพลความไม่ต้องบันทึก

๔) อ่านละเอียดประโยคสำคัญที่บันทึกไว้โดยเทียบเคียงกับเนื้อเรื่องที่อ่านทั้งหมดเพื่อความแน่ใจว่าประโยคต่างๆ ที่บันทึกไว้ เป็นประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าอย่างแท้จริง

๕) นำประโยคสำคัญทั้งหมดที่บันทึกไว้มาเขียนเรียงลำดับให้เป็นใจความ โดยปรับภาษาให้สละสลวยและให้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน

๖) อ่านละเอียดใจความที่ปรับภาษาเพื่อความถูกต้องชัดเจน พร้อมทั้งตรวจทานความถูกต้องของการสะกดคำ การเว้นวรรคและหลักภาษา

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แข่งขันกันตอบ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วแข่งขันกันตอบปากเปล่า ว่าประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

ข้อที่ ๑ อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีกโบราณเคยเข้าใจว่า โลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล มีดวงดาวต่างๆ รวมทั้งด้วยดวงอาทิตย์โคจรรอบๆ ส่วนสวรรค์อยู่นอกอวกาศ โลกอยู่ด้านล่าง น้ำอยู่บนโลก ลมอยู่เหนือน้ำ และไฟอยู่เหนือลมอีกทีหนึ่ง

ข้อ ๒ รุไรเป็นชายหนุ่มที่รักธรรมชาติ ในตอนเช้าตรู่ของทุกวัน เขาจะเข้าป่าเพื่อไปชมธรรมชาติ ฟังเสียงนกร้อง เสียงน้ำไหลจากน้ำตก เสียงลมพัดทำให้ใบไม้ไหว เขาจะนั่งชมธรรมชาติอยู่เช่นนี้ตลอดวัน โดยมิได้ทำงานใดๆ เลย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัย

ข้อ ๓ ฮูนากับบาลานเป็นพี่น้องฝาแฝด อาศัยอยู่ในป่า มีร่างกายแข็งแรงสามารถใช้หอกและธนูเป็นอาวุธ บิดาของเขาเสียชีวิตตั้งแต่เขายังเล็ก หญิงหม้ายมารดาของเด็กชายฝาแฝดได้เลี้ยงดูฮูนากับบาลานด้วยความยากลำบาก ครอบครัวของเขามีชีวิตอยู่ด้วยการอาศัยพืชผักผลไม้จากในป่า ฮูนากับบาลานมีจิตใจไม่เคยทำร้ายสัตว์ ด้วยเหตุนี้จึงมีสัตว์ต่างๆ เป็นเพื่อนเล่นจำนวนมาก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัย

ข้อ ๔ แม่มีน้ำใจกว้างขวาง จนภายหลังถึงกับต้องแหวกว่ายสายน้ำตาของตัวเอง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักญาติพี่น้อง ญาติคนใดเกิดขัดสนจนยากแม้จะเกิดจากความสมัครใจ ดำเนินตนในทางที่ผิดที่เห็นชัดๆ จนถึงกับคุณตา คุณยายจะไว้ในประเภทผู้เป็นภัยสำหรับตระกูล วางอุเบกขาไม่ยอมยุ่งเกี่ยว พวกนี้มักจะหลบเลี่ยงคุณตาคุณยาย เข้ามาพบปะแม่แล้วก็ไม่ผิดหวัง

แพร เยื่อไม้ : แม่

ข้อ ๕ แม่จากไปเมื่อฉันเป็นเณรได้สองพรรษา ฉันคิดว่าความตายกรุณาแม่ช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ทรมานให้แม่ แต่ฉันก็ต้องร้องไห้ ฉันร้องไห้อย่างมากมายพยายามระงับดับปลงอย่างไรก็ไม่ไหว พลอยให้ญาติหญิงคนหนึ่งสะอื้นไห้ และเผลอตัวเข้ามาโอบประคอง ฉันร้องไห้ด้วยคิดว่า ต่อแต่นี้ฉันจะต้องอยู่เพียงลำพัง หรือไม่ก็ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับคนแปลกหน้าไปชั่วชีวิต

แพร เยื่อไม้ : แม่

ข้อ ๖ ตอนกลางคืนหน้าร้อนที่ต้นลำพูมีหิ่งห้อยบินวนอยู่เต็มทุกต้น หิ่งห้อยนี้เป็นแมลงเล็กๆ ที่มีแสงในตัวเอง เวลามันบินแลดู วิบแว็บ วิบแว็บ สวยมาก บริเวณอื่นมืดหมด ยกเว้นต้นลำพูที่มีหิ่งห้อยส่องแสงสว่างอยู่ระยิบระยับเรากับงานวัดเฉลิม สวยน่าดูมาก โดยเฉพาะในเวลากลางคืนข้างแรมที่มีเดือนมืด ต้นลำพูจะสว่างดีมาก

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ฯ : เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก

ข้อ ๗ พ่อแม่คือผู้ที่เราควรเคารพกราบไหว้ ทีนี้เรามาวัดนี้เรามาฉลองกันเสียทีให้รู้ว่าของดีของถูก แท้ที่จริงนั้นมันอยู่ที่ไหน คือใคร พ่อแม่เรานั้นแหละเป็นอะไรทุกอย่างให้เรา เป็นพระของเราเป็นเทวดาของเรา เป็นพระพรหมของเรา เป็นครูคนแรกของเรา เป็นผู้ที่เราควรเคารพกราบไหว้บูชาสักการะทุกค่ำเช้าเข้านอน

พระเทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทภิกขุ) บุพการี กตัญญูกตเวที

ข้อ ๘ ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน คนไทยเชื่อกันว่าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล สุขสบาย จิตใจมั่นคง ประเพณีการทำขวัญข้าวจึงสืบทอดกันมาในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ดังปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ เช่นพิธีทำขวัญนาค พิธีทำขวัญเรือน พิธีเรียกขวัญคู่บ่าวสาว เพลงกล่อมเด็กเรียกขวัญ

ข้อ ๙ ที่โรงเรียนฝรั่งแม่ชอบเรียนภาษาไทยมาก เพราะได้เรียนหนังสือดรุณศึกษา ที่ยกสุภาษิตหรือคำพังเพยมาสอนตอนท้ายบททุกบท และมีทายอะไรเอ่ยด้วย ที่แม่ชอบอีกอย่างหนึ่งคือ ภาษาอังกฤษ ครูให้นักเรียนท่องศัพท์เป็นการบ้านทุกวัน วันละ ๑๐-๑๕ คำ เพราะตอนเช้าก็ให้นักเรียนไปยืนท่องศัพท์ให้ฟังที่โต๊ะครู ใครท่องผิดก็ต้องแบมือให้ครูตีเผี๊ยะๆ ๓ ที แต่แม่ไม่เคยโดนตี

หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน : วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ข้อ ๑๐ ความเสียสละเป็นการเสียอย่างเดียวที่มีคุณค่าและไม่เสียหาย แต่เป็นการเสียที่มีคุณประโยชน์ความดีอยู่ในตัวและมีผลดีเมื่อปฏิบัติเป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพูดจากันด้วยไมตรีใฝ่ประโยชน์แก่กันและกัน และเป็นเหตุให้บุคคลไม่ถือยศถืออย่าง ด้วยความมานะถือตัวจัดสามารถลดความเห็นแก่ตัวลงได้ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก

พระราชวิสุทธิโมลี

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ท่านมองตัวเองอย่างไร หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง จงอ่านเรื่อง "ท่านมองตัวเองอย่างไร" แล้วตอบคำถามในกรอบข้างล่าง

ท่านมองตัวเองอย่างไร

สาวชาวไต้หวันผู้หนึ่ง เป็นโรคสมองพิการแต่กำเนิด (cerebral palsy) ไม่สามารถเคลื่อนไหวตามปรกติ และพูดจาไม่ได้ แต่ด้วยความมุ่งมั่นและศรัทธาเธอสามารถเรียนจบปริญญาเอกจากสหรัฐฯ แล้วแสดงทัศนคติของเธอในที่ต่างๆ เพื่อให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้อื่น

ครั้งหนึ่ง เธอรับเชิญไปบรรยายด้วยการเขียน (เธอพูดไม่ได้ต้องใช้วิธีเขียน) หลังบรรยายเสร็จ มีนักเรียนคนหนึ่งตั้งคำถามว่า
"ท่านอยู่ในสภาพนี้โดยกำเนิด แล้วท่านไม่รู้สึกน้อยใจหรือท่านมองตัวเองอย่างไร" คำถามอันละเอียดอ่อนนี้ สร้างความตะลึงแก่ที่ประชุมไม่น้อย ต่างเกรงว่าคำถามนี้จะทิ่มแทงจิตใจของเธอ ปรากฏว่าเธอหันหน้าไปยังแผ่กระดานเขียนตัวหนังสืออย่างไม่สะทกสะท้านว่า "ฉันมองดูตัวเองอย่างไร" เธอหันหน้ายิ้มให้ผู้ร่วมประชุม แล้วเขียน

๑. ฉันน่ารักมาก ๒. ขาฉันเรียวยาวสวยดี
๓. คุณพ่อคุณแม่รักฉันจัง ๔. พระเจ้าประทานรักแก่ฉัน
๕. ฉันวาดภาพได้ ฉันแต่งหนังสือได้ ๖. ฉันมีแมวที่น่ารัก

และ....ขณะนั้น ที่ประชุมเงียบกริบ ไม่มีเสียงพูดจาใดๆ เธอหันกลับมามองดูทุกคน แล้วเขียนคำสรุปบนแผ่นกระดานว่า **"ฉันมองแต่สิ่งที่ฉันมี ไม่มองสิ่งที่ฉันขาด"** หลังจากนั้นไม่กี่วินาที เสียงปรบมือดังสนั่นในที่ประชุม พร้อมทั้งน้ำตาที่สะเทือนใจจากหลายๆ คน ณ วันนั้น ทัศนคติเชิงสุขนิยม และบทพิสูจน์ของเธอเพิ่มกำลังใจแก่ผู้คนมากมาย ผู้เป็นโรคสมองพิการผู้นี้คือ น.ส. หวางเหม่ยเหลียน ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตจาก UCLA ผู้เคยจัดนิทรรศการภาพเขียนส่วนตัวหลายครั้งในไต้หวัน "ฉันมองแต่สิ่งที่ฉันมี ไม่มองสิ่งที่ฉันขาด" ฉันชอบทัศนคติต่อชีวิตแบบนี้ ซึ่งถูกหลักสุขภาพจิตและสบายใจด้วย ความสุขไม่ได้อยู่ที่คุณครอบครองสิ่งใดมากแค่ไหน แต่อยู่ที่คุณมีทัศนคติอย่างไรในการมองสิ่งต่างๆ

ใจความสำคัญที่ได้จากบทอ่าน คือ.....
นักเรียนสามารถนำใจความสำคัญที่ได้นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ระบุ มา ๒ ข้อ
๑.....
๒.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง แข่งขันกันตอบ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อ ๑ อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีกเคยเข้าใจว่าโลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล

ข้อ ๒ รุไรเป็นชายหนุ่มที่รักธรรมชาติ

ข้อ ๓ มารดาของฮูนาและฮาลานเลี้ยงดูทั้งสองด้วยความยากลำบาก

ข้อ ๔ แม่มีน้ำใจกว้างขวาง จนภายหลังต้องเสียใจ เสียน้ำตา

ข้อ ๕ แม่จากเณรไปตั้งแต่เณรได้สองพรรษา

ข้อ ๖ หิ่งห้อยเป็นแมลงตัวเล็กๆ ที่มีแสงสว่างในตัวเอง

ข้อ ๗ พ่อแม่คือผู้ที่เราต้องเคารพกราบไหว้

ข้อ ๘ ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน

ข้อ ๙ ที่โรงเรียนฝรั่ง แม่ชอบเรียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ข้อ ๑๐ ความเสียสละมีคุณค่าต่อสังคมมาก

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ท่านมองตัวเองอย่างไร หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใจความสำคัญที่ได้จากบทอ่าน คือ จงมองแต่สิ่งที่มีอย่ามองสิ่งขาด / ความสุขไม่ได้อยู่ที่คุณครอบครองสิ่งใดมากแค่ไหน แต่อยู่ที่คุณมีทัศนคติอย่างไรในการมองสิ่งต่างๆ

นักเรียนสามารถนำใจความสำคัญที่ได้นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ระบุ มา ๒ ข้อ

๑. เป็นข้อคิดเตือนใจไม่ให้เราเลียนแบบใคร หรืออยากมีอยากเป็นอย่างคนอื่น พอใจในสิ่งที่ตนมี ตนเป็น

๒. มีมุมมองชีวิตเป็นบวก ใช้สิ่งที่มีสิ่งที่เป็นอย่างเห็นคุณค่า มีชีวิตอย่างพอเพียง ไม่เรียกร้อง โวยวาย

(อยู่ในดุลยพินิจของครู ให้คำตอบสัมพันธ์กับใจความที่ได้จากการอ่าน)

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๑๐

การเล่นจาโต

การเล่นจาโต คือ การเล่นหมากรุก ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าชิยงที่ปกครองเมืองบันนังชาเร็ง ปัจจุบันนี้เป็นชื่อตำบลหนึ่งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

พระเจ้าชิยงเป็นพระราชาที่มีหน้าตาคล้ายหนุมาน คือมีเขี้ยวและมีหางเรื่องราวของพระองค์ มีดังนี้

พระราชาองค์หนึ่งครองเมืองบังนังชาเร็ง พระองค์มีธิดาโฉมงามองค์หนึ่ง เมื่อถึงวัยที่จะมีคู่ พระองค์จึงประกาศว่า ผู้ที่ขึ้นต้นชาเร็งได้สูงสุดจะได้ครองเมืองบันนังชาเร็งและได้แต่งานกับนาง ต้นชาเร็งมีลักษณะคล้ายกับต้นตาลแต่สูงมาก

ชายหนุ่มจำนวนมากต่างอาสาขึ้นต้นชาเร็งแต่ก็ไม่สามารถขึ้นไปถึงยอดได้ จนกระทั่งถึงชายคนสุดท้ายที่อาสา เขามีหน้าตาหน้าเกลียดมีเขี้ยวและมีหาง พระราชาอนุญาตเพราะคิดว่าคงไม่สามารถจะขึ้นไปถึงยอดของต้นชาเร็งได้ แต่ปรากฏว่าชายคนนี้ขึ้นไปถึง พระองค์จึงจำต้องยกธิดาแลเมืองบันนังชาเร็งให้ครอบครอง คือ พระเจ้าชิยงนั้นเอง

พระเจ้าชิยงสร้างที่ประทับไว้สูงมากเพราะไม่ต้องการให้ผู้ใดเห็นหน้า สิ่งที่พระองค์ โปรดปรานคือการกินตับและเนื้อมนุษย์ ซึ่งอาจช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ทหารต้องนำมาถวายวันละ 1 คน จนกระทั่งราษฎรในเมืองเหลือน้อยลงทุกวัน

มนตรีเป็นนามของอำมาตย์ที่ฉลาดที่สุดของเมืองนั้น เขาคิดหาทางที่จะทำให้พระเจ้าชิยงหยุดกินเนื้อมนุษย์ ได้วางแผนให้มีการแข่งขันการเล่นจาโตต่อหน้าพระเจ้าชิยง ซึ่งฝ่ายตรงข้ามมาจากเมืองอื่น การเล่นจาโตระหว่างอำมาตย์มนตรีกับฝ่ายตรงข้ามดำเนินไปอย่างเคร่งเครียด จนกระทั่งปรากฏว่า อำมาตย์เหลือ “ขุน” เพียงตัวเดียว “ขุน” ในความหมายนี้ แปลว่า “พระราชา” ในที่สุดอำมาตย์มนตรีจนมุมไม่สามารถเดินต่อไปได้และพ่ายแพ้ต่อฝ่ายตรงข้าม พระเจ้าชิยงจึงได้คิดว่า “ถ้าเรากินราษฎรหมดแล้ว จะสู้รบกับข้าศึกอย่างไร” ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้าชิยงก็รักราษฎรและปกครองให้อยู่อย่างมีความสุข พระองค์ได้ให้รางวัลแก่อำมาตย์มนตรีและฝ่ายตรงข้ามที่ทำให้พระองค์คิดได้ กีฬาจาโตจึงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัยฯ

<u>คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ทับบนตัวอักษรที่ตรงกับข้อถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ</u>

๑. จาโตคือการเล่นกีฬาประเภทใด (รู้-จำ)

ก. หมากเก็บ ข. หมากแยก

ค. หมากฮอส ง. หมากรุก

๒. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)

ก. ความพ่ายแพ้การเล่นจาโตของอำมาตย์มนตรีเป็นเหตุให้พระเจ้าชิยงเลิกกินมนุษย์

ข. พระเจ้าชิยงกินเนื้อและตับของมนุษย์ เพื่อช่วยให้ร่างกายแข็งแรง

ค. จาโตเป็นกีฬาที่นิยมเล่นในชั้นสูงมากกว่าจะเล่นกันในหมู่ชนทั่วไป

ง. พระเจ้าชิยงโปรดปรานการเล่นจาโตเท่ากับการกินมนุษย์

๓. พระเจ้าชิยงมีลักษะพิเศษที่แตกต่างจากมนุษย์ทั่วไปอย่างไร (เข้าใจ)

ก. มีเขี้ยวและหาง ข. มีหน้าตาน่าเกลียด

ค. มีเขี้ยว หาง และหน้าตาน่าเกลียด ง. มีอวัยวะขา แขน พิกลพิการ

๔. อะไรที่นักเรียนได้จากเรื่องนี้และคิดว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

ก. การรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่อร่อย

ข. การรู้จักให้ความเมตตาและช่วยเหลือผู้อื่น

ค. การรู้จักเลือกเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับความสามารถของตน

ง. การบริหารร่างกายให้แข็งแรง

๕. การเสนอเรื่องนี้ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด (เข้าใจ)

ก. ประวัติของพระเจ้าชิยง ข. ที่มาของการเล่นจาโต

ค. วิธีเล่นจาโต ง. ประเภทของจาโต

๖. ในการเล่นจาโต ตัว “ขุน” มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับผู้ใด (เข้าใจ)

ก. ขุนพลที่นำหน้ากองทัพในการออกศึก

ข. อำมาตย์ที่มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด

ค. พระราชาที่ปกครองบ้านเมือง

ง. ผู้กล้าหาญที่ช่วยเหลือผู้ทำความดี

๗. พระเจ้าชิยงมีลักษณะที่ดีในข้อใด (วิเคราะห์)

ก. มีน้ำใจนักกีฬา ข. มีร่างกายแข็งแรง

ค. บริจาคสิ่งของ ง. ชอบอยู่ในที่สูง

๘. อะไรที่แสดงให้เห็นว่าพระเจ้าชิยงมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด (วิเคราะห์)

ก. เอาชนะคู่ต่อสู้ที่แข็งแรงที่สุดในการแข่งขันกีฬา

ข. ต่อสู้กับข้าศึกจำนวนมากจนได้รับชัยชนะ

ค. การคัดเลือกอำมาตย์ที่ฉลาดที่สุดในเมือง

ง. การเข้าใจความหมายของตัวขุนที่อำมาตย์มนตรีเหลืออยู่เพียงตัวเดียว

๙. วรรณคดีไทยเรื่องใดที่ใช้การแพ้ชนะของกีฬามาตัดสินชะตากรรมของบ้านเมืองคล้ายกับเรื่องการเล่นจาโต (สังเคราะห์)

ก. รามเกียรติ์ ข. สังข์ทอง

ค. ขุนช้าง ขุนแผน ง. พระอภัยมณี

๑๐. เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนคิดว่าอะไรที่เป็นจริงตลอดไป (ประเมินค่า)

ก. การเล่นจาโตมีอยู่ทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

ข. บันนังซาเร็งเป็นเมืองสำคัญของไทยในปัจจุบัน

ค. ตับเด็กยังเป็นอาหารที่วิเศษสำหรับคนบางกลุ่ม

ง. ชาเร็งหรือต้นตาลมีเฉพาะภาคใต้เท่านั้น

เฉลย

๑. ง ๒. ก ๓. ค ๔. ข ๕. ข ๖. ค ๗. ก ๘. ง ๙. ข ๑๐. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓		
หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด	**เรื่อง คุณค่าวรรณกรรม**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านเรื่องต่างๆ นอกจากจับใจความสำคัญได้ เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านแล้ว การพัฒนาการอ่านให้ถึงขั้นการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น สามารถวิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง สามารถตีความและประเมินคุณค่า และบอกแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อ นำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านขั้นสูงและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** อธิบายหลักการวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล ตีความและประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** วิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมวรรณคดีได้ตามหลักการ **ด้านคุณลักษณะ** รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นนำ** ๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน ให้นักเรียนระบุชื่อวรรณคดีและวรรณกรรมที่เคยอ่านหรือที่รู้จัก ๒. ร่วมกันอภิปรายว่าการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร **ขั้นสอน** ๑. ครูหยิบยกชื่อวรรณคดีวรรณกรรมที่ได้จากการพูดคุยกับนักเรียน และให้นักเรียนจำแนกว่า เรื่องใดเป็นวรรณคดี เรื่องใดเป็นวรรณกรรม (พระอภัยมณี ขุนช้างขุนแผน รามเกียรติ์ ชาวฮาเย็นเฮ มหัศจรรย์แห่งมะละกอ ฯลฯ) ๒. ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ พร้อมให้นักเรียนอธิบายความแตกต่างของวรรณคดีวรรณกรรม (แนะนำให้ศึกษาใบความรู้เรื่องหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมวรรณคดี ๓. ครูสุ่มถามถึงสาระที่ได้จากใบความรู้ ดังนี้ - วิเคราะห์วิจารณ์ หมายความว่าอย่างไร - หลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมวรรณคดีมีอะไรบ้าง - คุณค่าวรรณคดีวรรณกรรมคือคุณค่าด้านใดบ้าง - คุณค่าทางวรรณศิลป์ หมายความว่าอย่างไร - นักเรียนต้องมีความรู้เรื่องใดจึงจะวิเคราะห์วิจารณ์คุณค่าทางวรรณศิลป์ได้ - การเข้าใจความรู้สึกตัวละครเป็นประโยชน์อย่างไร	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง ๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง โคลงกลอนสอนใจ ๒. แบบทดสอบ เรื่องการวิจารณ์และประเมินค่าวรรณคดี **ภาระงาน** วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	๔. ให้นักเรียนทำใบงานที่๑ เรื่อง “สองพี่น้อง” และใบงานที่ ๒ เรื่อง “โคลงกลอนสอนใจ” เพื่อฝึกวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรม ๕. มอบหมายให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี โดยให้เลือกวรรณคดีจากหนังสือเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้แก่ บทละครพูดเห็นแก่ลูก อิศรญาณภาษิต พระอภัยมณีตอนหนีนางผีเสื้อสมุทร พระบรมราโชวาท และบทพากย์เอราวัณ หรือเรื่องอื่นๆ ที่นักเรียนชื่นชอบโดยให้อ่านบทวิเคราะห์ต้นเรื่องเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ของนักเรียน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูสรุปร่วมกันถึงการวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินคุณค่าจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องการวิเคราะห์ วิจารณ์และการประเมินคุณค่าวรรณคดี	

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล และตีความและประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้	ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรม วรรณคดีได้ตามหลักการ	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง หลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมายของวรรณคดีวรรณกรรม

วรรณกรรมหมายถึง งานหนังสือ ทุกชนิด ทุกรูปแบบ เช่น ข่าว บทความ บทกวี บทเพลง นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ สิ่งพิมพ์ ฯลฯ ส่วนวรรณคดีใช้ในความหมายเจาะจงว่าเป็นงานประพันธ์ในสมัยก่อน ที่มีคุณค่า มีผู้ยกย่อง

ความหมายของวิเคราะห์วิจารณ์

วิเคราะห์ หมายถึง จำแนกแยกแยะออกเป็นส่วนๆ ส่วนวิจารณ์ หมายถึง ติชม ให้คำตัดสินว่ามีข้อดีข้อเสีย มีคุณค่ามีความงาม มีความไพเราะอย่างไรบ้าง โดยใช้หลักวิชามาสนับสนุนการวิจารณ์

หลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี

๑.**วิ**เคราะห์รูปแบบ คือพิจารณาว่า วรรณกรรมวรรณคดีนั้นๆ เป็น ร้อยแก้ว (ข่าว บทความ สารคดี เรื่องสั้น บทละคร) หรือร้อยกรอง (โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย)

๒. วิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง ได้แก่

- โครงเรื่อง คือ เค้าโครงเรื่องที่แสดงปมปัญหาของเรื่อง เช่น รามเกียรติ์ มีโครงเรื่องที่เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ซึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายธรรมะกับฝ่ายยักษ์ซึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายอธรรม หรือขุนช้างขุนแผน มีโครงเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตครอบครัวของสามัญชนที่มีปมปัญหา ๑ หญิง ๒ ชายในรุ่นพ่อรุ่นแม่ และ ๑ ชาย ๒ หญิงในรุ่นลูก เป็นต้น
- ตัวละคร คือผู้มีบทบาทในเรื่อง อาจเป็น สัตว์ มนุษย์ อมนุษย์ เทวดา นางฟ้า โดยวิเคราะห์ถึงลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ ความสมจริงความเป็นเหตุเป็นผลของบทบาทพฤติกรรม
- ฉาก คือ สถานที่ เวลา บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมตัวละครที่เกิดขึ้นในเรื่องนั้นๆ
- การใช้ภาษา ความสวยงามไพเราะของการใช้ภาษา งานวรรณคดีที่นักเรียนศึกษา นักเรียนจะต้องใช้ความรู้เรื่องการเล่นเสียง เล่นคำ การใช้โวหารภาพพจน์ การใช้ภาษาจินตภาพ มาเป็นหลักในการวิเคราะห์ความงามของภาษา

๓. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับ ได้แก่

- คุณค่าทางอารมณ์ คือ จำแนกแยกแยะอารมณ์ของตัวละคร และหรืออารมณ์ของตัวผู้อ่านเอง
- คุณค่าทางวรรณศิลป์ คือ เห็นความงามของการใช้ภาษา สามารถระบุแสดงให้เห็นได้ว่ามีการใช้ภาษาที่งดงามอย่างไร
- คุณค่าทางสังคมวัฒนธรรม คือ อธิบายได้ว่า วรรณคดีวรรณกรรมนั้นๆ สะท้อนความเป็นไปของสังคม ทั้งด้านความเป็นอยู่ ความเชื่อ ค่านิยม การแต่งกาย อาหารการกิน ฯลฯ นั่นคือแสดงวิถีชีวิตของสังคมในท้องเรื่องอย่างไร
- คุณค่าทางสติปัญญา คือ ได้แง่คิด คติธรรม คำสอน อย่างไร จากเรื่องที่อ่าน

เมื่อวิเคราะห์ตามหลักการดังกล่าวนี้แล้ว ย่อมนำไปสู่การพิจารณาตัดสินหรือวิจารณ์ว่า วรรณคดีวรรณกรรมที่อ่านนั้นๆ มีข้อติชมอย่างไรได้บ้าง มีคุณค่าอย่างไร มีหลักการใดมาสนับสนุนการวิเคราะห์นั้น คุณค่าที่ได้นั้นเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างไร เป็นต้น

หมายเหตุ ข้อความรู้ที่นักเรียนพึงทบทวน คือ เรื่องของการเล่นเสียง เล่นคำ การใช้โวหารภาพพจน์

ใบงานที่ ๑ เรื่องสองพี่น้อง
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณกรรม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามตามที่กำหนด

นิทานเรื่อง "สองพี่น้อง"

ครอบครัวชาวนาครอบครัวหนึ่งมีลูกชายสองคน ทั้งสองเป็นพี่น้องที่รักกันมาก จนกระทั่งพ่อแม่แก่เฒ่าและสิ้นอายุไขไป สองพี่น้องจึงแยกย้ายกันไปสร้างครอบครัวของตนเอง แต่ก็ยังปลูกบ้านอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน และไปมาหาสู่อย่างรักใคร่อยู่เสมอ

สองพี่น้องยังคงยึดอาชีพชาวนาปลูกข้าวเลี้ยงชีพเช่นเดียวกับพ่อแม่ และใช้ชีวิตครอบครัวอย่างสันโดษพอเพียง แม้จะไม่ได้มีเงินทองร่ำรวยอะไร แต่ก็มีความสุขตามอัตภาพ มิได้ลำบากยากแค้นอะไรนัก

อยู่มาปีหนึ่ง ชาวนาคนพี่ทำนาได้ข้าวมากกว่าทุกๆ ปี จึงมีใจคิดถึงเผื่อแผ่ไปถึงน้องชาย เขากล่าวกับภรรยาของตนในเย็นวันหนึ่งว่า

"เธอจะว่าอย่างไร หากฉันจะเอาข้าวที่เราเก็บเกี่ยวได้ในปีนี้ไปแบ่งให้น้องชายของฉันบ้าง"

"ทำไมหรือจ๊ะ นาของน้องชายเธอได้ข้าวไม่ดีนักหรือ" ภรรยาของชาวนาผู้พี่เอ่ยถาม

"เปล่าหรอกจ๊ะ นาของน้องชายฉันก็ได้ข้าวรวงสวยดีไม่แพ้ของเราหรอก แต่ฉันเห็นว่าครอบครัวของเขามีหลายปากหลายท้องให้ต้องเลี้ยงดู ทั้งตัวเขา เมียเขาและลูกเล็กๆ อีกหลายคน ส่วนเรานั้นมีกันแค่สองคนผัวเมีย ซึ่งฉันคิดว่าแค่ข้าวเพียงไม่กี่กระสอบก็น่าจะทำให้เราสองคนอิ่มท้องไปจนถึงปีหน้าได้แล้ว" ชาวนาผู้พี่กล่าวแก่ภรรยา

"อืม! ฉันเห็นด้วยจ๊ะ น้องชายของเธอก็มีน้ำใจกับเราสองคนเสมอมา เมื่อมีพืชผักผลไม้ดีๆ เกิดขึ้นในไร่นาเขาเขาก็นำมาให้เราทุกครั้ง เมื่อข้าวของเรามีมากจนเหลือกิน เธอก็จัดแบ่งไปให้ครอบครัวของน้องชายเธอบ้างเถิดจ๊ะ"

เมื่อภรรยาสนับสนุนเป็นอย่างดีเช่นนั้น ชาวนาผู้พี่ก็จัดการบรรจุข้าวลงกระสอบขนาดใหญ่ แล้วรอจนมืดค่ำจึงค่อยแบกกระสอบนั้นไปยังบ้านของน้องชาย และทิ้งกระสอบข้าวไว้นอกประตูบ้านอย่างเงียบเชียบ ที่ต้องทำเช่นนั้น เพราะชาวนาผู้พี่เกรงว่า ถ้าเอาไปให้ตอนกลางวันและน้องชายรู้ น้องชายอาจจะปฏิเสธข้าวของเขาเพราะความเกรงใจก็เป็นได้

วันรุ่งขึ้น เมื่อชาวนาผู้พี่ไปนับกระสอบข้าวที่เหลืออยู่ในยุ้งข้าวก็ต้องประหลาดใจ เพราะปรากฏว่า กระสอบข้าวทั้งหมดยังมีจำนวนเท่าเดิม

"เอ! เมื่อคืนเรานำข้าวไปให้น้องชายหนึ่งกระสอบ แล้วทำไมข้าวของเรายังมีอยู่เท่าเดิมเล่า หรือว่าเราจะนับผิด ถ้าอย่างนั้น เราเอาข้าวไปให้น้องอีกสักหนึ่งกระสอบดีกว่า" ชาวนาผู้พี่บอกกับตัวเอง

คืนวันนั้น พอพลบค่ำ ชาวนาผู้พี่ก็แบกข้าวอีกหนึ่งกระสอบไปให้ที่บ้านของน้องชาย

แต่พอเช้าวันต่อมา เมื่อเขาเข้าไปนับกระสอบข้าวที่เหลืออยู่ครบเท่าเดิมเหมือนเมื่อครั้งแรก

"เอ๊ะ จะให้เชื่อได้อย่างไรนี่" ชายผู้พี่ร้อง "ถ้าอย่างนั้นคืนนี้เราก็ต้องเอาข้าวไปให้น้องของเราอีกกระสอบหนึ่ง"

คืนนั้น ชาวนาผู้พี่จึงแบกกระสอบข้าวไปที่บ้านน้องชายอีกกระสอบหนึ่ง เป็นครั้งที่ ๓

แสงจันทร์ส่องแสงเจิดจ้าในคืนวันนั้น ชายผู้พี่มองเห็นร่างของใครคนหนึ่งกำลังแบกกระสอบข้าวเดินตรงมาทางเขา ชายผู้พี่เพ่งตามองอีกครั้ง จึงเห็นว่าร่างของคนๆ นั้นก็คือน้องชายของเขานั่นเอง

ชาวนาผู้พี่และชาวนาผู้น้องต่างหยุด วางกระสอบข้าวลงบนพื้น แล้วมองหน้ากันด้วยความงุนงงอยู่ครู่หนึ่ง แล้วทั้งสองก็ร้องขึ้นพร้อมกันว่า

“เอ๊ะ! พี่เองหรือที่เอาข้าวไปวางไว้หน้าประตูบ้านของฉันน่ะ”

“อ๊ะ! แกเองหรือน้องรัก ที่เอาข้าวมาวางไว้ในยุ้งข้าวของพี่ทุกคืน”

แล้วทันใดนั้น ทั้งสองพี่น้องก็พากันหัวเราะด้วยความขบขันเป็นเวลานาน ต่างคนต่างก็รู้สึกรักและผูกพันกันมากขึ้น โดยไม่ต้องพูดจาอะไรมากไปกว่านั้นอีกแล้ว

(อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา)

คำถาม

๑. ชื่อเรื่อง.....

๒. ชื่อผู้แต่ง.....

๓. รูปแบบวรรณกรรม.....

๔. เนื้อหาโดยสรุป.....

.....

.....

.....

๕. กลวิธีการประพันธ์ (การเปิดเรื่อง-เดินเรื่อง-ปิดเรื่อง)

.....

.....

.....

๖. ตัวละคร

.....

.....

๗. คุณค่าด้านต่างๆ

.....

๘. สิ่งที่ประทับใจ

.....

๙. ข้อคิดที่นำไปใช้ประโยชน์

.....

๑๐. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ใบงานที่ ๒ เรื่องโคลงกลอนสอนใจ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณกรรม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านคำประพันธ์และตอบคำถามที่กำหนดให้

๑. ห้ามเพลิงไว้อย่าให้ มีควัน ห้ามสุริยแสงจันทร์ ส่องไซร้ ห้ามอายุให้หัน คืนเล่า ห้ามดั่งนี้ไว้ได้ จึงห้ามนินทา (ประชุมโคลงโลกนิติ)	๒. พระสมุทรสุดลึกล้น คณนา สายดิ่งทิ้งทอดมา หยั่งได้ เขาสูงอาจวัดวา กำหนด จิตมนุษย์นี้ไซร้ ยากแท้จักหา (ประชุมโคลงโลกนิติ)
๓. คบกากาโหดให้ เสียพงศ์ พาตระกูลเหมหงส์ แหลกด้วย คบคนชั่วจักปลง ความชอบ เสียนา ตราบลูกหลานเหลนม้วย ไม่ม้วยนินทา (ประชุมโคลงโลกนิติ)	๔. พระอนุชาว่าพี่นี้ขี้ขลาด เป็นชายชาติช้างงาไม่กล้าหาญ แม้ชีวันยังไม่บรรลัยลาญ ก็เซซานซอกซอนสัญจรไป เผื่อพบพานบ้านเมืองที่ไหนมั่ง พอประทังกายาอยู่อาศัย มีความรู้อยู่กับตัวกลัวอะไร ชีวิตไม่ปลดปลงคงได้ดี (พระอภัยมณี)
๕. อันคดอื่นหมื่นคดกำหนดแน่ เว้นเสียแต่ในมนุษย์สุดกำหนด ทั้งลวงล่องอเงี้ยวทั้งเลี้ยวลด ถึงคลองคดก็ยังไม่เหมือนใจคน (พระอภัยมณี)	๖. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า หนังสือตรีมีปัญญาไม่เสียหลาย ถึงรู้มากไม่มีปากลำบากตาย มีอุบายพูดไม่เป็นเห็นป่วยการ (วิวาหพระสมุท)

คำถาม

๑ คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นโคลง..... คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นกลอน.....

๒. คำประพันธ์หมายเลขใดมีการใช้คำซ้ำ..... และซ้ำคำว่าอะไร.....

๓. “กา,หงส์” ในคำประพันธ์หมายเลข ๓ คือการเปรียบเปรยถึงสิ่งใด.....

๔. จงอธิบายความงามของการเล่นเสียงสัมผัสทั้งสระและพยัญชนะของคำประพันธ์บทใดบทหนึ่งมาพอให้เห็นจริง

.....

๕. จงระบุคำสอนหรือข้อคิดที่ได้จากคำประพันธ์แต่ละข้อ

ข้อ๑ คือ.....

ข้อ๒ คือ.....

ข้อ๓ คือ.....

ข้อ๔ คือ.....

ข้อ๕ คือ.....

ข้อ๖ คือ.....

๖. ข้อคิดจากคำประพันธ์หมายเลขใดเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนมากที่สุด จงอธิบายพอให้เห็นจริง

.....

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่องโคลงกลอนสอนใจ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณกรรม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านคำประพันธ์และตอบคำถามที่กำหนดให้

๑. ห้ามเพลิงไว้อย่าให้ มีควัน ห้ามสุริยแสงจันทร์ ส่องไซร้ ห้ามอายุให้หัน คืนเล่า ห้ามดั่งนี้ไว้ได้ จึงห้ามนินทา (ประชุมโคลงโลกนิติ)	๒. พระสมุทรสุดลึกล้น คณนา สายดิ่งทิ้งทอดมา หยั่งได้ เขาสูงอาจวัดวา กำหนด จิตมนุษย์นี้ไซร้ ยากแท้จักหา (ประชุมโคลงโลกนิติ)
๓. คบกากาโหดให้ เสียพงศ์ พาตระกูลเหมหงส์ แหลกด้วย คบคนชั่วจักปลง ความชอบ เสียนา ตราบลูกหลานเหลนม้วย ไม่ม้วยนินทา (ประชุมโคลงโลกนิติ)	๔. พระอนุชาว่าพี่นี้ขี้ขลาด เป็นชายชาติช้างงาไม่กล้าหาญ แม้ชีวันยังไม่บรรลัยลาญ ก็เซซานซอกซอนสัญจรไป เผื่อพบพานบ้านเมืองที่ไหนมั่ง พอประทังกายาอยู่อาศัย มีความรู้อยู่กับตัวกลัวอะไร ชีวิตไม่ปลดปลงคงได้ดี (พระอภัยมณี)
๕. อันคดอื่นหมื่นคดกำหนดแน่ เว้นเสียแต่ในมนุษย์สุดกำหนด ทั้งลวงล่องอเงี้ยวทั้งเลี้ยวลด ถึงคลองคดก็ยังไม่เหมือนใจคน (พระอภัยมณี)	๖. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า หนังสือตรีมีปัญญาไม่เสียหลาย ถึงรู้มากไม่มีปากลำบากตาย มีอุบายพูดไม่เป็นเห็นป่วยการ (วิวาหพระสมุท)

คำถาม

๑ คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นโคลง.....๑-๓..... คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นกลอน.....๔-๖.....

๒. คำประพันธ์หมายเลขใดมีการใช้คำซ้ำ.....๑..... และซ้ำคำว่าอะไร.....ห้าม.....

๓. “กา,หงส์” ในคำประพันธ์หมายเลข ๓ คือการเปรียบเปรยถึงสิ่งใด.....กา คือ คนต่ำศักดิ์คนชั่ว หงส์ คือสูงศักดิ์

๔. จงอธิบายความงามของการเล่นเสียงสัมผัสทั้งสระและพยัญชนะของคำประพันธ์บทใดบทหนึ่งมาพอให้เห็นจริง

....เช่น บทที่๔ พี่-นี้ เป็นสัมผัสสระ ชายชาติช้าง เป็นต้น (อยู่ในดุลยพินิจของครูให้คำตอบสอดคล้องถูกต้อง)

๕. จงระบุคำสอนหรือข้อคิดสำคัญที่ได้จากคำประพันธ์แต่ละข้อ

ข้อ๑ คือ ....ไม่สามารถห้ามการนินทาได้ ฉะนั้นอย่าใส่ใจเรื่องการนินทา

ข้อ๒ คือ ....ไม่สามารถล่วงรู้ใจคนได้ ฉะนั้นอย่าไว้ใจใครง่ายๆ

ข้อ๓ คือ ....หากคบคนชั่วคนเลวจะพาให้วงศ์ตระกูลเสียหาย

ข้อ๔ คือ ....คนที่มีวิชาความรู้ย่อมดูแลเลี้ยงตนได้แม้จะตกยากลำบากอย่างไรก็ตาม

ข้อ๕ คือ ....จิตใจคนไม่เที่ยงแท้ ไม่ซื่อตรง ฉะนั้นอย่าไว้ใจใครง่ายๆ

ข้อ๖ คือ ....การพูดให้เป็น เป็นสิ่งสำคัญ แม้มีความรู้ความคิดหากไม่สามารถใช้คำพูดถ่ายทอดได้ก็ไม่เป็นประโยชน์

๖. ข้อคิดจากคำประพันธ์หมายเลขใดเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนมากที่สุด จงอธิบายพอให้เห็นจริง อยู่ในดุลยพินิจของครู พิจารณาให้มีเหตุผลสอดคล้องกัน

แบบทดสอบ เรื่องการวิจารณ์และประเมินค่าวรรณคดี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่องการวิจารณ์และประเมินค่าวรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การวิจารณ์วรรณคดีหมายความว่าอย่างไร

ก. การติเพื่อก่อ ข. การชื่นชมบทประพันธ์

ค. การหาเหตุผลสนับสนุน ง. การแสดงความคิดเห็นด้วยความรู้สึกส่วนตัว

๒. คุณค่าของวรรณคดีไทยอยู่ที่ใด

ก. ความงดงามและอรรถรสทางภาษา ข. เรื่องราวน่าตื่นเต้นชวนติดตาม

ค. ความวิจิตรพิสดารเหนือธรรมดา ง. ความกลมกลืนสอดคล้องของตัวละครและเรื่องราว

๓. วรรณคดีสะท้อนภาพลักษณ์ของสังคมไทยในสมัยใดมากที่สุด

ก. สมัยที่ผู้แต่งได้แต่งเรื่องนั้นขึ้น ข. สมัยที่ผู้แต่งสมมุติเรื่องราวนั้นขึ้น

ค. สมัยใดก็ได้แล้วแต่ผู้แต่งกำหนดขึ้น ง. สมัยที่ผู้อ่านอ่านวรรณคดีเรื่องนั้น

๔. ข้อใดคือจุดหมายในการอ่านวรรณคดีไทย

ก. อ่านเพื่อความบันเทิง ข. อ่านเพื่อให้รู้เรื่องราว

ค. อ่านเพื่อสนองความต้องการของอารมณ์ ง. อ่านเพื่อรับรสความงามไพเราะของคำประพันธ์

๕. บทร้อยกรองแตกต่างจากร้อยแก้วในเรื่องใด

ก. กฎระเบียบการเรียบเรียงคำ ข. ความสละสลวยของภาษา

ค. ความสนุกสนานในการอ่าน ง. การเกิดภาพพจน์และจินตนาการ

๖. ข้อใดถือเป็นคุณค่าด้านคุณธรรมของวรรณคดีไทย

ก. การใช้คำสัมผัสสระและอักษร ข. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน

ค. สอดแทรกคติเตือนใจ ง. สะท้อนภาพสังคมในปัจจุบัน

<u>อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗-๘</u>

คุณแม่หนาหนักเพี้ยง พสุธา
คุณบิดรดุจอา- กาศกว้าง
คุณพี่พ่างศิขรา เมรุมาศ
คุณพระอาจารย์อ้าง อาจสู้สาคร

๗. คำประพันธ์บทนี้เป็นการเปรียบเทียบเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. พระคุณของบิดามารดาและครูอาจารย์ ข. ความกว้างของแผ่นดินแผ่นฟ้า

ค. ความลึกของน้ำในมหาสมุทร ง. ความใหญ่มหึมาของภูเขา

๘. กวีใช้คำใดเป็นการเปรียบเทียบ

ก. กว้าง หนัก สูง ลึก ข. เพี้ยง ดุจ พ่าง สู้

ค. แผ่นดิน ท้องฟ้า ภูเขา น้ำ ง. พ่อ แม่ พี่ ครู

๙. จากบทประพันธ์ข้างล่างนี้แนวคิดสำคัญคือข้อใด

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครฮึกฮัก จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลัย
สุนทรภู่ “เพลงยาวถวายโอวาท”

ก. อย่าอวดรู้ ข. รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา
ค. มีความรู้เหมือนอาวุธ ง. มีความรู้ให้นำมาใช้เมื่อถึงเวลาจะเป็นคุณ

๑๐. จากบทประพันธ์ข้างล่างนี้ให้คุณค่าด้านสังคมตรงกับข้อใด

เป็นสาวแซ่แร่รวยสวยสะอาด ก็หมายมาดเหมือนมณีอันมีค่า
แม้นแตกร้าวรานร่อยถอยราคา จะพลอยพาหอมหายจากกายนาง

ก. หญิงงามมีค่าดุจมณี ข. หญิงสาวควรรักนวลสงวนตัว
ค. หญิงสาวควรวางตัวให้เหมาะสม ง. หญิงที่ประพฤติไม่ดีเสื่อมเสียชื่อเสียง

เฉลยแบบทดสอบ

๑. ค
๒. ก
๓. ก
๔. ก
๕. ก
๖. ค
๗. ก
๘. ข
๙. ง
๑๐. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิธีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง การเขียนย่อความ** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การย่อความจากสิ่งที่อ่าน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการอ่านที่ช่วยให้สรุปเรื่อง จับประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเขียนเล่าเรื่องราวโดยสรุปได้ ดังนั้นการเขียนย่อความ เป็นการเขียนจากการอ่าน จับใจคความสำคัญของเรื่อง แล้วนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสำนวนภาษาของผู้ย่อเอง โดยเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนต้องฝึกฝนอย่างสำเสมอ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจหลักการเขียนย่อความจากเนื้อหาหลากหลายประเภท **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนย่อความได้ถูกต้องตามหลักการย่อความ	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ขอนักเรียนอาสาออกมาเล่าข่าวจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หรือสื่อออนไลน์หนึ่งข่าว ๒. ถามเพื่อนว่าผู้เล่าต้องใช้หลักการใดในการเล่าเรื่องบ้าง **ขั้นสอน** ๑.แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่เรื่อง “การเขียนย่อความ” จากเนื้อหาหลากหลายประเภท ๒. นักเรียนจับฉลากทำใบงาน การย่อความจาก ข่าว บทร้อยกรอง และเรื่องเล่าวรรณคดี กลุ่มละ ๑ ประเภท ๓. นักเรียนทุกกลุ่มนำใบงานย่อความมาปิดที่ป้ายนิเทศแสดงผลงานให้เพื่อนนักเรียนได้อ่าน ๔. สมาชิกแต่ละกลุ่มติดกระดาษรูปหัวใจคนละ ๑ ดวง ให้ย่อความที่ถูกต้องตามรูปแบบและย่อความได้ดีที่สุด ๕. นักเรียนร่วมกับครูนำกระดาษรูปหัวใจมานับจำนวนและแจ้งในชั้นเรียนให้ทราบว่าย่อความของกลุ่มใดได้คะแนนโหวตมากที่สุด ๓ ลำดับ แล้วนำย่อความ ๓ ฉบับมาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนอ่าน ๖. นักเรียนและครูร่วมกันประเมินผลงานของทุกกลุ่ม	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่องการเขียนย่อความ ๒. ใบงาน การเขียนย่อความจากข่าว ๓. ใบงาน การย่อความจากบทร้อยกรอง ๔. ใบงาน การย่อความจาก เรื่องเล่ารามเกียรติ์ ๕. แบบทดสอบเรื่อง การเขียนย่อความ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** กิจกรรมกลุ่มการย่อความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		
หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด	**เรื่อง การเขียนย่อความ**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ด้านคุณลักษณะ - มีวินัย - มีมารยาทในการเขียน	**ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการย่อความที่ดีและบันทึกลงสมุด ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการย่อความ	

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจหลักการเขียนย่อความจากเนื้อหาหลากหลายประเภท	ประเมินย่อความ	แบบประเมินย่อความ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนย่อความจากเนื้อเรื่องหลากหลายประเภท	ตรวจสอบจากผลงาน	แบบประเมินย่อความ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มีวินัย มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่องการเขียนย่อความ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่องการเขียนย่อความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การย่อความ เป็นการจับใจความสำคัญของเรื่อง แล้วนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสำนวนภาษาของผู้ย่อเอง โดยเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

การย่อความที่ดี ผู้ย่อต้องอ่านเรื่องให้เข้าใจและจับใจความสำคัญให้ได้ แล้วนำใจความสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ให้สั้นด้วยถ้อยคำที่สละสลวย กระชับ เข้าใจง่าย ได้ใจความถูกต้องตามเนื้อเรื่องเดิม

ใจความสำคัญคือ ประโยคหรือข้อความสำคัญของย่อหน้า ถ้าตัดส่วนข้อความนั้นออกจะทำให้เสียความ ประโยคใจความสำคัญอาจจะอยู่ตอนต้นของย่อหน้า กลางย่อหน้า หรือท้ายย่อหน้า

พลความ คือ ข้อความที่เป็นส่วนขยายความ หากตัดข้อความส่วนนั้นออกก็ยังคงใจความสำคัญเดิม ลักษณะของพลความ จะเป็นการบอกรายละเอียดหรือคำนิยามความหมาย การยกตัวอย่างประกอบ การเปรียบเทียบด้วยสำนวน โวหาร หรือการอ้างข้อมูลอ้างอิงเป็นสถิติ หลักฐาน

ชนิดของการย่อความและการสรุปความ

โดยทั่วไปแล้วการย่อความและสรุปความ มี ๓ ชนิด คือ

๑. การย่อความและการสรุปความจากการอ่านบทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ฯลฯ

๒. การย่อความและการสรุปความจากการอ่านบทร้อยแก้ว คือ การย่อความและการสรุปความของความเรียงต่างๆ เช่น บทความ เรื่องสั้น นิทาน จดหมาย เรื่องเล่า และสารคดี ฯลฯ

๓. การย่อความและสรุปความที่ได้จากการฟัง ทั้งบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เช่น ย่อข่าว ย่อบทร้อยกรอง ย่อคำปราศรัย ย่อการอภิปรายหรือการสัมมานา ย่อการฟังเรื่องเล่าต่างๆ จากบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ฯลฯ

หลักการย่อความ แบบของย่อความแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำนำ เป็นส่วนที่เขียนในย่อหน้าแรก เพื่อให้ผู้อ่านทราบที่มาของเรื่อง ว่าเป็นเรื่องประเภทใด หากไม่มีชื่อเรื่อง ผู้ย่อต้องตั้งชื่อเรื่องด้วย ส่วนที่ ๒ เป็นใจความสำคัญของเรื่อง คือส่วนที่นำเนื้อหามาเรียบเรียงแล้วตามวิธีการเขียนย่อความ ต้องเขียนให้เป็นย่อหน้าเดียว

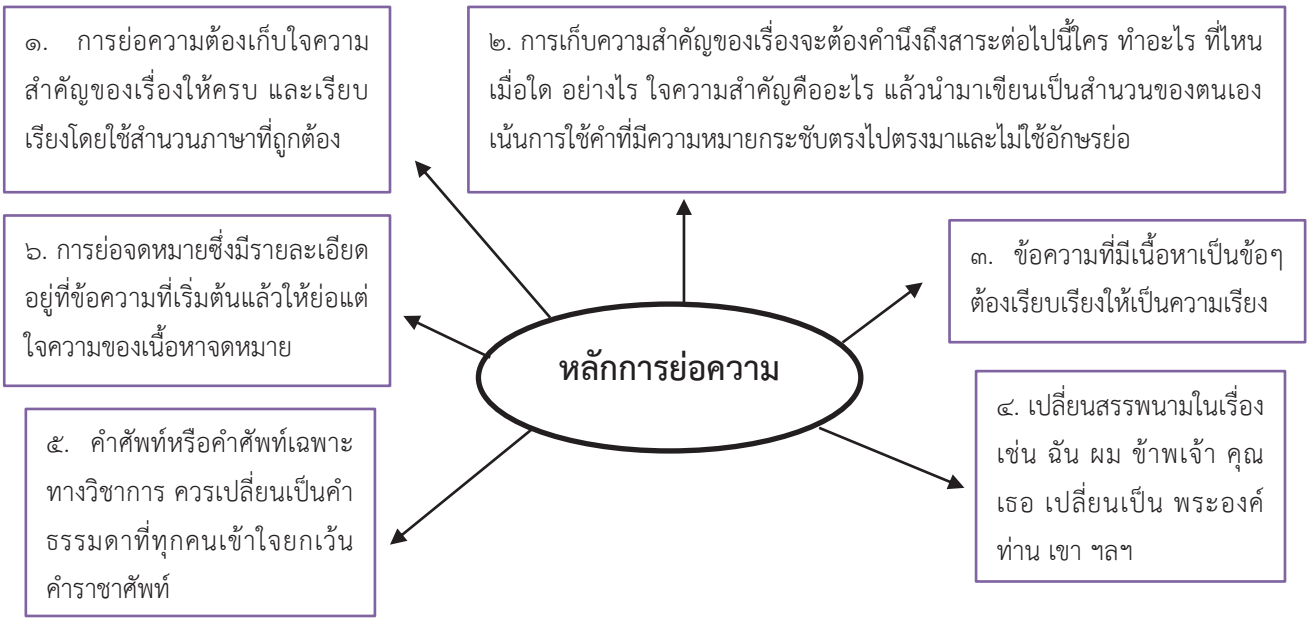

(กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๙ : ๗๘)

แบบของการเขียนย่อความ

๑. การเขียนคำนำในย่อความ

๑.๑. ย่อความจากบทร้อยกรอง บอกประเภทของคำประพันธ์ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง(หนังสืออะไร หน้าที่เท่าใด) รูปแบบดังนี้

ย่อความ.....(กลอนบทละคร กลอนสุภาพ กาพย์ โคลง ร่าย ฉันท์) เรื่อง.....
ของ.....ตอน.....จาก.....หน้า.....ความว่า

๑.๒. ย่อความจากความเรียงร้อยแก้ว บอกประเภทของความเรียงร้อยแก้ว ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง จากหนังสืออะไร หน้าที่เท่าใด รูปแบบดังนี้

ย่อความ (บทความ สารคดี นิทาน นิยาย อื่นๆ) เรื่อง.....ของ.....
จากวารสาร.....ปีที่.....ฉบับที่..... .....หน้า.....ถึงหน้า.....ความว่า

๑.๓. ย่อความจากประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ ระเบียบคำสั่ง กำหนดการ บอกชื่อประเภทของประกาศ เรื่องอะไร ของใคร ให้แก่ใคร วันเดือนปีที่ออก ดังนี้

ย่อความ (ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ ระเบียบคำสั่ง กำหนดการณ์) เรื่อง.....
ของ.....ลงวันที่.....ความว่า

๑.๔. ย่อความจากพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท โอวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย ระบุว่าเป็นพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ของใคร แสดงแก่ใคร เรื่องอะไร ในโอกาสใด แสดง ณ สถานที่ใด เมื่อใด เมื่อไร ดังนี้

ย่อความ (พระบรมราโชวาท โอวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย) ของ.....
พระราชทานแก่.....เรื่อง.....ในโอกาส..... .....ณ.....
เมื่อวันที่.....ความว่า

๑.๕. ย่อความที่เป็นจดหมาย ระบุว่าเป็นจดหมายของใคร ถึงใคร เรื่องอะไร ลงวันที่เท่าไร ดังนี้

ย่อความจดหมายของ.....ถึง.....เรื่อง.....ลงวันที่
.....ความว่า

๑.๖. ย่อความจากหนังสือราชการ ระบุว่าเป็นหนังสือราชการของใคร ถึงใคร เรื่องอะไร เลขที่เท่าไร ลงวันที่เท่าไร ดังนี้

ย่อความหนังสือราชการของ.....ถึง.....เรื่อง..... .....
เลขที่.....ลงวันที่.....ความว่า

๒. การย่อเนื้อเรื่อง อ่านเนื้อเรื่องให้จบจับใจความสำคัญไว้ทิ้งพลความไป โดยไม่เสียใจความหลักเกลาความให้สละสลวย หากผู้ย่อต้องการความมั่นใจในการค้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า อาจใช้หลัก ๕W ๑H กล่าวคือนำข้อความในเรื่องมาตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไมและอย่างไร

หากเรื่องที่ต้องการย่อเป็นร้อยกรองให้ถอดคำประพันธ์ก่อน แล้วหาคำ ประโยค ข้อความ ที่เป็นใจความสำคัญนำมาเรียบเรียงให้สละสลวยตรงตามเรื่องเดิม ดังตัวอย่าง

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันขันแข็ง,
ถึงแม้ศัตรูผู้มีแรง มายุทธ์แย้งก็จะปลาตไป
ขอแต่เพียงไทยเราอย่าผลาญญาติ; ร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่;
ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย, จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง.
ให้นานาภาษาเขานิยม ชมเกียรติยศฟูเฟื่อง;
ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง ให้ชื่อไทยกระเดื่องทั่วโลกา.
ช่วยกันเต็มใจใฝ่ผดุง บำรุงทั้งชาติศาสนา
ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้า วัฒนาเถิดไทย, ไชโย!

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกลาเจ้าอยู่หัว ๒๕๓๗)

ถอดความได้ว่า

เมื่อใดที่คนไทยพร้อมใจกัน รวมกำลังให้มั่นคง แข็งแรง อย่าแตกความสามัคคี อย่าทำร้ายคนไทยด้วยกันเอง เมื่อนั้นคนไทยก็สามารถป้องกันข้าศึกที่จะเข้ามารุกรานประเทศได้ คนไทยต้องร่วมมือ รวมพลังใจให้เป็นหนึ่งเดียว เป็นพลังหลักอันสำคัญของชาติ หมั่นทำนุบำรุงประเทศชาติและพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองก้องไปทั่วโลก นานาประเทศก็จะสรรเสริญ ยกย่อง ยอมรับ และชื่นชมชาวไทยและประเทศไทยไปตราบชั่วกาลนาน

หาคำ ประโยค ข้อความ ที่เป็น**ใจความ**ของข้อความนี้ จะได้ว่า คนไทยมั่นคงเข้มแข็ง อย่าแตกความสามัคคี ทำนุบำรุงชาติและพระศาสนา เจริญรุ่งเรือง นานาประเทศสรรเสริญยกย่อง นำมาเขียนเป็นใจความที่สละสลวย สมบูรณ์ ตรงตามเนื้อเรื่องเดิมดังนี้

คนไทยต้องพร้อมใจกัน เข้มแข็ง มั่นคง อย่าแตกความสามัคคีกัน อย่าทำร้ายกันเอง คนไทยก็จะสามารถป้องกันข้าศึกใดๆ ที่เข้ามารุกรานได้ต้องรวมพลังใจให้เป็นพลังหลักอันสำคัญของชาติ ป้องกันชาติ หมั่นทำนุบำรุงประเทศชาติและพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองไปทั่วโลก นานาประเทศก็จะสรรเสริญ ยกย่องชาวไทยและประเทศไทยไปตราบชั่วกาลนาน

เมื่อนำวิธีการตั้งและตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร มาช่วยในการหา**ใจความ** ของข้อความนี้จะได้ดังนี้

ใคร • คนไทย
ทำอะไร • เข้มแข็ง มั่นคง สามัคคี อย่าทำร้ายกัน ทำนุบำรุงประเทศและพระศาสนาให้รุ่งเรือง
ที่ไหน • ในประเทศไทย
เมื่อไร • ตลอดชีวิตของคนไทยทุกคน
อย่างไร • คนไทยต้องเข้มแข็ง มั่นคง อย่าแตกความสามัคคีกัน อย่าทำร้ายกันเอง ต้องทำนุบำรุงประเทศและพระศาสนาให้รุ่งเรือง นานาประเทศจะสรรเสริญ ยกย่อง ชื่นชม ชาวไทยและประเทศไทยตลอดไป

(คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ ๒-ช่วงชั้นที่ ๔)

ใบงานเรื่องการเขียนย่อความจากข่าว หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ต่อไปนี้

แนะ ‘ทรู’ เยียวยาลูกค้า

กสทช.นัด ๓ ค่ายมือถือเคลียร์ 'เอสเอ็มเอส' ดูดเงินลูกค้าโดยไม่ได้สมัครใจพร้อมเชิญ ‘ทรู’ ทำแผนเยียวยาผู้บริโภค

กสทช.เรียก ‘๓ ค่าย’ แก้ปมเอสเอ็มเอส

เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน นายฐากร ตัณฑสิทธิ์ เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เปิดเผยว่า ในวันที่ ๑๗ เมษายน เวลา๑๐.๓๐น. สำนักงาน กสทช. ได้เรียกผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกรายเข้าชี้แจง กรณีที่มีข่าวเอสเอ็มเอสหรือข้อความสั้นดูดเงินประชาชนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

นายฐากรกล่าวว่า การเรียกผู้ประกอบการทุกรายชี้แจงครั้งนี้จะดำเนินการภายหลัง สำนักงาน กสทช. ได้รับฟังการชี้แจงของ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือตัวแทน ที่นัดหมายในเวลา ๐๙.๓๐ น. ของวันที่ ๑๗ เมษายน ถึงกรณีการปรากฏเป็นข่าวบนเว็บไซต์ว่าเกิดกรณีข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าของทรูมูฟ เอช รั่วไหลบนคลาวด์ (Cloud) เป็นจำนวนมาก

“เรื่องเอสเอ็มเอสดูดเงินประชาชนเป็นปัญหาที่สำนักงาน กสทช. ให้ความสำคัญเพราะเป็นกรณีที่ทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการต้องเสียเงินโดยไม่ได้สมัครใจ โอเปอเรเตอร์ต้องชี้แจงข้อมูลมาว่าเกิดอะไรขึ้น และจะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ยังไงประชาชนต้องไม่เจอกับปัญหาเอสเอ็มเอสดูดเงินเช่นนี้อีก” นายฐากรกล่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไทยหลักๆ จะมี ๓ ค่าย ได้แก่ บริษัท เอไอเอส แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

กสทช.ขอฟังทรูเยียวยาอย่างไร

นพ.ประวิทย์ ลี่สถาพรวงศา กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ถึงรายละเอียดการเรียก ทรูมูฟเอช ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าทรูมูฟเอชที่เรียกเก็บไว้บน Amazon S๓ ซึ่งเป็นบริการฝากข้อมูลบนระบบคลาวด์ โดยไม่มีการเข้ารหัส ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลกว่า ๔.๖ หมื่นไฟล์ หรือพื้นที่ความจุกว่า ๓๒ GB ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๔-๒๐๑๘ (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑) ว่า โดยหลักการแล้ว คงต้องให้ทรูชี้แจงข้อเท็จจริงต่างๆว่าเกิดอะไรขึ้นมีข้อมูลรั่วไหลอย่างไรจำนวนมากน้อยแค่ไหนและข้อมูลมีการรั่วไหลตั้งแต่เมื่อไรถึงเมื่อไร

ทั้งนี้ ทรูจะต้องระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมไปถึงแนวทางการเยียวยา หากเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาจะทำอย่างไรกับผู้บริโภค ซึ่งเข้าใจว่าข้อมูลที่รั่วไหลส่วนใหญ่น่าจะเป็นเรื่องการทำธุรกรรม เช่น การซื้อเครื่อง สัญญาซื้อเครื่องและการลงทะเบียนซิม โดยต้องมาดูว่าธุรกรรมประเภทนั้น มีเอกสารอะไรประกอบบ้าง นอกจากตัวสัญญา โปรโมชั่น บัตรประชาชนหรือไอดีการ์ด

(ต่อ)

นพ.ประวิทย์กล่าวว่า สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดว่าการเก็บรักษาข้อมูลต้องได้มาตรฐานซึ่งตามปกติแต่ละค่ายจะต้องขอการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานการรับรองมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยด้านข้อมูล แต่ในกรณีนี้เข้าใจว่าเป็นเรื่องของบริษัทลูกอีกทอดหนึ่ง ซึ่งเวลาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานนั้น จะรับรองมาตรฐานเฉพาะบริษัทแม่ อาทิ บริษัท เอดับบลิวเอ็น ดีแทคไตรเน็ต และทรูมูฟเอช ล้วนแล้วแต่เป็นบริษัทลูกของบริษัทที่ประกอบธุรกิจโทรคมนาคม ก็เลยทำให้บริษัทแม่อาจจะคาดไม่ถึง ดังนั้น ต่อไปคงต้องกำชับให้ทุกค่ายรักษาความปลอดภัยด้านข้อมูลไปถึงตัวแทนจำหน่ายของตัวเองด้วย คงไม่เฉพาะตัวบริษัทแม่เพียงอย่างเดียว

ใบงานการย่อความ จากบทร้อยกรองเรื่อง การอ่านนั้นสำคัญไฉน
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงย่อความจากบทร้อยกรองต่อไปนี้

การอ่านนั้นสำคัญไฉน

อันคุณค่าการอ่านนี้หลายหลาก ยิ่งอ่านมากยิ่งเพิ่มค่ามหาศาล
ยิ่งรู้เห็นยิ่งพานพบประสบการณ์ เหมือนดั่งท่านมีโลกกว้างทางปัญญา
อันความรู้ในโลกนี้มีหลายหลาก เรียนรู้มากจะช่วยตนพ้นปัญหา
แม้นวิเคราะห์แล้วประยุกต์ทุกเวลา จะมีค่าแก่ชีวิตโปรดคิดดู
สื่อการอ่านมีมากมายหลายชนิด แม้นตั้งจิตอ่านเรื่อยไปด้วยใจสู้
สื่อหลายอย่างเป็นเสมือนเพื่อนและครู เสริมความรู้เพื่อชีวิตนิจนิรันดร์
แม้นเราอ่านอย่างขยันวันละนิด ก็ชื่นจิตคลายทุกข์เสริมสุขสันต์
หรือจะอ่านอย่างจริงจังทั้งคืนวัน คุณค่านั้นเหมือนขุมทรัพย์ไม่อับจน
สื่อตำราวิชาการด้านต่างๆ ล้วนเสริมสร้างชีวิตประสิทธิผล
เสริมปัญญาพัฒนาอาชีพตน ให้หลุดพ้นความโง่เขลาเบาปัญญา
สื่อสัญลักษณ์ปัจจุบันนั้นหลายหลาก ยิ่งอ่านมากความรู้ได้หลายสาขา
ด้านสังคมเศรษฐกิจสรรพวิชา มีคุณค่าด้านโลกทัศน์น่าอัศจรรย์
วิทยาการเทคโนโลยีมีหลายอย่าง ช่วยเสริมสร้างความคิดจิตสร้างสรรค์
ช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมที่สำคัญ ให้โลกนั้นพัฒนาก้าวหน้าไกล

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร ประพันธ์

ใบงานการย่อความจากวรรณคดี เรื่องเล่ารามเกียรติ์
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หิรัณยกศิปุที่ประทับบนยอดเขาจักรวาลได้รับพลังจากพระศิวะเทพเจ้าผู้ทรงอำนาจให้ขับไล่มนุษย์ที่ไม่อยู่ในศีลกินในธรรมและสรรพสัตว์ให้พ้นจากแผ่นดินโดยถลกแผ่นดินขึ้น พระนารายณ์จึงแปลงเป็นสุกรเผือกมาปราบ โลกมนุษย์จึงมีความสงบสันติสุข หลังจากนั้นเมื่อพระนารายณ์ประทับบนพระยานาคที่เกษียรสมุทร ดอกบัวผุดจากพระนาภีในดอกบัวเกิดท้าวอโนมาต้นมนุษย์คนแรกเป็นต้นวงศ์ของท้าวทศรถ ต่อจากนั้นพระอินทร์ทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาทวารวดี ให้ท้าวทศรถทรงครองอยู่อย่างเป็นสุข

จากนั้นกล่าวถึงนนทุกผู้ต่ำต้อยคอยล้างเท้าให้เทวดาที่เชิงบันไดเขาไกรลาส ถูกกดขี่ข่มเหงมาแล้วเป็นโกฏิปีจึงขอพรจากพระอิศวร พระอิศวรประทานนิ้วเพชรให้ แต่ก็นำไปใช้ผิดชี้ให้เทวดามนุษย์ตายไปทั่ว เดือดร้อน พระนารายณ์ออกอุบายไปปราบให้ชี้นิ้วไปที่ตัวของนนทุก นนทุกจึงตายแล้วไปเกิดเป็นโอรสของลัสเตียนกับมเหสีองค์ที่ ๕ มีชื่อว่าทศกัณฐ์ครองกรุงลงกา มีพี่น้องรวม ๖ ตน รวมทั้งพิเภกมีนางกาลอัคคีเป็นมเหสีเอก

กรุงสาเกตมีการเสกนางอัจนาจากกองไฟ นางอัจนาให้กำเนิดลูกสาวชื่อสวาหะ รับพรจากพระอิศวรให้เกิดหนุมานในปีขาล วันอังคาร เดือนสาม พระอิศวรชุบเหงื่อไคลของพระองค์ให้เป็นชมพูพาน

ในขณะที่เมื่อถึงฤดูฝน นางมณีเมฆขลาผู้รักษามหาสมุทรร่อนลูกแก้ววาววับ รามสูรจึงขว้างขวานออกไปเกิดเป็นฟ้าร้องฟ้าแลบฟ้าผ่า ครั้งหนึ่งพระอรชุนเทพแห่งยอดเขาจักรวาลเพลี่ยงพล้ำถูกรามสูรจับฟาดเขาพระสุเมรุทำให้เขาพระสุเมรุเอียง พระอิศวรให้พญากากาศกับสุครีพยกเขาพระสุเมรุให้ตั้งตรง สุครีพใช้อุบายจี้ตรงสะดือนาคที่รัดเขาพระสุเมรุอยู่ นาคตกใจสะดุ้งขดตัวทำให้เขาพระสุเมรุเคลื่อน พญากากาศก็ดันเขาพระสุเมรุให้กลับตั้งตรงได้

นางมณโฑเดิมเป็นนางกบ อาศัยอยู่ใกล้กับอาศรมพระฤาษี ๔ ตนมีโคนม ๕๐๐ ตัว จากป่ามาหยดนมไว้ในอ่างทุกเช้า เมื่อพระฤาษีฉันแล้วก็ให้นมที่เหลือแก่นางกบ วันหนึ่งพระฤาษีเห็นธิดานาคสมสู่กับงูดินจึงเอาไม้เท้าเคาะให้แยกจากกัน ธิดานาคโกรธคิดแค้นจึงมาคายพิษไว้ในอ่างนม นางกบเห็นเกรงว่าฤาษีจะเป็นอันตราย ด้วยจิตกตัญญูนางจึงยอมตายในอ่างนมพิษ ก่อนกระโจนลงไปในอ่าง นางอธิษฐานขอให้ได้เกิดเป็นมนุษย์ในชาติใหม่ ฤาษีเห็นนางกบตายก็โกรธ คิดว่านางกบละโมบอาหารแต่ด้วยความเมตตา จึงชุบชีวิตขึ้นมาแล้วสอบถาม นางกบเล่าเรื่องนาคมาคายพิษในอ่างนม พระฤาษีเห็นนางมีใจกตัญญู จึงชุบให้เป็นหญิงงามกว่านางใดในสามโลก ให้ชื่อ ว่ามณโฑ ซึ่งแปลว่า กบ แล้วนำไปถวายพระอิศวร ให้เป็นนางกำนัลของพระอุมา นางมณโฑรับใช้พระอุมาด้วยความจงรักภักดี พระอุมาเมตตานางมาก จึงสอนเวทมนต์ตบะกิจพิธีให้

วันหนึ่งวิรูฬหกใช้สังวาลนาคขว้างตุ๊กแกจนเขาไกรลาศทรุด พระอิศวรบัญชาให้ทศกัณฐ์ยกเขาไกรลาศให้ตั้งตรงดังเดิม ทศกัณฐ์ทูลขอพระอุมาเป็นรางวัล พระอิศวรก็ประทานให้ แต่ทศกัณฐ์ไม่สามารถสัมผัสองค์พระอุมาได้เพราะกายของนางร้อน ต่อมาพระนารายณ์ทำอุบายให้ทศกัณฐ์คืนพระอุมาและขอประทานนางมณโฑแทน ระหว่างที่ทศกัณฐ์นำนางมณโฑกลับกรุงลงกา ขณะเหาะข้ามเมืองขีดขิน พาลีได้แย่งชิงนางมณโฑไปและนางได้อยู่กับพาลีจนตั้งครรภ์ ฝ่ายทศกัณฐ์เมื่อเสียนางมณโฑไปก็เสียใจมาก จึงไปขอให้พระฤาษีอังคตซึ่งเป็นอาจารย์ของพาลีไปช่วยไกล่เกลี่ยขอคืนนางมณโฑจากพาลีมาได้ โดยนำโอรสของพาลีในครรภ์นางมณโฑมาใส่ไว้ในท้องนางแพะ เมื่อครบกำหนดพระฤาษีก็ผ่าท้องแพะนำกุมารออกมาให้ชื่อว่า องคต มีสีกายเป็นสีเขียวอย่างพาลีผู้เป็นบิดา

ท้าวทศรถครองอโยธยาแต่ไม่มีโอรสจึงเชิญพระฤๅษี ๕ องค์ คือพระวสิษฐ์ พระสวามิตร พระวัชอัคคี พระภารทวาช และพระฤๅษีกไลโทฏทำพิธีขอพรให้มีผู้มีฤทธานุภาพมาเป็นโอรส โดยไปเฝ้าพระอิศวรอัญเชิญพระนารายณ์อวตารมาปราบยุคเข็ญ พระนางลักษมีมาเป็นนางสีดา อาวุธของพระนารายณ์คือสังข์ และบัลลังก์นาคเกิดเป็นพระลักษมณ์ จักรเป็นพระพรต คทาเป็นพระสัตรุด ทวยเทพอาสาเป็นวานรพลบริวาร พระอิศวรประทานมนต์สัญชีพ ทำพิธีขอโอรส บังเกิดกองอัคคี มีอสูรทูนถาดข้าวทิพย์ ๔ ปั้น ผุดขึ้นกลางกองไฟ กลิ่นข้าวทิพย์หอมไปถึงกรุงลงกา นางมณโฑอยากเสวย ทศกัณฐ์ให้นางกากนาสูรแปลงเป็นกาบินมาโฉบข้าวทิพย์ไปครึ่งปั้น

ท้าวทศรถประทานข้าวทิพย์แก่นางเกาสุริยา นางไกเกษี องค์ละ ๑ ปั้น ที่เหลือให้นางสมุทรเทวี นางเกาสุริยาประสูติพระรามกายสีเขียว นางไกเกษีประสูติพระพรตกายสีชมพู นางสมุทรเทวีประสูติพระลักษมณ์กายสีเหลือง พระสัตรุดกายสีม่วง

นางมณโฑมเหสีของทศกัณฐ์ได้ประสูติธิดาคือนางสีดา เมื่อแรกประสูติร้องว่าผลาญราพณ์ ๓ ครั้ง พิเภกได้ทำนายว่า พระธิดาจะเป็นภัยแก่กรุงลงกา และทูลให้ทศกัณฐ์นำพระธิดาใส่ผอบทองไปลอยน้ำ ท้าวชนกแห่งกรุงมิถิลาซึ่งถือพรตบวชอยู่เก็บผอบได้ จึงนำไปเลี้ยงเป็นบุตรีบุญธรรม แต่เนื่องจากยังถือบวชจึงนำผอบฝังดินฝากแม่พระธรณีคุ้มครอง ครั้นลาพรตจึงขุดผอบขึ้น เมื่อเปิดผอบก็พบว่านางเจริญวัยอายุได้ ๑๖ ปี เป็นหญิงงามอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ ท้าวชนกให้นามพระธิดาว่าสีดาและพานางกลับเมืองมิถิลา

พระโอรสทั้งสี่องค์ของท้าวทศรถได้เล่าเรียนวิชาความรู้จากพระฤๅษี พระวสิษฐ์ และพระสวามิตร เมื่อสำเร็จวิชาแล้วพระอาจารย์ตั้งพิธีบูชาไฟ พระอิศวรประทานศรพรหมาสตร์ อัครนิวาส พลายวาตเป็นอาวุธ พระพรตเสด็จไปเมืองไกยเกษกับพระไอยกา

พระรามพระลักษมณ์เสด็จกลับอโยธยา ปราบยักษ์ที่สร้างความเดือดร้อนระหว่างทางได้เข้าร่วมยกธนูมหาโมลีที่เมืองมิถิลาจนมีชัยชนะ ได้อภิเษกกับนางสีดาแล้วพานางกลับเมืองอโยธยา

ท้าวทศรถประสงค์ยกกรุงอโยธยาให้พระราม นางไกเกษีทวงสัญญาขอให้มอบแก่พระพรต ท้าวทศรถจำเป็นต้องถือสัตย์ที่ให้ไว้ นางไกเกษีอ้างโองการให้พระรามออกบวชไปถือพรตอยู่ในป่า ๑๔ ปี จึงจะคืนเมืองได้ พระรามกระทำการตามสัจจะของบิดา พระลักษมณ์และนางสีดาตามเสด็จด้วย พระพรตตกใจ ตามไปเชิญพระรามกลับไปครองเมือง พระรามรักษาสัจวาจา พระพรตอัญเชิญฉลองพระบาทพระรามไปไว้ในปราสาทแก้วแทน พระรามนางสีดาและพระลักษมณ์เสด็จเข้าป่าลึกบำเพ็ญภาวนา ไม่มีใครทราบว่าประทับอยู่ที่ใด

นางสำมนักขาน้องทศกัณฐ์เป็นหม้ายเนื่องจากสามีของนางที่แลบลิ้นปิดเมืองลังกาแทนทศกัณฐ์ ๗ วัน ถูกจักรทศกัณฐ์สังหารด้วยเข้าใจผิด นางสำมนักขาออกเที่ยวป่า พบพระรามกำลังบำเพ็ญพรต ปรารถนาได้มาเป็นสามี ใช้เสน่ห์เย้ายวนพระรามขับไล่ นางตามมาอาศรมพบนางสีดาจึงหึงหวงเข้าทำร้ายนางสีดา พระรามและพระลักษมณ์ลงโทษตัดแขนขาหูจมูก นางกลับไปฟ้องทศกัณฐ์และพรรณนาความงามของนางสีดาให้ทศกัณฐ์หลงใหล มารีศแปลงเป็นกวางทองให้พระรามออกติดตาม มารีศร้องเป็นเสียงพระรามให้พระลักษมณ์ออกไปช่วย สบโอกาสนางสีดาประทับอยู่ลำพังพระองค์เดียวทศกัณฐ์จึงลักพานางสีดาไปกรุงลงกา นกสดายุมาต้านทานไว้แต่ก็แทบเอาตัวไม่รอด

แบบทดสอบเรื่อง การเขียนย่อความ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวที่กำหนดให้แล้วเขียนย่อความ

จีนรุมสินค้าออร์แกนิคไทย กสอ.ขยายช่องทางปี'๖๒

นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กล่าวว่า ขณะนี้สินค้าประกอบอินทรีย์ (ออร์แกนิค) และเครื่องสำอางของไทยได้รับความสนใจจากนักธุรกิจชาวจีนเป็นจำนวนมาก ล่าสุด กสอ. ได้พาผู้ประกอบการรายใหม่ๆ เข้าร่วมงาน "The China International Organic and Green Fook Industry Expo ๒๐๑๘" ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๘-๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งตลอด ๓ วัน ได้รับการตอบรับจากลูกค้ากลุ่มเป้าหมายทั้งค้าปลีก-ค้าส่ง รวมถึงธุรกิจออนไลน์ จากนักธุรกิจในประเทศจีนและต่างประเทศกว่า ๑๕๒ ราย ดังนั้น จึงตั้งเป้าหมายว่าภายในปี ๒๕๖๒ จะเดินหน้าขยายช่องทางธุรกิจในประเทศจีนต่อ พร้อมพัฒนามาตรฐานด้านออร์แกนิค เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการขยายตลาดต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

"การจัดงานในครั้งนี้ถือเป็นผลความสำเร็จของกลุ่มบอน หรือกลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มสินค้าสุขภาพและเครื่องสำอางออร์แกนิค ซึ่งเป็นกลุ่มเครือข่ายที่เพิ่งก่อตั้งเป็นปีแรกที่ได้รับโอกาสและการสนับสนุนจาก กสอ.ในการสร้างโอกาสและช่องทางการขยายธุรกิจในประเทศจีน โดยในปีต่อไปกลุ่มบอนยังคงมุ่งมั่นพัฒนาในมิติต่างๆ รวมถึงการพัฒนามาตรฐานทางด้านออร์แกนิคเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการขยายตลาดต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง" นายกอบชัยกล่าว

(มติชน วันอังคารที่ ๑๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๑๔๖๔๖ หน้า ๖)

ย่อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง การเขียนเค้าโครงโครงงาน** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ต้องฝึกฝนเพื่อให้ชำนาญ การเขียนในแต่ละรูปแบบจะมีความแตกต่างกัน การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เป็นวิธีการหนึ่งที่ฝึกให้ผู้เรียนได้รายงานผลการศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ หลากหลายวิชา แล้วนำไปเขียนบันทึกเป็นรูปแบบรายงานอย่างมีหลักการ ใช้อ้างอิงผลการศึกษาค้นคว้าได้น่าเชื่อถือ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจหลักการเขียนเค้าโครงโครงงานและการเขียนรายงาน **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนเค้าโครงโครงงานและรายงานได้ถูกต้องตามหลักการเขียน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนดูตัวอย่างรายงานการศึกษาค้นคว้า และรายงานโครงงาน ๒. ครูสนทนากับนักเรียนว่าใครมีประสบการณ์เขียนรายงานโครงงานมาบ้างรายวิชาใด มีวิธีดำเนินการอย่างไร ๓. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนการเขียนรายงานโครงงาน **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายของประเภทของการเขียนรายงานโดยทั่วไปมี ๒ อย่างคือ ๑.๑ การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ๑.๒ การเขียนรายงานโครงงาน ๒. นักเรียนศึกษารูปแบบการเขียนรายงานโครงงานอย่างละเอียด ๓. ครูนำนักเรียนลำดับขั้นตอนการเขียนรายงานโครงงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเขียนรายงาน ดังนี้ ๓.๑ คิดหัวข้อเรื่องที่สนใจ ๓.๒ เขียนเค้าโครงขออนุมัติ ๓.๓ ดำเนินโครงงาน ๓.๔ สรุปรายงานโครงงาน ๔. ให้นักเรียนระดมความคิดเสนอหัวข้อเรื่องที่ตนสนใจ เช่น ๕.๑ สมุนไพรกับการวิจัยสู่สากล ๕.๒ พฤติกรรมวัยรุ่นในการใช้โทรศัพท์มือถือ ๕.๓ โลกของยุควิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงงาน ๒. ใบงาน เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงงาน **ภาระงาน / ชิ้นงาน** ฝึกเขียนเค้าโครงร่างโครงงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕		
หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด	**เรื่อง การเขียนเค้าโครงโครงงาน**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ด้านคุณลักษณะ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นการทำงาน - มีมารยาทในการเขียน	๕.๔ อาชีพที่รองรับงานในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ ๕.๕ อื่นๆ ที่นักเรียนสนใจและได้รับอนุมัติให้ทำได้ ๕. ให้กลุ่มระดมความคิดว่า เลือกเรื่องใด เพราะอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร มีวิธีการดำเนินอย่างไร ศึกษาแบบเค้าโครงโครงงานและวิธีเขียน **ขั้นสรุป** ๑. สรุปหัวข้อเรื่องที่กลุ่มสนใจ และต้องการทำโครงงานภายในระยะเวลา ๑ เดือน เขียนแผนงานในแบบเค้าโครงโครงงานร่วมกัน ๒. ครูตรวจอนุมัติเค้าโครงโครงงานของทุกกลุ่ม ให้คำแนะนำเพิ่มเติม	

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจหลักการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	ตรวจผลงานการเขียนเค้าโครงโครงงาน	แบบประเมินการเขียน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนเค้าโครงโครงงานและมีกระบวนการทำงาน	ตรวจผลงานการเขียนและสังเกตการทำงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน - มีมารยาทการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงงาน หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่องการเขียนโครงงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนโครงงาน

โครงงานเป็นการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง ภายใต้การดูแล และให้คำปรึกษาของครูตั้งแต่การคิดสร้างโครงงานเลือกเรื่องทำโครงงานเลือกเรื่องทำโครงงาน การวางแผนดำเนินการ การออกแบบการลงมือปฏิบัติ สรุปผลและเขียนรายงาน รวมทั้งร่วมกำหนดแนวทางในการวัดผล ประเมินผล

การศึกษาค้นคว้าตามความสนใจตามความถนัด และตามความสามารถของผู้เรียนเอง ภายใต้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบหรือผลงานซึ่งมีความสมบูรณ์ ในตัว โดยผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการศึกษาค้นคว้า และดำเนินการด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ครูเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษา (Adviser) เท่านั้น

โครงงาน (Project) คือแผนการและกิจกรรมที่มีการกำหนดรูปแบบการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทางานที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถผลิตชิ้นงานหรือผลงานที่สัมพันธ์กับหลังสูตรและนาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ โดยอาจทาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ขึ้นอยู่กับขอบข่ายความยากง่ายของโครงงานนั้นๆ

ประเภทของโครงงาน
โครงงานสามารถแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมได้ ๔ ประเภท ดังนี้
๑. โครงงานประเภทสำรวจ

โครงงานประเภทสำรวจ เป็นโครงงานประเภทเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุ ของปัญหาหรือสำรวจความคิดเห็น ข้อมูลที่รวบรวมได้บางอย่างอาจเป็นปัญหาที่นำไปสู่การทดลองหรือค้นพบสาเหตุของปัญหาที่ต้องหาวิธีแก้ไขปรับปรุงร่วมกัน เช่น โครงงานการสำรวจ คำที่มักเขียนผิด โครงงานสำรวจการใช้คำคะนองในหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

๒. โครงงานประเภทการทดลอง

โครงงานประเภทการทดลอง เป็นโครงงานที่ต้องออกแบบทดลอง เพื่อการศึกษา ผลการทดลองว่าเป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้หรือไม่ โครงงานประเภทนี้ต้องสรุปความรู้ หรือผลการทดลองเป็นหลักการหรือแนวทางการปฏิบัติไว้ เช่น โครงงานการทดลองยากันยุง จากพืชสมุนไพร โครงงานการทดลองปลูกพืชสวนครัวโดยใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

๓. โครงงานประเภทสิ่งประดิษฐ์

โครงงานประเภทสิ่งประดิษฐ์ เป็นโครงงานที่ประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์ เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติโดยอาศัยเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ อาจเป็น ของใช้ เครื่องประดับจากวัสดุเหลือใช้ หรือนำวัสดุท้องถิ่นที่มีมากมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น โครงงานประดิษฐ์ของที่ระลึกผลิตจากไม้ลำดวน โครงงานการ

ประดิษฐ์เครื่องจักสาน จากผักตบชวา โครงงานการประดิษฐ์เครื่องช่วยสอนวิชางานประดิษฐ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น

๔. โครงงานประเภททฤษฎี

เป็นโครงงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้ หรือหลักการใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่งที่ยังไม่มีใครเคยคิด หรือคิดขัดแย้ง หรือขยายจากของเดิมที่มีอยู่ จากเนื้อหาวิชาการ หลักการ ทฤษฎีต่างๆ นำมาปรับปรุงพัฒนา ให้สอดคล้องมีความชัดเจน มีผลงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งต้องผ่านการพิสูจน์อย่างมีหลักการและเชื่อถือได้ เช่น การใช้สมุนไพรในการปราบศัตรูพืช การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการถนอมอาหารและปรุงอาหาร เกษตรแบบผสมผสาน เทคนิคการแก้โจทย์ปัญหา

ขั้นตอนการจัดทำโครงงาน

การจัดทำโครงงานทั้ง ๔ ประเภทดังกล่าวมีรายละเอียด และขั้นตอนในการจัดทำแปลกแตกต่างกันบ้างตามคุณลักษณะของโครงงานในแต่ละประเภท แต่ขั้นตอนโดยรวมของการจัดทำโครงงานมีลำดับขั้นตอนสำคัญๆ ใน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดเนื้อหาสาระการทำโครงงานตามความสนใจ
- ๑.๑ สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะศึกษา
- ๑.๒ ศึกษาและรวบรวมข้อมูล
- ๑.๓ กำหนดหัวข้อเรื่องในการจัดทำโครงงานโดย
  - ๑.๓.๑ สอดคล้องกับความสนใจ
  - ๑.๓.๒ เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน

๒. กำหนดประเด็นการจัดทำโครงงาน
- ๒.๑ คัดเลือกประเด็นที่ต้องการจะนำไปจัดทำเป็นโครงงาน
- ๒.๒ กำหนดกรอบการศึกษาเฉพาะประเด็นที่ต้องการเรียนรู้หรือต้องการคำตอบ
- ๒.๓ กำหนดประเภทของโครงงานที่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดว่า เป็นโครงงานประเภทใด
  - ๒.๓.๑ โครงงานประเภทสำรวจ
  - ๒.๓.๒ โครงงานประเภทการทดลอง
  - ๒.๓.๓ โครงงานประเภทสิ่งประดิษฐ์
  - ๒.๓.๔ โครงงานประเภททฤษฎี

๓. วางแผนในการจัดทำโครงการ
- ๓.๑ กำหนดโครงเรื่องในการเขียนโครงงาน
- ๓.๒ กำหนดกิจกรรม
- ๓.๓ กำหนดขั้นตอนการเขียนโครงงาน
- ๓.๔ เขียนโครงงาน
- ๓.๕ เสนอโครงงานให้ครูร่วมพิจารณาให้คำปรึกษาแนะนำ

๔. ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงงาน

๕. การเขียนรายงานโครงงาน สรุปผลที่ได้รับจากการจัดทำโครงงาน

ในการจัดทำโครงงานและเขียนรายงานโครงงานนั้น ขั้นตอนแรกคือ การเขียนเค้าโครงโครงงาน เพื่อเสนอขออนุมัติก่อน ส่วนประกอบของการเขียนเค้าโครง โครงงาน

๑. ชื่อโครงงาน
๒. แนวคิด/ที่มา/ความสำคัญ
๓. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
๔. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี)
๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน
๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๗. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงงาน
๘. อาจารย์ที่ปรึกษา
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้อนุมัติโครงงาน

กระบวนการเขียนเค้าโครง โครงงาน

การเขียนเค้าโครงโครงงาน เป็นขั้นตอนสำคัญเริ่มต้นการทำโครงงาน เป็นการวางแผนความคิดให้เข้าใจชัดเจนว่า ผู้เขียนสนใจจะค้นคว้าเรื่องใด ดังนั้นจึงควรพิจารณาเขียนแต่ละหัวข้อ ดังนี้

๑. <u>การเลือกเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง</u> ควรเป็นเรื่องใกล้ตัวเสริมความรู้ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง และเป็นเรื่องที่ผู้เขียนสนใจ มีประโยชน์ค้นคว้าได้สะดวก เหมาะสมกับเวลา

๒. <u>แนวคิดที่มา/ความสำคัญ</u> เขียนแสดงความคิดให้เห็นว่าเรื่องนี้มีความสำคัญอย่างไร นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

๓. <u>วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า</u> กำหนดเป้าหมายหลัก ๑-๒ ข้อ ไม่ต้องมากมาย และเป็นสิ่งที่บรรลุได้

๔. <u>สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี)</u> เป็นการคาดคะเนคำตอบไว้ล่วงหน้า ว่าการศึกษาค้นคว้าจะพบคำตอบใด

๕. <u>ขั้นตอนการดำเนินงาน</u> ลำดับกิจกรรมก่อน-หลังตามลำดับเวลาในช่วงแผนงาน กำหนดระยะเวลาปฏิบัติกิจกรรมนั้นและประมาณค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

๖. <u>ผลที่คาดว่าจะได้รับ</u> เป็นการคาดคะเนล่วงหน้าว่าเมื่อดำเนินโครงงานแล้วเสร็จจะได้อะไรบ้าง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๗. <u>รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงงาน</u> ตามสภาพจริงใส่ข้อมูลละเอียด เพื่อให้ครูสะดวกในการติดตามประสานงาน

ใบงาน เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงงาน หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ **เรื่องการเขียนโครงงาน วิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

แบบเสนอเค้าโครงโครงงาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียน.....

๑. ชื่อโครงงาน.....

๒. แนวคิด/ที่มา/ความสำคัญ.....

.....

.....

๓. วัตถุประสงค์

.....

.....

๔. ขั้นตอนการดำเนินงาน

แผนงาน	ระยะเวลาปฏิบัติ	งบประมาณ

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

๖. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงงาน

๖.๑..... ชั้น ม...../.....

๖.๒..... ชั้น ม...../.....

๖.๓..... ชั้น ม...../.....

๗. อาจารย์ที่ปรึกษา

๗.๑.....

๗.๒.....

๘. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้อนุมัติโครงงาน

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

แบบประเมินการเขียนเค้าโครงโครงงาน

ลำดับ	รายการ	ระดับคุณภาพ				รวม
		๔	๓	๒	๑	๒๐
๑	หัวข้อเรื่องน่าสนใจมีประโยชน์					
๒	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน					
๓	ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้					
๔	การใช้ภาษาสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้					
๕	การลำดับความคิดไม่สับสน					

เกณฑ์การตัดสิน ๔ หมายถึงดีมาก ๒ หมายถึงพอใช้

๓ หมายถึงดี ๑ หมายถึงปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในกระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่	พฤติกรรม รายชื่อสมาชิก	การวางแผนงาน	การแบ่งหน้าที่	การรับฟังความคิดเห็น	บรรยากาศการทำงาน	การติดตามและปรับปรุง	รวม ๒๐

ครูอาจจะสังเกตเพียงบางกลุ่มในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง หรือสังเกตเพียงบางพฤติกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมหรือสำคัญสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบนั้นๆ นอกจากนั้นอาจใช้วิธีให้นักเรียนในห้องเรียนประเมินเพื่อน

เกณฑ์การตัดสิน ๔ หมายถึงดีมาก ๒ หมายถึงพอใช้

๓ หมายถึงดี ๑ หมายถึงปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง การเขียนรายงานโครงงานและมารยาทการเขียน** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การเขียนโครงงาน มีความจำเป็น และสำคัญมากสำหรับการเรียนในยุคปัจจุบัน เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนได้ฝึกการทำวิจัย ในเบื้องต้น รู้จักองค์ประกอบของการทำงานวิจัย โดยการจัดทำโครงงาน และเขียนรายงานโครงงาน มารยาทในการเขียน มีความสำคัญต่อผู้เขียนที่ต้องเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการเขียนได้อย่างมีมารยาท กล่าวคือไม่คัดลอกผลงานและอ้างอิงเชิงวิชาการอย่างถูกต้อง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจหลักการเขียนโครงงาน **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนโครงงานได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** - ใฝ่เรียนรู้ - อยู่อย่างพอเพียง - มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นนำ** ๑. ครูสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์การทำโครงงาน ยกตัวอย่างโครงงานที่ได้รับรางวัล ๒. แจ้งจุดประสงค์ในการเรียน **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมที่เขียนเค้าโครงร่วมกันแล้วในชั่วโมงที่ผ่านมา ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ขั้นตอนในการเขียนโครงงาน ๓. ครูอธิบายไปตามลำดับหัวข้อ ทบทวนขั้นตอนการทำโครงงาน - การเลือกหัวข้อโครงงาน - การศึกษาค้นคว้าข้อมูล - การจัดทำโครงงาน - การเขียนรายงานโครงงาน ๔. ศึกษารูปแบบรายงานโครงงาน - บทที่ ๑-๕ และวิธีเขียนแต่ละบท, การจัดรูปเล่ม **ขั้นสรุป** ๑. กำหนดเวลาดำเนินกิจกรรมตามโครงงาน ๑ เดือน ปรึกษาครูเป็นระยะๆ เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมตามโครงงาน กลุ่มร่วมกันเขียนรายงานโครงงานนำส่งครู ๒. ครูประเมินงานและกำหนดเวทีนำเสนอโครงงาน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบความรู้ เรื่อง ขั้นตอนในการเขียนโครงงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน** รายงานโครงงาน

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ รู้และเข้าใจหลักการและรูปแบบรายงานโครงงาน	- ตรวจเค้าโครงโครงงาน - ตรวจประเมินกระบวนการทำโครงงาน - ตรวจรายงานโครงงาน	แบบตรวจผลงานการเขียนโครงงาน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนโครงงานได้ถูกต้อง	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ - ใฝ่เรียนรู้ - อยู่พอเพียง - มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง ขั้นตอนในการเขียนโครงงาน
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานโครงงานและมารยาทการเขียน
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นตอนการทำโครงงาน

การพัฒนาโครงงานเป็นกิจกรรมที่มีกระบวนการย่อยหลายขั้นตอน ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องใช้เวลา และต้องมีความอดทนสูง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบขั้นตอน ซึ่งจากการศึกษาขั้นตอนการทำโครงงาน มีทั้งหมด ๖ ขั้นตอน

๑. การเลือกหัวข้อโครงงาน

หัวข้อโครงงานที่จะเลือกทำนั้นส่วนใหญ่มาจากความต้องการ หรือความสนใจในการเลือกปัญหาและแก้ไขปัญหาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้หรืออื่นๆตามเจตนารมณ์ของผู้จัดทำ เราพิจารณาจากความสนใจ การสังเกตสิ่งรอบตัว การศึกษาจากโครงงานที่มีผู้พัฒนามาก่อนแล้วเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อ เมื่อเราได้หัวข้อมาแล้วก็ต้องกำหนดชื่อโครงงานให้สอดคล้องกับเนื้อหาโครงงาน ด้วยข้อความที่กระชับได้ใจความและน่าสนใจ

๒. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงงาน

เมื่อเราได้หัวข้อของโครงงานมาแล้ว หลังจากนั้นต้องค้นหาความรู้ที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติม แหล่งข้อมูลควรมาจากแหล่งที่หลายหลาย เช่น จากหนังสือ วารสาร ผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจศึกษาจากโครงงานที่คล้ายๆกันที่มีคนทำมาก่อนแล้ว และในการสืบค้นแต่ละครั้งสิ่งที่ขาดไม่ได้คือต้องบอกที่มาของข้อมูล แหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ถูกต้องให้ครบถ้วนเสมอ

๓. การจัดทำข้อเสนอโครงงาน

การจัดทำข้อเสนอโครงงานเป็นการกำหนดแนวคิดต่างๆ และการวางแผนพัฒนาโครงงาน รวมถึงการทำตารางกำหนดการและระยะเวลาในการทำ เพื่อช่วยให้สามารถคาดการณ์ความเป็นไปได้ในการทำโครงงาน โดยที่ผู้จัดทำสามารถไปนำเสนอกับที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องให้ช่วยพิจารณางานให้

๔. การจัดทำโครงงาน

การจัดทำโครงงานถือเป็นภาคปฏิบัติที่สำคัญ จึงต้องเตรียมพร้อมในทุกๆด้าน เตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และวัสดุที่ใช้ให้ครบถ้วน ควรคำนึงถึงความประหยัด คุ้มค่า และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมเสมอ ไม่ทำอะไรผิดกฎหมาย หลังจากนั้นจัดทำโครงงานตามตารางเวลาการทำงานอย่างเคร่งครัด ระหว่างทำต้องบันทึกผลตลอดเพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค วิธีแก้ไขและเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด มีการตรวจสอบความถูกต้องตามแผนงานอย่างสม่ำเสมอ

๕. การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นการจัดทำเอกสารรายละเอียดทั้งหมดในการพัฒนาโครงงานและคู่มือการใช้งาน เพื่อเผยแพร่และใช้พัฒนาในครั้งต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการศึกษาหรืออยากทำโครงงานที่รูปแบบคล้ายกันก็สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ที่บันทึกไว้ การเขียนรายงานควรใช้ภาษาที่อ่านง่าย ชัดเจน กระชับ ตรงประเด็น สุภาพ และไม่กระทบทำให้ผู้อื่นเสียหาย

รูปแบบการเขียนรายงาน

รูปแบบของรายงานแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนประกอบตอนต้น ส่วนเนื้อหา และส่วนประกอบตอนท้าย

๑. ส่วนประกอบตอนต้น

๑.๑ หน้าปกรายงาน ควรเขียนด้วยลายมือบรรจง ส่วนบนเขียนชื่อเรื่อง ส่วนกลางชื่อผู้รายงาน ส่วนล่างบรรทัดแรกให้เขียนว่า “รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา....” บรรทัดที่สองเป็นชื่อสถาบันศึกษา ส่วนบรรทัดที่สามบอกภาคที่เรียน และปีการศึกษา

๑.๒ คำนำ เป็นการบอกขอบข่ายของเรื่อง สาเหตุที่ทำให้เลือกทำรายงานเรื่องนี้ จุดมุ่งหมายในการเขียน ตลอดจนการขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำรายงาน

๑.๓ สารบัญ คือ สิ่งที่ใช้บอกชื่อเรื่อง เรียงตามลำดับที่ปรากฏในหนังสือ สารบัญจะบอกเลขหน้าไว้ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเปิดอ่านได้สะดวก

๑.๔ อาจแยกเป็นสารบัญเรื่อง และสารบัญตาราง

๒. ส่วนเนื้อเรื่อง

๒.๑ ส่วนที่เป็นเนื้อหา ต้องมีตอนนำ ตอนตัวเรื่อง และตอนลงท้าย เช่นเดียวกับการเขียนเรียงความ แบ่งเป็น ๕ บท ดังนี้

<u>บทที่ ๑ บทนำ</u> แสดงที่มาและความสำคัญของโครงงาน วัตถุประสงค์ในการจัดทำและขอบเขตการศึกษาค้นคว้าและประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

<u>บทที่ ๒ เอกสารและโครงงานที่เกี่ยวข้อง</u> แสดงส่วนสรุปข้อมูลจากการศึกษาข้อมูล หลักการและทฤษฎี หรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาโครงงาน ซึ่งรวมถึงการระบุผลงานของผู้อื่นที่ผู้จัดทำได้นำมาเปรียบเทียบหรือพัฒนาต่อยอด

<u>บทที่ ๓ วิธีการจัดทำโครงงาน</u> แสดงการอธิบายรายละเอียด ปัญหาหรืออุปสรรคการทำงานและวิธีการแก้ไข รวมถึงระบุวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำโครงงานด้วย

<u>บทที่ ๔ ผลการศึกษา</u> แสดงการนำเสนอข้อมูลหรือระบบที่พัฒนาได้ อาจเป็นรูปภาพ กราฟ ข้อความตัวอักษร ซึ่งต้องสื่อความหมายให้เข้าใจง่าย

<u>บทที่ ๕ สรุปผลและข้อเสนอแนะ</u> หากในการทำงานมีการตั้งสมมติฐานไว้ ต้องมีการสนับสนุนหรือคัดค้านสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือยังสรุปสมมติฐานไม่ได้ บอกการนำไปใช้ประโยชน์ อุปสรรคในการทำงาน ข้อสังเกตที่สำคัญ ข้อผิดพลาดจากการทำงาน มีข้อเสนอแนะในกรปรับปรุงงานรวมถึงบอกประโยชน์ที่ผู้จัดทำและผู้ศึกษาจะได้รับและข้อเสนอแนะ

๒.๒ ส่วนประกอบในเนื้อหาได้แก่

- อัญประกาศ คือ ข้อความที่คัดมาจากคำพูดหรือข้อเขียนของผู้อื่นโดยไม่ดัดแปลง
- เชิงอรรถ คือ ข้อความท้ายหน้า มีไว้เพื่อแจ้งที่มาของข้อความในตัวเรื่อง

๓. ส่วนประกอบตอนท้าย

๓.๑ บรรณานุกรม คือ รายชื่อสิ่งพิมพ์ตลอดจนวัสดุอ้างอิงทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานพิมพ์ไว้ตอนท้ายสุดของรายงานการเขียนบรรณานุกรม บอกชื่อ สกุล ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ เมืองที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า

๓.๒ ภาคผนวกหรืออภิธานศัพท์ คือ ส่วนที่นำมาเพิ่มเติมท้ายรายงาน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

๓.๓ ข้อมูลผู้จัดทำ

มารยาทในการเขียน

การเขียน เป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร เพราะการเขียนสามารถบันทึกในสิ่งที่ได้อ่าน ได้ฟัง ทบทวนความรู้และถ่ายทอดความรู้สู่ผู้อื่นได้ การเขียนที่สัมฤทธิ์ผลคือการเขียนที่ผู้อ่านเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการ นอกจากนี้ผู้เขียนควรตระหนักถึงมารยาทในการเขียน

มารยามในการเขียน มีดังนี้

๑. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธีและรูปแบบการเขียน

๒. เขียนในสิ่งที่สร้างสรรค์ ไม่สร้างความเสียหายให้แก่ผู้อื่น

๓. เขียนในสิ่งที่เป็นจริงมีประโยชน์มีการค้นคว้าข้อมูลอย่างถูกต้อง

๔. ใช้ภาษาสุภาพ เหมาะสมกับรูปแบบของงานเขียน

๕. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ

๖. บอกแหล่งที่มาและชื่อผู้แต่งหากคัดลอกข้อความมาจากหนังสือเล่มอื่น

การนำเสนอและแสดงผลโครงงาน (ถ้ามี)

ต้องเตรียมเอกสารการนำเสนอให้สมบูรณ์ครบถ้วน อาจปรับย่อข้อความจากรายงานก็ได้ นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการทำโครงงานและการนำเสนอ ก่อนนำเสนอต้องวางแผนการนำเสนอ ฝึกสาธิตโครงงาน และฝึกคำถาม ถาม-ตอบกับเสมอ

ตัวอย่างหัวข้อที่จะใช้นำเสนอ

๑. ชื่อโครงงาน

๒. ชื่อผู้จัดทำ

๓. ชื่อที่ปรึกษา

๔. คำอธิบายถึงที่มา ความสำคัญและวัตถุประสงค์

๕. วิธีดำเนินการที่สำคัญ

๖. การสาธิตผลงาน

๗. ผลการศึกษาและข้อสรุปที่ได้จากการทำโครงงาน

ตราโรงเรียน

รายงานโครงงาน

เรื่อง.....

โดย

.....

.....

.....

.....

เสนอ

.....

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
โรงเรียน.....
ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
(ตัวอย่างปกนอก)

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงานโครงงาน

๑. ส่วนประกอบตอนต้น ๒ คะแนน มีส่วนหน้าปก คำนำ สารบัญ ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ ๑ คะแนน มีส่วนหน้าปก คำนำ สารบัญ แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ ๐ คะแนน ไม่มีส่วนหน้าปก ไม่มีคำนำ ไม่มีสารบัญ รายการใดรายการหนึ่ง หรือทุกรายการ
๒. ส่วนเนื้อเรื่อง ๒ คะแนน มีองค์ประกอบครบ ๕ บท ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ ๑ คะแนน มีองค์ประกอบครบ ๕ บท แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ ๐ คะแนน มีองค์ประกอบไม่ครบ ๕ บท ไม่ถูกต้องตามหลักการ
๓. ส่วนประกอบตอนท้าย ๒ คะแนน มีบรรณานุกรม ภาคผนวก ข้อมูลผู้จัดทำ ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ ๑ คะแนน มีบรรณานุกรม ภาคผนวก ข้อมูลผู้จัดทำ แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ ๐ คะแนน ไม่มีบรรณานุกรม ภาคผนวก ข้อมูลผู้จัดทำรายการใดรายการหนึ่ง หรือทุกรายการ
๔. การใช้ภาษา ๒ คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามหลักการของการเขียนรายงานตลอดเล่มรายงาน ๑ คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามหลักการของการเขียนรายงานมากกว่าร้อยละ ๗๐ ๐ คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามหลักการของการเขียนรายงานน้อยกว่าร้อยละ ๗๐
๕. ความประณีต สะอาด เรียบร้อย ๒ คะแนน มีรูปเล่มที่ประณีต สะอาด เรียบร้อย สามารถเป็นแบบอย่างได้ ๑ คะแนน มีรูปเล่มที่ไม่ประณีต แต่สะอาดเรียบร้อย ไม่สามารถเป็นแบบอย่างได้ ๐ คะแนน มีรูปเล่มที่ไม่ประณีต ไม่สะอาดไม่เรียบร้อย ไม่สามารถเป็นแบบอย่างได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๙-๑๐ คะแนน	ดีมาก
๗-๘ คะแนน	ดี
๕-๖ คะแนน	พอใช้
น้อยกว่า ๕ คะแนน	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง การแสดงความคิดเห็น** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา ปัจจุบันทักษะการฟังและการดูมีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนารูปแบบของสื่อโซเชียลต่างๆ ดังนั้นความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟัง การดูจึงมีความสำคัญที่ต้องเรียนรู้ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจการเขียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าของเรื่องที่ฟังและดูได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** มีทักษะกระบวนการกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น **ด้านคุณลักษณะ** - มีจิตสาธารณะ - มีมารยาทในการพูด	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนฟังข่าวที่ครูนำมาเล่าที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน ๒ ข่าว ทั้งข่าวดี และข่าวร้ายที่ปรากฏขึ้นในสังคมไทย ๒. ครูสนทนากับนักเรียนให้ร่วมกันอภิปรายถึงประเด็น “เนื้อหาของข่าว และประโยชน์/โทษจากข่าว ๓. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่ม จับฉลากเลือกข่าว จาก ๓ ข่าว คือ มือถือทาสวัตถุ พ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปี , กีฬากอล์ฟยืดอายุได้อีก ๕ ปี ๒. นักเรียนทำใบงาน การเขียนแผนภาพความคิดจากข่าว โดยให้แต่ละกลุ่ม กำหนดให้มีผู้อ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ได้ฟังในรูปแบบของแผนภาพ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มจนครบ ๓ ข่าว **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นข่าว บอกประโยชน์ที่ได้รับจากข่าว วิเคราะห์ข่าว และบอกได้ว่านำข้อคิดในข่าวไปใช้ประโยชน์อย่างไร ๒. ทดสอบประเมินผลโดยให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากข่าว ๑ ข่าว ที่ครูอ่านให้ฟัง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ข่าว ๓ ข่าว ๒. ใบงานการเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าว **ภาระงาน / ชิ้นงาน** - ฝึกแสดงคามคิดเห็นจากข่าว

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจการเขียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าของเรื่องที่ฟังและดู	สังเกตพฤติกรรม การแสดงความคิดเห็น	แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินผลงาน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ มีทักษะกระบวนการกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ - มีจิตสาธารณะ - มีมารยาทในการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงาน เรื่อง ข่าวมือถือทาสวัตถุ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงร่วมกันแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของแผนภาพความคิด จากข่าวที่กำหนดให้

ข่าววรุณ จี้นิสิตใหม่อย่าใช้มือถือเกินจำเป็น

*** ห่วงตกเป็นทาสวัตถุ-ปลุกสำนึกประหยัด * ติงพวกเห่อ "แบรนด์เนม" ดู "ตลก" มากกว่า**

นายวิรุณ ตั้งเจริญ อธิบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กล่าวตอนหนึ่งในงานปฐมนิเทศและต้อนรับนิสิตใหม่ ประจำปี ๒๕๕๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ว่าขณะนี้สังคมไทย และสังคมโลกประสบปัญหาที่เหมือนกันคือ ภาวการณ์รุมเร้าทางเศรษฐกิจ นิสิตน้องใหม่ทุกคน ตลอดถึงนิสิตรุ่นพี่ ต้องรู้จักใช้จ่าย และมีวินัยทางการเงินให้มากโดยเฉพาะการใช้เงินไปกับการใช้โทรศัพท์มือถือของเยาวชนรุ่นใหม่นั้นต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก เด็กบางคนใช้โทรศัพท์เหมือนคนที่ทำธุรกิจ พูดคุยในเรื่องที่ไม่มีสาระเท่าที่ควร การมีโทรศัพท์มือถือใช้ควรรู้ว่าจะใช้เมื่อมีความจำเป็น ไม่ใช่มีไว้เพื่อคุยเล่น เพราะนั่นหมายถึงการสูญเงินไปโดยเปล่าประโยชน์

นายวิรุณกล่าวว่า นอกจากนี้ อยากให้นิสิตทุกคนพิจารณาเรื่องการแต่งตัวตามแฟชั่น ถ้ามากเกินไป หรือใช้ของแพง ซึ่งเน้นแบรนด์เนมโดยไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจตัวเอง จะทำให้นิสิตตกเป็นทาสทางวัตถุ ตนมองว่าคนที่ซื้อของแบรนด์เนมหรือบ้าแบรนด์เนมเป็นคนที่ดูตลก หรือบางคนก็อวดร่ำรวยจนดูตลกมากกว่าจะดูดี การที่นิสิตยังหาเงินใช้เองไม่ได้ ต้องขอเงินพ่อแม่ จึงควรตระหนักในเรื่องเหล่านี้ และแม้แต่คนฐานะดีที่จะซื้อของแบรนด์เนมได้ ก็ควรจะดูความเหมาะสม ให้พอเหมาะพอควร ไม่ใช่ซื้อจนโอเวอร์เกินไป

"ฝากถึงพ่อแม่ควรจะเน้นเรื่องวินัยทางการเงินให้ลูกด้วย ต้องสอนในเรื่องสำนึกการประหยัด ซึ่งตอนนี้ มศว. ได้ให้นโยบายกับอาจารย์ทุกคนที่สอนนิสิต ไม่ใช่สอนแต่ความรู้ทาง-วิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องสอนเรื่องการใช้ชีวิต อาจารย์ทุกคนต้องอบรมสั่งสอนและช่วยกันชี้แนะให้นิสิตเห็นถึงภาวะวิกฤตทางสังคมไทยและสังคมโลก ขณะนี้ต้องช่วยกันสร้างให้พวกเขาตระหนัก และมีสำนึกด้านการประหยัดในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้จ่ายเงิน ทรัพยากรที่เราใช้อยู่ทุกวัน ซึ่งตอนนี้ มศว. รณรงค์มหาวิทยาลัยสีเขียวถือเป็นนโยบายมหาวิทยาลัยที่ต้องการทำให้ประชาคมรู้จักใช้ทรัพยากรให้พอเพียง ไม่ฟุ่มเฟือย และรณรงค์ให้ มศว. เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ที่ไม่ใช่เพียงแค่การปลูกต้นไม้ให้เขียวเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงทุกอย่าง ตลอดถึงความคิดด้วย นอกจากนี้ เราต้องเน้นเรื่องการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และใช้ภาษาไทยให้เข้มแข็ง รวมถึงรณรงค์ให้นิสิตรักการอ่าน" นายวิรุณกล่าว

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน. ภาพ : จักรกฤษ พุทธรักษา.

ใบงานเรื่อง ข่าวพ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงร่วมกันแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของแผนภาพความคิด จากข่าวที่กำหนดให้

ข่าวพ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปี

แม้เคยเป็นแต่พนักงานกระจอกๆ สังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดของเทศบาล นายฟิลลิปวินฟิลด์ วัย ๗๔ ปี ก็ภาคภูมิใจในหน้าที่ของตน หลังเกษียณราชการตอนอายุ ๖๐ ปี พ่ออุ้ยฟิลลิปจึงปฏิบัติภารกิจ “กวาดถนน” ในเมืองปีเตอร์เบอระ มณฑลเคมบริดเชียร์ ประเทศอังกฤษ ต่อเนื่องยาวนาน ๑๔ ปีแล้ว โดยไม่ได้รับหรือเรียกร้องค่าจ้างใดๆ

นับตั้งแต่เริ่มกวาดถนนแบบอาสาสมัครถึง พ.ศ. นี้ พ่อเฒ่าฟิลลิปคนเดียวกวาดเก็บขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลออกจากถนนหนทางแล้วกว่า ๒๐๐ ตัน

พ่อเฒ่าฟิลลิปผู้ครองสถานภาพโสดตลอดมาบอกว่ารักงานกวาดถนนอันเคยยึดเป็นอาชีพยาวนาน ๒๑ ปี ส่วนใครจะรังเกียจรังงอนก็ไม่สน ปัจจุบันยังตื่นตีห้าออกไปทำงานฟรีๆ จนถึงสี่โมงเช้า บรรจุขยะลงถังห้าถังรอรถมาเก็บไปบำบัดทุกวัน

“ลุงไม่อยากอยู่เฉย ไม่อยากเบื่อหน่ายเซ็งออกแรงเหงื่อไหลช่วยให้ร่างกายแข็งแรง วัยปูนนี้ลุงไม่เคยเจ็บป่วยต้องพบแพทย์กว่าหกปีแล้วนะ” พ่อเฒ่าพูดพลางเบ่งกล้ามโชว์ ข้อสำคัญลุงจะหงุดหงิดแทบบ้า ถ้าเห็นถนนในชุมชนเราสกปรก

ขอชื่นชมน้ำจิตน้ำใจสุดประเสริฐ การเสียสละอันล้ำเลิศของพ่อเฒ่าฟิลลิปจ้ะ

ที่มา: หนังสือพิมพ์มติชน.
ภาพ: จักรกฤษ พุทธรักษา.

ใบงาน เรื่อง ข่าวกีฬากอล์ฟยืดอายุได้ ๕ ปี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงร่วมกันแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของแผนภาพความคิด จากข่าวที่กำหนดให้

ข่าวกีฬากอล์ฟยืดอายุอีกได้ ๕ ปี

สวีเดนศึกษาพบว่านักกอล์ฟทั้งชายหญิงหนุ่มหรือแก่ และไม่ว่าเป็นคนมีฐานะอย่างใด ต่างสามารถยืดอายุตนเองขึ้นไปอีกได้ถึง ๕ ปี โดยที่อัตราของการเสียชีวิตจะลดน้อยลงถึง ๔๐% คณะนักวิจัยของสถาบันคาโรลินสกาชื่อดังของสวีเดน ได้ศึกษาจากข้อมูลของนักกอล์ฟทั้งอาชีพและสมัครเล่น ทั้งหนุ่มและแก่รวมกัน ๓๐๐,๐๐๐ ราย โดยได้รายงานผลการศึกษาอยู่ในวารสารวิชาการ “เวชศาสตร์และวิทยาศาสตร์การกีฬา”

ศาสตราจารย์แอนเดอร์ อัลบอม หัวหน้าคณะศึกษาได้ชี้ว่า เมื่อนักกอล์ฟออกรอบแต่ละรอบหมายความว่า จะต้องใช้เวลาอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน ๔-๕ ชม. จะต้องเดินเร็วเป็นระยะทาง ๖-๗ กิโลเมตร ซึ่งจะเป็นคุณแก่สุขภาพของบุคคลผู้นั้น เป็นเกมกีฬาที่ช่วยให้เผาผลาญแคลอรีได้มาก ลดไขมันและความเครียดในอัตราอย่างสบาย ในการเล่นแต่ละรอบจะช่วยให้เผาผลาญพลังงานได้ราว ๑,๐๐๐ แคลอรี อีกทั้งการเดินเร็วๆ ซึ่งจำเป็นกับการเล่น ยังช่วยเพิ่มพูนความสามารถของหัวใจ หลอดเลือด และปอด กับทำให้เลือดลมเดินดีด้วย

ขณะที่แข่งอยู่ หัวใจของนักกอล์ฟจะเต้นในอัตราระหว่าง ๙๐–๑๒๐ ครั้งต่อนาทีเป็น การค่อยๆ ปล่อยให้เผาผลาญไขมันไปอย่างราบรื่น อาจารย์แอนเดอร์เชื่อว่า ผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้มีผู้นิยมเล่นกอล์ฟมากขึ้น นอกเหนือจากปัจจุบันที่ประมาณกันว่า มีคนเล่นกอล์ฟอยู่แล้วมากประมาณ ๖๐ ล้านคน

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน.
ภาพ : จักรกฤษ พุทธรักษา.

เฉลยใบงาน ข่าวมือถือทาสวัตถุ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

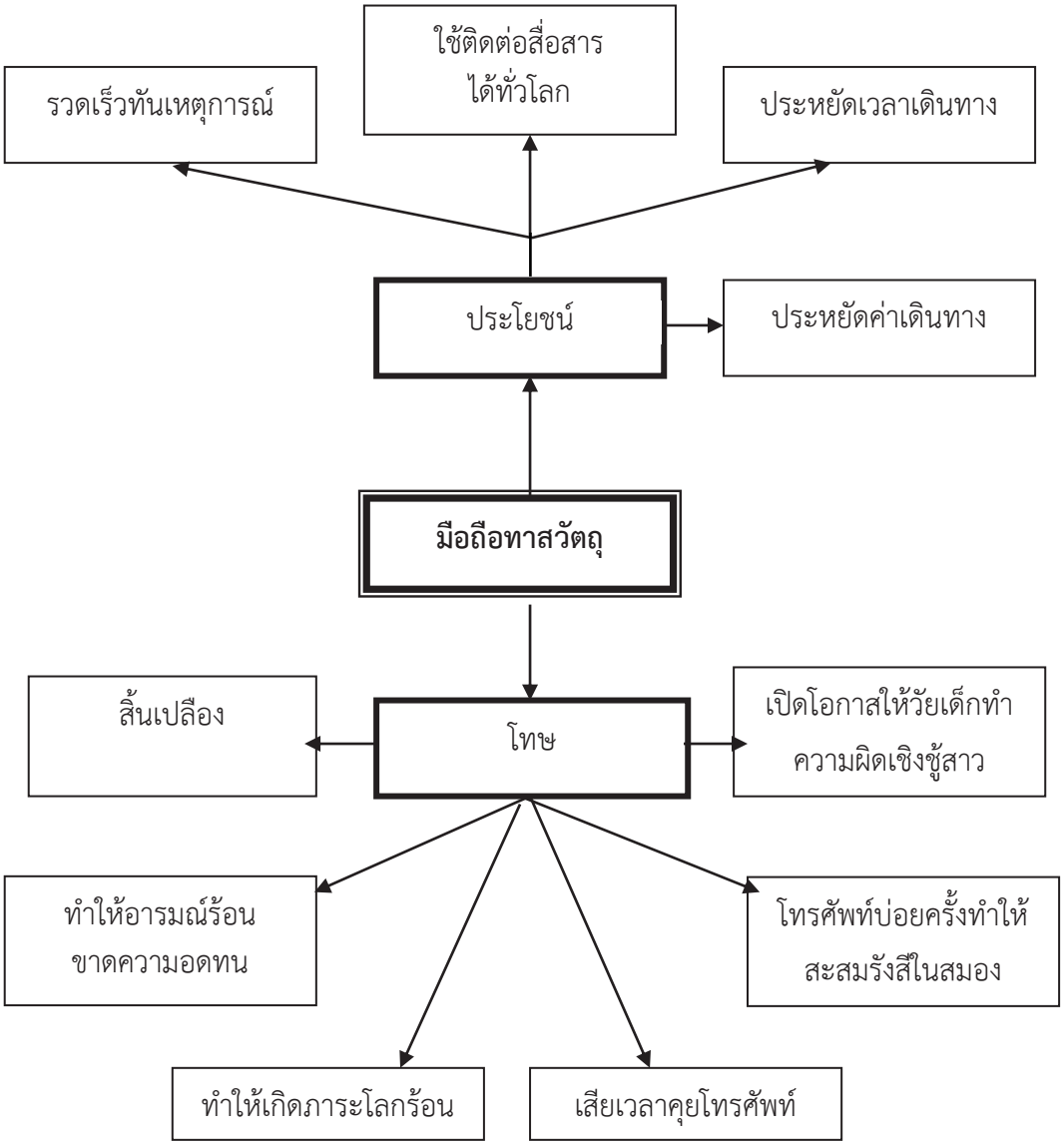

เฉลยใบงานเรื่อง ข่าวพ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปีหน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

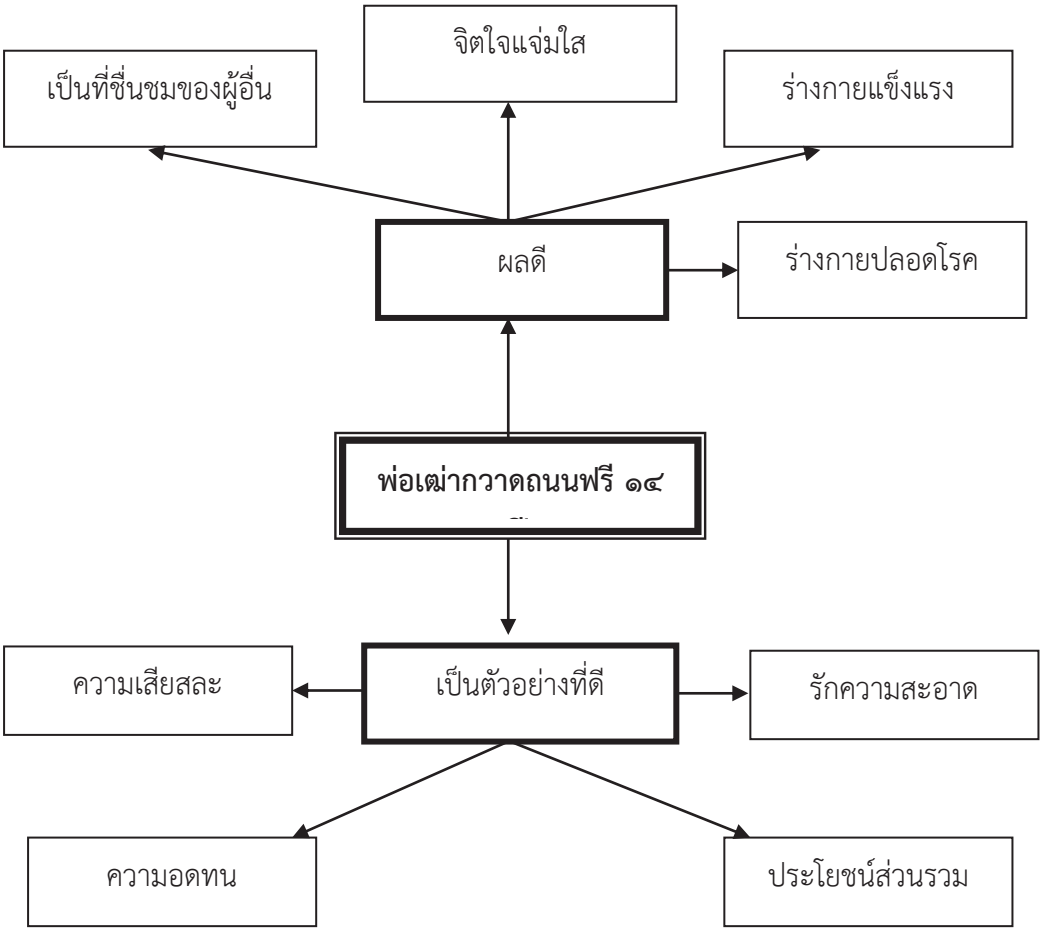

เฉลยใบงาน เรื่อง ข่าวกีฬากอล์ฟยืดอายุได้ ๕ ปี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

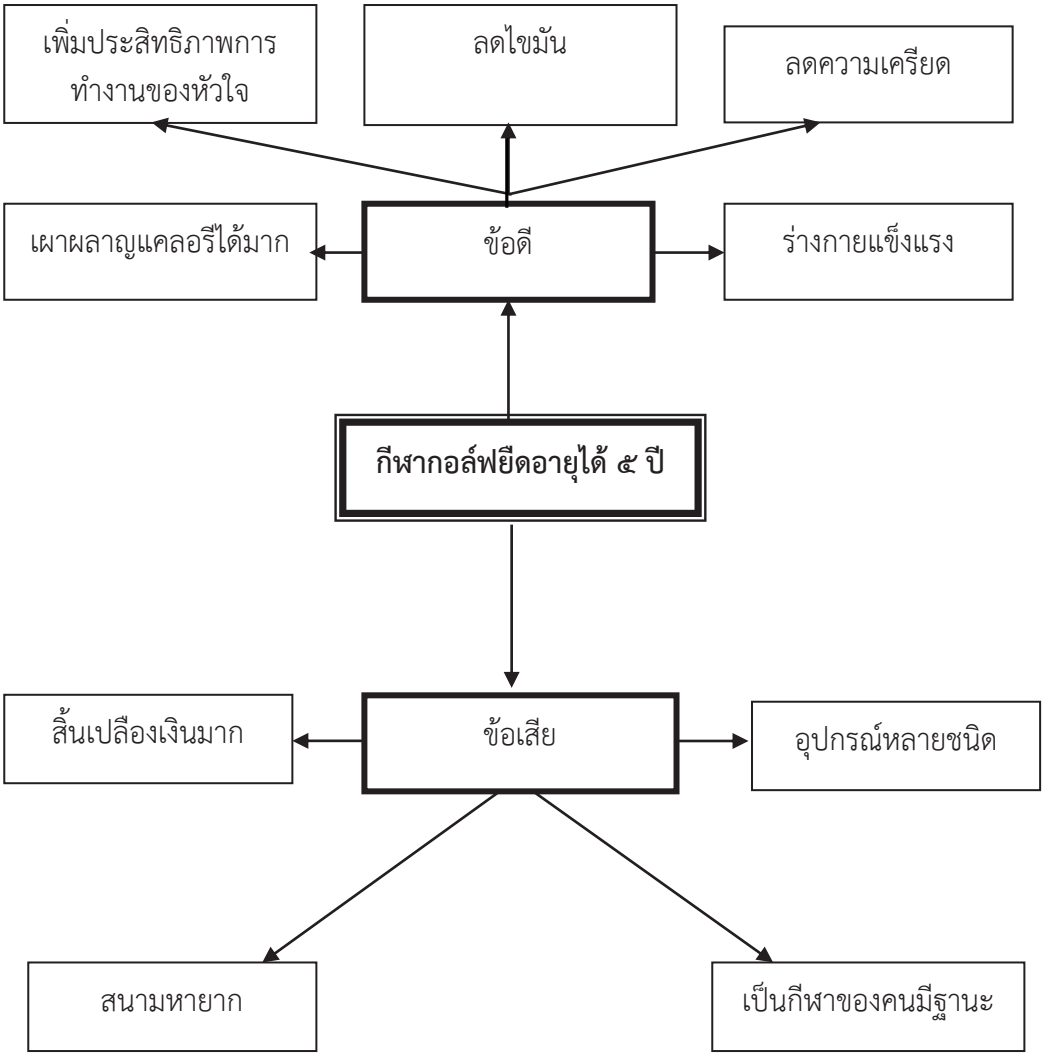

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘		
หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด	**เรื่อง หลักสังเกตคำบาลีในภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา คำที่ใช้ในภาษาไทยมีทั้งคำไทยแท้ และคำไทยที่นำมาจากภาษาอื่นจะด้วยช่องทางใดก็ตาม ส่งผลให้ไทยมีจำนวนคำเพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาอื่นจึงมีความจำเป็นเพื่อให้รู้ที่มาของการคำนั้นๆ และสามารถจำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย ได้อย่างถูกต้อง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ความเข้าใจข้อสังเกตและลักษณะคำภาษาบาลี.ในภาษาไทย **ด้านทักษะและกระบวนการ** จำแนกคำภาษาบาลีในภาษาไทยได้ **ด้านคุณลักษณะ** มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูสุ่มถามว่าชื่อนักเรียน คนใด เป็นคำไทยแท้ทั้งหมดบ้าง (ครูถามเหตุผลว่ามีหลักการใดในการพิจารณาบ้าง) ๒. ครูเชื่อมโยงว่าคำต่างประเทศในภาษาไทยที่ใช้มากคือภาษาใดบ้าง ๓. สุ่มถามว่าเหตุใดภาษาต่างประเทศเหล่านั้นจึงเข้ามาใช้ในภาษาไทย **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “ลักษณะคำที่มาจากภาษาบาลี” ๒. นักเรียนรับบัตรคำคนละ ๑ คำไม่ซ้ำกันให้แต่ละคนบอกว่าคำที่ตนได้รับเป็นคำไทยที่มา จากภาษาใด เพราะเหตุใด ปฏิบัติ เช่นนี้จนครบทุกคน เพื่อนในชั้นเรียนช่วยกันตรวจสอบคำตอบของเพื่อนว่าถูกต้องหรือไม่ ๓. นักเรียนอ่านเรื่องมองโฆษณาอย่างวรรณกรรมจากหนังสือเรียนวิวิธภาษา ม.๓ แล้วเขียนคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตเป็นการทดสอบความเข้าใจ คำละ ๓ คะแนน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนบันทึกข้อมูลความรู้จากครูสรุปข้อสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาบาลีลงในสมุด ๒. นักเรียนสรุปประโยชน์ของการนำคำภาษาบาลีมาใช้ในภาษาไทย ๓. ให้การบ้านไปสังเกตการณ์ตั้งชื่อคน ร้านค้าทั่วไป และคำศัพท์ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน แล้ววิเคราะห์ว่าชื่อใดเป็นคำไทย ชื่อใดเป็นคำบาลี-สันสกฤตหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. บัตรคำ คำไทยที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤต ๒. หนังสือเรียนวิวิธภาษา ม.๓ **ชิ้นงาน/ภาระงาน** ฝึกวิเคราะห์คำบาลีในภาษาไทย

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจข้อสังเกตและลักษณะคำภาษาบาลี.ในภาษาไทย	ตรวจผลงาน	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกคำภาษาบาลีในภาษาไทยได้	ตรวจผลงาน	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่องคำบาลีในภาษาไทย หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่องหลักสังเกตคำบาลีในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หลักการสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาบาลี

๑.พยัญชนะ ภาษาบาลีและสันสกฤตแบ่งพยัญชนะออกเป็นวรรคตามฐานที่เกิดเสียง ดังนี้

วรรค/ฐานที่เกิด	แถวที่ ๑	แถวที่ ๒	แถวที่ ๓	แถวที่ ๔	แถวที่ ๕
วรรค กะ (คอ)	ก	ข	ค	ฆ	ง
วรรค จะ (เพดาน)	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
วรรค ฏะ (ปุ่มเหงือก)	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ
วรรค ตะ (ฟัน)	ต	ถ	ท	ธ	น
วรรค ปะ (ริมฝีปาก)	ป	ผ	พ	ภ	ม

พยัญชนะเศษวรรค ย ร ล ว ส (ศ ษ) ห ฬ อํ

๑. ภาษาบาลีมีพยัญชนะ ๓๓ ตัว เป็นพยัญชนะวรรค ๒๕ ตัว พยัญชนะเศษวรรค ๘ ตัว

๒. สระในภาษาบาลีมี ๘ ตัว คือ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ

๓. ภาษาบาลีมีหลักตัวสะกดตัวตามที่แน่นอนตายตัว ดังนี้

๓.๑.พยัญชนะวรรคแถวที่ ๑ เป็นตัวสะกด พยัญชนะแถวที่ ๑ หรือ ๒ ในวรรคเดียวกันเป็นตัวตาม เช่น สัจจะ ทุกข์ อิจฉา กิตติ วิตถาร บุปผา เป็นต้น

๓.๒.พยัญชนะวรรคแถวที่ ๓ เป็นตัวสะกด พยัญชนะแถวที่ ๓ หรือ ๔ ในวรรคเดียวกันเป็นตัวตาม เช่น อัคคี พยัคฆ์ สมัชชา มัชฌิมา วุฒิ(วุฑฺฒิ) วัฒนา(วฑฺฒนา) นิพพาน เป็นต้น

๓.๓.พยัญชนะแถวที่ ๕ เป็นตัวสะกด พยัญชนะวรรคทุกตัวในวรรคเดียวกันเป็นตัวตาม (ยกเว้น ง เป็นตัวสะกด ง เป็นตัวตามไม่ได้) เช่น องค์ สงฆ์ บัญชร สันติ สัมผัส เป็นต้น

*ญ ณ เป็นตัวสะกด พยัญชนะตัวตามเป็น “ห” เช่น ปัญหา สายัณห์ อุณหภูมิ ตัณหา เป็นต้น

๓.๔.พยัญชนะเศษวรรคเป็นตัวสะกด

- ย ล ส เป็นตัวสะกด ใช้ตัวเองเป็นตัวตาม เช่น อัยยิกา อัสสุ มัลลิกา
- ว ฬ เป็นตัวสะกด พยัญชนะตัวตามเป็น “ห” เช่น ชิวหา อาสาฬห

คำบาลีบางคำเมื่อไทยรับมาใช้จะตัวตัวสะกดทิ้งและใช้ตัวตามสะกดแทน เช่น

บาลี	ไทย	บาลี	ไทย
รฏฺฐ	รัฐ	จิตฺติ	จิต
ทิฏฺฐิ	ทิฐิ	ยุตฺติ	ยุติ
วฑฺฒน	วัฒน	เขตฺต	เขต

๔. ภาษาบาลีนิยมใช้ “ฬ” เช่น จุฬา กีฬา ครุฬ เวฬุริยะ

๕. ภาษาบาลีนิยมใช้ “ข” เขต เขม ขัย ขัตติย จักขุ ปักข์ ขมา

๖. ภาษาบาลีนิยมใช้ “ริ” กลางพยางค์ เช่น ภริยา จริยา วิริยะ สุริยะ อาจาริยะ กิริยา เป็นต้น

๗. ภาษาบาลีนิยมอ่านเรียงพยางค์ เช่น อมตะ ปกติ สรณะ อุตุ สามี เป็นต้น

๘. ภาษาบาลีไม่นิยมคำควบกล้ำ เช่น ปชา ปฐม ปณาม ปทุม ปณต เป็นต้น

ตัวอย่างบัตรคำที่ใช้จัดกิจกรรม

สงฆ์	บุปผา
อัคคี	ทุกข์
ครู	บุคคล
จิต	กีฬา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา คำที่ใช้ในภาษาไทยมีทั้งคำไทยแท้ และคำไทยที่นำมาจากภาษาอื่นจะด้วยช่องทางใดก็ตาม ส่งผลให้ไทยมีจำนวนคำที่นำมาใช้เพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาอื่น จึงมีความจำเป็นเพื่อให้รู้ที่มาของการคำนั้นๆ และสามารถจำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย ได้อย่างถูกต้อง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ความเข้าใจหลักสังเกตคำภาษาสันสกฤต **ด้านทักษะและกระบวนการ** จำแนกคำภาษาสันสกฤตในภาษาไทยได้ **ด้านคุณลักษณะ** มีจิตสาธารณะ	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูให้นักเรียนสังเกตชื่อของตนอง และชื่อเพื่อน ว่าชื่อใครบ้างไม่น่าจะใช่ภาษาบาลีทั้งหมด (เชื่อมโยงความรู้เดิม) ๒. ให้นักเรียนตอบว่าหากไม่ใช่บาลีแล้วน่าจะเป็นภาษาใด มีหลักการในการคิดอย่างไร **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง “คำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต” ๒. นักเรียนทำใบงาน เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลี และมาจากภาษาสันสกฤต ๓. นักเรียนและครูช่วยกันเฉลยใบงาน เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลี และมาจากภาษาสันสกฤต ๔. นักเรียนช่วยกันสรุปเปรียบเทียบคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร **ขั้นสรุป** ๑.นักเรียนบันทึกข้อมูลการสรุปความเหมือนและความแตกต่างของคำไทยที่มาจากภาษาบาลี และคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต ลงในสมุด ๒.ครูนัดหมายนักเรียนเพื่อทำแบบทดสอบเรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลี และคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต นอกเวลาเรียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต ๒. ใบงานเรื่อง คำไทยที่มาจากภาษาบาลี และมาจากภาษาสันสกฤต ๓. แบบทดสอบ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต **ชิ้นงาน/ภาระงาน** ฝึกวิเคราะห์คำบาลี-สันสกฤตในภาษาไทย

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจหลักสังเกตคำภาษาสันสกฤต	ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกคำภาษาสันสกฤตในภาษาไทยได้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต

๑. พยัญชนะภาษาสันสกฤตมี ๓๕ ตัว เป็นพยัญชนะวรรค ๒๕ ตัว พยัญชนะเศษวรรค ๑๐ ตัว โดยเพิ่ม ศ และ ษ เช่น ศาลา พิเศษ (ยกเว้น เช่น ศอก ศึก เศิก ศอ เศร้า ฝีดาษ ดาษดา กระดาษ

๒. สระภาษาสันสกฤตมีสระ ๑๔ ตัว อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ ไอ เอา ฤ ฤา

๓. ไม่เคร่งครัดเรื่องตัวสะกด ตัวตาม

๔. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “ฑ” เช่น จุฑา กรีฑา ครุฑ ไพฑูรย์

๕. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “กษ” เช่น เกษตร เกษม กษัย กษัตริย์

๖. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “รร” ซึ่งแผลงมาจาก “ร๎” (ร เรผะ) เช่น ภรรยา จรรยา หรรษา สวรรค์ มรรค กรรณ พรรษ อรรณพ

๗. ภาษาสันสกฤตนิยมอ่านควบกล้ำและอักษรนำ เช่น บุตร เพชร ปรกติ เคราะห์ พราหมณ์ กริยา ประถม จักร สวามี สมัคร เป็นต้น

๘. ภาษาสันสกฤตจะใช้ “ส” นำพยัญชนะวรรค “ต” (วรรคตะ ต ถ ท ธ น) เช่น สตรี สติ สถาปนา สถาน สถิต วาสนา พัสดุ เป็นต้น

๙. ภาษาสันสกฤตจะแผลงสระไอเป็นสระแอ เช่น ไวทย แผลงเป็น แพทย์/ไสนฺย แผลงเป็น แสนยา

ข้อเปรียบเทียบคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต

ข้อ	ภาษาบาลี	ภาษาสันกฤต
๑	สระมี ๘ ตัว	มีสระ ๑๔ ตัว (ไอ เอา ฤ ฤา ฦ ฦา)
๒	มีพยัญชนะ ๓๓ ตัว	มีพยัญชนะ ๓๕ ตัว (เพิ่ม ศ ษ)
๓	เคร่งครัดตัวสะกดตัวตาม	ไม่เคร่งครัดเรื่องตัวสะกดตัวตาม
๔	นิยมใช้ ฬ	นิยมใช้ ฑ
๕	นิยมใช้ ข	นิยมใช้ กษ
๖	มี “ริ” กลางพยางค์	ใช้ “รร”
๗	ไม่นิยมคำควบกล้ำ เช่น ปชา ปฐม	นิยมใช้คำควบกล้ำและอักษรนำ
๘	นิยมอ่านเรียงพยางค์	คำแผลงสระไอ เป็น สระ แอ เช่น ไวทย เป็น แพทย์

ใบงาน เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

<u>คำสั่ง</u> จงเติมลงในช่องว่างว่าคำที่กำหนดให้เป็นภาษาบาลีหรือสันสกฤต

๑. อักษร.....	๒๑. ปรัชญา.....	๔๑. ศึกษา.....	๖๑. อรัญญิก.....
๒. ปัทมา.....	๒๒. อุตุ.....	๔๒. รัฐ.....	๖๒. กิริยา.....
๓. ภริยา.....	๒๓. ปรารถนา.....	๔๓. ปฐม.....	๖๓. พัฒนา.....
๔. พรรษา.....	๒๔. อมฤต.....	๔๔. ขมา.....	๖๔. วุฒิ.....
๕. ตัณหา.....	๒๕. ไปรษณีย์.....	๔๕. เบญจ.....	๖๕. กาฬ.....
๖. นิสิต.....	๒๖. ไพศาล.....	๔๖. บัลลังก์.....	๖๖. เกษตร.....
๗. ปรกติ.....	๒๗. เวช.....	๔๗. อธิษฐาน.....	๖๗. กัลป์.....
๘. สมัชชา.....	๒๘. ปัญหา.....	๔๘. ลักษณะ.....	๖๘. สัปดาห์.....
๙. อรรณพ.....	๒๙. มัธยัสถ์.....	๔๙. สิริ.....	๖๙. คัมภีร์.....
๑๐. สตรี.....	๓๐. ไมตรี.....	๕๐. เศรษฐี.....	๗๐. แพทย์.....
๑๑. อาตมา.....	๓๑. อาจารย์.....	๕๑. อิจฉา.....	๗๑. วิริยะ.....
๑๒. อุณหภูมิ.....	๓๒. ประถม.....	๕๒. มัตสยา.....	๗๒. กุญชร.....
๑๓. ปัจจุบัน.....	๓๓. สวรรค์.....	๕๓. นิพพาน.....	๗๓. อัศจรรย์.....
๑๔. ธรรม.....	๓๔. มนุษย์.....	๕๔. อิสระ.....	๗๔. สงเคราะห์.....
๑๕. กริยา.....	๓๕. อาญา.....	๕๕. อัปสร.....	๗๕. ปกติ.....
๑๖. ขันติ.....	๓๖. พฤกษ์.....	๕๖. ปริญญา.....	๗๖. สามัญ.....
๑๗. กุฎฐัง.....	๓๗. อัชฌาสัย.....	๕๗. สิงคาร.....	๗๗. วิทยา.....
๑๘. มงคล.....	๓๘. จักรี.....	๕๘. การุณ.....	๗๘. ปัจฉิม.....
๑๙. สังขาร.....	๓๙. พยัคฆ์.....	๕๙. สามานย์.....	๗๙. บุรุษ.....
๒๐. นัตถุ์.....	๔๐. วิตถาร.....	๖๐. มัธยม.....	๘๐. ลัพธ์.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำ	ภาษา	เหตุผล
๑. อักษร	สันสกฤต	ใช้ ษ
๒. ปัทมา	สันสกฤต	ตัวตามไม่เป็นตามกฎ มาจาก ปัด-ทะ-มา
๓. ภริยา	บาลี	ริ กลางพยางค์
๔. พรรษา	สันสกฤต	ใช้ รร
๕. ตัณหา	บาลี	ณ สะกด ห ตาม
๖. นิสิต	บาลี	มาจาก นิสสิต ตัด ส ออก
๗. ปรกติ	สันสกฤต	ควบกล้ำ
๘. สมัชชา	บาลี	ช สะกด ช ตาม
๙. อรรณพ	สันสกฤต	ใช้ รร
๑๐. สตรี	สันสกฤต	ควบกล้ำ ส นำวรรค ตะ
๑๑. อาตมา	สันสกฤต	อัตตา บาลี ตัวสะกดไม่ตามกฎ
๑๒. อุณหภูมิ	บาลี	ณ สะกด ห ตาม
๑๓. ปัจจุบัน	บาลี	จ สะกด จ ตาม
๑๔. ธรรม	สันสกฤต	ใช้ รร
๑๕. กริยา	สันสกฤต	ควบกล้ำ
๑๖. ขันติ	บาลี	น สะกด ต ตาม
๑๗. กุฎฐัง	บาลี	ฎ สะกด ฐ ตาม
๑๘. มงคล	บาลี	ง สะกด ค ตาม
๑๙. สังขาร	บาลี	ง สะกด ข ตาม
๒๐. นัตถุ์	บาลี	ต สะกด ถ ตาม
๒๑. ปรัชญา	สันสกฤต	บาลี ใช้ ปัญญา
๒๒. อุตุ	บาลี	สัน ใช้ ฤดู บาลีอ่านเรียงพยางค์
๒๓. ปรารถนา	สันสกฤต	ควบกล้ำ
๒๔. อมฤต	สันสกฤต	ใช้ ฤ
๒๕. ไปรษณีย์	สันสกฤต	ใช้ ษ
๒๖. ไพศาล	สันสกฤต	ใช้ ศ
๒๗. เวช	บาลี	มาจาก เวชฺช
๒๘. ปัญหา	บาลี	ญ สะกด ห ตาม

คำ	ภาษา	เหตุผล
๒๙. มัธยัสถ์	สันสกฤต	ธ ตัวสะกด แถวที่ ๔
๓๐. ไมตรี	สันสกฤต	ควบกล้ำ
๓๑. อาจารย์	สันสกฤต	บาลีใช้ อาจาริยะ
๓๒. ประถม	สันสกฤต	คำควบกล้ำ
๓๓. สวรรค์	สันสกฤต	ใช้ รร
๓๔. มนุษย์	สันสกฤต	ษ
๓๕. อาญา	บาลี	สันสกฤตใช้ อาชญา อ่านเรียงพยางค์
๓๖. พฤกษ์	สันสกฤต	ใช้ ฤ และ ษ
๓๗. อัชฌาสัย	บาลี	ตัวสะกด ช ตัวตาม ฌ
๓๘. จักรี	สันสกฤต	ควบกล้ำ
๓๙. พยัคฆ์	บาลี	ค สะกด ฆ ตัวตาม
๔๐. วิตถาร	บาลี	ต สะกด ถ ตาม
๔๑. ศึกษา	สันสกฤต	ศ ษ
๔๒. รัฐ	บาลี	สันสกฤตใช้ ราษฎร์
๔๓. ปฐม	บาลี	สันสกฤต ใช้ ประถม
๔๔. ขมา	บาลี	นิยมใช้ ข
๔๕. เบญจ	บาลี	ญ แถวที่ ๕ สะกด จ ตาม
๔๖. บัลลังก์	บาลี	มาจากคำว่า (ปลฺ.ลงก) ล สะกด ล ตาม
๔๗. อธิษฐาน	สันสกฤต	มี ษ
๔๘. ลักษณะ	สันสกฤต	มี ษ
๔๙. สิริ	บาลี	สันกฤตใช้ ศรี
๕๐. เศรษฐี	สันสกฤต	ใช้ ษ ศ
๕๑. อิจฉา	บาลี	จ สะกด ฉ ตาม
๕๒. มัตสยา	สันสกฤต	ตัวสะกดไม่เป็นตามกฎ บาลี มัจฉา
๕๓. นิพพาน	บาลี	พ สะกด พ ตาม
๕๔. อิสระ	บาลี	เศษวรรค ส สะกด ส ตาม ตัด ส ออกมาจาก อิสสรฺ
๕๕. อัปสร	สันสกฤต	ตัวสะกดไม่ตามกฎ บาลี ใช้ อัจฉรา
๕๖. ปริญญา	บาลี	ญ สะกด ญ ตาม
๕๗. สิงคาร	บาลี	ง สะกด ค ตาม
๕๘. การุญ	บาลี	สัน ใช้ การุณย์
๕๙. สามานย์	สันสกฤต	บาลีใช้ สามัญ
๖๐. มัธยม	สันสกฤต	บาลีใช้ มัชฌิม ตัวสะกดไม่ตามกฎ
๖๑. อรัญญิก	บาลี	ญ สะกด ญ ตาม

คำ	ภาษา	เหตุผล
๖๒. กิริยา	บาลี	สัน ใช้ กริยา
๖๓. พัฒนา	สันสกฤต	ฒ แถวที่ ๔ สะกดไม่ได้ (วัฒนา)
๖๔. วุฒิ	บาลี	มาจาก วุฑฺฒิ ๓ สะกด ๔ ตาม
๖๕. กาฬ (รอยดำ) กาละ	บาลี	นิยม ฬ
๖๖. เกษตร	สันสกฤต	นิยม กษ
๖๗. กัลป์	สันสกฤต	บาลีใช้ กัปฺป
๖๘. สัปดาห์	สันสกฤต	บาลีใช้ สัตตะ
๖๙. คัมภีร์	บาลี	ม สะกด ภ ตาม
๗๐. แพทย์	สันสกฤต	แผลงมาจาก ไวทยฺ
๗๑. วิริยะ	บาลี	สัน ใช้ วีรฺย อ่านเรียงพยางค์
๗๒. กุญชร	บาลี	ญ สะกด ช ตาม
๗๓. อัศจรรย์	สันสกฤต	ใช้ ศ และ รร
๗๔. สงเคราะห์	สันสกฤต	ใช้ เคราะห์
๗๕. ปกติ	บาลี	สัน ใช้ ปรกติ
๗๖. สามัญ	บาลี	สัน ใช้ สามานย์
๗๗. วิทยา	สันสกฤต	บาลีใช้ วิชชา
๗๘. ปัจฉิม	บาลี	จ สะกด ฉ ตาม
๗๙. บุรุษ	สันสกฤต	ใช้ ษ
๘๐. ลัพธ์	สันสกฤต	ตัวสะกดตัวตามไม่ตามกฎ

แบบทดสอบ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
ก. บัลลัง ทิฐิ อาจารย์ โอฬาร ข. อาคาร สามัญ วิชา อิฐิ
ค. พิสดาร อัคคี วัฒนา เมตตา ง. ภัสดา วิทยา กรีฑา จิต

๒. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
ก. กิริยา ปฐม อมตะ กิจ ข. สุภาพ ปัญหา สถาน พัสดุ
ค. บุปผา ธัมมะ อาชญา อารยะ ง. แพทย์ สัตย์ ปรีชา นิตย์

๓. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
ก. อัจฉรา บุษยา รังสี ข. เวช สงกา จุฬา
ค. ปัญญา วิจารณ์ สัตยา ง. อัคนี วิเคราะห์ แพทย์

๔. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
ก. สัมปทาน วิรุฬ สตรี ศาสตร์ ข. สัมผัส มณฑป กษัตริย์ ไปรษณีย์
ค. นิสิต สัจจะ จักขุ สมภาร ง. สงฆ์ พุทธ พฤกษ์ จันทร์

๕. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
ก. กรีฑา อาถรรพณ์ สัปดาห์ เสาร์ ข. รัฐ ทิฐิ กิริยา โอฬาร
ค. เขต จิต ฤๅษี ไมตรี ง. ศาล มิตร วัฒนา ประติมา

๖. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
ก. ปรัชญา อัคนี ศิลปะ ดุษฎี ข. ประดิษฐ์ วิชา สมมติ พฤฒิ
ค. พัศดี พัสดุ พิสดาร พัฒนา ง. ทรรศนะ พราหมณ์ เพชร พุทธ

๗. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
ก. กรรม ธัมมะ สวรรค์ ข. พรหม เนตร กรรณ
ค. ประชา ประถม ประทัด ง. ปทีป ปทุม ปฏิมา

๘. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
ก. จำแนก อำนาจ กำเนิด ข. กรีฑา ครุฑ คำนวณ
ค. ฤทธิ์ อินทรีย์ มฤคา ง. สฤษฎ์ จุฬา พาฬ

๙. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
ก. ธรรม ศาสตร์ กิจ ข. มนุษย์ รัตนะ อาถรรพณ์
ค. สัญจร บริกร ยุติ ง. ประโยชน์ ประเทศ ประณาม

๑๐. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
ก. ทิฐิ วุฒิ อัฐิ ข. อธิษฐาน ขนิษฐา เชษฐา
ค. บุษบา ปทุม วิตถาร ง. พิสดาร ปัจจุบัน พฤษภ

๑๑. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ

ก. ปัจจัย ขันติ ขัตติยะ
ข. เกษียร ภริยา อุบล
ค. บรรพต ราตรี เกษียณ
ง. สถูป เสมหะ บุปผา

๑๒. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. ภาพยนตร์รัก
ข. รถยนต์ญี่ปุ่น
ค. ยานพาหนะ
ง. จักรยานยนต์

๑๓. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. ศูนย์การศึกษา
ข. ศูนย์การค้า
ค. การพัฒนา
ง. การศึกษาเสริม

๑๔. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. สถานที่ราชการ
ข. สำนักงานเขตพื้นที่
ค. เกมการเมือง
ง. นายกรัฐมนตรีเงา

๑๕. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. วิชาเศรษฐศาสตร์
ข. ประวัติศาสตร์
ค. วัฒนธรรมท้องถิ่น
ง. เศรษฐกิจชุมชน

เฉลย **๑.ข ๒. ก ๓.ข ๔. ค ๕. ข ๖. ก ๗. ค ๘. ค ๙. ง ๑๐.ข**
๑๑.ค ๑๒. ก ๑๓.ง ๑๔. ง ๑๕. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขอบเขตเนื้อหา คำภาษาไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และอื่นๆ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจลักษณะคำไทยแท้กับคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** จำแนกคำไทยแท้กับคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีนและภาษาอื่นๆได้ **ด้านคุณลักษณะ** รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของภาษาไทยแท้และภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่ฟังจากบทเพลงที่ครูเปิด ๒. ครูถามว่าภาษาต่างประเทศในภาษไทยที่ใช้มากที่สุดคือภาษาใด คำตอบที่ถูกต้องคือภาษาบาลี สันสกฤต ที่เรียนไปแล้ว ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยยังมีภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ เช่น ชวา มลายู พม่า ฝรั่งเศส เปอร์เซีย อาหรับ ญี่ปุ่น ฯลฯ **ขั้นสอน** ๑. แบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม เลือกประธานกลุ่ม กรรมการกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเขียนคำตามที่กำหนด บนกระดาน กลุ่มใดเขียนได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ กลุ่มที่ ๑ คำภาษาไทยแท้ กลุ่มที่ ๒ คำที่มาจากภาษาเขมร กลุ่มที่ ๓ คำที่มาจากภาษาจีน กลุ่มที่ ๔ ภาษาอังกฤษ กลุ่มที่ ๕ ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น มลายู พม่า ฝรั่งเศส เปอร์เซีย อาหรับ ฯลฯ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ และช่วยกันทำใบงาน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. บทเพลง ๒. ใบความรู้ ๓. ใบงาน ๔. อินเตอร์เน็ต ๕. แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** สมุดสะสมคำยืมภาษาต่างประเทศ

	๔. เลขานุการกลุ่มตรวจสอบผลงานของกลุ่มแล้วนำมาส่งครู ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานจากใบงานหน้าชั้นเรียน ๖. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนสรุปเรื่อง คำภาษาไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ บันทึกลงในสมุดบันทึกกิจกรรม ๒. ทดสอบ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำสมุดสะสมคำศัพท์ กลุ่มละ ๑ ภาษา โดยการจับฉลาก เป็นการบ้าน ๓.๑ คำไทยแท้ ๓.๒ คำที่มาจากภาษาเขมร ๓.๓ คำที่มาจากภาษาจีน ๓.๔ คำที่มาจากภาษาอังกฤษ ๓.๕ คำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต ๓.๖ คำที่มาจากภาษาอื่นๆ เช่น ชวา มลายู พม่า ฝรั่งเศส เปอร์เซีย อาหรับ ญี่ปุ่น ฯลฯ	

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจลักษณะคำไทยแท้กับคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆได้	ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกคำไทยแท้กับคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีนและภาษาอื่นๆได้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ มีความรู้ และ ความเข้าใจ คำไทยแท้กับคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน

คำภาษาไทยแท้

การสังเกตคำไทยแท้มีวิธีการดังนี้

๑. คำภาษาไทยแท้มักเป็นคำพยางค์เดียวโดดๆ เช่น นั่ง นอน พ่อ แม่ งู กา

๒. คำภาษาไทยแท้หลายคำมีหลายพยางค์ คำเหล่านี้เกิดจากวิธีการทางภาษาดังนี้

๒.๑ การกร่อนเสียง เช่น มะม่วง มาจาก หมากม่วง,ตะขบ มาจาก ต้นขบ,สะเอว มาจาก สายเอว

๒.๒ การแทรกเสียง เช่น ผักกะเฉด มาจาก ผักเฉด,ลูกกระดุม มาจาก ลูกดุม,นกกระจิบ มาจาก นกจิบ

๒.๓ การเติมพยางค์หน้าคำมูล โจน มาจาก กระโจน,โดด มาจาก กะโดด กระโดด,ท้วง มาจาก ประท้วง

๓. คำภาษาไทยแท้มีตัวสะกดตรงตามมาตรา เช่น จง หมั่น ชม สาว ตัก

๔. คำภาษาไทยแท้ไม่นิยมคำควบกล้ำ

๕. คำภาษาไทยแท้ไม่มีตัวการันต์ คำทุกคำสามารถอ่านออกเสียงได้ทั้งหมด

๖. คำภาษาไทยแท้คำเดียวอาจมีความหมายได้หลายอย่าง

๗. คำภาษาไทยแท้มีรูปวรรณยุกต์เป็นเครื่องหมายกำกับเสียง เช่น คา ค่า ค้า

๘. คำภาษาไทยแท้ไม่พบพยัญชนะต่อไปนี้ ฆ ณ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ธ ศ ษ ฬ ยกเว้น ฆ่า เฆี่ยน ระฆัง ศอก ศึก ธ เธอ ณ ฯพณฯ ใหญ่ หญ้า

๙. คำภาษาไทยแท้หากออกเสียง “ไอ” จะใช้ “ใอ” เช่น ผู้ใหญ่ ใหม่ สะใภ้ ใช้ ใส่ หลงใหล

คำที่มาจากภาษาเขมร

เขมรมีพรหมแดนติดประเทศไทย มีความสัมพันธ์กันมากเป็นเวลายาวนาน ไทยยืมคำเขมรมาโดยทับศัพท์ เปลี่ยนเสียว เปลี่ยนความหมาย มีคนไทยเชื้อสายเขมรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางจังหวัดใช้ภาษาเขมรในชีวิตประจำวัน

วิธีสังเกตคำยืมภาษาเขมร

๑. คำเดียวโดดๆ มักเป็นคำศัพท์ที่ต้องแปลความหมาย เช่น

อวย-ให้	แข-พระจันทร์	นัก-ผู้ชำนาญ
ได-มือ	แสะ-ม้า	บาย-ข้าว

๒. มักใช้พยัญชนะ จ ญ ร ล สะกด เช่น

เผด็จ	สมเด็จ	สำรวจ	ฉกาจ	เดิร	ขจร
ควร	ถวิล	ดล	ถนล	ตำบล	เจริญ
เชิญ	อัญเชิญ	ชาญ	ชำนาญ	รัญจวน	ผลาญ
เข็ญ	ลำเค็ญ	เพ็ญ	ครวญ	บำนาญ	

๓. มักเป็นคำแผลง เช่น

ขดาน – กระดาน	ประทุก – บรรทุก
ขจอก – กระจอก	ประจบ – บรรจบ
ขโดง – กระโดง	ประจง – บรรจง
ขจาย – กระจาย	สราญ – สำราญ
ผสม – ประสม	เสร็จ – สำเร็จ
ผสาน – ประสาน	สรวล – สำรวล
ผเชิญ – ประเชิญ	อาจ – อำนาจ
ประพม – บรรทม	

๔. มีการสร้างคำโดยเติมคำหน้า เรียกว่าลงอุปสรรค (บังบันนำ)

เช่น บังคับ บังคม บังเหียน บังเกิด บังอาจ
บันได บันดาล บันลือ บำบัด บำเหน็จ

๕. นิยมนำมาเป็นคำราชาศัพท์ เช่น

เสวย โปรด ทูล เสด็จ เขนย บรรทม ฯลฯ

๖. คำ ๒ พยางค์ เหมือนอักษรนำและอักษรควบของไทย เช่น

แขนง จมูก ฉนำ ฉลอง กระบือ ขลัง

คำที่มาจากจีน

คำยืมภาษาจีนที่ใช้อยู่ในภาษาไทยส่วนใหญ่มาจากภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาจีนฮกาเดี้ยน มีปรากฏในพจนานุกรม เช่น

กุ๊ก	ง่วน	ตึง	บ๊วย	ฮวงซุ้ย
กงเต็ก	จันอัง	ตงฉิน	บ๊ะจ่าง	ฮ่วยจ๊อ
กงสี	จับกัง	ตะหลิว	บะหมี่	ฮื่อแซ
ก๋วยจับ	จับฉ่าย	ตังฉ่าย	บุ้งกี๋	เฮงซวย
กวยจี้	จับยี่กี	ตั้วโผ	เปาะเปี๊ยะ	กวางตุ้ง
ก๋วยเตี๋ยว	จินแส	ตั้วเฮีย	แป๊ะซะ	กังฟู
กงเอี๊ยะ	เจ	ตุ๋น	โป๊	เกาลัด
ก้งฉิน	เจ๊ง	ตุ๊ย	โปเก	ขงจื้อ
กุ๊ย	เจี๋ยน	เต้าเจี้ยว	โผ	แต้จิ๋ว
กุยช่าย	โจ๊ก	เต้าทึง	ยี่ห้อ	ไต้หวัน
กุยเฮง	เฉาก๊วย	เต้าส่วน	ลิ้นจี่	เถ้าแก่เนี้ย

เก๊	แฉโพย	เต้าหู้	หลงจู๊	ปาท่องโก๋
เก๊ก	ซวย	เต้าหู้ยี้	ห้าง	หลิน
เกาเหลา	ซาลาเปา	เต้าฮวย	หุน	เหลา
เก้าอี้	ซีอิ๊ว	ไต้ถ๋ง	หุ้น	ไหหลำ
เพี้ยมอี๋	เซ็ง	ไต้ฝุ่น	เหลา	ฮกเกี้ยน

คำที่มาจากภาษาอังกฤษ

เป็นภาษาในตระกูล มีอุปสรรค วิภัต ปัจจัย เช่นเดียวกับภาษาบาลีและสันสฤต เป็นภาษาประเทศพัฒนาแล้วจึงแพร่หลายไปทั่วโลกรวมถึงภาษาไทย โดยผ่านทางการค้าขาย การศึกษา และทางเทคโนโลยี

วิธีนำคำอังกฤษมาใช้

๑. ใช้ตามคำเดิม เช่น ลอนดอน เคมี วัคซีน โอโซน

๒. ใช้ตามคำเดิมออกเสียงผิดรูป เช่น เมตร ออฟฟิศ ลอตเตอรี่

๓. เปลี่ยนคำ อิงลิช เป็น อังกฤษ, พาวนด์ เป็น ปอนด์

๔. ตัดรูปสระหลังคำ เช่น ยุโร เปลี่ยนเป็น ยุโรป, อเมริกัน เป็น อเมริกา

๕. เติมไม้ทัณฑฆาตที่พยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น ไมล เป็น ไมล์

๖. เติมไม้ทัณฑฆาตกลางคำ เช่น ชอล์ก เปอร์เซนต์

๗. ตัวตัวตามที่เป็นพยัญชนะซ้ำกับตัวสะกดออก เช่น ฟุตบอลล เป็น ฟุตบอล

๘. เติมไม้วรรณยุกต์ และไม้ไต่คู้ เช่น ก๊าซ เชิ้ต เช็ค

คำที่มาจากภาษาชวา มลายู

ภาษาชวา ปัจจุบัน เรียก ภาษาอินโดนีเซีย ไทยยืมมาใช้ในวรรณคดีเรื่องคาหลังและอิเหนา เป็นภาษาเขียน

ภาษามลายูหรือภาษามาเลย์ ปัจจุบันเรียกภาษามาเลเซีย ปะปนในภาษาไทยเพราะมีพรมแดนติดต่อกัน มีความสัมพันธ์ทางการค้า ศาสนา วัฒนธรรม มาช้านาน ปัจจุบันหลายจังหวัดชายแดนใต้ใช้ภาษามลายูสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่างคำภาษาชวา มลายู ในภาษาไทย

บุหงา	บุหลัน	ระตู	ปาหนัน	ตุนาหงัน	ยิหวา
ทุเรียน	น้อยหน่า	ประทัด	กุญแจ	กระดังงา	ซ่าหริ่ม
กะพง	กะจูด	กำยาน	กำปั่น	กะละปังหา	จำปาดะ
พูดู	ปาเต๊ะ	กระดังงา	มังคุด	กริช	

คำที่มาจากภาษาพม่า เช่น หม่อง กะปิ ส่วย

คำที่มาจากภาษาฝรั่งเศส เช่น กงสุล กรัม คาสิโน กาแฟ กาเฟอีน กิโลเมตร โก้เก๋ คูปอง เปตอง คาร์เฟ่ บุพเฟต์ ครัวซอง ปาร์เกต เชมเปญ

คำที่มาจากภาษาเปอร์เซีย เช่น ภาคี กุหลาบ ลูกเกด คาราวาน ชุกชี ฝรั่ง ราชาวดี

คำที่มาจากภาษาอาหรับ เช่น กะลาสี การบูร ฝิ่น โก้หร่าน

คำที่มาจากภาษาญี่ปุ่น เช่น กิโมโน เกอิชา คาราเต้ เคนโด้ ซามูไร ซากุระ เทมปุระ สุกี้ยากี้ ยูโด

คำที่มาจากภาษาโปรตุเกส เช่น สบู่ ปิ่นโต กะละแม กะละมัง จับปิ้ง บาทหลวง เหรียญ

นอกจากนี้ยังมีภาษาอื่นๆ อีกแต่ไม่มากนัก เป็นสิ่งที่จะต้องสังเกตสืบค้นต่อไป

ใบงาน เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้เขียนผังภูมิแสดงภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีใช้มาก ๔ ภาษา และยกตัวอย่างคำที่ยืมมาใช้

ภาษา.....
ตัวอย่างคำ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาษา.....
ตัวอย่างคำ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาษาต่างประเทศ
ในภาษาไทย

ภาษา.....
ตัวอย่างคำ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาษา.....
ตัวอย่างคำ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบทดสอบ เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง ให้เขียนระบุคำต่อไปนี้ เป็นคำที่มาจากภาษาใด

๑. ปัญญา	๒๑. กระทรวง
๒. กระบือ	๒๒. อนุโมทนา
๓. เทคโนโลยี	๒๓. อินเตอร์เนต
๔. ทรชน	๒๔. กระเพาะ
๕. กรม	๒๕. ปารีส
๖. ปฏิวัติ	๒๖. เมตร
๗. สวิตเซอร์แลนด์	๒๗. เสวย
๘. นิภา	๒๘. อั้งโล่
๙. กังวล	๒๙. สัมภาษณ์
๑๐. บุพเพสันนิวาส	๓๐. ธำมรงค์
๑๑. เก้าอี้	๓๑. สำราญ
๑๒. อัพเดต	๓๒. ไวไฟ
๑๓. ประกาศ	๓๓. ลูกขุน
๑๔. ถนน	๓๔. สุภาษิต
๑๕. บะหมี่	๓๕. ปุ้งกี๋
๑๖. ปฏิทิน	๓๖. บรรจง
๑๗. ฟุตบอล	๓๗. ช็อคโกแลต
๑๘. ออนไลน์	๓๘. ตะหลิว
๑๙. เนรมิต	๓๙. เปอร์เซนต์
๒๐. ลอตเตอรี่	๔๐. สังเกต

เฉลย

๑. บาลีสันสกฤต
๒. เขมร
๓. อังกฤษ
๔. บาลีสันสกฤต
๕. เขมร
๖. บาลีสันสกฤต
๗. อังกฤษ
๘. บาลีสันสกฤต
๙. เขมร
๑๐. บาลีสันสกฤต
๑๑. จีน
๑๒. อังกฤษ
๑๓. บาลีสันสกฤต
๑๔. เขมร
๑๕. จีน
๑๖. บาลีสันสกฤต
๑๗. อังกฤษ
๑๘. อังกฤษ
๑๙. บาลีสันสกฤต
๒๐. อังกฤษ
๒๑. เขมร
๒๒. บาลีสันสกฤต
๒๓. อังกฤษ
๒๔. เขมร
๒๕. อังกฤษ
๒๖. อังกฤษ
๒๗. เขมร
๒๘. จีน
๒๙. บาลีสันสกฤต
๓๐. เขมร
๓๑. เขมร
๓๒. อังกฤษ
๓๓. จีน
๓๔. บาลีสันสกฤต
๓๕. จีน
๓๖. เขมร
๓๗. อังกฤษ
๓๘. จีน
๓๙. อังกฤษ
๔๐. บาลีสันสกฤต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การศึกษาวรรณกรรม และวรรณคดีมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักสังคมผ่านการสื่อสารทางวรรณกรรม และวรรณคดี ดังนั้นการเรียนรู้วรรณกรรม และวรรณคดี และสามารถสรุปเนื้อหา สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยาก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงจึงมีความจำเป็นยิ่ง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจความรู้ ข้อคิด เนื้อหาจากวรรณกรรมวรรณคดีได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** สรุปเนื้อหา และนำข้อคิดจากวรรณกรรมวรรณคดีไปใช้ **ด้านคุณลักษณะ** มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นนำ** ๑.ครูสนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยสร้างปมปัญหาว่านักเรียนเคยต้องทำอะไรหรือไม่ทำอะไรด้วยเหตุผลว่า “เห็นใจเขา” บ้างหรือไม่อย่างไร ๒.เชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนกับบทละคร “เห็นแก่ลูก” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๗ กลุ่ม แล้วอ่านบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก ช่วยกันวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์วรรณกรรม ๒. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันวิพากษ์ การวิเคราะห์ของแต่ละกลุ่ม **ขั้นสรุป** ๑. ครูให้นักเรียนอ่านใบงานเรื่อง ต้นไม้ แล้วเทียบเคียงว่ามีบทสรุปเหมือน เรื่อง “เห็นแก่ลูก” หรือไม่อย่างไร ๒. มอบหมายให้นักเรียนเตรียมแสดงบทบาทสมมุติจากบทละคร “เห็นแก่ลูก” ในชั่วโมงหน้า	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบงานเรื่องเล่า “ต้นไม้” ๒. หนังสือเรียนวรรณคดี **ชิ้นงาน/ภาระงาน** กิจกรรมกลุ่มวิเคราะห์ บทละคร“เห็นแก่ลูก”

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจความรู้ ข้อคิด เนื้อหาจากวรรณกรรม วรรณคดีได้	ตรวจผลงาน การวิเคราะห์	ใบงาน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ สรุปเนื้อหา และนำข้อคิดจากวรรณกรรม วรรณคดีไปใช้	ตรวจผลงาน การวิเคราะห์	ใบงาน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงาน เรื่องต้นไม้ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
เรื่องบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่องเล่า “ต้นไม้”

“ไม้ต้นเดียวกัน ท่อนหนึ่งกลายเป็นพุทธรูป ท่อนหนึ่งกลายเป็นไม้กระดาน ไม้กระดาน รู้สึกไม่พอใจ "เราต่างก็เป็นไม้ที่มาจากต้นเดียวกัน ทำไมคนอื่นๆถึงเหยียบฉันเพื่อขึ้นไปกราบเธอ" พุทธรูปบอกกับไม้กระดานว่า "เพราะเธอถูกเลื่อยเพียงครั้งเดียว แต่ฉันถูก แกะถูกกรีดเป็นพันเป็นหมื่นครั้ง!" ชีวิตคนก็เช่นกัน ทนได้กับการหล่อหลอม ชีวิตจึงเกิดคุณค่า เมื่อใดก็ตามที่เธอเห็นความรุ่งเรืองของใครๆ อย่าได้เกิดความอิจฉา แต่จงถามตัวเธอเองว่า เธออดทนและทุ่มเทมากกว่าใครคนนั้นแล้วหรือยัง

<u>คำสั่ง</u> จงอ่านเรื่องเล่าข้างต้น แล้วเทียบเคียงสิ่งที่ได้จากการอ่าน กับบทสรุป ของบทละครเรื่อง “เห็นแก่ลูก” ว่าเหมือนกันหรือต่างกันเช่นไร

.....
.....
.....
.....

เฉลย ให้อยู่ในดุลยพินิจของครู ให้มีเหตุผลสอดคล้องสัมพันธ์กัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

หน่วยการเรียนรู้ ๒ เรื่อง พิถีพิถันสร้างสรรค์ความคิด **เรื่อง ข้อคิดจากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก** **เวลา ๑๐ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การศึกษาวรรณกรรม และวรรณคดี มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักสังคมผ่านการสื่อสารทางวรรณกรรม และวรรณคดี ดังนั้นการเรียนรู้วรรณกรรม และวรรณคดี และสามารถสรุปเนื้อหา สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยาก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงจึงมีความจำเป็นยิ่ง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** เข้าใจความรู้ ข้อคิด เนื้อหาจากวรรณกรรม วรรณคดีได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** สรุปข้อคิดจากวรรณกรรม วรรณคดีไปใช้ **ด้านคุณลักษณะ** มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูทักทายพูดคุยถึงการเตรียมการแสดงบทบาทสมมุติที่มอบหมายเมื่อชั่วโมงที่แล้ว **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติโดยการแสดงบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก ๒. หลังจากการแสดงจบนักเรียนร่วมกันวิจารณ์ตัวละครแต่ละตัวในเรื่อง ๓. นักเรียนตอบคำถามคุณค่าที่ได้จากเรื่องโดยแข่งตอบเป็นทีม หัวข้อดังนี้ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านสังคม และการนำไปใช้ **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นในการวิเคราะห์วรรณกรรม วรรณคดีให้นักเรียนจดบันทึก ๒ .นักเรียนทำใบงานการสรุปเนื้อหาเรื่องเห็นแก่ลูก	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบงาน เรื่องเห็นแก่ลูก **ชิ้นงาน / ภาระงาน** แสดงบทบาทสมมุติ

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจความรู้ ข้อคิด เนื้อหาจากวรรณกรรม วรรณคดีจากเรื่องเห็นแก่ลูกได้	สังเกตการแสดงบทบาทสมมุติ ตรวจสอบใบงาน	แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมุติ ใบงาน	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ สรุปข้อคิดจากวรรณกรรมวรรณคดีไปใช้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงาน เรื่องเห็นแก่ลูก หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒
เรื่องข้อคิดจากละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนหาความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำศัพท์	ความหมาย
๑. เกล้าผม	
๒. เสมียน	
๓. ช่างพูด	
๔. ครีมโซดา	
๕. ปอน	
๖. ระหาย	
๗. หมอความ	
๘. หมาหัวเน่า	
๙. เสมียนบาญชี	
๑๐. อาญาจักร	
๑๑. อินัง	
๑๒. เหนี่ยวใจ	
๑๓. ฉาย	
๑๔. มีเหย้ามีเรือน	
๑๕. ขอรับ	
๑๖. สิบชั่ง	
๑๗. เป็นโทษ	
๑๘. เจ้าคุณ	
๑๙. ใต้เท้า	
๒๐. เกลอเก่า	

คำชี้แจง ๒. ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยการอธิบายให้ชัดเจน

๑. พระยาภักดีนฤนาถ บิดาบุญธรรมของแม่ลออ ให้ความรักความปรารถนาดีต่อแม่ลอออย่างจริงใจหรือไม่ มีเรื่องใดที่สนับสนุนความเห็นนี้

.....

.....

๒. ตัวละครต่อไปนี้มีบุคลิกลักษณะอย่างไร ตามความคิดเห็นของนักเรียน

๒.๑ นายล้ำ.....

๒.๒ พระยาภักดีนฤนาถ.....

๒.๓ แม่ลออ.....

๒.๔ อ้ายคำ.....

๓. แนวคิดหรือแก่นเรื่องเห็นแก่ลูก คืออะไร.....
๔. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีกลวิธีการเขียนอย่างไร.....
๕. บทบรรยายในละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีประโยชน์อย่างไร.....
.....
๖. นักเรียนคิดว่า อ้ายคำมีคุณธรรมในเรื่องใด.....
๗. อ้ายคำปฏิบัติต่อแขกของนายเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....
.....
๘. เหตุใดนายล้ำจึงดูแก่กว่าอายุจริง.....
.....
๙. จากพฤติกรรมทั่วไปของนายล้ำ แสดงให้เห็นว่านายล้ำเป็นคนอย่างไร.....
.....
๑๐. เมื่อนายล้ำถูกจับค้าฝิ่นกับจีนกิมเง็ก แต่ทำไมไม่ถูกดำเนินคดี.....
.....
๑๑. ทำไมนายล้ำจึงต้องการมาพบแม่ลออ.....
๑๒. เพราะเหตุใดพระยาภักดีนฤนาถ จึงให้เงินนายล้ำ และทำไมจึงร้องขอแกมบังคับให้นายล้ำรีบไป.....
.....
๑๓. รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้พระนามแฝงว่า.....
๑๔. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระนามเดิมว่า.....
๑๕. เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นบทละครพูดกี่องก์.....
๑๖. “การละครเป็นวิธีหนึ่งของการอบรมจิตใจ” นักเรียนคิดว่าการละครอบรมจิตใจได้อย่างไร.....
.....
๑๗. เรื่องเห็นแก่ลูกให้คติสอนใจในด้านใดมากที่สุด.....
๑๘. นายล้ำเป็นคนอายุราว ๔๐ ปี แต่หน้าตาแก่..แต่งกายค่อนข้างปอนๆ แต่ยังเห็นได้ว่าเคยเป็น**ผู้ดี**มาครั้งหนึ่งแล้วคำที่ขีดเส้นใต้นักเรียนเข้าใจว่าอย่างไร จงอธิบาย.....
.....
๑๙. แม่ลออสร้างภาพพ่อไว้ในใจ ว่าพ่อเป็นคนดี ใจกว้าง นักเรียนคิดว่าคนในยุคปัจจุบัน “สร้างภาพ” หรือไม่ ถ้าสร้างๆ อย่างไร.....
.....
๒๐. จากเรื่องเห็นแก่ลูก จงบอกความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้

- จำได้<u>คลับคล้ายคลับคลา</u>.....
- ใต้เท้า<u>มีบุญ</u>ขึ้นแล้ว.....
- ผมรู้สึกตัวว่าผม<u>แก่</u>ไปมาก.....
- จะให้ฉันพูด<u>ตามตรง</u>อีกหรือ.....
- เขารู้ว่าฉันเป็น<u>แต่</u>พ่อเลี้ยงเขา.....

เฉลยใบงาน เรื่องเห็นแก่ลูก หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒
เรื่องข้อคิดจากละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนหาความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำศัพท์	ความหมาย
๑. เกล้าผม	คำใช้แทนตัวผู้พูดเพศชายพูดกับผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ หรือว่าใช้เกล้ากระผม
๒. เสมียน	พนักงานบัญชี
๓. ช่างพูด	มีวาจาคมคาย
๔. ครีมโซดา	น้ำหวานสีเขียวผสมโซดา
๕. ปอน	ซอมซ่อ อัตคัด ขัดสน
๖. ระหาย	กระหาย
๗. หมอความ	ทนายความ
๘. หมาหัวเน่า	คนที่เป็นที่รังเกียจของคนอื่นไม่สามารถเข้ากับใครได้ ไม่มีใครรัก
๙. เสมียนบาญชี	พนักงานบัญชี
๑๐. อาญาจักร	โทษ
๑๑. อินัง	เอาใจใส่ เอาใจช่วยดูแล
๑๒. เหนี่ยวใจ	ยับยั้งใจ
๑๓. ฉาย	ถ่ายรูป
๑๔. มีเหย้ามีเรือน	แต่งงาน
๑๕. ขอรับ	คำขานรับของเพศชายขานรับผู้เป็นนาย
๑๖. สิบชั่ง	มาตราเงินโบราณ หนึ่งชั่งมีจำนวนเท่ากับ ๘๐ บาท สิบช่างเท่ากับ ๘๐๐ บาท
๑๗. เป็นโทษ	ได้รับโทษ ติดคุก
๑๘. เจ้าคุณ	คำเรียกผู้มีบรรดาศักดิ์ตั้งแต่ชั้นพระยาขึ้นไป
๑๙. ใต้เท้า	คำใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย ใช้กับขุนนางผู้มีศักดิ์สูง เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๒
๒๐. เกลอเก่า	เพื่อนเก่า

คำชี้แจง ๒. ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยการอธิบายให้ชัดเจน

๑. พระยาภักดีนฤนาถ บิดาบุญธรรมของแม่ลออ ให้ความรักความปรารถนาดีต่อแม่ลอออย่างจริงใจหรือไม่ มีเรื่องใดที่สนับสนุนความเห็นนี้.....อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน.....

๒. ตัวละครต่อไปนี้มีบุคลิกลักษณะอย่างไร ตามความคิดเห็นของนักเรียน

๒.๑ นายล้ำ.....อายุราว ๖๐ สิบเศษ ผิวขาว หน้าแดงดูแก่กว่าวัยด้วยดื่มเหล้ามาก

๒.๒ พระยาภักดีนฤนาถ.....บุคลิกภาพภูมิฐาน สูง มีสง่า ราศีผู้ดี สุขุม

๒.๓ แม่ลออ.....เป็นหญิงสาววัย ๑๗ ปี สดใส เรียบร้อย พูดจาไพเราะอ่อนหวาน

๒.๔ อ้ายคำ.....มีความรอบคอบ ภักดีต่อเจ้านาย ซื่อตรง ฉลาดเฉลียว

๓. แนวคิดหรือแก่นเรื่องเห็นแก่ลูก คืออะไร.....พ่อแม่ยอมเสียสละได้ทุกอย่างเพื่อความสุขของลูก

๔. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีกลวิธีการเขียนอย่างไร.....เป็นบทละครพูด เน้นบทสนทนา ดำเนินเรื่องรวดเร็วด้วยคำพูดตัวละครที่สื่อสารตรงไปตรงมา

๕. บทบรรยายในละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีประโยชน์อย่างไร.....บอกถึงบุคลิกภาพตัวละคร เห็นภาพของสถานที่ในฉากนั้นๆ

๖. นักเรียนคิดว่า อ้ายคำมีคุณธรรมในเรื่องใด.....ความซื่อสัตย์

๗. อ้ายคำปฏิบัติต่อแขกของนายเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....เหมาะสม เพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องเฝ้าบ้านและดูแลเรื่องความปลอดภัย ไม่ไว้วางใจคนแปลกหน้า

๘. เหตุใดนายล้ำจึงดูแก่กว่าอายุจริง.....เพราะดื่มเหล้ามาก

๙. จากพฤติกรรมทั่วไปของนายล้ำ แสดงให้เห็นว่านายล้ำเป็นคนอย่างไร.....เห็นแก่ตัว

๑๐. เมื่อนายล้ำถูกจับค้าฝิ่นกับจีนกิมเง็ก แต่ทำไมไม่ถูกดำเนินคดี...เพราะปฏิเสธว่าไม่ได้ร่วมค้าฝิ่นด้วย

๑๑. ทำไมนายล้ำจึงต้องการมาพบแม่ลออ.....หวังให้แม่ลออเลี้ยงตนเองเพราะไม่มีหนทางทำมาหากินแล้ว

๑๒. เพราะเหตุใดพระยาภักดีนฤนาถ จึงให้เงินนายล้ำ และทำไมจึงร้องขอแกมบังคับให้นายล้ำรีบไป.....
.....เพราะไม่ต้องการให้นายล้ำแสดงตัวว่าเป็นพ่อแม่ลออเพราะจะทำให้ผู้อื่นไม่กล้าคบหาแม่ลออเพราะเป็นลูกคนติดคุก

๑๓. รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้พระนามแฝงว่า....พระขรรค์เพชร

๑๔. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระนามเดิมว่า.....สมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ

๑๕. เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นบทละครพูดกี่องก์.....๑ องค์.....

๑๖. “การละครเป็นวิธีหนึ่งของการอบรมจิตใจ” นักเรียนคิดว่าการละครอบรมจิตใจได้อย่างไร.....
.....สอดแทรกคำสอนลงในบทละคร.....

๑๗. เรื่องเห็นแก่ลูกให้คติสอนใจในด้านใดมากที่สุด.....ความรักของคนในครอบครัว.....

๑๘. นายล้ำเป็นคนอายุราว ๔๐ ปี แต่หน้าตาแก่..แต่งกายค่อนข้างปอนๆ แต่ยังเห็นได้ว่าเคยเป็น**ผู้ดี**มาครั้งหนึ่งแล้วคำที่ขีดเส้นใต้นักเรียนเข้าใจว่าอย่างไร จงอธิบาย.....ผู้ที่เคยเป็นราชการ มียศตำแหน่งมาก่อน

๑๙. แม่ลออสร้างภาพพ่อไว้ในใจ ว่าพ่อเป็นคนดี ใจกว้าง นักเรียนคิดว่าคนในยุคปัจจุบัน “สร้างภาพ” หรือไม่ถ้าสร้างๆ อย่างไร.....อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน.....

๒๐. จากเรื่องเห็นแก่ลูก จงบอกความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้

- จำได้<u>คลับคล้ายคลับคลา</u>.....จำได้แต่ไม่ค่อยแน่ใจ.....
- ใต้เท้า<u>มีบุญ</u>ขึ้นแล้ว.....มียศบรรดาศักดิ์เพิ่มขึ้น.....
- ผมรู้สึกตัวว่าผม<u>แก่</u>ไปมาก.....มีใบหน้าที่มากกว่าอายุ.....
- จะให้ฉันพูด<u>ตามตรง</u>อีกหรือ.....พูดความจริงที่ไม่อยากพูด.....
- เขารู้ว่าฉันเป็น<u>แต่</u>พ่อเลี้ยงเขา.....แค่เพียง.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พินิจคุณค่าวรรณคดี

รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลาเรียน ๑๒ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม ๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

ม ๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

ม ๓/๗ วิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง

ม ๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียงเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม ๓/๗ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ

สาระที่ ๓ : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ พูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ม ๓/๔ พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ม ๓/๕ พูดโน้มน้าวใจโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อความอย่างมีเหตุผล

ม ๓/๖ มีมารยาทในการฟัง ดู และการพูด

สาระที่ ๕ : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม ๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ม ๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม ๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่านแล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความและรายงาน

๒. การวิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ และวิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง และการตีความประเมินคุณค่า ตลอดจนแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต โดยการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ สามารถแสดงความคิดเห็น ประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

๓. การจำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย

๔. การพูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

๕. การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่า จากรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน แล้วสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๓. สาระการเรียนรู้

๑. หลักการอ่านและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

๒. การอ่าน คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด

๓. การอ่านวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นด้วยความสมเหตุสมผล

๔. อ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

๕. หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์ การเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเรื่องที่อ่าน

๖. หลักการพูดและวิธีการพูดในโอกาสต่าง ๆ การพูดโต้วาที การพูดโน้มน้าวใจ

๗. การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี ด้านเนื้อหา แนวคิด การใช้ภาษา คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๘. การวิเคราะห์คุณค่าบทกวี ด้านเนื้อหา แนวคิด การใช้ภาษา คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๙. การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่น

๑๐. การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นการทำงาน

๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๖.๒ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจับใจความสำคัญ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน **ด้านทักษะ/กระบวนการ** อ่านจับใจความ และมีสมาธิในการอ่านจับใจความสำคัญ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีนิสัยรักการอ่าน ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีวินัย ๔.มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. มีจิตสาธารณะ ๖. ซื่อสัตย์สุจริต	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านข้อความที่ครูนำเสนอ “การซึ่งใช้เงินพระคลังข้างที่ ไม่ใช้เงินแผ่นดินอย่างเช่นเคยจ่ายให้เจ้านายและบุตรข้าราชการไปเล่าเรียนแต่ก่อนนั้น เพราะเห็นว่าพ่อมีลูกมากด้วยกัน การซึ่งให้มีโอกาสและให้ทุนทรัพย์ซึ่งจะได้เล่าเรียนวิชานี้ เป็นทรัพย์มรดกอันประเสริฐดีกว่าทรัพย์สินเงินทองอื่น ๆ ด้วยเป็นของติดตัวอยู่ได้ไม่มีอันตราย ที่จะเสื่อมสูญ ลูกคนใดที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดก็ดี หรือไม่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดก็ดี ก็จะต้องส่งไปเรียนวิชาทุกคนตลอดโอกาสที่จะเป็น ไปได้ เหมือนหนึ่งได้แบ่งทรัพย์มรดกให้แก่ลูกเสมอ ๆ กันทุกคน” พระบรมราโชวาท รัชกาลที่ ๕ แล้วร่วมกันตอบคำถาม ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ๒. ครูเฉลย ว่า รัชกาลที่ ๕ ทรงใช้เงินส่วนพระองค์ส่งพระโอรสไปเรียนต่างประเทศด้วยเห็นความสำคัญของความรู้มากกว่าทรัพย์สินใดๆ และบอกนักเรียนว่าวิธีตั้งคำถามเหล่านี้จะช่วยในการอ่านจับใจความสำคัญละสรุปความได้ดีวิธีหนึ่ง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ ๒. ใบงาน ๓. แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. สรุปความจากหนังสือนอกเวลา เส้นเลือดสีขาว

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ หลักการอ่านจับใจความสำคัญ ๒. นักเรียนทำใบงานการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การตั้งคำถาม เพื่อหาใจความสำคัญ และ พลความ ๓. ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมานำเสนอใบงาน ๔. ครูเฉลยความถูกต้องของใบงาน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการจับใจความสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนย่อความ การจดบันทึกความรู้ ฯลฯ ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบ ๓. นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลา เรื่อง เส้นเลือดสีขาว แล้วสรุปเรื่องราวโดยใช้หลักการจับใจความสำคัญที่ได้เรียนไปแล้ว พร้อมบอกข้อคิดที่ได้	

การวัดผลประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การตัดสิน
ด้านความรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจวิธีการจับใจความสำคัญ	๑. ตรวจใบงาน ๒. ตรวจแบบทดสอบ	๑. ใบงาน ๒. แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ / กระบวนการ ๑. จับใจความสำคัญได้ ๒. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	ตรวจผลงานของนักเรียน	แบบประเมินผลงานนักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านลักษณะ ๑. มีนิสัยรักการอ่าน มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีมารยาทที่ดีในการอ่าน ๒. มีวินัย มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล	๑. แบบประเมิน ๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

ความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำและสำนวนที่ปรากฏในเรื่องและจัดลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างครบถ้วน

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่ สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ถ้าเอาใจความสำคัญออก ผู้รับสารจะรับสารไม่ตรงจุดมุ่งหมายหรือทำให้ความหมายของเรื่องบิดเบือนไป ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญ เพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

พลความ (พน-ละ-ความ) หรือใจความย่อย หมายถึง ใจความที่มีความสำคัญน้อย มีหน้าที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างให้ผู้รับสารเข้าใจเด่นชัดขึ้น แม้ไม่มีใจความย่อย ผู้รับสารก็สามารถรับสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายได้

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน ไม่ควรคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือ
๒. อ่านเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด แล้วสรุปใจความไว้
๓. ควรตั้งคำถาม ถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๔. ฝึกสังเกตใจความสำคัญของแต่ละตอน พร้อมทั้งสังเกตส่วนขยายด้วย
๕. ควรมีการบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง เช่น ชื่อบุคคล สถานที่ เวลา ฯลฯ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

มะนาวนอกจากจะใช้ปรุงอาหารให้รสชาติเปรี้ยวจี๊ดจ๊าดแซ่บถึงใจแล้วเปลือกมะนาวยังนำมาใช้ดับกลิ่นได้ กลิ่นคาวทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นกุ้ง หอย ปู ปลา หรืออาหารทะเล กลิ่นเวลาปอกหัวหอม หัวกระเทียมก็ได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ ตามร้านอาหาร โดยเฉพาะร้านอาหารทะเล เมื่อรับประทานเสร็จจะมีโถใส่น้ำมีเปลือกมะนาวลอยมาให้สำหรับใช้ล้างมือ เพราะนอกจากจะมาช่วยดับกลิ่นแล้ว ยังช่วยให้รู้สึกสดชื่นอีกด้วย

(วิชาการ. ๒๕๕๒ : เว็ปไซต์)

ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไหร่	อย่างไร

ใจความสำคัญ คือ.....

ใจความรอง (พลความ)คือ.....

“จะประกอบงานใดตั้งใจมั่น ไม่แปรผันรวนเรทำเหหัน
ต้องมุ่งจิตคิดก้าวหน้าอย่าผัดวัน อย่ามัวฝันรอให้เขามาเอาใจ
อย่าเพียงแต่หมายมั่นวันพรุ่งนี้ ว่าฤกษ์ดีฤกษ์งามตามสมัย
พรุ่งนี้เหมือนคนปล้นทรัพย์ไป โจรที่ไหนจะมาเมตตาเอย”

ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไหร่	อย่างไร

ใจความสำคัญ คือ.....

ใจความรอง (พลความ)คือ.....

ชื่อ..... **สกุล**.....**ชั้น**.....**เลขที่**.....

แนวการตอบใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไหร่	อย่างไร
มะนาว	ปรุงอาหาร ดับกลิ่น ให้ความสดชื่น			

ใจความสำคัญ คือ มะนาวนอกจากใช้ปรุงอาหารแล้วยังช่วยดับกลิ่น

ใจความรอง (พลความ)คือ ด้วยเหตุนี้ ตามร้านอาหาร โดยเฉพาะร้านอาหารทะเล เมื่อรับประทานเสร็จจะมีโถใส่น้ำมีเปลือกมะนาวลอยมาให้สำหรับใช้ล้างมือ เพราะนอกจากจะมาช่วยดับกลิ่นแล้ว ยังช่วยให้รู้สึกสดชื่นอีกด้วย

"จะประกอบงานใดตั้งใจมั่น ไม่แปรผันรวนเรทำเหหัน
ต้องมุ่งจิตคิดก้าวหน้าอย่าผัดวัน อย่ามัวฝันรอให้เขามาเอาใจ
อย่าเพียงแต่หมายมั่นวันพรุ่งนี้ ว่าฤกษ์ดีฤกษ์งามตามสมัย
พรุ่งนี้เหมือนคนปล้นทรัพย์ไป โจรที่ไหนจะมาเมตตาเอย"

ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไหร่	อย่างไร
คน	ทำงาน		ทันทีไม่รีรอ	มุ่งมั่นไม่ผัดวัน

ใจความสำคัญ คือ คนเราต้องตั้งใจทำงานด้วยความมุ่งมั่นไม่ผัดวัน

ใจความรอง (พลความ)คือ การรีรอหรือผัดวันเหมือนกับคนที่โดนโจรปล้นทรัพย์ไป

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละหนึ่งคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑ – ๒

"เมื่อพูดถึงขยะที่เป็นอันตราย เรามักนึกถึงขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม แต่มักมองข้ามขยะพิษจากบ้านเรือน อันได้แก่ ถ่านไฟฉายแบตเตอรี่แห้ง ที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง"

๑. ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ

ก. ขยะอันตราย คือ ขยะจากโรงงาน
ข. ขยะอันตรายขยะพิษจากบ้านเรือน
ค. ขยะที่เป็นอันตราย
ง. ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง

๒. ข้อความใดเป็นใจความรอง

ก. ขยะอันตราย
ข. ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม
ค. ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง
ง. ขยะมีอันตรายที่ร้ายแรงที่คนควรระมัดระวัง

๓. ควรเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้อย่างไร จึงจะสื่อสารได้ชัดเจน

(๑) กิจกรรมตอนเช้า คือ ไปตักบาตรที่ตลาดบ้านโพน
(๒) ไม่ได้หมายความว่า ต้องใช้ทัพพีตักข้าวจากขันใส่ลงในบาตรพระ
(๓) เวลาอยู่บ้านที่เชียงใหม่
(๔) ยังยืนยันที่จะใช้ว่า ตักบาตร เพราะแปลว่า เอาของใส่บาตรพระ (ตรงกับภาษาเขมรตัก แปลว่า วางลง)

ก. ๑ – ๒ – ๓ – ๔ ข. ๔ – ๓ – ๒ – ๑ ค. ๒ – ๔ – ๑ – ๓ ง. ๓ – ๑ – ๔ – ๒

๔. ข้อใด <u>**ไม่ใช่**</u> จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น
ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้

๕. บุคคลในข้อใด <u>**ไม่มี**</u> พื้นฐานในการอ่านจับใจความ

ก. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งเก่งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในหนังสือ
ข. น้อยไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
ค. แตงอ่านเรื่องลูกชาวนาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจเพราะเคยช่วยปู่ทำนา
ง. อู่ได้ฉายาว่าหนอนหนังสือเพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท

๖. ใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้คืออะไร

“เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่ ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าเราเล่นฟุตบอลแพ้เราก็ต้องยอมรับ และไม่โทษกันว่าใครเล่นไม่ดี เราจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา”

ก. เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล ข.ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน

ค. การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่

ง. การเล่นแล้วไม่โทษกันแสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา

๗. ใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้คืออะไร

“ คนขยันชอบทำงานและหมั่นหาความรู้ เพื่อจะได้ทำงานด้วยความฉลาด และรอบคอบดังตัวอย่างป้าแช่ม ป้าแช่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้าทำขนมกล้วย ขนมตาล และข้าวเหนียวสังขยาไปขายที่ตลาดป้าแช่มบอกกับใคร ๆ เสมอว่า ถ้าคนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากินก็จะไม่อดตาย”

ก. ป้าแช่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้า ข. คนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

ค. ป้าแช่มทำขนมไปขายที่ตลาด ง. คนขยันทำงานด้วยความฉลาดและรอบคอบ

๘. ใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้คืออะไร

“ยีราฟเป็นสัตว์ป่า มีขายาวจึงวิ่งเร็ว มันมีคอยาวเหมือนเสาไฟฟ้าจึงมองเห็นได้ไกล ยีราฟกินใบไม้เป็นอาหาร เรานำยีราฟจากเมืองอื่นมาเลี้ยงไว้ ในสวนสัตว์ เด็ก ๆ ชอบดูยีราฟในสวนสัตว์เพราะมีหน้าตาตลก”

ก. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีขายาว ข. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีหน้าตาตลก

ค. ยีราฟเป็นสัตว์ที่กินใบไม้เป็นอาหาร ง. ยีราฟเป็นสัตว์ป่า

๙. ข้อสรุปของข้อความนี้คืออะไร

“เนื่องจากชาวนาไทยมีที่ดินน้อย เฉลี่ยเพียงครอบครัวละเจ็ดแปดไร่เท่านั้น ในบางภาคการใช้วัวควายทำนาจึงน่าจะเหมาะสมกับงานเพราะสะดวกที่จะทำเมื่อใดก็ได้ และแล้วเสร็จได้ในเวลาไม่นาน ทั้งยังประหยัดกว่าการจ้างรถไถนา”

ก. ชาวนามีที่ดินน้อย ข. การใช้วัวควายทำนาควรให้เหมาะกับงาน

ค. การใช้วัวควายประหยัดกว่าการจ้างรถไถนา ง. การใช้วัวควายทำให้งานแล้วเสร็จในเวลาไม่นาน

๑๐. ควรสรุปข้อความต่อไปนี้ว่าอย่างไร

“การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ต้องเป็นระบบและมีระเบียบ ร่างกายจึงจะอยู่เป็นปกติและเจ้าของร่างกายจึงจะรู้สึกสบายดี เมื่ออวัยวะต่าง ๆ เกิดความขัดข้อง อาทิเกิดอุบัติเหตุโลหิตไหลออกนอกเส้นโลหิตสมอง เป็นการไม่อยู่ในระเบียบของการสูบฉีดโลหิต เจ้าของร่างกายก็จะล้มป่วยเป็นอัมพาตหรือถึงแก่ชีวิตได้”

ก. เจ้าของร่างกายจะสบายดีเมื่อการทำงานของอวัยวะอยู่ในระบบระเบียบ

ข. เจ้าของร่างกายจะสบายดีเมื่อเส้นโลหิตในสมองมิได้ถูกกระทบกระเทือน

ค. การเป็นอัมพาตหรือถึงแก่ชีวิตเกิดเมื่อการทำงานของอวัยวะไม่อยู่ในระบบระเบียบ

ง. ถ้าเกิดอุบัติเหตุแล้วโลหิตไหลออกนอกเส้นโลหิตก็อาจทำให้เป็นอัมพาตหรือถึงแก่ชีวิตได้

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความ

๑. ข ๒. ข ๓. ง ๔. ง ๕. ก ๖. ค ๗. ข ๘. ก ๙. ค ๑๐. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** การวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจยิ่งขึ้น **ด้านทักษะ/กระบวนการ** อ่านวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่านโดยใช้กระบวนการคิด **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีนิสัยรักการอ่าน ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีวินัย ๔.มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. มีจิตสาธารณะ ๖. ซื่อสัตย์สุจริต	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทน ๖ คน แจกหมวกให้นักเรียนคนละใบแต่ละคนจะได้สีหมวกที่แตกต่างกัน สีขาว สีแดง สีเหลือง สีดำ สีเขียว สีฟ้า ครูเขียนข้อความ “ถ้าเลือกคบคนที่หน้าตา ก็จงอย่าเรียกร้องหาความดีจากคนๆนั้น” ครูให้นักเรียนสวมหมวกสีขาวบอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร นักเรียนที่สวมหมวกสีแดง เราจะบอกความรู้สึกต่อข้อความเช่นสงสาร ดีใจ โกรธ ชอบ ไม่ชอบ ประทับใจ เศร้า ฯลฯ นักเรียนที่หมวกสีเหลือง ประโยชน์ของข้อความ นักเรียนที่สวมหมวกสีดำ บอกถึงจุดบกพร่องข้อความ นักเรียนที่สวมหมวกสีเขียว บอกถึงวิธีอื่นในที่สามารถนำไปปฏิบัติได้นอกเหนือจากข้อความ นักเรียนที่สวมหมวกสีฟ้า สรุปข้อคิด ความรู้ ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ๒. ครูอธิบายว่าการที่เราจะวิเคราะห์หรือวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือสิ่งที่เราพบในชีวิตประจำวันนั้นเราสามารถนำวิธีคิด ๖ แบบมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ข่าวเหตุการณ์จากหนังสือพิมพ์ ๒. ใบงาน ๓. กระดาษเทาขาว ๔. สีเมจิก สีไม้ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่อง ที่ชอบโดยใช้วิธีคิดแบบหมวก ๖ ใบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนอ่านข่าว **"จับบริษัทลอยแพลูกทัวร์สูญ ๑๐ ล้าน"** จากใบงาน พร้อมกันทั้งห้อง เมื่อจบแล้ว ครูหยิบหมวกสีฟ้าขึ้นมา ครูถามว่าถ้าเราสวมหมวกสีฟ้า เราจะตั้งคำถามข่าวนี้ว่าอย่างไรบ้าง (เรื่องนี้สรุปได้ว่าอย่างไร หรือใจความสำคัญของเรื่องนี้คือไร ประโยชน์หรือข้อคิดของเรื่องนี้คืออะไร เมื่อนักเรียนตั้งคำถามแล้ว ก็ช่วยกันตอบคำถามนั้น ครูหยิบหมวกสีขาว ครูถามนักเรียนว่าถ้าเราสวมหมวกสีขาว เราจะตั้งคำถามว่า ควรตั้งชื่อข่าวนี้ว่าอย่างไร ข้อเท็จจริงของข่าวนี้คืออะไรนักเรียนตั้งคำถาม พร้อมกับหาคำตอบ ครูหยิบหมวกสีแดง ครูถามว่าเราจะตั้งคำถามว่า...อ่านข่าวนี้แล้วเรารู้สึกอย่างไร นักเรียนตอบคำถาม ครูหยิบหมวกสีดำ นักเรียนตั้งคำถามว่า....สาเหตุหรือปัญหาของเรื่องนี้คืออะไร จะปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างไร นักเรียนตอบคำถาม	

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน** ครูหยิบหมวกสีเหลือง นักเรียนตั้งคำถามว่า “ข่าวนี้มีพฤติกรรมที่ดีสมควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่อย่างไร การใช้ภาษาสื่อความหมายเป็นอย่างไร” นักเรียนตอบคำถาม ครูหยิบหมวกสีเขียว นักเรียนตั้งคำถามว่า “จากปัญหาที่เกิดขึ้นในข่าวนี้มีวิธีการแก้ไขอย่างไร” ครูพูดว่าเมื่อเราทุกคนเข้าใจการตั้งคำถามตามสีของหมวกแล้ว ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน แบบคละความสามารถ ครูให้นักเรียนภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มจับสลากเป็นเจ้าของหมวกความคิดหกใบ คนละสี แต่ถ้ากลุ่มใดนักเรียนมี ๗ คน ก็ให้นักเรียน ๑ คน เป็นผู้สังเกตและผลัดเปลี่ยนกับเพื่อน การเป็นเจ้าของหมวกในครั้งนี้เพื่อเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการคิดตามทิศทางของสีหมวก โดยสมาชิกคนอื่น ๆภายในก็ต้องร่วมกันเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมได้จนสมบูรณ์ชัดเจนที่สุด ของการคิดของหมวกแต่ละใบในแต่ละครั้งแล้วนำเสนอ โดยใช้แผนผังความคิดโดยภายในกลุ่มตกลง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน** กันว่าจะทำแผนผังแบบใด ครูแจกกระดาษเทา ขาว ปากกาเมจิก สีไม้ ให้นักเรียนทุกกลุ่ม ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นชั้นเรียน **ขั้นสรุป** ๑. ครูแสดงความชื่นชม แล้วเชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญของการอ่านในชีวิตประจำวัน นักเรียนควรนำวิธีการตั้งคำถามของหมวกหกใบไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ๓. นักเรียน อ่านแล้วเลือกบทความ ข้อความที่ชอบมากที่สุด ๑ เรื่อง ทดลองใช้หมวกหกใบด้วยตนเอง	

การวัดผลประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การตัดสิน
ด้านความรู้ ๑. บอกแนวทางการอ่านจับใจความจากข่าว	ทำแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. บอกใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์จากข่าวได้ถูกต้อง ๒. อ่านจับใจความสำคัญและวิเคราะห์วิจารณ์ข่าว	ทำแบบทดสอบ	แบบทดสอบ หลังเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่องการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จับบริษัทลอยแพลูกทัวร์สูญ10ล.

เมื่อวันที่ 16 เมษายน พล.ต.ต.สุรเชษฐ์ หักพาล รองผู้บัญชาการตำรวจท่องเที่ยว (รอง ผบช.ทท.) พล.ต.ต.ประเสริฐ เงินยวง ผบก.ทท.1 พ.ต.อ.อาชยน ไกรทอง พ.ต.อ.ศารุติ แขวงโสภา รอง ผบก.ทท.1 พ.ต.อ.พนัญชัย ชื่นใจธรรม รอง ผบก.ทท.2 พ.ต.อ.นิธิธร จินตกานนท์ รอง ผบก.สปพ. ร่วมกันแถลงข่าวการจับกุม น.ส.ธัญญรัศม์ สารสังวาล อายุ 31 ปี น.ส.ณวนัส โพธิ์สุข อายุ 34 ปี น.ส.ขวัญฤทัย มนต์แก้ว อายุ 22 ปี น.ส.สถาพร ทองพรหม อายุ 36 ปี น.ส.ธนิภา กัณหาชาติ อายุ 39 ปี และ น.ส.มลฑาทิพย์ พลอยประภัสมุข อายุ 42 ปี ผู้ต้องหาตามหมายจับศาลจังหวัดสตูล ฐานความผิดร่วมกันฉ้อโกงประชาชน

พล.ต.ต.สุรเชษฐ์กล่าวว่า สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 24 มีนาคมที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวชาวไทย 44 ราย แจ้งความร้องทุกข์ สภ.เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล ว่าซื้อแพคเกจทัวร์จากบริษัทไทยอัลฟา อันดามัน จำกัด เพื่อท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะ ผ่านทางเฟซบุ๊ก แต่เมื่อจ่ายเงินไปแล้วกลับไม่ได้ไปท่องเที่ยวได้จริง ต่อมาพบว่ามีผู้เสียหายที่ถูกหลอกในลักษณะเดียวกันกว่า 1,600 คน ความเสียหายกว่า 10 ล้านบาท จึงขออนุมัติออกหมายจับนายถาวร ไกรแก้ว อายุ 51 ปี และนายประทีป แก้วนนท์ อายุ 43 ปี และพวกอีก 6 ราย โดยจับกุมนายถาวรได้แล้ว ต่อมาจับกุมกรรมการบริษัทอีก 6 รายได้ เหลือเพียงนายประทีป ผู้ต้องหารายสำคัญที่หลบหนี

"ผู้ต้องหาบางส่วนให้การรับสารภาพ บางส่วนปฏิเสธ และซัดทอดไปยังนายประทีป บริษัทดังกล่าวมีใบอนุญาตถูกต้อง มีนายถาวรเป็นเจ้าของ และนายประทีป เป็นผู้จัดการ จากการตรวจสอบประวัตินายประทีป พบว่าเมื่อปี 2557 เคยก่อเหตุในลักษณะนี้ เมื่อครั้งเป็นผู้จัดการบริษัท กระบี่ภูพระนาง รีสอร์ท และถูกจับกุม ก่อนจะพ้นโทษและมาก่อเหตุอีก" พล.ต.ต.สุรเชษฐ์กล่าว

ด้าน น.ส.เบ็ญจพร (สงวนนามสกุล) อายุ 37 ปี หนึ่งในผู้เสียหาย กล่าวว่า ตนและเพื่อนรวม 5 คนซื้อแพคเกจทัวร์บริษัทนำเที่ยวแห่งนี้ผ่านเฟซบุ๊ก ที่จัดโปรโมชั่นซื้อ 1 แถม 1 ราคา 7,990 บาท 3 วัน 2 คืน ราคาประมาณ 20,000 บาท กำหนดเที่ยววันที่ 23-25 มีนาคม เมื่อเดินทางไปถึงมีรถตู้มารับที่สนามบินส่งขึ้นเรือไปเกาะ ต่อมาทางที่พักโทรศัพท์มาแจ้งว่าบริษัททัวร์ยังไม่ชำระค่าที่พัก จึงไม่สามารถให้เข้าพักได้ กลุ่มตนต้องสำรองจ่ายเงินไปก่อนทั้งค่ารถตู้ ค่าเรือ และที่พักอีก 23,000 บาท

น.ส.เบ็ญจพรกล่าวว่า วันเดียวกันนั้น ก็พบผู้เสียหายอีก 5 กลุ่มรวม 44 คน ถูกลอยแพจากบริษัทเดียวกัน เมื่อติดต่อทางบริษัท มีพนักงานรับสายแจ้งว่าเจ้าของบริษัทปิดบริษัทหนีไปแล้ว ทางพนักงานเองก็ไม่ได้รับค่าจ้าง ตนจึงโทรศัพท์หานายถาวร ได้คำตอบเพียงว่าหมุนเงินไม่ทัน ขอให้สำรองจ่ายไปก่อนแล้วจะหาเงินมาคืน พวกตนจึงเข้าแจ้งความ สภ.เกาะหลีเป๊ะ ขอขอบคุณตำรวจท่องเที่ยวที่จับกุมผู้ต้องหาได้ และขอบคุณผู้ประกอบการ รวมทั้งชาวบ้านที่ช่วยเหลือ รู้สึกประทับใจจะไปเที่ยวอีก

(มติชน : ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๑๔๖๔๖ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๑๐)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

๑. ข้อมูลที่อ่านมีอะไรบ้าง และอะไรเป็นข้อตกลงเบื้องต้น (หมวกสีขาว)

.....

.....

๒. หลังจากอ่านข้อความแล้วนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร (หมวกสีแดง)

.....

.....

๓. นักเรียนจงบอกส่วนดี จุดเด่น ประโยชน์ คุณค่าที่พบ (หมวกสีเหลือง)

.....

.....

๔. จงบอกข้อเสีย ข้อบกพร่อง จุดด้อย ข้อผิดพลาดหรือสิ่งไม่ดีที่พบ (หมวกสีดำ)

.....

.....

๕. จงเสนอแนะทางออกของปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหาจากข้อความ ที่คาดว่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (หมวกสีเขียว)

.....

.....

๖. จงสรุปผลจากข้อความจากการอ่าน โดยเขียนผังความคิด Mind Mapping (หมวกสีฟ้า)

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แนวการตอบใบงาน เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. แนวคำตอบ : นางสาวธัญญรัศม์ สารสังวาล และพวกถูกหมายศาล จังหวัดสตูล ออกหมายจับฐานความผิดร่วมกันฉ้อโกงประชาชนที่ซื้อแพคเกจทัวร์ แล้วไม่ได้ท่องเที่ยวจริง

๒. โกรธที่ไม่ซื่อตรง คดโกงประชาชน

๓. การอ่านข่าวเป็นบทเรียนให้ระมัดระวังตัวในการเลือกซื้อแพคเกจทัวร์

๔. การควบคุมดูแลของรัฐไม่ทั่วถึง เจ้าของบริษัทไร้คุณธรรม

๕. กฎหมายควรมีบทลงโทษให้แรงพอที่จะทำผิดแนวนี้ หรือมีระบบดูแลช่วยเหลือประชาชนให้ดีกว่าที่เป็นอยู่

๖. จงสรุปผลจากข้อความจากการอ่าน โดยเขียนผังความคิด Mind Mapping (หมวกสีฟ้า)

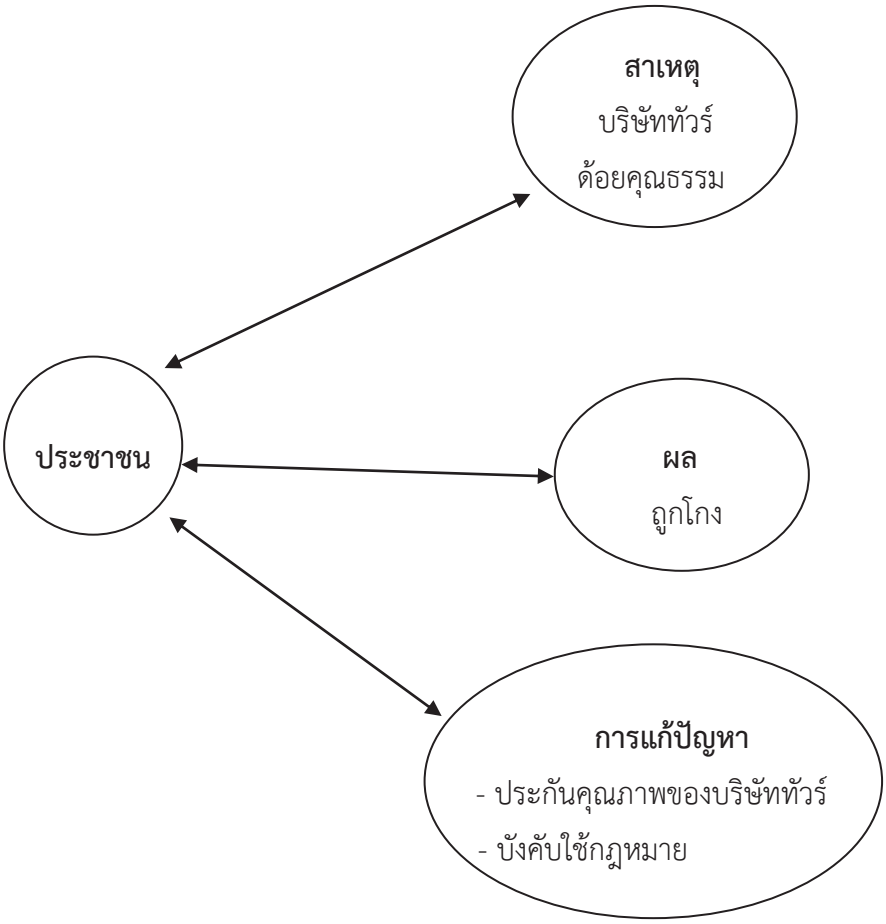

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี เรื่อง การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ **จุดประสงค์การเรียนรู้** วิเคราะห์วิจารณ์ประเมินค่าเรื่องที่อ่านความเป็นไปได้ความสมเหตุสมผลของการลำดับความสามารถตีความและบอกแนวคิดได้ **ด้านความรู้** เข้าใจหลักวิจารณ์ความสมเหตุสมผลของการลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง **ด้านทักษะ/กระบวนการ** สามารถวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผลของการลำดับความ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. นิสัยรักการอ่าน ๓. มีมารยาทในการอ่าน	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านข้อความที่ครูให้ช่วยกันตอบคำถามว่าข้อความนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ให้ข้อคิดใด “เวลามีความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในตัว เวลาอาจจะเป็นยารักษาโรคภัยไข้เจ็บให้หาย หรืออาจเป็นยาพิษที่ฆ่าคนตาย เวลาอาจสร้างชัยชนะสร้างความความพ่ายแพ้ ทำชัยชนะให้เป็นการพ่ายแพ้ หรือทำความพ่ายแพ้ให้กลับเป็นชัยชนะเวลาทำสิ่งซึ่งไม่เสมอภาคให้กลับเสมอภาค หรือทำความเสมอภาคให้เปลี่ยนเป็นความต่างกัน” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ ๒. นักเรียนอ่านบทความแนว PISA เรื่อง ยาลดความอ้วน แล้วจับคู่ตอบคำถาม ๓. นักเรียนและครูเฉลยคำตอบ **ขั้นสรุป** ๑. ทดสอบอ่านบทความแนว PISA เรื่อง ทาก ๒. นักเรียนค้นหาบทความที่ชอบแล้วบอกคุณค่าที่ได้	๑. ใบความรู้ การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ ๒. ใบงาน การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็น จากการอ่านบทความ ๓. แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

๗. การวัดผลประเมินผล

รายการประเมิน	การวัด		เกณฑ์การตัดสิน
	วิธีวัด	เครื่องมือ	
ด้านความรู้ ๑. หลักการอ่านจับใจความจากบทความได้ถูกต้อง	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๑. ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๒. ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. จับใจความและตอบคำถามเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๑. ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๒. ร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. นิสัยรักการอ่าน ๓. มีมารยาทในการอ่าน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เข้าใจหลักวิจารณ์ความสมเหตุสมผลของการลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง

บทความ

บทความเป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความคิดเห็นหรือความรู้ในเรื่องที่คนกำลังสนใจอยู่ตามความคิดส่วนตัวของผู้แต่งเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง บทความทั่วไปจึงมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจุบัน เหตุการณ์ทันสมัย และมีวิธีการเขียนโน้มน้าวใจให้เหตุผลที่ผู้อ่านเชื่อถือได้

ลักษณะของบทความที่ดี

๑. มีส่วนประกอบ ๓ ส่วน คือ

๑.๑ ส่วนนำ เป็นส่วนขึ้นต้นเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน มีลักษณะเป็นเชิงกล่าวนำ หรือให้ความรู้พื้นฐาน ในบางครั้งอาจบอกเจตนาของผู้เขียนในการเขียนบทความนั้น

๑.๒ ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนสำคัญที่ให้ความรู้และสาระแก่ผู้อ่าน

๑.๓ ส่วนสรุป เป็นส่วนท้ายของบทความ เพื่อสร้างความเข้าใจเป็นการสรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจในการอ่าน

๒. มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ บทความที่มีคุณค่านั้นควรมีเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้และความคิด ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เนื้อหาควรทันเหตุการณ์ มีความถูกต้อง และสามารถใช้อ้างอิงได้

๓. ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ถ้าเป็นบทความเชิงวิชาการควรใช้ภาษาที่เป็นแบบแผน แต่ถ้าเป็นบทความประเภทอื่นที่ไม่ใช่บทความทางวิชาการ ควรใช้ภาษาพูด หรือภาษากึ่งแบบแผนในการเขียนซึ่งจะทำให้บทความน่าสนใจขึ้น

แนวทางการอ่านบทความ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมาย ผู้อ่านจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายการอ่านก่อนว่าจะอ่านเพื่อความรู้ และจะวิจารณ์บทความอย่างพินิจพิจารณา

๒. ควรอ่านอย่างน้อย ๒ ครั้ง ครั้งแรกควรอ่านคร่าวๆ อ่านผ่านๆ ให้รู้เนื้อหาว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอะไร แสดงความรู้และความคิดเรื่องใด ผู้เขียนมีเจตนาในการเขียนอย่างไรที่แสดงว่าเป็นการอ่านเพื่อจับความคิด ส่วนการอ่านครั้งที่สองเป็นการอ่านอย่างละเอียด อ่านอย่างพินิจพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีการเขียน ตามปกติ

บทความจะแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนนำ เป็นส่วนขึ้นต้นหรือการเปิดเรื่อง เพื่อเป็นการปูพื้นฐานแก่ผู้อ่านให้สนใจที่จะติดตามอ่าน ส่วนเนื้อหาเป็นส่วนเรื่องราวที่มีความสำคัญ โดยจะให้สาระหรือความรู้แก่ผู้อ่าน และสรุปเป็นส่วนลงท้ายเพื่อสร้างความเข้าใจ และประทับใจแก่ผู้อ่าน การอ่านบทความไม่ควรอ่านข้ามๆ แต่ควรอ่านเพื่อจับใจความของเรื่อง แสดงความคิดเห็น ประเมินค่าและพินิจพิจารณา แล้วจึงเขียนวิจารณ์ตามแนวทางวิจารณ์บทความ

แนวทางการพิจารณาบทความ

ผู้อ่านควรมีหลักการพิจารณาบทความดังนี้

๑. ทราบลักษณะของบทความว่ามีประเภทใด และมีเนื้อหาสาระอย่างไร

๒. บทความมีส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุปครบถ้วนหรือไม่

๓. เนื้อหามีความถูกต้องและน่าเชื่อถือหรือไม่ ถ้าเป็นส่วนแสดงความคิดเห็น มีเหตุผลที่เหมาะสมหรือไม่

๔. กลวิธีการเขียนบทความ ได้แก่ การเสนอเรื่องและความคิดเห็นให้เป็นไปตามลำดับ มีการเสนอความคิดหลัก และขยายความคิดอย่างละเอียด นอกจากนี้การเสนอเรื่องจะต้องมีความเป็นเอกภาพ ไม่สับสนหรือวกวน ทางด้านการใช้ภาษาใช้ถ้อยชัดเจนถูกต้อง ไม่มีคำต่ำหรือคำหยาบ และมีการใช้สำนวนโวหารเพื่อให้โน้มน้าวจิตใจของผู้อ่านให้เห็นด้วยกับบทความนั้น

๕. การประเมินคุณค่าของบทความควรพิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้

๕.๑ บทความน่าสนใจหรือไม่

๕.๒ รูปภาพ ตัวเลข สถิติทันสมัย และเชื่อถือได้หรือไม่

๕.๓ บทความให้ความรู้หรือข้อคิดเห็นมากน้อยเพียงใด

๕.๔ ชื่อเรื่องและเนื้อหามีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่

ใบงาน เรื่อง การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ยาลดความอ้วน

ในปัจจุบันความอ้วนดูจะเป็นปัญหาที่ทำให้หลายๆ คนวุ่นวายใจมากทีเดียว คนอ้วนนั้น นอกจากไม่ชวนมองแล้วยังถูกล้อเลียนเสมอๆ และไม่มีความคล่องตัวมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคบางชนิด เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง ปวดตามข้อได้มากกว่าคนผอม สาเหตุใหญ่ของความอ้วนมากจาการบริโภคอาหารเกินความจำเป็นของร่างกาย อาหารที่รับประทานเข้าไปส่วนหนึ่งถูกนำไปใช้ในการทำงาน เช่น การเดิน การวิ่ง การคิด อีกส่วนหนึ่งถูกนำไปสร้างเสริมหรือซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ และถ้ายังมีอาหารหลงเหลือจากประโยชน์สองประการดังกล่าวแล้ว อาหารเหล่านี้ก็จะถูกเปลี่ยนไปเป็นไขมันสะสมตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ท้อง ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีการสะสมอาหารไว้ในคราวจำเป็นของสิ่งมีชีวิต

เราจะเห็นได้ว่าการตามใจปากเป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คนอ้วน เพราะฉะนั้นถ้าอยากลดความอ้วน สิ่งสำคัญประการแรกก็คือ กินให้น้อยลง แต่ดูเหมือนจะเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้ทั้งนั้นเพราะคนอ้วนมักจะกินมากจนเป็นนิสัยจะให้กินน้อยลงจนถึงขนาดที่ไม่เกินความจำเป็นที่ร่างกายต้องการด้วยแล้วละก็ดูจะเป็นเรื่องลำบาก อย่างไรก็ตามคนอ้วนที่คิดอยากจะผอมก็พยายามหาวิธีการใหม่ วิธีการหนึ่งที่ทำกันมากก็คือใช้ยาลดความอ้วน โดยคิดว่ายานี้จะไปช่วยละลายไขมันหน้าท้อง ช่วยลดส่วนเกินที่มีให้น้อยลงทำให้ผอมลงได้ แล้วด้วยความเข้าใจผิดอันนี้ ทำให้หลายคนคิดจะผอมทางลัด โดยอาศัยการกินยาทีเดียวมากๆ สิ่งที่เกิดขึ้นแทนที่จะผอมลงดังใจ กลับได้รับผลร้ายจากพิษของยา บางรายถึงขั้นตายเลยก็มี

ยาลดความอ้วนที่ใช้กันส่วนใหญ่ คือ อนุพันธ์ของแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นยาแก้ง่วง หรือยากระตุ้นที่รู้จักกันในท้องตลาดว่า “ยาบ้า” ยาเหล่านี้เป็นเพียงอนุพันธ์ของแอมเฟตามีน ผลข้างเคียงจึงน้อยกว่า อย่างไรก็ตามปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ยาเหล่านี้เป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ร้านขายยาจะขายยาได้ต่อเมื่อมีใบอนุญาตเฉพาะให้ขายมีเภสัชกรประจำตลอดเวลาทำการและขายได้ตามใบสั่งแพทย์เท่านั้นไม่สามารถจะซื้อมารับประทานเองได้จึงไม่ควรซื้อรับประทานเองควรอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด เพราะผลเสียของยาลดความอ้วนมีมาก ถ้าจะว่ากันไปแล้ว ยาลดความอ้วนจริงๆ นั้นไม่มี ที่มีขายหรือใช้กันอยู่นั้นเป็นเพียงยาลดความอยากอาหาร ยาจะออกฤทธิ์ที่สมอง ตรงศูนย์ควบคุมความหิวและความอิ่ม ทำให้ศูนย์ควบคุมความหิวทำงานน้อยลง ศูนย์ควบคุมความอิ่มทำงานมากขึ้น ทำให้เบื่ออาหาร ไม่หิว กินอาหารไม่อร่อย กระตุ้นให้สมอง

ทำงานมากขึ้น ประสาทตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา สามารถทำงานได้เรื่อยๆ โดยไม่รู้สึกเหนื่อย ผู้ใช้ต้องเข้าใจว่าในระหว่างรับประทานยานี้ เมื่อถึงเวลาอาหารแต่ละมื้อ ก็ควรรับประทานบ้างเล็กน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้กรดดันกระเพาะเพราะท้องว่าง ยาประเภทนี้ปัจจุบันในท้องตลาดมีอยู่หลายชนิด มีทั้งเม็ดขนาดธรรมดา ซึ่งต้องรับประทานวันละ ๒-๓ เม็ดกับชนิดฤทธิ์เนิ่นคือมีตัวยามากกว่าอย่างแรกแต่สะดวกกว่าในการรับประทาน คือรับประทานเพียงวันละเม็ด แต่ก็มีข้อเสียที่ว่า ถ้ามีอาการข้างเคียงจะมีอาการอยู่นานถึง ๑-๒ วัน อาการข้างเคียงหรือผลเสียของยาลดความอ้วนทำให้อาการใจสั่นเหมือนมีอะไรมาบีบหัวใจ นอนไม่หลับ ความดันโลหิตสูง ปวดศีรษะ มึนงง สับสน หงุดหงิด ปากแห้ง ถ้ารับประทานยาติดต่อกันนานๆ จะมีอาการติดยา มีอาการของโรคจิตซึมเศร้า ประสาทหลอนอาจถึงกับฆ่าตัวตายได้ ยาพวกนี้จะใช้ได้ผลชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ใช้ติดต่อกันนานๆ ก็ไม่ได้ผลสำหรับคนอ้วนจากกรรมพันธุ์ เมื่อรับประทานยาจะลดความอ้วนได้ แต่เมื่อหยุดยาก็จะอ้วนขึ้นอีกและยานี้จะช่วยอะไรไม่ได้เลย ถ้าผู้ใช้มีนิสัยกินได้ตลอดเวลาโดยไม่หิว

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขอแนะนำผู้บริโภคว่า การจะลดความอ้วนได้อย่างแท้จริง และปลอดภัย อยู่ที่การควบคุมปริมาณอาหาร รับประทานอาหารพวกแป้ง และไขมันให้น้อยลง รับประทานพวกเนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ให้มากขึ้น ออกกำลังกายแต่พอเหมาะสมและสม่ำเสมอ การออกกำลังกายจะช่วยให้ไขมันที่สะสมอยู่ลดลง เพราะถูกเปลี่ยนไปเป็นพลังงาน กล้ามเนื้อแต่ละส่วนจะเกิดการรัดตัวได้รูปทรง ถ้าปฏิบัติเพียง ๒ ประการนี้ก็เพียงพอที่จะลดความอ้วนได้ แต่เวลาปฏิบัติไม่ง่าย ดังที่บรรยายไว้ หากต้องการจะผอมจริงๆ จะต้องเอาชนะใจตนเองให้ได้ ขึ้นกับว่าจะมีความอดทนแค่ไหน และยาลดความอ้วนนี้ออกฤทธิ์ต่อสมองโดยตรง ไม่เหมาะสมกับสตรีที่ตั้งครรภ์ เด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๒ ขวบ และผู้ที่มีความผิดปกติทางสมองอยู่แล้ว ข้อสำคัญประการสุดท้ายคือต้องไปปรึกษาแพทย์โดยเฉพาะถ้าหากจะต้องใช้ยา

คำถาม

๑. สาเหตุของโรคอ้วนคืออะไร

.....

๒. คนอ้วนมีแนวโน้มว่าจะเป็นโรคอะไรได้อีกบ้าง

.....

๓. การใช้ยาลดความอ้วนติดต่อกันเป็นเวลานานอาจเกิดผลขั้นสุดท้ายอย่างไร

.....

๔. วิธีลดความอ้วนที่ถูกต้องเหมาะสมและปลอดภัยคืออะไร

.....

๕. วิธีซื้อยารับประทานที่ปลอดภัยที่สุดคืออย่างไร

.....

เฉลยคำตอบ

๑. รับประทานอาหารประเภทแป้งและไขมันมากเกินจำเป็นหรือกินอาหารเกินจำเป็นหรือกรรมพันธุ์

๒. โรคเบาหวาน หัวใจ ความดัน ปวดตามข้อ

๓. อาจเป็นอันตรายถึงเสียชีวิต

๔. ควบคุมปริมาณอาหารหรือรับประทานแป้งและไขมันให้น้อยลงและหรือรับประทานเนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ให้มากขึ้น

๕. ซื้อยาตามแพทย์สั่ง และซื้อกับเภสัชกร

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วตอบคำถาม

ทากเป็นสิ่งมีชีวิตเล็กๆ กลุ่มเดียวกับไส้เดือนและปลิง แต่ก็เป็นที่น่าเกลียดน่ากลัว น่าขยะแขยงของหลายคน จนแทบไม่กล้าเข้าป่าหน้าฝนเพราะกลัวไปเจอมัน

คนไม่รักทากมีเหตุผลว่าที่ได้รับไม่ได้ก็ตรงท่ากระดืบ คืบตัวไต่ตามแขน ขาหาจุดเหมาะๆ เพื่อที่เจาะเนื้อที่อ่อนนุ่มแล้วดูดเลือดนี่แหละ....อี๋ย !! ด้วยประการฉะนี้ ถ้าเหตุใครกลัวทากมากกว่าเสือก็อย่าว่าเขา

ในงานฉลองการเป็นมรดกโลกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครนายก เมื่อสัปดาห์ก่อนมีเต็นท์เล็กๆ แสดงนิทรรศการเรื่องทาก ซึ่งเป็นที่น่าสนใจของเด็กๆ มิใยคุณแม่จะร้องยี้ ทำจมูกย่นพยายามจูงหนีให้พ้นๆ แต่ก็ไม่ง่าย ข้อมูลที่นำมาแสดงส่วนใหญ่เป็นความรู้ที่นายอำนวย อินทรักษ์ ผอ.ศูนย์ฝึกอบรมเขาใหญ่ ๒ ซึ่งทำวิจัยเรื่องชีววิทยาของทากในพื้นที่เขาใหญ่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ โน่น ความรู้ของนายอำนวยทำให้เรารู้จักทากดีขึ้น รังเกียจมันน้อยลง เพราะแท้จริง ก็แค่ขอแบ่งกินเลือดพออิ่ม แล้วก็ไม่วอแวอีก ไม่ได้ทิ้งเชื้อโรคที่ทำให้บาดเจ็บ ล้มตายแต่อย่างใด

ทากมีวงจรชีวิตอยู่แค่ปีเดียว อาศัยอยู่ในป่าที่ชื้นแฉะและสัตว์ป่าชุกชุม โดยฟักตัวในไข่ฟองเล็กๆ อยู่ ๑๕ วัน แล้วออกมาเป็นตัวอ่อนยาว ๕ ซม. เพื่อกระดืบคลาน หาเกาะสัตว์อื่นดูดเลือดกินไปตามประสา พอเข้าหน้าแล้งก็มุดซ่อนตัวอยู่ในดิน ซึ่งไม่มีใครรู้ว่าช่วงนี้มันดำเนินชีวิตอย่างไร จนถึงฤดูฝนรอบใหม่ ก็ได้เวลาโตเต็มวัย โผล่ขึ้นมารอดูดเลือดอีกที รอบหลังนี้ถ้าได้กินเลือดจนตัวเป่งก็เท่ากับถึงจุดปรีดิ์เปรมของมันมีภารกิจอีกอย่างเดียวที่ต้องทำ คือสืบพันธุ์แล้ววางไข่ให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์แล้วก็สิ้นอายุขัยตายไป ทากมีทั้งเพศผู้และเพศเมียอยู่ในตัวเดียวกัน จึงกำหนดช่วงเวลาสืบพันธุ์ได้ไม่ต้องเสียเวลาหาคู่ หรือทะเลาะตบตีแย่งชิงใคร

นายอำนวยบอกว่า การดูดเลือดจากสัตว์หรือมนุษย์ที่เรารังเกียจนั้น นักวิทยาศาสตร์เห็นประโยชน์ตรงการดูดเลือด ทากจะปล่อยสารซึ่งมีคุณสมบัติทำให้เลือดไม่แข็งตัว ทำให้เลือดของเหยื่อไหลไม่หยุด ก็เลยเอาสารตัวนี้มาทำยาป้องกันเลือดแข็งตัว

ในทางระบบนิเวศ หากเป็นตัวชี้วัดความสมบูรณ์ของป่า มันจะอยู่ได้ในที่มีความชื้นสูง และสัตว์ป่าชุกชุม เพราะมันเคลื่อนไหวช้า จำนวนสัตว์ที่เป็นเหยื่อจึงต้องมีมากจะได้มีโอกาสเกาะดูดเลือดทัน แต่คนจะไม่ได้รับอันตราย เห็นได้จากเจ้าหน้าที่ของอุทยาน ซึ่งมีอยู่เกือบ ๔๐๐ คน เดินเข้าออกป่าทุกวัน โดนทากดูดเลือดมาแล้วเป็นร้อยครั้งมาปรากฏว่ามีใครเจ็บป่วยด้วยโรคแปลกๆ เพราะทากแต่อย่างใด กระนั้นก็ไม่มีเหตุผลที่มนุษย์ผู้มี

ความเจริญในวิทยาการจะหาเรื่องไปให้ทากดูดเลือด นายอำนวย ซึ่งเชี่ยวชาญเรื่องทากได้แนะนำวิธีป้องกันที่แสนง่ายแค่สวมถุงกันทากทำจากผ้าดิบทับถุงเท้าคลุมขากางเกง แล้วค่อยใส่รองเท้าอีกชั้นก่อนเดินเข้าป่า

ทากชอบดูดเลือดตรงซอกนิ้วเท้า เมื่อสวมถุงป้องกัน มันก็จะไต่สูงขึ้นมาเรื่อย ถ้าสวมเสื้อยัดชายไว้ในกางเกง มันก็คลานเกาะเสื้อผ้ามาถึงหู จึงต้องป้องกันอีกชั้นด้วยการทาสารเข้มข้นที่มันกลัวทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นเกลือ สบู่ หรือแม้แต่ยาสระผม ทาเคลือบถุงกันทากที่สวม แต่ต้องระวังเวลาโดนฝนโดนน้ำ มันจะจางก็ต้องทาใหม่ ที่อุทยานทำน้ำยากันทากไว้เหมือนกัน ถามซื้อได้ที่ร้านสวัสดิการ

คำถาม

๑. ทากมีประโยชน์และโทษอย่างไร

.....

๒. การเดินป่าในฤดูฝนจะมีวิธีป้องกันทากดูดเลือดได้อย่างไร

.....

๓. จากบทความ ผู้เขียนต้องการชี้เห็นประเด็นเรื่องใด

.....

๔. จากบทความที่อ่าน ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอะไร

.....

๕. เราจะพบทากอาศัยอยู่ในบริเวณใด

.....

๖. เราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรจงยกตัวอย่าง

.....

เฉลยคำตอบ

๑. มีประโยชน์เพราะสามารถนำสารในตัวทากมาทำยาป้องกันเลือดแข็งตัว, มีโทษเพราะผู้ที่ถูกทากดูดเลือดทำให้เลือดไหลไม่หยุด

๒. สวมถุงผ้าดิบทับถุงเท้าคลุมขากางเกง ทาเกลือ สบู่ หรือยาสระผมเคลือบถุงกันทาก

๓. ประโยชน์ของทาก

๔. ประโยชน์ของทาก/วงจรชีวิตของทาก/จะป้องกันทากได้อย่างไร/ทากน่ารังเกียจจริงหรือ/มารู้จักทากกันเถอะ (ชื่อใดชื่อหนึ่ง)

๕. ในป่าที่ชื้นแฉะที่มีความชื้นสูง บริเวณที่มีสัตว์ป่าชุกชุม

๖. อยู่ในดุลยพินิจครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์และวิจารณ์การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ความเป็นไปได้ ความสมเหตุสมผลของการลำดับความ **ด้านทักษะ / กระบวนการ** คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านใน ชีวิตประจำวัน ความเป็นไปได้ ความสมเหตุสมผลของการลำดับความ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีวินัย ๔.มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. มีจิตสาธารณะ ๖. ซื่อสัตย์สุจริต	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง ข้อความ ที่นักเรียนชื่นชอบ จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือ จาก เฟซบุ๊ก ที่นักเรียนเคยอ่าน ๒. นักเรียนกับครูสนทนาถึงข้อบกพร่องและข้อดีของการใช้ภาษา **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาการใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากใบความรู้ แล้วสรุปความรู้ลงในสมุดบันทึกกิจกรรม ๒. นักเรียนจับคู่วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษร้อยปอนด์ **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานของเพื่อนแล้วนำเสนอ ติชม แก้ไขข้อบกพร่อง นำผลงานติดป้ายนิเทศหลังห้องเรียน ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ตัวอย่างการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ ๒. สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๓. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๔. กระดาษร้อยปอนด์ ๕. แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ผังความคิดการประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์

การวัดผลประเมินผล

รายการประเมิน	การวัด		เกณฑ์การตัดสิน
	วิธีวัด	เครื่องมือ	
ด้านความรู้ ประเด็นการวิเคราะห์วิจารณ์การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๒. ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ / กระบวนการ วิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องที่อ่านในชีวิตประจำวันความเป็นไปได้ ความสมเหตุสมผลของการลำดับความ	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๒. ร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีวินัย ๔.มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. มีจิตสาธารณะ ๖. ซื่อสัตย์สุจริต	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ทุกประเภท

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

๑. สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

๒. สิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารได้แก่

๒.๑ หนังสือพิมพ์

๒.๒ นิตยสาร

๒.๓ วารสาร

๒.๔ จุลสาร

๒.๕ โบชัวร์

๒.๖ ใบปลิว

๒.๗ แผ่นพับ

๒.๘ โปสเตอร์

๓. สิ่งพิมพ์เพื่อบรรจุภัณฑ์ เช่น กล่องหรือซองใส่สินค้า

๔. สิ่งพิมพ์มีค่า เช่น ธนบัตร พาสปอร์ต บัตรเครดิต ฯลฯ

๕. สิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษ เช่น บัตรอวยพร ปฏิทิน ฯลฯ

๖. สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นวัสดุที่บันทึกสารสนเทศในรูปสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์หรือดิจิตอล เวลาใช้ต้องมีเครื่องแปลงสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสัญญาณภาพและเสียง

ประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. แผ่นซีดี

๒. ซีดีรอม

๓. แผ่นวีดีทัศน์

๔. แผ่นดีวีดี

๕. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

๖. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะภาษาหนังสือพิมพ์แตกต่างจากภาษามาตรฐาน มีลักษณะเฉพาะและเป็นภาษาในระดับที่ไม่เป็นแบบแผน

ลักษณะการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ มีดังนี้

๑. ให้ถ้อยคำง่ายๆ ภาษาปาก เพื่อให้สะดุดตา เช่น ฝนถล่ม กรุงเทพฯอ่วม

๒. ไม่เคร่งครัดการสะกดคำและการใช้ลักษณนาม เช่น ๒ นักกีฬาไทยชนะงดงาม

๓. ใช้คำคะนอง แสลง และอักษรย่อ เช่น กสทช. สั่งเยียวยา

๔. ใช้คำผิดความหมาย เช่น สั่งนายตำรวจออกตรวจ เพื่อป้องกันความสงบ เรียบร้อย

๕. ใช้คำฟุ่มเฟือย เช่น ถูกเผาทั้งเป็นในเพลิง

๖. ใช้คำสำนวนต่างประเทศ เช่น จับตา ‘ม.๔๔’ อุ้มทีวีดิจิตอล

๗. ใช้คำโดยไม่คำนึงถึงระบบไวยกรณ์ไทย เช่น รบ.โชว์แผน-โครงการยักษ์

๘. ไม่เคร่งครัดแบบแผนของประโยค มักละประธาน คำขยาย เช่น เรียก ๓ ค่ายเคลียร์

๙. ใช้สรรพนามลำดับญาติให้ฉายา เรียกชื่อเล่นของบุคคลในข่าว เช่น ลุงตู่, บิ๊กป้อม

๑๐. ใช้เครื่องหมายแปลกๆ ประกอบการเขียน

๑๑. ละคำเชื่อมและส่วนขยายของประโยค เช่น พายุฝนถล่มท่วมมิตรภาพ

๑๒. ละประธาน เช่น สิ้นสุด ‘สงกรานต์’ ทยอยกลับ

๑๓. วางคำขยายผิดที่ เช่น ให้เก็บขนมจากท้องตลาดที่มีเชื้อรา

๑๔. ใช้ภาษากำกวม เช่น นายสิบซ้อมทหารเดินแถว

ใบงาน เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้อ่านเรื่อง “ลด.....อาหารขยะ” แล้ววิเคราะห์วิจารณ์ตามหัวข้อที่กำหนด

ลด.....อาหารขยะ

อาหารที่เรากินมีผลต่อสุขภาพโดยตรง

สารอาหารต่าง ๆ ที่เราได้รับจากการกินอาหารอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเริ่มต้นวัยเด็กส่งผลต่อการเจริญเติบโต พัฒนาการต่าง ๆ ระบบการทำงานในร่างกายให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์และแข็งแรง

นอกจากนี้ สารอาหารที่มีประโยชน์จากการกินอาหารครบ ๕ หมู่ยังสามารถช่วยทำให้ระบบภูมิคุ้มกันทำงานได้มีประสิทธิภาพ สามารถต่อสู้สิ่งแปลกปลอมที่เข้ามาทำอันตรายภายในร่างกาย จึงป้องกันหรือลดภาวะการเกิดโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

อาหารขยะ คืออาหารที่ให้คุณค่าทางโภชนาการต่ำ ทั้งยังให้พลังงานสูงมากเกินความจำเป็นของร่างกาย มีปริมาณของแป้ง ไขมัน น้ำตาล และเกลือสูง

ส่วนปริมาณของโปรตีน วิตามิน และใยอาหารมีต่ำ จึงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ โดยเฉพาะภาวะโรคอ้วนลงพุง ซึ่งเป็นต้นตอของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอื่น ๆ ตามมา เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หลอดเลือดหัวใจอุดตัน รวมถึง มะเร็ง เป็นต้น

ที่มาภาพ : https://www.wecarelife.at/ernaehrung-esskultur/top-themen/fast-food-unter-der-lupe/fast-food-unter-der-lupe.html

> “อาหารขยะ คืออาหารที่ให้คุณค่าทางโภชนาการต่ำ ทั้งยังให้พลังงานสูงมากเกินความจำเป็นของร่างกาย”

ที่เรียกกันว่า “อาหารขยะ” มีดังนี้

๑. อาหารปนเปื้อน

มีส่วนผสมสารเคมีทางอาหารต่าง ๆ เพื่อปรุงแต่งกลิ่น สี รส เพิ่มรสชาติความอร่อย ซึ่งเป็นสารที่ไม่มีประโยชน์ทางโภชนาการ และเมื่อสะสมในร่างกายในปริมาณมาก ทำให้เกิดโทษต่อระบบการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังนิยมใส่สารป้องกันการเสื่อมสภาพของอาหาร เช่น สารกันเสีย ทำให้อาหารขยะสามารถเก็บรักษาได้นานขึ้น

๒. ไม่ใช่อาหารสด

มักเป็นอาหารที่ผ่านกระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบที่สามารถกินได้ง่าย สะดวกต่อการซื้อหาและเก็บรักษา เช่น ในรูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็ง ที่สามารถอุ่นได้ด้วยไมโครเวฟก่อนกิน

ชนิดอาหารขยะ

อาหารขยะมีทั้งอาหารคาว อาหารหวาน ขนม เครื่องดื่ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๑. แฮมเบอร์เกอร์

มีองค์ประกอบของแป้งและไขมันในปริมาณที่สูงมาก ส่วนโปรตีนนั้นมักทำจากเนื้อสัตว์ซึ่งผ่านการแปรรูปด้วยกระบวนการต่าง ๆ มีการแต่งเติมสารเคมีเพื่อเพิ่มรสชาติ เนื้อ

สัมผัสให้นุ่ม และสารกันเสีย มักมีปริมาณใยอาหารจากผักต่ำ พลังงานที่ได้รับจึงสูงมาก

๒. พิซซ่า

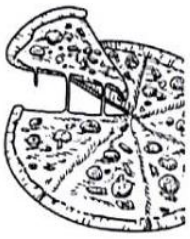

มีองค์ประกอบของแป้งสูง ส่วนองค์ประกอบที่ใช้ตกแต่งหน้าของพิซซ่านั้น มักเป็นเนื้อสัตว์ที่ผ่านการแปรรูปแล้ว มีคุณค่าทางอาหารต่ำ แต่ให้พลังงานสูง

๓. เนื้อสัตว์ทอดนุ่ม

ทำจากชิ้นส่วนของเนื้อสัตว์ที่เหลือจากการแยกเอาส่วนดี ๆ ไปทำอาหารอื่น แล้วนำมาผสมกับแป้งขนมปังกรอบ ทอดในน้ำมันท่วมที่อุณหภูมิสูง ให้พลังงานสูง ปริมาณสารอาหารต่ำ

๔. มันฝรั่งทอด

แป้งอาหารว่างที่ทำจากพืชหัวมันฝรั่ง ซึ่งมีองค์ประกอบของแป้งสูง สารอาหารที่มีประโยชน์อื่นแทบไม่มี ให้พลังงานสูง นอกจากนี้ยังมีการโรยเกลือเพื่อเพิ่มรสชาติ

> *อาหารขยะ หาซื้อง่าย กินสะดวก และจากวิถีชีวิตความเร่งรีบ ทำให้กลายเป็นอาหารประจำของคนจำนวนมาก*

๕. ขนมกรุบกรอบ

มักมีส่วนผสมเกลือ ผงชูรสในปริมาณมาก ซึ่งมีผลเสียต่อไต ความดันโลหิตสูง บางชนิดมีรสหวาน ทำให้ได้รับน้ำตาลมาก ซึ่งทำให้อ้วน และยังทำให้ฟันผุ บางชนิดใช้น้ำมันในการทอดกรอบ ทำให้มีไขมันสูง

๖. น้ำอัดลม

เป็นเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำตาลสูงมาก สารแต่งสีแต่งกลิ่นรส และอัดแก๊สเข้าไปในขวดหรือกระป๋อง ทำให้เกิดฟองและมีรสชาติซาบซ่า น้ำอัดลมจัดว่าให้พลังงานสูงมาก เพราะปริมาณน้ำตาลที่ใส่มากเกินความต้องการของร่างกาย

ที่มาภาพ : https://www.motherjones.com/food/2017/10/americans-have-soured-on-junk-food-dont-worry-food-companies-have-a-plan/

จากวิถีชีวิตความเร่งรีบ ผู้คนจำนวนมากไม่สะดวกที่จะประกอบอาหารเอง การหาซื้ออาหารกินในระหว่างการเดินทางที่หาซื้อง่าย กินสะดวก โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์การกิน เช่น จาน ชาม ช้อน และราคาไม่แพงมาก ประกอบกับกลยุทธ์การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทำให้อาหารขยะที่เป็นอาหารด่วน (fast food) เป็นอาหารประจำของผู้คนจำนวนมาก

เขียนผังความคิดวิเคราะห์วิจารณ์การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์

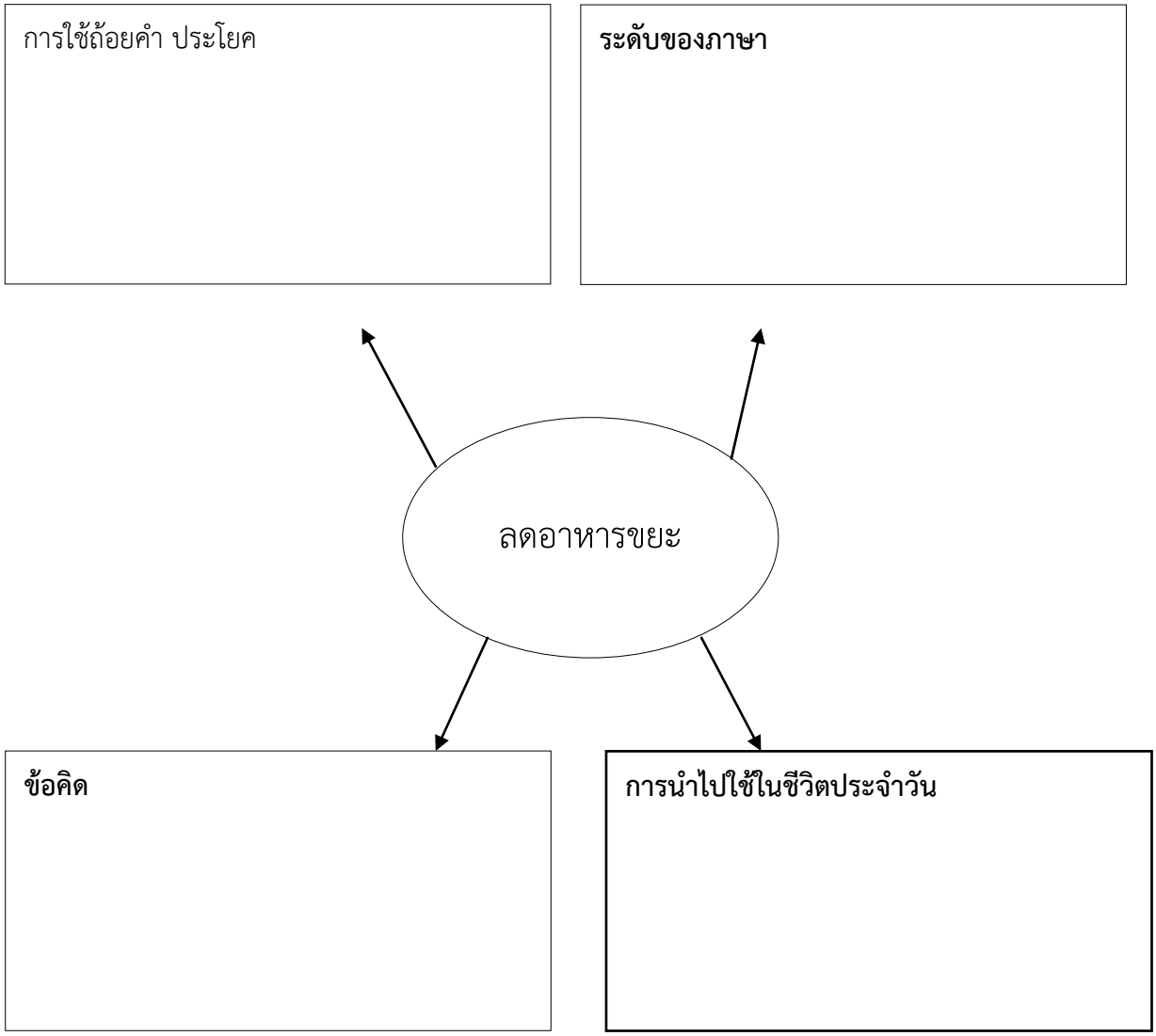

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ แล้วเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ ตามหัวข้อที่กำหนดให้
(๑๐ คะแนน - ได้ ๖ ขึ้นถือว่าผ่าน ข้อละ ๒ คะแนน)

กทม.ชงสำนักนายกฯ รื้อฟื้นจัด'พิธีโล้ชิงช้า'

เมื่อวันที่ 17 เมษายน ที่ศาลาว่าการ กทม. พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (กทม.) เปิดเผยภายหลังเป็นประธานการประชุมคณะผู้บริหาร กทม. ครั้งที่ 10/2561 ว่า ที่ประชุมมีการหารือถึงการจัดพิธีโล้ชิงช้า เนื่องจากมองว่าเสาชิงช้าสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 และตั้งอยู่บริเวณหน้าศาลาว่าการ กทม.พอดี จึงมีแนวคิดอยากรื้อฟื้น เพื่อสร้างการรับรู้ ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ถึงพิธีดังกล่าว อีกทั้งกรุงเทพฯสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ.2325 เป็นเวลา 236 ปี และพิธีโล้ชิงช้าได้ยกเลิกไปตั้งแต่ปี พ.ศ.2475 ในสมัยรัชกาลที่ 7 ผ่านมาเป็นเวลา 86 ปี ที่พิธีโล้ชิงช้าได้เลิกไป คนรุ่นหลังที่เคยเห็นแทบจะไม่มี หรือคนที่เคยเห็นอาจจะจำความไม่ได้แล้ว อย่างไรก็ตาม การจัดพิธีโล้ชิงช้าเป็นเพียงแนวคิดของ กทม. เท่านั้น ไม่สามารถทำได้โดยพลการ ต้องประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักพระราชวัง กรมศิลปากร ฝ่ายความมั่นคง ทหาร ฝ่ายพราหมณ์ เบื้องต้น กทม.จะเสนอเรื่องไปยังรัฐบาลก่อน หากรัฐบาลเห็นด้วย ก็จะต้องขอพระบรมราชานุญาตจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กทม.คาดว่าใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ ในการเตรียมข้อมูลเสนอเรื่องไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี ก่อนขอความเห็นชอบจากรัฐบาล

"ส่วนความคืบหน้าการปรับปรุงเสาชิงช้าขณะนี้ใกล้เสร็จแล้ว เหลือเพียงการปูกระเบื้อง ซึ่งต้องสั่งทำกระเบื้องพิเศษ คาดว่าจะปูกระเบื้องแล้วเสร็จภายในเดือนเมษายนนี้ แต่หากได้รับความเห็นชอบในการรื้อฟื้นพิธีโล้ชิงช้า กทม.มีแนวคิดว่าอาจจะไม่ใช้เสาชิงช้าปัจจุบัน แต่อาจจะต้องสร้างเสาชิงช้าสำรองขึ้นมาในการประกอบพิธี ทั้งนี้ ต้องรอความชัดเจนจากการหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน" พล.ต.อ.อัศวินกล่าว

(มติชน ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ : ๗)

๑. ผู้เขียนข่าวใช้ภาษา ถ้อยคำ และประโยค ลักษณะใด เหมาะสมหรือไม่

.....

๒. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนคืออะไร

.....

๓. เนื้อหาโดยสรุปของข่าวคืออะไร

.....

.....

๔. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากข่าวนี้

.....

๕. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขอบเขตเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** วิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล **ด้านทักษะ/กระบวนการ** เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง เรื่องต่างๆในชีวิตประจำวัน **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ซื่อสัตย์สุจริต ๓. มีวินัย ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๕. มุ่งมั่นการทำงาน	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง “สังคมวุ่นวายเพราะผู้ชายเป็นเหตุ” ๒. นักเรียนและครูร่วมแสดงความคิดเห็นว่าลักษณะใดเป็นการโต้แย้ง ลักษณะใดเป็นการโต้เถียง **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ถึงวิธีการวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ – ๕ แล้วฝึกเขียนโต้แย้งตามหัวข้อที่กำหนดแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากอีกฝ่ายหนึ่งโดยหาเหตุผล อ้างข้อมูล และหลักฐานเพื่อสนับสนุนความคิดตน ๓. นักเรียนทำใบงานการโต้แย้ง **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบ ๒. นักเรียนและครูร่วมเฉลยแบบทดสอบและสรุปถึงหลักการเขียนโต้แย้ง ๓. นักเรียนคิดหัวข้อการโต้แย้งส่งคนละ ๒ หัวข้อ	๑. ใบความรู้**การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน** ๒. ใบงาน**การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน** ๓. แบบทดสอบ **ภาระงาน / ชิ้นงาน** หัวข้อการนำมาโต้แย้ง

การวัดผลประเมินผล

รายการประเมิน	การวัด		เกณฑ์การตัดสิน
	วิธีวัด	เครื่องมือ	
ด้านความรู้ ๑. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ โต้แย้ง การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ซื่อสัตย์สุจริต ๓. มีวินัย ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๕. มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

การอ่านสรุปความ

การอ่านสรุปความ คือการอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่าน แล้วสรุปเป็นสาระสำคัญสั้นๆ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้

การวิเคราะห์

การวิเคราะห์ คือการพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เข้าใจ โดยแยกแยะสิ่งนั้นออกเป็นส่วนๆ เพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง จุดหมายปลายทางของการวิเคราะห์คือเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

การวิจารณ์

การวิจารณ์ คือการชี้ให้เห็นส่วนดีและไม่ดีของสิ่งหนึ่งสิ่งใด แสดงเหตุผล และเสนอแนะการแก้ไขส่วนที่ไม่ดี

การโต้แย้ง

การโต้แย้ง คือการแสดงทรรศนะที่แตกต่างกัน ระหว่างบุคคล ๒ ฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายพยายามให้ข้อมูล สถิติ หลักฐานเหตุผล รวมทั้งการอ้างถึงทรรศนะของผู้รู้ เพื่อสนับสนุนทรรศนะของตนเองและคัดค้านทรรศนะของอีกฝ่ายหนึ่ง

การโต้แย้งยุติลงได้ โดยการวินิจฉัยของบุคคลที่โต้แย้งกันเอง ใครมีเหตุผลดีกว่าทรรศนะนั้นก็เป็นที่ยอมรับ หรือผู้ที่ฟังการโต้แย้งเป็นผู้ตัดสินวินิจฉัยก็ได้ เช่น ถ้าโต้แย้งในที่ประชุม ทรรศนะใดเป็นที่ยอมรับก็จะกลายเป็นมติของที่ประชุม

การโต้แย้งมีได้ทุกระดับของสังคม เช่นบิดา มารดาโต้แย้งเรื่องสถานที่เรียนของบุตร พรรคการเมืองต่างๆ โต้แย้งกัน

โครงสร้างของการโต้แย้ง ประกอบด้วยข้อสรุปและตัวเหตุผล

กระบวนการในการโต้แย้ง มี ๔ ข้อดังนี้

๑. การตั้งประเด็นในการโต้แย้ง
๒. การนิยามคำสำคัญที่อยู่ในประเด็นของการโต้แย้ง
๓. การค้นหาและเรียบเรียงข้อสนับสนุนทรรศนะของตน
๔. การชี้ให้เห็นจุดอ่อนและความผิดพลาดของทรรศนะของฝ่ายตรงข้าม

๑. การตั้งประเด็นในการโต้แย้ง ประเด็นในการโต้แย้ง คือจุดสำคัญต่างๆที่นำมาเป็นข้อโต้แย้งกัน ต้องอยู่ในลักษณะที่เป็นรูปคำถาม

การโต้แย้งแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ

๑. การโต้แย้งเกี่ยวกับข้อเสนอให้เปลี่ยนแปลงสภาพเดิม

๒. การโต้แย้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริง

๓. การโต้แย้งเกี่ยวกับคุณค่า

๒. การนิยามคำสำคัญที่อยู่ในประเด็นของการโต้แย้ง

การนิยามคำและกลุ่มคำสำคัญ ในประเด็นของการโต้แย้ง มีความสำคัญมาก มิฉะนั้น การโต้แย้งอาจจะดำเนินไปคนละทิศคนละทางกัน

๓. การค้นหาและเรียบเรียงข้อสนับสนุนทรรศนะของตน

ทรรศนะที่ควรแก่การเชื่อถือจะต้องเป็นทรรศนะที่มีข้อสนับสนุนเพียงพอ ฉะนั้นผู้โต้แย้งจะต้องหาข้อมูล สถิติ และรายละเอียดต่างๆ ให้มากพอที่จะให้อีกฝ่ายหนึ่งเชื่อถือได้

๔. การชี้ให้เห็นจุดอ่อนของทรรศนะของฝ่ายตรงข้าม

ผู้โต้แย้งจะต้องชี้ให้เห็นจุดเด่น ของทรรศนะตน และชี้ให้เห็นจุดอ่อนของทรรศนะฝ่ายตรงกันข้าม

การวินิจฉัยเพื่อการตัดสินข้อโต้แย้ง ทำได้ ๒ แบบ

๑. พิจารณาเฉพาะเนื้อหาสาระ ที่แต่ละฝ่ายนำมาโต้แย้งกัน ผู้วินิจฉัยจะไม่นำความรู้และประสบการณ์ของตนเข้ามาใช้เลย เช่นตัดสินการโต้วาที การตัดสินของผู้พิพากษาในคดีต่างๆ

๒. วินิจฉัยโดยใช้ดุลพินิจของตน เช่นการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง การตัดสินเพื่อลงมติในที่ประชุม

ประโยชน์ของการโต้แย้ง

ทำให้เรามีโอกาสได้พิจารณา แง่มุมของเรื่องต่างๆ อย่างกว้างขวางรอบคอบขึ้นการโต้แย้งเป็นกระบวนการใช้ความคิดและวิจารณญาณที่อาศัยเหตุผล และหลักฐานเป็นสำคัญมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่สภาพที่พึงประสงค์

มารยาทในการโต้แย้ง

๑. ไม่ใช้อารมณ์ คำว่าแพ้หรือชนะ ในการโต้แย้ง หมายถึงแพ้ชนะกันด้วยเหตุผล ผู้โต้แย้ง จึงต้องคอยคุมอารมณ์ให้สงบ วางจิตใจให้เป็นกลาง มองดูที่เหตุผลเป็นสำคัญ **การโต้แย้งใช้เหตุผล การโต้เถียงใช้อารมณ์**

๒. มีมารยาทในการใช้ภาษา โดยเฉพาะโต้แย้งกับผู้ที่มีอาวุโสกว่า หรือเป็นบุคคลที่ควรเคารพนับถือ เราต้องใช้ภาษาด้วยความระมัดระวังให้สุภาพ เพื่อแสดงความอ่อนน้อม ต่อบุคคลผู้นั้น

การโต้แย้งในที่สาธารณะ ไม่ว่าด้วยการเขียนหรือพูด ก็ตาม จำเป็นต้องระมัดระวังมารยาทของการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมยิ่งขึ้นเป็นพิเศษ แม้ผู้โต้แย้งกันสนิทสนมรู้ใจกันก็ตาม

ใบงาน ๑ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนร่วมกันเขียนแสดงความคิดเห็นคล้อยตาม และความคิดเห็นโต้แย้งลงตามคำถามในตาราง ในหัวข้อ "เรียนพิเศษเพิ่มพูนปัญญากว่าเรียนในระบบ"

ความคิดเห็นคล้อยตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง
ประเด็นคือ.....	ประเด็นคือ.....
นิยามคำว่าเรียนพิเศษ.....	ข้อสนับสนุน.....
เรียนในระบบ.....	.....
ข้อสนับสนุน.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	ข้อสรุป.....
.....	.....
ข้อสรุป.....	.....
.....	
.....	

สมาชิกกลุ่มที่ .....

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

ใบงาน ๒ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนคิดเห็นอย่างไร กับข้อมูลในภาพนี้ แล้วปฏิบัติตามใบงานที่กำหนดให้

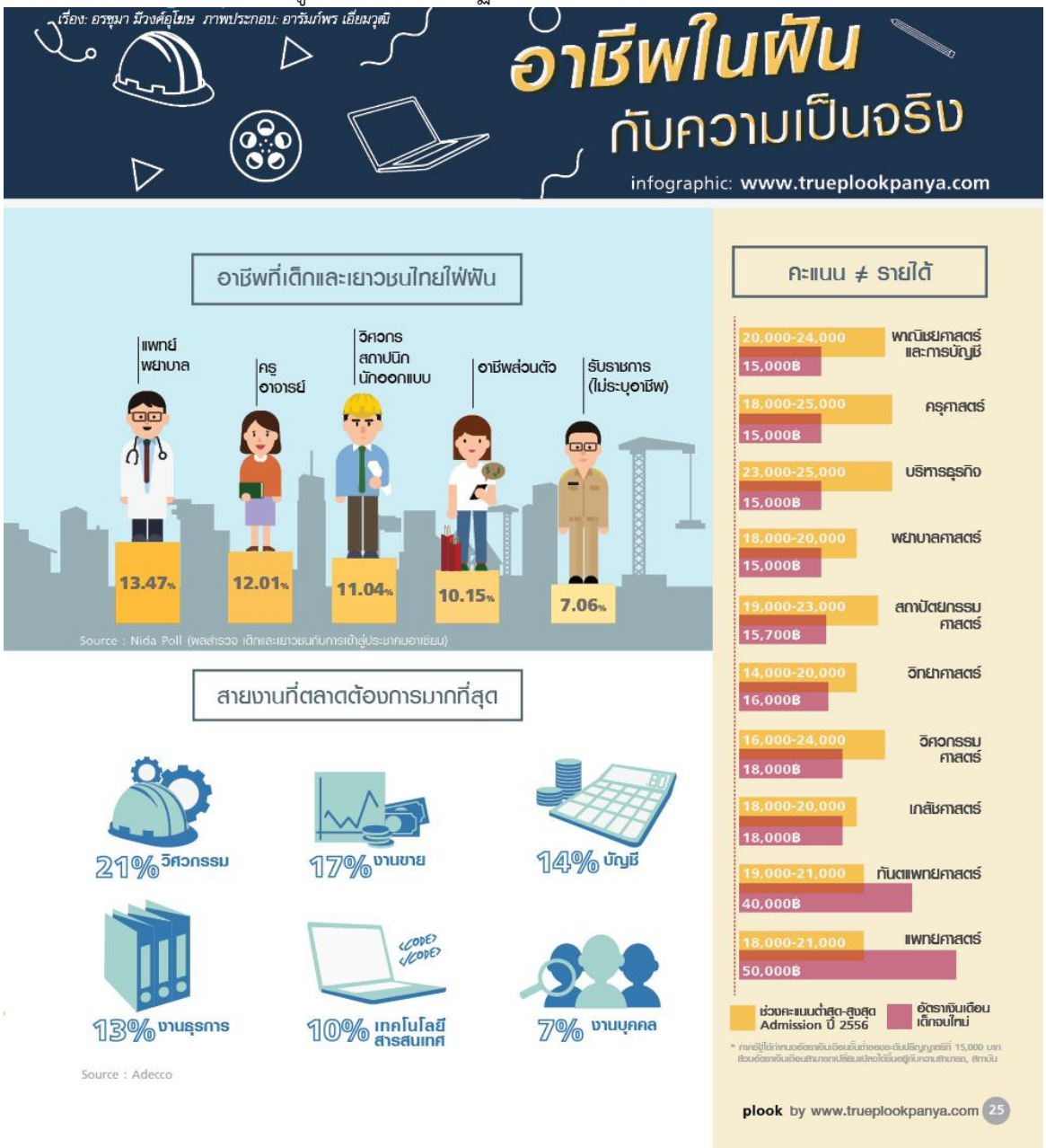

๑. ให้นักเรียนเลือก วงกลมล้อมรอบ ข้อความที่กำหนดให้ เพียง ๑ ข้อความ

ความคิดเห็นคล้อยตาม ความคิดเห็นโต้แย้ง ทั้งคล้อยตามและโต้แย้ง

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผล ที่สอดคล้องความคิด การเลือกในข้อ ๑

ความคิดเห็นคล้อยตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง

ชื่อ .....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง “เด็กไทยใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่า” ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. นักเรียนนิยามคำว่า เด็กไทย .....

เทคโนโลยี.....

๒. ประเด็นการโต้แย้งของนักเรียน.....

๓. ข้อสนับสนุน ๑ .....

เหตุผล.....

.....

ข้อสนับสนุน ๒.....

เหตุผล.....

.....

๔. ข้อสรุป.....

.....

เฉลยใบงาน ๑ อยู่ในดุลพินิจครู

เฉลยใบงานที่ ๒ อยู่ในดุลพินิจครู

เฉลยแบบทดสอบ ๑. เด็กไทยหมายถึง เยาวชนตั้งแต่อายุ ..... ถึง.....

เทคโนโลยี หมายถึง คอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสาร อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนเข้าไปในเว็บไซต์

๒. เด็กไทยรู้จักการใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า

ข้อ ๓ และ ข้อ ๔ อยู่ในดุลพินิจครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิตคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง หลักการพูดโน้มน้าวใจ**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การโน้มน้าวใจ คือ การใช้ความพยายามที่จะเปลี่ยนความเชื่อ ทัศนคติค่านิยมและการกระทำของบุคคลอื่น ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมให้มีผลกระทบใจบุคคลนั้น จนเกิดการยอมรับและยอมเปลี่ยนตามที่ผู้โน้มน้าวใจต้องการ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** หลักการพูดโน้มน้าวใจ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดโน้มน้าวใจ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** นักเรียนดูตัวอย่างข้อความโฆษณา เช่น “ถุงเท้าตราแมว สวมใส่แล้วไม่ต้องซัก และผักสดปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่ปลอดภัย” ครูสนทนาเกี่ยวกับบทโฆษณาแล้วโยงเข้าสู่บทเรียน **ขั้นสอน** ๑.นักเรียน ศึกษาใบความรู้เรื่องหลักการพูดโน้มน้าวใจ ๓. นักเรียนจับคู่ร่วมกันเขียนบทโฆษณา แล้วออกมาสาธิตหน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความคิดที่แต่ละกลุ่มได้ออกมาสาธิตบทโฆษณา **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการพูดโน้มน้าวใจแล้วบันทึกลงสมุด	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ใบความรู้ เรื่องหลักการพูดโน้มน้าวใจ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** พูดโน้มน้าวใจ

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวได้	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ พูดโน้มน้าวใจได้	ปฏิบัติการพูดโน้มน้าว	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

....

ปัญหาและอุปสรรค

....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ หน่วยที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักการพูดโน้มน้าวใจ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ พูดโน้มน้าวใจได้

ความหมายของการพูดโน้มน้าวใจ

การพูดโน้มน้าวใจ หมายถึง การพูดเชิญชวน เกลี้ยกล่อม ชักจูงให้ผู้ฟังเกิด ความเชื่อถือ ศรัทธา มีความคิดเห็นคล้อยตาม และปฏิบัติตาม เช่น การพูดโฆษณา การพูดหาเสียง การพูดเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม การพูดชักจูงให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ การพูดปลุกเร้าให้เกิดปฏิกิริยาต่างๆ ผู้พูดที่ดีย่อมจะพูดโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความเชื่อไปในทาง ที่ดีอันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม โดยการใช้ความสามารถในการพูดชี้แนะให้ผู้ฟังเห็นสิ่งดีงาม ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งนั้น และช่วยกันรักษาสิ่งที่ดีงามนั้นไว้ เช่น พูดเชิญชวนให้รักภาษาไทย ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง พูดให้หันมานิยมรับประทานอาหารไทยแทนอาหารฟาสต์ฟูดของต่างชาติ พูดแนะนำให้เห็นความสำคัญของการเกณฑ์ทหารเพื่อรับใช้ชาติ

การพูด โน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเชื่อถือหรือกระทำตามนั้น ควรจะต้องเป็นไปโดยความสมัครใจหรือความยินยอมพร้อมใจของผู้ฟัง มิใช่การบีบบังคับหรือการใช้อุบายอย่างอื่น เช่น แจกเงินให้รางวัลหรือการข่มขู่ ทั้งนี้เพราะความเชื่อที่ถูกบังคับให้เชื่อหรือทำตามนั้น เป็นความเชื่อที่อยู่ได้ไม่นาน ย่อมสลายหายไป เมื่อขาดแรงจูงใจ การพูดโน้มน้าวใจที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงไม่ควรบังคับ แต่จะต้องพูดให้ผู้ฟังตระหนักถึงความเป็นจริงแล้วเกิดความเชื่อถือที่จะกระทำตามด้วยความสมัครใจ

กลวิธีการโน้มน้าวใจ

๑) แสดงให้เห็นความหนักแน่นของเหตุผลการแสดงเหตุผลเป็นส่วนหนึ่งในการจูงใจ ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดความเชื่อถือและคล้อยตามได้ การให้เหตุผลจะต้องสมเหตุสมผล

๒) เร้าให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกันบุคคลที่มีความรู้สึกหรือมีอารมณ์ร่วมกัน เป็นแรงผลักดันสำคัญของมนุษย์ที่จะนำไปสู่เป้าหมายหรือประสบผลสำเร็จร่วมกัน

๓) แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของผู้โน้มน้าวใจบุคลิกภาพหรือชื่อเสียงของผู้พูดเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้การโน้มน้าวใจสัมฤทธิผล

๔) เสนอแนะเพื่อโน้มน้าวใจการโน้มน้าวใจโดยการเสนอแนะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟัง ผู้อ่าน ใช้ความคิดก่อนที่จะเชื่อถือหรือกระทำตาม

ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ

๑) ผู้โน้มน้าวใจควรใช้ภาษาที่มีน้ำเสียงในเชิงเสนอแนะ ขอร้อง วิงวอน เร้าใจ โดยคำนึงถึงจังหวะและความนุ่มนวล

๒) ผู้พูด ต้องหาวิธีโน้มน้าวใจคนฟังให้เอนเอียงมาฝ่ายตน ให้ผู้ฟังเกิดศรัทธา ไม่ควรใช้คำพูดและน้ำเสียงเด็ดขาด แข็งกระด้าง หรือกล่าวตรงไปตรงมาในเชิงตำหนิ ไม่ควรใช้น้ำเสียงในลักษณะของคำสั่งหรือการแสดงอำนาจซึ่งจะกระทบกระเทือนใจ ผู้รับสาร ทำให้การโน้มน้าวใจไม่บรรลุผลตามต้องการ

มารยาทในการพูดโน้มน้าวใจ

๑) ให้ความสนใจต่อผู้ฟังและเรื่องที่เกี่ยวกับผู้ฟังอย่างจริงใจ

๒) สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟังด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส

๓) เป็นนักฟังที่ดี ก่อนพูดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ฟังให้มากที่สุด และนำข้อมูลที่ผู้ฟังสนใจมาประกอบการพูด

๔) ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นคนสำคัญหรือชี้จุดเด่นในตัวผู้ฟัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง ปฏิบัติการพูดโน้มน้าวใจ**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การโน้มน้าวใจ คือ การใช้ความพยายามที่จะเปลี่ยนความเชื่อ ทัศนคติค่านิยมและการกระทำของบุคคลอื่น ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมให้มีผลกระทบใจบุคคลนั้น จนเกิดการยอมรับและยอมเปลี่ยนตามที่ผู้โน้มน้าวใจต้องการ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** การพูดโน้มน้าวใจ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดโน้มน้าวใจได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนเลือกเรื่องที่สนใจคนละ ๑ เรื่อง ๒. นักเรียนเข้ากลุ่มเรื่องที่เหมือนกันร่วมกันร่างบทพูด ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูด ๑ คน หน้าชั้นรียนโดยมีครูและเพื่อนร่วมติชม **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินจัดอันดับการพูดโน้มน้าวใจของเพื่อน ๆ ๒. นักเรียนฝึกพูดโน้นน้าวใจเรื่องที่ตนสนใจ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** วีดิทัศน์เกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** พูดโน้มน้าวใจ

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดโน้มน้าวใจ	คำถาม	คำถาม	เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ พูดโน้มน้าวใจได้ถูกต้อง	พูดโน้มน้าว	แบบประเมิน	เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย ๓. มีมารยาทนการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ หน่วยที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง หลักการพูดโน้มน้าวใจ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกหัวข้อเรื่องที่สนใจเพียง ๑ เรื่อง แล้วร่างบทพูดโน้นน้าวใจสั้นๆ เพื่อใช้พูดโน้มน้าวใจ

๑. ประหยัดพลังงานลูกหลานยังมี
๒. ออกกำลังกายได้ประโยชน์
๓. รักดูแลสิ่งแวดล้อม
๔. เลิกบุหรี่เลิกสุราพาเจริญ
๕. เป็นคนไทยใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง
๖. สินค้าไทยสร้างชาติไทย
๗. ข้าวแกงไทยให้คุณค่า
๘. สวมหมวกกันน็อคทุกที่ขับขี่ปลอดภัย
๙. ปราบคอรัปชั่นบ้านเมืองเจริญ
๑๐. ชีวิตที่พอเพียง

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดของนักเรียนรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การลำดับความคิด	มีการลำดับความคิดที่เป็นระบบเป็นไปตามขั้นตอนราบรื่นตลอดเรื่อง	มีการลำดับความคิดที่เป็นระบบไม่มาก ไม่ค่อยเป็นไปตามขั้นตอน สับสนเล็กน้อย(น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ไม่มีระบบการลำดับความคิด การพูดไม่เป็นไปตามขั้นตอน สับสนมาก (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๒.การออกเสียง / การใช้น้ำเสียง	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี มีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด ตลอดการพูด	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๓. ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ ตลอดเรื่อง	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ มากกว่าร้อยละ ๕๐	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๔. บุคลิกลักษณะ/มารยาทการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดตลอดเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด
๕. การรักษาเวลา	ใช้เวลาการพูดตามที่กำหนด	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๕ นาที)	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๑๐ นาที)

เกณฑ์การประเมิน

๓ หมายถึง ดี

๒ หมายถึง พอใช้

๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ – ๑๒ คะแนน = ดี

๕ – ๘ คะแนน = พอใช้

๑– ๔ คะแนน = ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ และ ความเข้าใจ ในการพูดโต้วาที **ด้านทักษะและกระบวนการ** พูดโต้วาที ได้อย่างถูกต้องรู้จักกาลเทศะและบุคคล **ด้านคุณลักษณะ** ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนดู ตัวอย่างการพูดโต้วาที **สั้นๆ** ๒. นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าชื่นชอบการพูดของฝ่ายใด **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มๆละ ๔- ๕ คน ศึกษาใบความรู้เรื่องการพูดในโอกาสต่างๆ และการโต้วาที ๒. ทบทวนกติกาการโต้วาที ๓. วางแผนการโต้วาทีตามใบงาน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาการโต้วาที เพื่อวางแผนทดลองโต้วาทีนอกเวลา ๒. อาจจับคู่ชนะโต้วาทีให้นักเรียนห้องอื่นหรือระดับชั้นอื่นดูนอกเวลาเรียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. วีดีทัศน์ ตัวอย่างการพูด ๓. ใบความรู้ ๔. แผนความคิดใบงาน ๕. แบบประเมินการโต้วาที **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดผลประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
จุดประสงค์การเรียนรู้ มีความรู้ และ ความเข้าใจ การโต้วาที	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ พูดโต้วาที	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การโต้วาที เป็นการพูดโต้แย้งหน้าที่ประชุม โดยแบ่งผู้พูดเป็น ๒ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายเสนอญัตติ และฝ่ายคัดค้านญัตติ เรียกสั้นๆ ว่าฝ่ายเสนอ และฝ่ายต้น มีผู้ตัดสินชี้ขาดให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ

องค์ประกอบของการโต้วาที

๑. **ผู้โต้วาที** มี ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน แต่ละฝ่ายประกอบด้วย หัวหน้า ๑ คน สมาชิกฝ่ายละ ๒-๓ คน หัวหน้าฝ่ายเสนอพูดคนแรก คนที่ ๒ คือหัวหน้าฝ่ายค้าน เมื่อผู้พูดสลับกันจนครบทุกคน หัวหน้าฝ่ายค้านสรุปประเด็นต่อหัวหน้าฝ่ายเสนอ

๒. **ญัตติ** คือ หัวข้อในการโต้วาที ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ญัตติที่ดีจะต้องเป็นเรื่องที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ฟังอยู่ในความสนใจของสังคมมีความเป็นกลาง และไม่ขัดต่อศีลธรรม

๓. **ประธาน**หรือผู้ดำเนินการโต้วาที ทำหน้าที่กล่าวนำ ชี้แจงญัตติ อธิบายระเบียบการโต้วาที กำหนดเวลาพูด เชิญผู้โต้วาทีฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านสลับกัน รวบรวมคะแนนจากคณะกรรมการ ประกาศผล และกล่าวปิดการโต้วาที

๔. **ผู้จับเวลา** ให้สัญญาณก่อนหมดเวลาแต่ละคน ๑ นาที และให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา

๕. **กรรมการตัดสิน** คณะกรรมการตัดสินควรเป็นจำนวนคลี่ นิยม ๓ หรือ ๕ คน เพื่อป้องกันปัญหาคะแนนเท่ากัน คณะกรรมการต้องเที่ยงธรรมในการตัดสินเหตุผลและวาทศิลป์ของทั้งสองฝ่าย

๖. **ผู้ฟัง** อาจได้รับเชิญหรือเข้าฟังโดยอิสระปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดีมีมารยาทในการฟัง

ข้อปฏิบัติในการโต้วาที

๑. ผู้โต้วาทีทุกคนเตรียมการพูด เตรียมข้อมูลล่วงหน้า หัวหน้าฝ่ายเสนอเป็นผู้อธิบายญัตติ ฝ่ายค้านมีหน้าที่หักล้างฝ่ายเสนอ ยกเหตุผล ตัวอย่างให้เห็นจริง

๒. มีมารยาทในการพูด ไม่พูดส่อเสียด ขุดคุ้ยเรื่องส่วนตัว หรือใช้กิริยาไม่สุภาพ ใช้สรรพนามแทนฝ่ายตรงข้ามว่า “หัวหน้าฝ่าย” “ผู้สนับสนุนฝ่าย”

๓. ไม่ใช้ภาษาหยาบคาย หรือเล่นสำนวนโวหารเกินไป

๔. พูดให้มีเนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง

๕. ใช้ศิลปโน้มน้าวใจผู้ฟังคล้อยตาม

๖. ตรงต่อเวลา นิยมกำหนดเวลา ๓-๕ นาที ต่อผู้โต้วาที ๑ คน หัวหน้าจะได้รับเวลามากกว่าผู้สนับสนุน ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจ

๗. มีน้ำใจนักกีฬารู้แพ้รู้ชนะรู้อภัย

(พูดดีมีอนาคต : พิศวาส น้อยมณี)

ใบงาน เรื่อง วางแผนโต้วาที หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้วางแผนดำเนินกิจกรรมโต้วาที

กลุ่มที่ .....

๑. ญัตติ คือ .....

๒. ประธาน คือ .....

๓. ฝ่ายเสนอ คือ ๑. หัวหน้าฝ่ายเสนอ.....

๒. ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ ๑.....

๓. ผู้สนับสุนน.....

๔. ฝ่ายค้าน คือ ๑. หัวหน้าฝ่ายค้าน.....

๒. ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ ๑.....

๓. ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ ๒.....

๕. เวลาโต้วาที คือ หัวหน้าพูด.....นาที

หัวหน้าสรุป.....นาที

ผู้สนับสนุนคนละ.....นาที

๖. ผู้จับเวลา คือ .....

๗. คณะกรรมการตัดสิน คือ

๑.....

๒.....

๓.....

๘. การเตรียมอุปกรณ์

๑. นาฬิกาจับเวลา ผู้เตรียมคือ.....

๒. กริ่ง ผู้เตรียมคือ.....

๓ แบบฟอร์มการให้คะแนน ผู้เตรียมคือ.....

โรงเรียนวังไกลกังวล
แบบประเมินการโต้วาที
ญัตติ.....

ผู้โต้วาที	เสนอ-ค้าน ตรงประเด็น (๕)	ใช้ภาษา ถูกต้อง (๕)	เหตุผลสนับสนุน หักล้าง (๕)	บุคลิก มารยาท (๕)	วาทศิลป์ โน้มน้าว (๕)	รวมคะแนน (๒๕)
๑. หัวหน้าฝ่ายเสนอ						
๒. ผู้สนับสนุนคนที่ ๑						
๓. ผู้สนับสนุนคนที่ ๒						
๔. หัวหน้าฝ่ายเสนอสรุป						
รวมคะแนน (๑๐๐)						

๑. หัวหน้าฝ่ายค้าน						
๒. ผู้สนับสนุนคนที่ ๑						
๓. ผู้สนับสนุนคนที่ ๒						
๔. หัวหน้าฝ่ายค้านสรุป						
รวมคะแนน (๑๐๐)						

ลงชื่อ ๑.....กรรมการ

๒.....กรรมการ

๓.....กรรมการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี **เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การพูดในโอกาสต่างๆ : การโต้วาที **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ และ ความเข้าใจ ในการพูดโต้วาที **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดโต้วาที ได้อย่างถูกต้องตามหลักการพูดโต้วาทีและเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์** มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. เตรียมการจัดสถานที่ ที่นั่งฝ่ายเสนอ ฝ่ายค้านและผู้ฟัง ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการโต้วาที **ขั้นสอน** ๑. ประธานคณะกรรมการดำนินการโต้วาทีไปตามลำดับ ๒. หลังจากยุติการโต้วาทีแต่ละคู่ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผล ๓. ร่วมกันเสนอแนะเพื่อพัฒนาการโต้วาทีในโอกาสต่อไป **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปผลการโต้วาที และวางแผนทดลองโต้วาทีนอกเวลา ๒. อาจจับคู่ชนะโต้วาทีให้นักเรียนห้องอื่นหรือระดับชั้นอื่นดูนอกเวลาเรียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** -. แบบประเมินการโต้วาที **ภาระงาน/ชิ้นงาน** พูดโต้วาที

๗. การวัดผลประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. มีทักษะการพูดโต้วาที	ทดสอบ	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ พูดโต้วาที	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โรงเรียนวังไกลกังวล

แบบประเมินการโต้วาที

ญัตติ.....

ผู้โต้วาที	**เสนอ-ค้าน ตรงประเด็น (๕)**	**ใช้ภาษา ถูกต้อง (๕)**	**เหตุผลสนับสนุน หักล้าง (๕)**	**บุคลิก มารยาท (๕)**	**วาทศิลป์ โน้มน้าว (๕)**	**รวมคะแนน (๒๕)**
๑. หัวหน้าฝ่ายเสนอ						
๒. ผู้สนับสนุนคนที่ ๑						
๓. ผู้สนับสนุนคนที่ ๒						
๔. หัวหน้าฝ่ายเสนอสรุป						
รวมคะแนน (๑๐๐)						

๑. หัวหน้าฝ่ายค้าน						
๒. ผู้สนับสนุนคนที่ ๑						
๓. ผู้สนับสนุนคนที่ ๒						
๔. หัวหน้าฝ่ายค้านสรุป						
รวมคะแนน (๑๐๐)						

ลงชื่อ ๑.....กรรมการ

๒.....กรรมการ

๓.....กรรมการ

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดโต้วาที

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การลำดับความคิด	มีการลำดับความคิดที่เป็นระบบเป็นไปตามขั้นตอนราบรื่นตลอดเรื่อง	มีการลำดับความคิดที่เป็นระบบไม่มาก ไม่ค่อยเป็นไปตามขั้นตอน สับสนเล็กน้อย(น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ไม่มีระบบการลำดับความคิด การพูดไม่เป็นไปตามขั้นตอน สับสนมาก (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๒.การออกเสียง / การใช้น้ำเสียง	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี มีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด ตลอดการพูด	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๓. ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ ตลอดเรื่อง	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ มากกว่าร้อยละ ๕๐	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๔. บุคลิกลักษณะ/มารยาทการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดตลอดเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด
๕. การรักษาเวลา	ใช้เวลาการพูดตามที่กำหนด	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๕ นาที)	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๑๐ นาที)

เกณฑ์การประเมิน

๓ หมายถึง ดี

๒ หมายถึง พอใช้

๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ – ๑๒ คะแนน = ดี

๕ – ๘ คะแนน = พอใช้

๑– ๔ คะแนน = ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี **เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรม** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ ความเข้าใจการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี **ด้านทักษะ/กระบวนการ** การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม พร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ๓. มีมารยาทในการเขียนนวิเคราะห์วิจารณ์	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาข้อความ “มืดสิ้นแสงเทียนประทีปส่อง ก็ผ่องแสงจันทร์กระจ่างสว่างส่ง” ๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาษาจากคำประพันธ์ (การใช้สัมผัส การเล่นอักษร การเล่นคำ) **ขั้นสอน** ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม คละความสามารถ (เก่ง ปานกลาง อ่อน) จากนั้นให้นักเรียนศึกษาหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและตัวอย่าง จากใบความรู้ โดยสรุปเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษร้อยปอนด์ ให้สวยงาม ตามประเด็นต่อไปนี้ กลุ่มที่ ๑ คุณค่าด้านเนื้อหา กลุ่มที่ ๒ คุณค่าด้านสังคม กลุ่มที่ ๓ คุณค่าด้านวรรณศิลป์(การเล่นคำ สัมผัส) กลุ่มที่ ๔ คุณค่าด้านวรรณศิลป์(โวหารภาพพจน์) กลุ่มที่ ๕ คุณค่าด้านวรรณศิลป์(รสวรรณคดี) กลุ่มที่ ๖ คุณค่าด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม **ภาระงาน/ชิ้นงาน** แผนผังความคิดการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรม**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายการนำเสนอของแต่ละกลุ่มแล้วสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี แล้วเขียนผังภูมิ ๒. ครูประเมินความรู้ ความเข้าใจจากแผนผังความคิด	

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ แนวทางการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์วรรณคดีด้านต่างๆ	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อความตัวอย่าง : ขั้นนำ

“อนิจจาแสงเดือนเพ็ญที่ผ่องกระจ่างจับพระพักตร์อยู่เมื่อกี้ ก็จางซีดขมุกขมัวลง ท้องฟ้าสลัวมัวพยับครึ้ม อากาศเย็นเฉียบจับหัวใจ น้ำค้างหมดเพาะๆ ดิ่งหยาดน้ำตกแห่งสวรรค์ เกสรดอกรัวร่วงพรู เป็นสายสหัส ธารา สรงพระพุทธสรีระ จักจั่นเรไรสงัดเงียบ ดูไม่มีแก่ใจจะทำเสียง ธรรมชาติรอบข้างต่างสลดหมดครามคะนองทุกสิ่งทุกอย่างแล้วจึงมีเสียงสะอื้นไห้ตามมา.....”

(วาสิฏฐี : เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป)

เหลือบเห็นกวางขำดำขลับ งามสรรพสะพรั่งดั่งเลขา
งามเขาเป็นกิ่งกาญจนา งามตานิลรัตน์รูจี
คอก่งเป็นวงราววาด รูปสะอาดราวนางสำอางค์ศรี
เหลียวหน้ามาดูภูมี งามดังนารีชำเลืองอาย
ยามวิ่งวิ่งเร็วดังลมส่ง ตัดตรงทุ่งพลันผันผาย
ปิ่นกษัตริย์เร่งรัดพรรณราย กระทั่งถึงชายไพรวัน

(ศกุนตลา : พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม

การวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณคดี/วรรณกรรมร้อยกรอง

๑. รูปแบบคำประพันธ์ หมายถึง ลักษณะร่วมของงานประพันธ์อันเป็นวิถีทางที่ผู้ประพันธ์เลือกใช้ในการนำเสนอเนื้อหาไปสู่ผู้อ่านรูปแบบคำประพันธ์ได้ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ร่าย ฉันท์ เป็นต้น ลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด กวีจะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาได้ ดังนี้

๑.๑ กาพย์ เป็นคำประพันธ์ที่กวีมักใช้แต่งเป็นทำนองเล่าเรื่อง

๑.๒ กลอน เป็นคำประพันธ์ที่กวีมักใช้แต่งเพื่อ แสดงอารมณ์ แสดงความคิดเห็นเล่าเรื่องหรือสะท้อนภาพสังคม กลอนที่กวีแต่งพรรณนาคร่ำครวญถึงบุคคลอันเป็นที่รัก ขณะเดินทางไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ลักษณะเช่นนี้เรียก กลอนนิราศกลอนที่นำนิทานมาแต่งเรียก กลอนนิทานหรือนิทานคำกลอน กลอนที่นำนิทานหรือการเล่าเรื่องมาใช้แสดงละคร เรียก กลอนบทละคร กลอนที่นำไปใช้แต่งเป็นบทร้องโต้ตอบกัน เรียก กลอนสักวา กลอนดอกสร้อย กลอนเสภา

๑.๓ ร่าย เป็นลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้แต่งเป็นเนื้อเรื่องตลอด

๑.๔ โคลง กวีนิยมแต่งโคลงเรื่องโดยใช้โคลงแต่งทั้งเรื่อง

๑.๕ ฉันท์ เป็นคำประพันธ์ที่ได้แบบอย่างมาจากบาลีกวีมักเลือกใช้ฉันท์ให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อเรื่อง

การพิจารณารูปแบบคำประพันธ์ ต้องพิจารณาดูว่า กวีเลือกใช้คำประพันธ์เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่องหรือไม่ แต่งคำประพันธ์นั้นถูกต้องตามหลักฉันทลักษณ์หรือเปล่า เป็นต้น

๒. เนื้อหา คือ สาระสำคัญอันเป็นส่วนประกอบของเรื่องหรือแนวคิดสำคัญ โครงเรื่องฉากและตัวละคร

๒.๑ แก่น เรื่องหรือแนวคิด คือ สาระข้อคิดเห็นหรือความตั้งใจของกวีที่ต้องการจะสื่อมายังผู้อ่านกวีจะเชื่อมโยงโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา และส่วนประกอบต่างๆ ทั้งหมดเข้าด้วยกันเพื่อแสดงแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญออกมา แก่นเรื่องจะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไป

๒.๒ โครง เรื่อง หมายถึง การลำดับเหตุการณ์ที่ผู้แต่งวางจุดมุ่งหมายไว้ เหตุการณ์ คือเรื่องที่เกิดโดยทั่วไปเนื้อเรื่องในวรรณคดีมักจะเป็นเรื่องการรบ การผจญภัย ตัวละครเอกต้องผจญปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ และมักจบลงด้วยความสุขและความสำเร็จ เหตุการณ์ต่างๆที่สอดแทรกลงในตัวเรื่องทำให้เกิดเป็นเรื่องราวต่างๆ เป็นเรื่องสำคัญ ผู้อ่านต้องพิจารณาว่ากวีกำหนดเหตุการณ์แต่ละขั้นตอนอย่างไร สอดคล้องสัมพันธ์กันตลอดเรื่องหรือไม่ เหตุการณ์ใดสำคัญเหตุการณ์ใดไม่สำคัญเป็นเหตุเป็นผลกับเนื้อเรื่องหรือไม่ เหตุการณ์ต่างๆที่กวีสร้างขึ้นมามีความสมจริงหรือไม่

๒.๓ ตัว ละคร คือผู้มีบทบาทในเนื้อเรื่อง กวีมักจะให้ตัวละครแสดงออกมาให้เห็นด้านอารมณ์ ด้านศีลธรรมจรรยาโดยใช้ตัวละครแสดงบทบาทต่างๆ เช่น ด้วยคำพูด หรือที่เรียกว่า บทสนทนาหรือด้วยการกระทำที่เรียกว่า บทบาท ควรพิจารณาว่าตัวละครมีพฤติกรรมอย่างไร พฤติกรรมที่แสดงออกดีหรือไม่ มีความสมจริงเพียงใด

๒.๔ ฉาก กวีมักใช้ฉากที่เป็นบ้านเมือง สภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีรวมทั้งธรรมชาติต่างๆ มาสร้างเป็นเหตุการณ์ในเรื่อง ควรพิจารณาว่า กวีพรรณนาฉากได้ถูกต้องสมจริง ใช้ถ้อยคำให้เห็นภาพหรือไม่ ฉากต่างๆ นั้น สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่องหรือไม่ กวีมีความสามารถในการพรรณนาฉากได้อย่างประณีต วิจิตรและงดงามเพียงใด

๓. กลวิธีการแต่ง วรรณคดีร้อยกรอง เรื่องหนึ่งๆ กวีจะใช้กลวิธีต่างๆ เพื่อทำให้วรรณคดีหรือวรรณกรรมนั้นๆ มีคุณค่า น่าสนใจ กลวิธีต่างๆ นั้น ได้แก่

๓.๑ ความไพเราะของบทร้อยกรอง คือความไพเราะอันเกิดจากรสคำและความไพเราะอันเกิดจากรสความ

๓.๑.๑ ความไพเราะอันเกิดจากรสคำ เกิดจากการที่กวีเลือกสรรคำที่มีเสียงเสนาะ อันเกิดจากการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำที่เล่นเสียงวรรณยุกต์ คำที่เล่นเสียงสัมผัสคล้องจองกันการเล่นคำ เสียงหนักเบา การหลากคำ การใช้คำพ้องเสียงและคำซ้ำ การใช้ลีลา จังหวะของคำทำให้เกิดความไพเราะได้

๓.๑.๒ ความไพเราะอันเกิดจากรสความเกิดจากการที่กวีเลือกใช้คำที่มีความหมายกระชับ ชัดเจน ใช้คำถูกต้องตามความหมายที่ต้องการ เลือกใช้คำที่เหมาะสมแก่เนื้อเรื่อง ฐานะของบุคคลและอารมณ์ในเนื้อเรื่อง

๓.๒ กลวิธีการนำเสนอ กวีจะใช้วิธีนำเสนอเพื่อให้วรรณคดีและวรรณกรรมนั้นๆ น่าสนใจ น่าติดตามหรือน่าประทับใจต่างๆ เช่น เสนอสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา หรือ เสนอแบบให้ตีความหรือความเปรียบ เป็นต้น

๔. การใช้ภาษา/กวีโวหาร วรรณคดีร้อยกรอง กวีมักใช้ศิลปะในการนำถ้อยคำ สำนวน โวหารมาประกอบทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพและมีอารมณ์ร่วมหรือคล้อยตามไปด้วยกวี จะเลือกใช้คำมาเปรียบเทียบด้วยลักษณะต่างๆ กัน ได้แก่

๔.๑ อุปมา กวีใช้เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่งโดยมีคำเชื่อมโยง เช่น ดุจ ประดุจ เหมือน เช่น ปาน ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครฮึกฮัก จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลัย

(จากเพลงยาวถวายโอวาท: สุนทรภู่)

กวีได้เปรียบเทียบความคิดหรือความรู้เหมือนอาวุธโดยใช้คำว่า เหมือน เป็นคำเชื่อม

๔.๒ **อุปลักษณ์** เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งกวี จะใช้การเปรียบเทียบโดยตรง นำลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบมากล่าวทันทีโดยไม่มีคำเชื่อมโยง บางครั้งอาจใช้คำว่า เป็น และ คือ เชื่อมโยงก็ได้ ตัวอย่างเช่น

ถ้าเรามีนาวาทิพย์ทำด้วยมุกดา มีความปรารถนาเป็นใบ มีความอำเภอใจเป็นหางเสือ

(จากกามนิต: เสฐียรโกเศศ– นาคะประทีป)

กวีเปรียบความปรารถนากับใบเรือและความอำเภอใจกับหางเสือเรือโดยใช้ "เป็น" เป็นคำเชื่อม

๔.๓ **บุคคลวัต** หรือ บุคคลสมมติ กวีใช้การสมมุติสิ่งต่างๆ ที่ไม่ใช่มนุษย์ ให้มีกิริยาอาการ ความรู้สึกเหมือนมนุษย์ ตัวอย่างเช่น

มะนาวน้อยอย่าพลอยไปเหลิงเล่น ตะวันเย็นลงไปจะไม่แจ้ง
ผักชียี่หร่าไยตาแดง ตะกร้าเก่านอนตะแคงเฝ้าคอยดู

(จาก "รารางอย่างแร้งไร้" : แรคำ ประโดยคำ)

กวีใช้มะนาว ผักชี ยี่หร่า ตะกร้าให้มีกิริยาเหมือนมนุษย์ คือ มะนาวทำกิริยาเหลิงเล่น ผักชี/ยี่หร่าทำกิริยาตาแดง ตะกร้าทำกิริยานอนตะแคงเฝ้าคอยดู

๔.๔ **อติพจน์** กวีใช้การกล่าวผิดไปจากที่เป็นจริง โดยการกล่าวให้มีลักษณะเกินความเป็นจริง หรือน้อยกว่าจริงเพื่อให้ถ้อยคำกระทบอารมณ์ของผู้อ่านให้มีความรู้สึกเพิ่ม ขึ้นเป็นสำคัญ เช่น

เอียงอกเธออกอ้าง อวดองค์ อรเอย
เมรุชุบสมุทรดินลง เลขแต้ม
อากาศจักจารผจง จารึก พอฤา
โฉมแม่หยาดฟ้าแย้ม อยู่ร้อนฤาเห็น

(จากโคลงนิราศนรินทร์: นายนรินทร์ธิเบศร์)

กวี ใช้คำ เอียงอกเท แทนสิ่งที่อยู่ในใจ ใช้เขาพระสุเมรุชุบน้ำและดิน แทนปากกาเขียนข้อความในอากาศ ซึ่งล้วนเป็นลักษณะที่เกินความเป็นจริง

๔.๕ **สัทพจน์** หรือการเลียนเสียงธรรมชาติ กวีใช้การเปรียบเทียบโดยการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ ทำให้เสียงไพเราะเกิดจินตภาพได้ชัดเจน เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ตัวอย่างเช่น

เกือบรุ่งฝูงช้างแซ่ แปร๋นแปร๋น
กรวดป่ามาแกร๋นแกร๋น เกริ่นหย้าน
ฮูมฮูมอู่มอึงแสน สนั่นรอบ ขอบแฮ
คึกคึกทึกเสทือนสะท้าน ถิ่นไม้ไพรพรม

(โคลงนิราศสุพรรณ: สุนทรภู่)

กวีใช้เลียนเสียงของช้างในคำ แปร๋นแปร๋นแกร๋นแกร๋น ฮูมฮูม ทำให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจน

๔.๖ **ปฏิพจน์**กวีใช้การเปรียบเทียบที่เกิดจากคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกันหรือขัดแย้งกันนำมาแต่งให้เข้าคู่กัน เพื่อให้เกิดความหมายขนานหรือเกิดภาพตัดกันที่ก่อให้เกิดความรู้สึกหรือให้จินตภาพที่ชัดเจนขึ้น ตัวอย่างเช่น

รอยบุญเราร่วมพ้อง พบกัน
บาปแบ่งสองทำทัน เท่าสร้าง
เพรงพรากสัตว์จำผัน พลัดคู่ เขาฤา
บุญร่วมบาปจำร้าง นุชร้างเรียมไกล

(โคลงนิราศนรินทร์ : นายนรินทร์ธิเบศร์)

กวีใช้คำบุญและบาปที่เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาใช้ก่อให้เกิดความรู้สึกอย่างชัดเจน กวียังมีลีลาในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ เช่น อารมณ์รัก อารมณ์โศกอารมณ์ยินดี มายังผู้อ่านเพื่อสร้างอารมณ์ร่วมกับคำประพันธ์นั้น ลีลาที่กวีใช้ให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์นั้นๆ มีอยู่ ๔ แบบ คือ

๑. **เสาวรจนีหรือชมโฉม** เป็นลีลากวีใช้ถ้อยคำชมความงามของตัวละครชมความงามของสิ่งต่างๆ หรือสถานที่ ตัวอย่าง เช่น

เดือนจรัสโพยมแจ่มฟ้า ผิบได้เห็นหน้า
ลอราชไซร้ดูเดือน ดุจแล
ตาเหมือนตามฤคมาศ พิศคิ้วพระลอราช
ประดุจแก้วเกาทัณฑ์ ก่งนา
พิศกรรณงามเพริศแพร้ว กลกลีบบงกชแก้ว
อีกแก้มปรางทอง

(ลิลิตพระลอ)

๒. **นารีปราโมทย์หรือบทโอ้โลม** เป็นลีลาที่กวีใช้ถ้อยคำแสดงความรักใคร่เกี้ยวพาราสีกันหรือพูดในเพลิดเพลิน ตัวอย่างเช่น

ประจงจูบลูบผมแล้วชมพักตร์ น่ารักนวลเนื้อเจ้านิ่มนิ่ม
น้ำตาคลอเปี่ยมอยู่เรียมริม เจ้าเยื้อนยิ้มสักหน่อยเถิดกลอยใจ

(ขุนช้างขุนแผน)

๓. พิโรธวาทังหรือบริภาษเป็นลีลาที่กวีใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความโกรธขุ่นเคือง เยาะเย้ย ตัดพ้อต่อว่าเหน็บแนมซึ่งกันและกันของตัวละคร ตัวอย่างเช่น

เสียแรงลูกผูกใจจะได้พึ่ง พ่อโกรธขึ้งสิ่งไรเป็นใหญ่หลวง
โอ้มีพ่อก็ไม่เหมือนเพื่อนทั้งปวง มีแต่ลวงลูกรักไปหักคอ
รู้กระนี้มิอยากเรียกพ่อดอก จะไปบอกแม่วันทองให้ฟ้องพ่อ

(ขุนช้างขุนแผน)

๔. สัลปังคพิสัยหรือบทคร่ำครวญ เป็นลีลาที่กวีใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความโศกเศร้า หวนไห้ อาลัยอาวรณ์ พร่ำเพ้อ ตัวอย่างเช่น

ลูกก็แลดูแม่แม่ดูลูก ต่างพันผูกเพียงว่าเลือดตาไหล
สะอื้นร่ำอำลาด้วยอาลัย แล้วแข็งใจจากนางตามทางมา
เหลียวหลังยังเห็นแม่แลเขม้น แม่ก็เห็นลูกน้อยละห้อยหา
แต่เหลียวเหลียวเลี้ยวลับวับวิญญาณ์ โอ้เปล่าตาต่างสะอื้นยืนตะลึง

(ขุนช้างขุนแผน)

นอก จากลีลาแบบต่างๆที่กวีแต่ง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่างๆให้ผู้อ่านคล้อยตามแล้วกวียังมีวิธีการ ใช้ภาษาสื่อความคิดออกมาในรูปการใช้สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งหนึ่งใช้แทนอีกสิ่งหนึ่ง วรรณกรรมร้อยกรองกวีใช้สัญลักษณ์คำเดียว อาจมีความหมายกว้างเป็นที่เข้าใจได้ง่าย นับเป็นศิลปะการใช้ภาษาของกวีอย่างหนึ่ง เช่น แก้ว กวีจะใช้แทนความดี ความงาม ความวิเศษ ความมีคุณค่า น้ำค้าง ใช้แทนความบริสุทธิ์ สะอาด ไฟ ใช้แทนความร้อน ยักษ์ ใช้แทนความดุร้าย คนเลว แมลงภู่ ใช้แทนผู้ชาย ดอกไม้ ใช้แทนผู้หญิง เป็นต้น

เห็นแก้วแวววับที่จับจิต ไยไม่คิดอาจเอื้อมให้ถึงที่
เมื่อไม่เอื้อมจะได้อย่างไรมี อันมณีฤาจะโลดไปถึงมือ

(ท้าวแสนปม: รัชกาลที่ ๖)

แก้วและมณีเป็นสัญลักษณ์แทนผู้หญิงที่งดงาม มีค่า หรือผู้หญิงที่มีฐานะสูงศักดิ์

“แมลงภู่ ถึงแม้ความรักของมันจะอยู่ที่ดอกบัวหลวงก็ตามที เมื่อมันเห็นดอกมะลิเลื้อยและอยากดอกกลิ่นหอมใหม่ มันจะยอมนิ่งทนไม่ไปหาละหรือ” (ปริยทรรศิกา:รัชกาลที่๖)

กวีใช้แมลงภู่เป็นสัญลักษณ์แทนผู้ชายและดอกมะลิแทนผู้หญิง

ที่มา : ฉันทนา ธูปตาก้อง. ๒๕๕๓. (ออนไลน์) แหล่งที่มา:http:/www.kpsw.ac.th/teacher/chantana/page๑.htm%๒๐
http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๗๕๘๖๗๐

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้กลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังความคิดแสดงความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรมที่ศึกษาจากใบความรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าจากบทเพลงและบทร้อยกรอง**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าจากบทเพลงและบทร้อยกรอง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ ความเข้าใจการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี **ด้านทักษะ/กระบวนการ** การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม พร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑.รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒.ใฝ่เรียนรู้ ๓.มุ่งมั่นในการทำงาน ๔.รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนตอบคำถามครู นักเรียนได้อะไรจากการเรียนวรรณคดี นอกจากความเพลินเพลิน ๒. นักเรียนฟังครูยกตัวอย่างเพิ่มเติมเช่น ได้รู้ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตคนในอดีต ความเชื่อ ฯลฯ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม (ตามกลุ่มเดิม) แล้วให้นักเรียนฟังเพลง บทชวนรักชาติ (ครูสามารถเลือกเพลงได้ตามความเหมาะสม) ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีจากเพลงที่ได้ฟังตามประเด็นต่อไปนี้ กลุ่มที่ ๑ คุณค่าด้านเนื้อหา กลุ่มที่ ๒ คุณค่าด้านสังคม กลุ่มที่ ๓ คุณค่าด้านวรรณศิลป์(รสคำ) กลุ่มที่ ๔ คุณค่าด้านวรรณศิลป์(โวหารภาพพจน์) กลุ่มที่ ๕ คุณค่าด้านวรรณศิลป์(รสวรรณคดี) กลุ่มที่ ๖ คุณค่าด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (แต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นของตนเอง)	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบงาน ๒. เพลงบทชวนรักชาติ (ปรับเปลี่ยนเพลงได้ตามความเหมาะสม) ๓. แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** **การนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าจากบทเพลงและบทร้อยกรอง**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน** ๓. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีในประเด็นของตนเองตามลำดับกลุ่มบันทึกลงแบบวิเคราะห์คุณค่าให้สมบูรณ์ **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นที่ปรากฏจากเพลงที่ได้ฟัง ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบ	

๗. การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ต้องการจัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ด้านความรู้ แนวทางการวิเคราะห์คุณค่าบทเพลง/บทร้อยกรอง	การนำเสนองาน	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าบทเพลงและบทร้อยกรอง	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะ ๑.รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒.ใฝ่เรียนรู้ ๓.มุ่งมั่ในการทำงาน ๔.รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง อ่านบทชวนรักชาติและเขียนวิเคราะห์คุณค่าบทเพลงลงในแบบที่กำหนด

บทชวนรักชาติ

เรานี้เกิดมาแล้วชาติหนึ่ง ควรคำนึงถึงชาติศาสนา
ไม่ควรให้เสียทีที่เกิดมา ในหมู่ประชาชาวไทย
แม้ใครตั้งจิตคิดรักตัว จะมัวนอนนิ่งอยู่ไฉน
ควรจะร้อนอกร้อนใจ เพื่อให้พรั่งพร้อมทั่วตน
ชาติใดไร้รักสมัคสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
แม้ชาติย่อยยับอับจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร
ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง คงจะต้องบังคับขับไส
เคี่ยวเข็ญเย็นค่ำกรำไป ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย
เขาจะเห็นแก่หน้าค่าชื่อ จะนับถือพงศ์พันธุ์นั้นอย่าหมาย
ไหนจะต้องเหนื่อยยากลำบากกาย ไหนจะอายทั่วทั้งโลกา
เพราะฉะนั้นชวนกันสวามิภักดิ์ จงรักร่วมชาติศาสนา
ยอมตายไม่เสียดายชีวา เพื่อรักษาอิสระคณะไทย
สมานสามัคคีให้ดีอยู่ จะสู้ศึกศัตรูทั้งหลายได้
ควรคิดจำนงจงใจ เป็นไทยจนสิ้นดินฟ้า

พระราชนิพนธ์ ร้อยกรองร้อยเรื่อง ใน
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

(หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ : ปกหลัง)

วิเคราะห์คุณค่าบทเพลง/บทร้อยกรอง

๑. ชื่อเรื่อง.....

๒. ชื่อผู้แต่ง.....

๓. จุดมุ่งหมายของการแต่ง.....

๔. ลักษณะคำประพันธ์.....

๕. แนวคิด.....

๖. เนื้อหาโดยสรุป.....

๗. การใช้ถ้อยคำภาษา.....

๘. คุณค่าด้านต่างๆ

๘.๑.....

๘.๒.....

๘.๓.....

๘.๔.....

๘.๕.....

๙. บทที่ประทับใจ เพราะเหตุใด

.....

.....

๑๐. ข้อคิดและการนำไปใช้

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เจ้าสาวใบตอง

เธอเจ้าสาวใบตองในร่องสวน เคยขอนวลมาพอห่อข้าวขาว
จะออกทุ่งออกทางทุกครั้งคราว ต้องห่อข้าวห่อของแล้วท่องไป
จึงยามหิวแกะห่อก็ข้าวหอม ถึงกลางแดดแผดดอมก็หอมได้
ละคำเคยอิ่มหอมถึงหัวใจ หอมแต่น้อยคุ้มใหญ่หอมไม่จาง
รักเจ้าสาวใบตองในร่องสวน เคยหวงนวลนักหนามาจำห่าง
กระแสลมโหมยุคทั้งรุกบาง จนเริดทิศแรมทางอยู่ร้างโรย
อยู่ร้างโรยโดยทางของยุคใหม่ อยู่เหน็บหนาวกับสมัยซึ่งไห้โหย
อยู่รวดร้าวกับรักกระอักโอย ดั้นและด้นจำนนโดยสถานเดียว
พบเจ้าสาวพลาสติกระริกระรี้ หว่างวิถีทางแยกปลอมแปลกเปลี่ยว
มากแต่ยิ้มยั่วใจให้ลดเลี้ยว หลอกให้ลืมนวลเขียวเคยเคียงครอง
โอ้เจ้าสาวใบตองในร่องสวน ยุคฉะนี้เขียวนวลคงด่วนหมอง
ยินแต่เพลงพลาสติกระริกร้อง หรือสิ้นเพลงใบตองเสียแล้วเอย

ไพวรินทร์ ขาวงาม

วิเคราะห์คุณค่าบทเพลง/บทร้อยกรอง

๑. ชื่อเรื่อง.....

๒. ชื่อผู้แต่ง.....

๓. จุดมุ่งหมายของการแต่ง.....

๔. ลักษณะคำประพันธ์.....

๕. แนวคิด.....

๖. เนื้อหาโดยสรุป.....

๗. การใช้ถ้อยคำภาษา.....

๘. คุณค่าด้านต่างๆ

๘.๑.....

๘.๒.....

๘.๓.....

๘.๔.....

๘.๕.....

๙. บทที่ประทับใจ เพราะเหตุใด

.....

.....

๑๐. ข้อคิดและการนำไปใช้

.....

.....

เฉลย ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ชวนรักชาติ

๒. บทพระราชนิพนธ์ของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าหัว รัชกาลที่ ๖

๓. ปลุกจิตสำนึกให้คนไทย รักชาติ ศาสนา ด้วยความสามัคคีและเสียสละ

๔. กลอนสุภาพ

๕. คนไทยควรระลึกถึงสถาบันชาติ ศาสนาเป็นสำคัญเพราะถ้าเราไม่มีชาติก็จะตกเป็นทาสของคนอื่น ทั้งลำบากและน่าอับอาย

๖. ในฐานะที่เราเกิดมาเป็นคนไทยต้องรักชาติ ศาสนา ถ้ารักตัวเองก็ต้องหันสามัคคี เสียสละปกป้องบ้านเมืองของตนเองอย่าให้ใครมารุกราน เพื่อจะได้ไม่ต้องตกเป็นทาสของใคร รักษาไว้ซึ่งความเป็นชาติบ้านเมืองตลอดไป

๗. มีการใช้ถ้อยคำที่ปลุกเร้าจิตสำนึก โน้มน้าวใจให้คนไทยให้รักชาติด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงโทษหากคนไทยไม่รักชาติ ศาสนา และขาดความสามัคคี ไม่คิดปกป้องบ้านเมืองตนเอง

๘. คุณค่าด้านเนื้อหา ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความรักชาติ การมีชาติ ศาสนา ด้วยความสามัคคีและเสียสละที่จะคิดปกป้องบ้านเมืองของตนเอง

คุณค่า รสคำ การใช้ถ้อยคำที่ปลุกเร้าอารมณ์ ความรู้สึก การใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพื่อกระตุ้นความความรู้สึกที่ว่า “แม้ชาติย่อยยับอับจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร”

โวหารภาพพจน์ที่ใช้ ไม่ปรากฏ

รสวรรณคดี ไม่ปรากฏ

การนำไปใช้ อยู่ในดุลพินิจ

๙. อยู่ในดุลพินิจครู

๑๐. ความรักในสถาบัน องค์กร โรงเรียน ของตนด้วยความสามัคคี และเสียสละ จะทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เจ้าสาวใบตอง

๒. ไพวรินทร์ ขาวงาม

๓. ต้องชี้ให้เห็นคุณค่า ประโยชน์ของใบตองที่ใช้แทนภาชนะในอดีตเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปคนรักความสะดวกหันมานิยมใช้พลาสติกแทนคุณค่าของใบตองก็หายไป

๔. กลอนสุภาพ

๕. การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมีการพัฒนาวัตถุดิบเครื่องใช้ที่ทำให้เกิดความสะดวกสบายทำให้คนเราหลงลืมไม่เห็นค่าของสิ่งที่มีประโยชน์ดั้งเดิม ดังเช่นใบตอง แต่กลับหันมาใช้พลาสติกซึ่งไม่ต้องไปเสียเวลาไปตัดเก็บเอามาใช้

๖. เราเคยใช้ตองห่ออาหารทำให้มีกลิ่นหอม เพิ่มรสชาติของอาหาร น่ากินยิ่งใบตองแห้งก็ยิ่งหอมชื่นใจแต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนคนกลับมาใช้พลาสติก ทำให้คนก็ลืมไม่เห็นคุณค่าของใบตอง

๗. มีการเลือกสรรคำมาใช้ได้ไพเราะ เปรียบเทียบ ใบตอง และพลาสติกเป็นเจ้าสาว คนเหมือนผู้ชายที่หลงลืมความรักที่มีกับเจ้าสาวใบตอง ทำให้มองเห็นภาพของความผูกพันระหว่างใบตองกับคนในอดีต คนในยุคปัจจุบันที่หันมานิยมใช้พลาสติก

คุณค่าเนื้อหา คุณค่าประโยชน์ของใบตอง วิถีชีวิตของคนที่เปลี่ยนมีความสะดวกสบายกับการใช้พลาสติก ซึ่งไม่มีประโยชน์และยังมีโทษแทน

การใช้คำ มีการเลือกใช้คำให้เห็นภาพวิถีชีวิตที่งดงามระหว่างคนกับใบตอง เล่นสัมผัสพยัญชนะที่ไพเราะ จนเริศทิศแรมทางอยู่ร้างโรย ฯลฯ

โวหารภาพพจน์ ที่ใช้เป็น บุคคลวัต โดยให้ใบตอง กับ พลาสติก แทนลักษณะอาการของหญิงสาว

รสวรรณคดี เสาวรจนีย์ ชื่นชมในความหอมของใบตอง

“จึงยามหิวแกะห่อก็ข้าวหอม ถึงกลางแดดแผดดอมก็หอมได้
ละคำเคยอิ่มหอมถึงหัวใจ หอมแต่น้อยคุ้มใหญ่หอมไม่จาง”

สัลปังคพิสัย ซึ่งเป็นบท ความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว เจ็บปวดของใบตองเมื่อถูกหลงลืม

“อยู่ร้างโรยโดยทางของยุคใหม่ อยู่เหน็บหนาวกับสมัยซึ่งไห้โหย
อยู่รวดร้าวกับรักกระอักโอย ดั้นและด้นจำนนโดยสถานเดียว”

การนำไปใช้ อยู่ในดุลพินิจ

๙. อยู่ในดุลพินิจครู

๑๐. อยู่ในดุลพินิจครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิต**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา วรรณคดีเรื่องอิศรญาณภาษิต **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ และ ความเข้าใจ เนื้อหาวรรณคดีเรื่องอิศรญาณภาษิต **ด้านทักษะ/กระบวนการ** อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิตได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนตอบคำถามสุภาษิตที่นักเรียนยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และเป็นผลดีอย่างไร ๒. นักเรียนคิดว่าสุภาษิตมาจากไหน อภิปราย **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนอ่านบทวิเคราะห์อิศรญาณภาษิตในหนังสือรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวรรณคดีวิจักษ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในใจ ๕ นาที ๒. นักเรียนจับคู่กันแล้วจับฉลากถอดคำประพันธ์คู่ละ ๑ บท ทั้งหมด ๒๖ บท เรียบเรียงให้สละสลวย ๓. นักเรียนนำเสนอถอดคำประพันธ์หน้าห้องเรียน ครูคอยเพิ่มเติมให้ทุกคนเข้าใจความหมายทุกบท ๔. นักเรียนอ่านอิศรญาณภาษิต ทำนองเสนาะพร้อมกัน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ถอดคำประพันธ์ที่ถูกต้องให้เข้าใจชัดเจนขึ้น ๒. ทดสอบความเข้าใจเนื้อความอิศรญาณภาษิต ๕ บท ๑๐ คะแนน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ ถอดคำประพันธ์อิศรญาณภาษิต ๒. ใบงาน ๓. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๔. แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ต้องการจัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความรู้ความเข้าใจการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิตได้	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๙. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑๐. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิต หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒
รายวิชาภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บทที่ ๑

อิศรญาณชาญกลอนอักษรสาร
เทศนาคำไทยให้เป็นทาน โดยตำนานศุภอรรถสวัสดี

คำศัพท์ ตำนาน หมายถึง คำโบราณ
ศุภอรรถ หมายถึง ถ้อยคำและความหมายที่ดี
สวัสดี หมายถึง ความดี ความงาม

ถอดความได้ว่า หม่อมเจ้าอิศรญาณผู้ทรงเชี่ยวชาญในเชิงกลอนทรงนิพนธ์คำกลอนสุภาษิตโบราณ สั่งสอนเตือนใจไว้เพื่อเป็นทาน

บทที่ ๒

สำหรับคนเจือจิตจริตเขลา ด้วยมัวเมาโมห์มากในซากผี
ต้องหาม้ามโนมัยใหญ่ยาวรี สำหรับขี่เป็นม้าอาชาไนย

คำศัพท์ เจือ หมายถึง เอาส่วนที่มีน้อยไปประสมลงไปในส่วนมาก
จริต หมายถึง กิริยาอาการ หรือแสดงความประพฤติ
โมห์ หมายถึง ความลุ่มหลง
ซากผี หมายถึง ร่างกายของคนที่ตายแล้ว
อาชาไนย หมายถึง กำเนิดดี พันธุ์ หรือตระกูลดี ฝึกหัดมาดีแล้ว
ม้ามโนมัย หมายถึง ในบทนี้หมายถึงใจที่รู้เท่าทันกิเลสจะได้เป็นพาหนะไปสู่ความสำเร็จ

ถอดความได้ว่า สำหรับคนที่โง่เขลาเบาปัญญาที่ไปลุ่มหลงในความชั่วต้องฝึกใจให้รู้เท่าทันกิเลส คือ เอาใจเป็นนายบังคับใจตัวเองให้อยู่เหนือกิเลส เพื่อจะ ได้เป็นพาหนะไปสู่ความสุข

บทที่ ๓

ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสารโบราณว่า น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอัชฌาสัย
เราก็จิตดูเล่าเขาก็ใจ รักกันไว้ดีกว่าชังระวังการ

คำศัพท์ อัชฌาสัย หมายถึง กิริยาดี นิสัยใจคอ ความรู้จักผ่อนปรน

ถอดความได้ว่า ผู้ชายกับผู้หญิงนั้นต่างกันดังข้าวเปลือกกับข้าวสาร(โบราณเขาเปรียบเทียบว่า ผู้ชายเปรียบเสมือน ข้าวเปลือกตกที่ไหนก็เจริญงอกงามที่นั่น ส่วน ผู้หญิงก็เปรียบเสมือนข้าวสาร ตกที่ไหนมันไม่

สามารถเจริญงอกงามได้ข้าวสาร ก็เน่า แต่เมื่ออยู่ในสังคมเดียวกันก็ย่อมต้องพึ่งพาอาศัยกันเป็นธรรมดา เราก็มีมิตรจิตเขาก็มีมิตรใจฉะนั้นเรารักกันดีกว่าเกลียดกัน

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสาร , น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า , รักกันดีกว่าชังกัน , มิตรจิตรมิตรใจ

บทที่ ๔

ผู้ใดดีดีต่ออย่าก่อกิจ ผู้ใดผิดผ่อนพักอย่าหักหาญ
สิบดีก็ไม่ถึงกับกึ่งพาล เป็นชายชาญอย่าเพ่อคาดประมาทชาย

คำศัพท์ ผู้ใดดีดีต่ออย่าก่อกิจ หมายถึง อย่าก่อเรื่อง
ผู้ใดผิดผ่อนพักอย่าหักหาญ หมายถึง ผู้ที่ทำไม่ถูกต้องก็ไม่ควรโกรธหรือตัดรอนจนแตกหัก
สิบดีก็ไม่ถึงกับกึ่งพาล หมายถึง ทำดีสิบหนไม่เท่ากับทำชั่วเพียงครึ่งหนความดีก็จะหมดไป

ถอดความได้ว่า ผู้ใดทำดีต่อเราเราก็ควรทำดีต่อเขาตอบ ผู้ใดที่ทำไม่ดีต่อเราหรือทำไม่ถูกต้องก็ไม่ควรโกรธหรือตัดรอน จนแตกหัก ทำความดีสิบครั้ง ก็ไม่เท่าทำความชั่วครึ่งครั้ง คือ ความชั่วจะทำลายความดีลงจนหมดสิ้น เป็นชายนั้น ไม่ควรดูถูกชายด้วยกัน

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

คนล้มอย่าข้าม หมายถึง คนที่ตกต่ำไม่ควรลบหลู่ดูถูก เพราะอาจจะกลับมาเฟื่องฟูได้อีก

บทที่ ๕

รักสั้นนั้นให้รู้อยู่เพียงสั้น รักยาวนั้นอย่าให้เยิ่นเกินกฎหมาย
มิใช่ตายแต่เขาเราก็ตาย แหงนดูฟ้าอย่าให้อายเทวดา

คำศัพท์ เยิ่น หมายถึง ยาวนานออกไป

ถอดความได้ว่า รักจะอยู่ด้วยกันสั้นๆ ก็จงทำสิ่งไม่ดีต่อไป แต่ถ้าเราจะอยู่ด้วยกันนาน ๆ จงทำความดี อย่าทำในสิ่งที่ผิด กฎหมายหรือทำชั่ว ทุกคนต้องตาย ด้วยกันทั้งนั้น จงทำความดีไว้เถิด เวลาที่แหงนดูฟ้าจะได้ไม่อายเทวดา

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

รักยาวให้บั่นรักสั้นให้ต่อ หมายถึง รักที่จะมีมิตรไมตรีต่อกันต้องตัดสิ่งที่ไม่ดีออก อย่าไปพูดถึง แต่ถ้า จะคบกันในเวลาสั้น ๆ ให้พูดต่อปากต่อคำ ในที่นี้ต้องการเฉพาะส่วนแรกคือตัดสิ่งที่ไม่ดีออกไป รักยาวให้บั่น รักสั้นให้ต่อ .. เป็นสำนวนเก่าที่ประกอบด้วยคำชวนให้สงสัย คือคำที่มีความหมายขัดกันอยู่ ด้วยวรรคแรกสื่อความหมายว่า ชอบทางยาวแต่ให้บั่น คือตัดหรือทอนออกเสีย วรรคหลังบ่งว่า ชอบทางสั้น แต่กลับ ให้ต่อคือเพิ่มออกไป การเรียบเรียงข้อความโดยใช้คำที่มีความหมายขัดกันนั้น ในทางภาษาถือเป็นกลวิธีอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ประโยคมีน้ำหนัก ช่วยให้เกิดรสสะดุดใจน่าฟัง

รักยาว คือต้องการให้เรื่องเป็นไปโดยราบรื่น ไม่ติดขัด ไม่สะดุดจะเป็นการดำเนินธุรกิจ การคบเพื่อน การปฏิบัติงาน หรือเรื่องอะไรก็ตาม

ให้บั่น คือให้ตัดหรือทอนส่วนที่ขัดข้อง ความกินแหนงแคลงใจเรื่อเล็กน้อยนั้นเสีย ไม่ต้องถือ เป็นอารมณ์

รักสั้น คือต้องการให้เรื่องสิ้นสุดแค่นั้น แตกหักหรือดำเนินต่อไม่ได้

ให้ต่อ คือให้ต่อความยาวสาวความยืดต่อไป ให้นำมาพิจารณาให้ถกเถียง ให้ถือเอา ให้ว่ากันต่อไป หากรักจะคบกันต่อไป ก็ให้ตัดเรื่องราวนั้นเสีย โดยไม่ถือโทษโกรธเคืองไม่โต้เถียงเป็นต้น ลักษณะนี้คือ รักยาวให้บั่น แต่หากรักทางสั้น ไม่ต้องการคบกันอีก ต้องการให้แตกหักกันเลยก็ให้ต่อเรื่องออกไป ลักษณะนี้คือ รักสั้นให้ต่อ

บทที่ ๖

อย่าดูถูกบุญกรรมว่าทำน้อย น้ำตาลย้อยหยดเท่าไรได้หนักหนา
อย่านอนเปล่าเอากระจกยกออกมา ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

คำศัพท์ อย่านอนเปล่า หมายถึง อย่าเข้านอนเฉยๆ ในที่นี้หมายถึงให้คิดการกระทำของตน
น้ำตาลย้อยหยดเท่าไรได้หนักหนา หมายถึง การสะสมความดีทีละน้อย

ถอดความได้ว่า อย่าดูถูกความดีหรือความชั่ว ว่าทำเพียงเล็กน้อยเพราะมันจะสะสมไปเรื่อยๆ และมากขึ้นทุกทีเวลาก่อนจะนอนให้ส่องกระจกดูหน้าตนเอง ว่ามีสิ่งผิดปกติหรือไม่ เหมือนเป็นการให้สำรวจจิตใจตนเองอยู่เป็นนิจว่าคิดใฝ่ดีอยู่หรือเปล่า เพื่อจะได้เตือนตนไว้ได้ทัน (เป็นการเตือนให้เรารู้จักคิด พิจารณา สำรวจตัวเองทุกๆ วัน)

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง จงเตือนตนด้วยตนเอง

บทที่ ๗

เห็นตอหลักปักขวางหนทางอยู่ พิเคราะห์ดูควรทิ้งแล้วจึงถอน
เห็นเต็มตาแล้วอย่าอยากทำปากบอน ตรองเสียก่อนแล้วจึงทำกรรมทั้งมวล

คำศัพท์ ปากบอน หมายถึง นำความลับหรือเรื่องที่ไม่ควรพูดไปบอกผู้อื่น
ทิ้ง หมายถึง ดึง ถอน

ถอดความได้ว่า เห็นสิ่งใดกีดขวางทางอยู่ จงพิจารณาให้รอบคอบก่อนที่จะเก็บ เพราะอาจเป็นอันตรายได้ และเมื่อไป เห็นการกระทำของใคร อย่าเที่ยวทำปากบอนไปบอกแก่คนอื่น อาจนำผลร้ายมาสู่ตนเองได้ (สอนว่า ให้รู้จักคิดใคร่ครวญ ไตรตรองก่อนจะพูดหรือทำสิ่งใด)

สุภาษิต สำนวน ที่เกี่ยวข้อง คิดก่อนพูด แต่อย่าพูดก่อนคิด

บทที่ ๘

ค่อยดำเนินตามไต่ผู้ไปหน้า ใจความว่าผู้มีคุณอย่าหุนหวน
เอาหลังตากแดดเป็นนิจคิดคำนวณ รู้ถี่ถ้วนจึงสบายเมื่อปลายมือ

คำศัพท์ ผู้ไปหน้า หมายถึง คนที่เกิดก่อนย่อมมีความรู้และประสบการณ์มากกว่า
หุนหวน หมายถึง หวน เวียนกลับ

คิดคำนวณ หมายถึง คิดไตร่ตรอง

หลังตากแดด หมายถึง ก้มหน้าก้มตาทำงานหนักอย่างชาวนา ทำให้หลังถูกแดด

เมื่อปลายมือ หมายถึง ในภายหลัง

ถอดความได้ว่า ให้ประพฤติปฏิบัติตนตามผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้ที่เกิดก่อน ย่อมมีความรู้และประสบการณ์มากกว่า และอย่าเป็นคนอกตัญญู จงมีความขยันหมั่นเพียรทำงานอยู่เสมอแล้วจะมีความสุขสบายในภายหลัง

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด หมายถึง ประพฤติตามอย่างผู้ใหญ่ย่อมปลอดภัย

หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน หมายถึง ที่ต้องตรากตรำทำงานหนัก มักหมายถึงชาวไร่ชาวนาซึ่งในเวลาทำไร่ทำนา หลังต้องสู้กับแดด และหน้าต้องก้มลงดิน

บทที่ ๙

เพชรอย่างดีมีค่าราคายิ่ง ส่งให้ลิงจะรู้ค่าราคาหรือ

ต่อผู้ดีมีปัญญาจึงหารือ ให้เขาลือเสียว่าชายนี้ขายเพชร

คำศัพท์ หารือ หมายถึง ขอความเห็น ปรึกษา

ให้เขาลือว่าชายนี้ขายเพชร หมายถึง ให้เขาลือว่าตนเองมีปัญญามากพอที่จะอวดได้

ถอดความได้ว่า เพชรเป็นของที่มีค่ามีราคา อย่านำสิ่งที่มีค่าไปให้แก่ผู้ไม่รู้ค่าย่อมไร้ประโยชน์ ฉะนั้นควรไปปรึกษาหารือ กับนักปราชญ์ หรือผู้รู้ เท่านั้น เพื่อให้คนเขาร่ำลือว่า ตนเองมีปัญญาราวกับมีเพชรมากพอที่จะอวดได้

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

ยื่นแก้วให้วานร หมายถึง เอาของมีค่าให้กับผู้ที่ไม่รู้คุณค่าของ ของสิ่งนั้น

ลิงได้แก้ว หมายถึง ผู้ที่ไม่รู้คุณค่าของสิ่งมีค่าที่ได้มาหรือที่มีอยู่ มีความหมายเดียวกับคำว่า ไก่ได้พลอยและหัวล้านได้หวี

บทที่ ๑๐

ของสิ่งใดเจ้าว่างามต้องตามเจ้า ใครใดเล่าจะไม่งามตามเสด็จ

จำไว้ทุกสิ่งจริงหรือเท็จ พริกไทยเม็ดนิดเดียวเดี๋ยวก็ร้อน

คำศัพท์ เจ้า หมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน หรือผู้เป็นใหญ่

ถอดความได้ว่า ของสิ่งใดก็ตามที่พระเจ้าแผ่นดินเห็นว่าเป็นสิ่งดีหรือสิ่งที่สวยงาม เราก็ต้องว่างามตามไปด้วย ไม่ว่าจะจริงหรือไม่จริง เราไม่ควรไปคัดค้านเพราะท่าน เป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาดอาจกริ้วได้

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

เห็นดีเห็นงาม หมายถึง คิดหรือรู้สึกคล้อยตาม

ลูกขุนพลอยพยัก หมายถึง ผู้ที่คอยว่าตามหรือเห็นด้วยกับผู้ใหญ่เป็นเชิงประจบสอพลอเป็นต้น

น้ำท่วมปาก หมายถึง พูดไม่ออกเพราะอาจจะมีภัยแก่ตนเองและผู้อื่น

บทที่ ๑๑

เกิดเป็นคนเชิงดูให้รู้เท่า ใจของเราไม่สอนใจใครจะสอน
อยากใช้เขาเราต้องก้มประนมกร ใครเลยห่อนจะว่าตัวเป็นวัวมอ

คำศัพท์ ห่อน หมายถึง ไม่ ไม่เคย
มอ หมายถึง สีมัวๆ อย่างสีดำเจือเทา
วัวมอ หมายถึง วัวตัวผู้

ใครเลยห่อนจะว่าตัวเป็นวัวมอ หมายถึง ไม่มีใครว่าตนเป็นวัวให้คนอื่นเขาใช้งาน

ถอดความได้ว่า เกิดเป็นคนต้องรู้เท่าทันใจของตนเอง คือต้องสอนใจตนเองหรือเตือนตนเองได้ และถ้าจะขอความช่วยเหลือจากผู้ใด เราต้องอ่อนน้อมถ่อมตน เพราะไม่มีใครที่จะคิดว่าตนเป็นวัวให้คนอื่นใช้งาน

สุภาษิต สำนวน ที่เกี่ยวข้อง จงเตือนตนด้วยตนเอง

บทที่ ๑๒

เป็นบ้าจี้นิยมชมว่าเอก คนโหยกเหยกรักษายากลำบากหมอ
อันยศศักดิ์มิใช่เหล้าเมาแต่พอ ถ้าเขายอเหมือนอย่างเกาให้เราคัน

คำศัพท์ บ้าจี้ หมายถึง บ้ายอ
โหยกเหยก หมายถึง ไม่อยู่กับร่องรอย ไม่แน่นอน

ถอดความได้ว่า คนบ้ายอชอบให้คนเขานิยมยกย่องเปรียบเหมือนคนไม่อยู่กับร่องกับรอย ซึ่งแก้ไขได้ยาก อันว่ายศ หรือตำแหน่ง นั้น มันไม่ใช่เหล้าจงเมาแต่พอควร อย่าไป ยึดติด หลงยศหลงตำแหน่ง คำป้อยต่างๆ นั้น ถ้าเราหลงเชื่อ อาจทำให้เราเดือดร้อนได้

บทที่ ๑๓

บ้างโลดเล่นเต้นรำทำเป็นเจ้า เป็นไรเขาไม่จับผิดคิดดูขัน
ผีมันหลอกช่างผีตามทีมัน คนเหมือนกันหลอกกันเองกลัวเกรงนัก

คำศัพท์ ทำเป็นเจ้า หมายถึง ทำทีว่าถูกเจ้าเข้าสิง

ถอดความได้ว่า บางคนทำทีว่าถูกผีเข้าสิง คือพวกทรงเจ้าเข้าผี ทำไมไม่มีใครจับ ดูไปก็น่าหัวเราะถ้าเป็นผีจริงมันหลอกก็ช่างมันเถิด แต่นี่คนมาหลอกกันเองมันน่ากลัวที่สุด ฉะนั้นจึงควรแยกแยะให้ดี อย่าเชื่อในสิ่งที่ตาไม่เห็น เพราะทีเห็นนั้นอาจไม่ใช่ความจริงทั้งหมด

สุภาษิต สำนวน ที่เกี่ยวข้อง ผีหลอกก็ยังพอทน แต่คนหลอกคนมันช้ำใจจนหลายเท่า ดู"กาลามสูตร"

บทที่ ๑๔

สูงอย่าให้สูงกว่าฐานนานไปล้ม จะเรียนคมเรียนไปเถิดอย่าเปิดฝัก
คนสามขามีปัญญาหาไว้ทัก ที่ไหนหลักแหลมคำจงจำเอา

คำศัพท์ สำนวน คนสามขา หมายถึง คนแก่ที่ถือไม้เท้า
เรียนคม หมายถึง เรียนเพื่อหาวิชาความรู้
อย่าเปิดฝัก หมายถึง อย่าโอ้อวด

ถอดความได้ว่า จะสร้างสิ่งใดให้สูงก็อย่าสร้างเกินว่าฐานที่จะรับน้ำหนักไว้ได้ เพราะจะทำให้ล้มง่าย (สอนให้รู้จักประมาณ ตน ไม่ให้ทำอะไรเกินฐานะของตนเอง) จะเรียนวิชาอะไรให้มีสติปัญญา เฉียบแหลม ก็เรียนเถิด แต่ให้เก็บความรู้ไว้ใช้เมื่อถึงเวลาอันสมควร (สอนให้เป็นคนใฝ่รู้แต่อย่าอวดรู้) คนแก่มีประสบการณ์มากเราควรเชื่อฟังคำทักท้วง (สอนให้เห็นความสำคัญของผู้มีอาวุโส)

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง คมในฝัก หมายถึง คนที่เขาฉลาดจริงๆ เขาไม่โอ้อวด

บทที่ ๑๕

เดินตามรอยผู้ใหญ่หมาไม่กัด ไปพูดขัดเขาทำไมขัดใจเขา
ใครทำตึงแล้วหย่อนผ่อนลงเอา นักเลงเก่าเขาไม่หาญพาลนักเลง

คำศัพท์ นักเลงเก่า หายถึง ผู้ที่เป็นนักเลง

ถอดความได้ว่า ประพฤติตนตามแนวทางที่ผู้ใหญ่เคยทำมาก่อนแล้วย่อมปลอดภัย ไม่ควรไปพูดขัดคอคน เพราะจะทำ ให้เขาโกรธไม่พอใจ ให้รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา นักเลงเก่าเขาไม่รังแกหรือทำร้ายนักเลงด้วยกัน

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด หมายถึง ประพฤติตามอย่างผู้ใหญ่ย่อมปลอดภัย
รู้ยาวรู้สั้น หมายถึง รู้จักผ่อนปรน รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว

บทที่ ๑๖

เป็นผู้หญิงแม่หม้ายที่ไร้ผัว ชายมักยั่วทำเลียบเทียบข่มเหง
ไฟไหม้ยังไม่เหมือนคนที่จนเอง ทำอวดเบ่งกับขื่อคาว่ากระไร

คำศัพท์

ทำเป็นเลียบ หมายถึง พูดจาแทะโลม
คนที่จนเอง หมายถึง คนที่ทำตัวให้จนเอง
ขื่อคา หมายถึง เครื่องจองจำนักโทษ ทำด้วยไม้ มีช่องสำหรับสอดมือเท้าแล้วมีลิ่มตอกกำกับกันขื่อหลุด

ถอดความได้ว่า ผู้ที่เป็นหญิงหม้ายมักถูกผู้ชายพูดจาแทะโลม เหมือนกับถูกข่มเหง คนที่จนเพราะถูกไฟไหม้ ยังน่าสงสาร หรือดีกว่าตนเองที่ทำตัวเองให้จน (จนเพราะเล่นการพนัน) และอย่าอวดเก่งกับขื่อคาที่เป็นเครื่องจองจำ (อย่า แสดงอำนาจโอ้อวดทำสิ่งที่ท้าทายกับบทลงโทษ)

สุภาษิต สำนวน ที่เกี่ยวข้อง เล่นกับคุกกับตาราง

บทที่ ๑๗

อันเสาหินแปดศอกตอกเป็นหลัก ไปมาผลักย่อยเข้าเสายังไหว
จงฟังหูไว้หูคอยดูไป เชื่อน้ำใจดีกว่าอย่าเชื่อยุ

คำศัพท์ ฟังหูไว้หู หมายถึง รับฟังไว้แต่ไม่เชื่อทั้งหมด
เชื่อน้ำใจดีกว่าอย่าเชื่อยุ หมายถึง เป็นคนหนักแน่นไม่ฟังคำยุแหย่

ถอดความได้ว่า แม้จะมั่นคงดังเสาหินใหญ่สูงแปดศอก แต่เมื่อถูกผลักบ่อย ๆ เข้า เสานั้นก็อาจคลอนแคลนได้ เปรียบ เหมือนใจคนย่อมอ่อนไหวไปตามคำพูด ของผู้อื่นได้ ฉะนั้น จึงควรฟังหูไว้หู และคิดให้รอบคอบก่อนที่จะเชื่อใคร (สอนให้มีใจคอหนักแน่นไม่หลงเชื่อยุยงโดยง่าย ให้รู้จักไตร่ตรองให้ดีเสียก่อนที่ จะคล้อยตามคำพูดของผู้อื่น)

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ฟังหูไว้หู หมายถึง รับฟังไว้แต่ไม่เชื่อทั้งหมด

บทที่ ๑๘

หญิงเรียกแม่ชายเรียกพ่อยอไว้ใช้ มันชอบใจข้างปลอบไม่ชอบดุ
ที่ปิดที่ชิดไขให้ทะลุ คนจักษุเหล่หลิ่วไพล่พลิ้วพลิก

คำศัพท์ ไพล่พลิ้วพลิก หมายถึง ให้รู้จักหลีกเลี่ยง พูดตรงทำให้เสียน้ำใจ
หลิ่ว หมายถึง เดี่ยว หนึ่ง

ถอดความได้ว่า เมื่อเวลาจะใช้ใครให้รู้จักพูดจาโดยใช้ถ้อยคำที่อ่อนหวาน ซึ่งใคร ๆ ก็ชอบ ไม่ควรใช้คำดุด่าว่ากล่าว สิ่งใดที่ปล่อยปละละเลย หรือฟุ่มเฟือยก็ต้องเข้มงวดกวดขันหรือประหยัดถี่ถ้วนขึ้นสิ่งใดที่เข้มงวดตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไป จะต้องแก้ไขทำให้สะดวก หรือคล่องตัวขึ้น และจงประพฤติตนตามที่คนส่วนใหญ่เขาประพฤติกัน

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง น้ำร้อนปลาเป็นน้ำเย็นปลาตาย

บทที่ ๑๙

เอาปลาหมอเป็นครูดูปลาหมอ บนบกหนออุตส่าห์เสือกกระเดือกกระดิก
เขาย่อมว่าฆ่าควายเสียดายพริก รักหยอกหยิกยับทั้งตัวอย่ากลัวเล็บ

คำศัพท์ เอาปลาหมอเป็นครูดูปลาหมอ หมายถึง มีความอดทนต่อความยากลำบาก

ถอดความได้ว่า จงดูปลาหมอไว้เป็นครูสอนใจเรา แม้ปลาหมอจะถูกปล่อยไว้บนบก มันก็ยังกระเสือกกระสนเพื่อจะเอา ชีวิตรอด ฉะนั้นคนเราจึงไม่ควรพ่ายแพ้แก่อุปสรรค ต้องดิ้นรนขวนขวายต่อสู้ชีวิตต่อไป

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ฆ่าควายเสียดายพริก หมายถึง ทำการใหญ่ไม่ควรตระหนี่
ปลาหมอแตกเหงือก หมายถึง กระเสือกกระสนดิ้นรน

บทที่ ๒๐

มิใช่เนื้อเอาเป็นเนื้อก็เหลือปล้ำ แต่หนามคำเข้าสักนิดกรีดยังเจ็บ
อันโลภลาภบาปหนาตัณหาเย็บ เมียรู้เก็บผัวรู้กำพาจำเริญ

คำศัพท์ เนื้อ(ในที่นี้) หมายถึง เนื้อคู่

ตัณหา หมายถึง ความทะยานอยาก ความใคร่ในกาม

ถอดความได้ว่า คนเราถ้าไม่ใช่เนื้อคู่กัน อยู่ไปก็เปล่าประโยชน์อาจจะมีเรื่องราวกัน ไม่ผิดอะไรกับถูกหนามตำเข้านิดเดียว ก็เกิดอาการเจ็บปวด ความโลภเป็นบาปทำให้เกิดความอยาก สามีภรรยาคู่ใดถ้าภรรยารู้จักออมรู้จักเก็บ สามี รู้จักทำหากินก็จะทำให้ชีวิตที่สมบูรณ์

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ผัวหาบเมียคอน ชายหาบหญิงคอน

บทที่ ๒๑

ถึงรู้จริงจำไว้อย่าไขรู้ เต็มที่ครู่เดียวเท่านั้นเขาสรรเสริญ
ไม่ควรก้ำเกินหน้าก็อย่าเกิน อย่าเพลิดเพลินคนชังนักคนรักน้อย

คำศัพท์ ก้ำเกิน หมายถึง ล่วงเกิน เกินเลย

ก้ำเกินหน้า หมายถึง เด่นกว่าคนอื่น ดีกว่าคนอื่น

ถอดความได้ว่า แม้ว่าเราจะรู้จริง เราก็ไม่ต้องอวดว่าเรารู้ เดี๋ยวเขาก็จะสรรเสริญเอง ไม่ควรทำอะไรเกินหน้าเกินตาคนอื่น เพราะคนเกลียดเรามีมากกว่าคนรักเรา

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง เกินหน้าเกินตา, คนรักเท่าผืนหนังคนชังเท่าผืนเสื่อ, คนชังมีนัก คนรักมีน้อย

บทที่ ๒๒

วาสนาไม่คู่เคียงเถียงเขายาก ถึงมีปากมีเสียเปล่าเหมือนเต่าหอย
ผีเรือนตัวไม่ดีผีอื่นพลอย พูดพล่อยๆ ไม่ดีปากขี้ริ้ว

คำศัพท์ ผีเรือน หมายถึง ผีที่อยู่ประจำเรือน

พูดพล่อยๆ หมายถึง อาการที่พูดง่าย ๆ โดยไม่ตริตรอง

ปากขี้ริ้ว หมายถึง คำพูดที่ไม่สุภาพ

ถอดความได้ว่า ถ้าไม่มียศถาบรรดาศักดิ์เสมอเขา ไปโต้เถียงกับเขาก็ไม่มีประโยชน์เพราะไม่มีใครเชื่อ คนในบ้านนั่นแหละเป็นใจช่วยให้คนนอกบ้านเข้า มาทำความเสียหาย การพูดพล่อยๆ โดยไม่คิดเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ผีบ้านไม่ดีผีป่าก็พลอย, ปลาหมอตายเพราะปาก

บทที่ ๒๓

แต่ไม้ไผ่อันหนึ่งตันอันหนึ่งแขวะ สีแหยะแหยะตอกตะบันเป็นควันฉิว
ช้างถีบอย่าว่าเล่นกระเด็นปลิว แรงหรือหิวชั่งใจดูจะสู้ช้าง

คำศัพท์ แขวะ หมายถึง เอาของมีคมแขวะคว้านให้กว้าง

แหยะแหยะ หมายถึง ช้าๆ

ตะบัน หมายถึง ทิ่ม หรือแทง หรือกดลงไป

แรง หมายถึง มีกำลัง

หิว หมายถึง อ่อนแรง หมดแรง

ถอดความได้ว่า แม้ไม้ไผ่อันหนึ่งตัน กับอีกอันหนึ่งผ่าครึ่งออก เมื่อนำมาสีกันเบา ๆ อาจเกิดควันได้ ฉะนั้นจงอย่าได้ ประมาทการกระทำที่ดูเหมือนจะไม่ เป็นพิษเป็นภัย ช้างเป็นสัตว์ที่มีพลังเมื่อมันถีบเรารับรองว่ากระเด็นแน่นอน ฉะนั้นหากจะสู้กับช้างก็ควรประเมินกำลังของเราเสียก่อนว่าอยู่ในภาวะใดมีกำลังหรืออ่อนแรงจะเตรียมสู้หรือหนี ดูให้เหมาะแก่สถานการณ์

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ไม้ซีกงัดไม้ซุง

บทที่ ๒๔

ล้องูเห่าก็ได้ใจกล้ากล้า แต่ว่าอย่ายักเยื้องเข้าเบื้องหาง
ต้องว่องไวในทำนองคล่องท่าทาง ตบหัวผางเดียวม้วนจึงควรล้อ

คำศัพท์ ยักเยื้อง หมายถึง เลี่ยงไป ไม่ตรงไปตรงมา

ถอดความได้ว่า การล้อเล่นกับงูเห่าซึ่งเป็นสัตว์ที่มีอันตรายมาก ทำได้ แต่ต้องเป็นคนใจกล้า แต่อย่าไปเข้าข้างหางเพราะอาจเกิดอันตรายได้ และต้องทำด้วยความว่องไวอย่างเด็ดขาดทันที จึงจะไม่ตกอยู่ในฐานะที่เพลี่ยงพล้ำ

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง จับงูข้างหาง คือ ทำสิ่งที่เสี่ยงต่ออันตราย

บทที่ ๒๕

ถึงเพื่อนฝูงที่ชอบพอขอกันได้ ถ้าแม้ให้ทุกคนกลัวคนขอ
พ่อแม่เลี้ยงปิดปกเป็นกกกอ จนแล้วหนอเหมือนเปรตด้วยเหตุจน

คำศัพท์ ปิดปกเป็นกกกอ หมายถึง โอบอุ้มทะนุถนอมไว้

เปรต หมายถึง อมนุษย์จำพวกหนึ่ง

ถอดความได้ว่า การจะขออะไรกับเพื่อนฝูงที่ชอบพอกันก็สามารถขอกันได้ แต่จะให้ทุกคนที่ขอคงไม่ได้พ่อแม่เลี้ยงดู ทะนุถนอมมาเป็นอย่างดี ถ้าหากเป็นคนจนก็จะเหมือนเปรตที่เที่ยวขอส่วนบุญ

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง เปรตขอส่วนบุญ, ตนเป็นที่พึ่งของตน พึ่งลำแข้งตัวเอง

บทที่ ๒๖

ถึงบุญมีไม่ประกอบชอบไม่ได้ ต้องอาศัยคิดดีจึงมีผล
บุญหาไม่แล้วอย่าได้ทะนงตน ปุถุชนรักกับชังไม่ยั่งยืน

คำศัพท์ ปุถุชน หมายถึง สามัญชน คนที่ยังมีกิเลส

ถอดความได้ว่า ถึงมีบุญวาสนา ไม่ทำการงานใดๆ ก็ไม่ดีต้องเป็นผู้ที่คิดดี ทำดีบุญจึงส่งผล เมื่อหมดบุญลงแล้วอย่าทะนงตนว่าเป็นผู้มีบุญบารมี ขอให้คนเราคิดว่าความรักความชังนั้นเป็นสิ่งที่ไม่จีรังยั่งยืนเท่าการทำความดี

สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง ทำดีได้ดี

(http://www.trueplookpanya.com/true/blog_diary_detail.php?diary_id=4975)

ใบงาน เรื่อง อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิต หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ รายวิชาภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้จับคู่ตามที่นั่งและร่วมกันถอดคำประพนธ์บทประพันธ์ที่จับฉลากได้ และนำเสนอผลงานตามลำดับเนื้อหาหน้าห้องเรียน

บทที่.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่อง อ่านสรุป เนื้อหา ความรู้และข้อคิดอิศรญาณภาษิต หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้อ่านอิศรญาณภาษิตที่กำหนดให้ถอดคำประพันธ์และยกสำนวนสุภาษิตที่สอดคล้อง (ข้อละ ๒ คะแนน ได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน)

๑. บทที่ ๓ ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสารโบราณว่า น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอัชฌาสัย
เราก็จิตคิดดูเล่าเขาก็ใจ รักกันไว้ดีกว่าชังระวังการ

.....

.....

๒. บทที่ ๖ อย่าดูถูกบุญกรรมว่าทำน้อย น้ำตาลย้อยมากเมื่อไรได้หนักหนา
อย่านอนเปล่าเอากระจกยกออกมา ส่องดูหน้าเสียที่หนึ่งแล้วจึงนอน

.....

.....

๓. บทที่ ๘ ค่อยดำเนินตามไต่ผู้ไปหน้า ใจความว่าผู้มีคุณอย่าหุนหวน
เอาหลังตากแดดเป็นนิจคิดคำนวณ รู้ถี่ถ้วนจึงสบายเมื่อปลายมือ

.....

.....

๔. บทที่ ๑๗ อันเสาหินแปดศอกตอกเป็นหลัก ไปมาผลักบ่อยเข้าสายังไหว
จงฟังหูไว้หูคอยดูไป เชื่อน้ำใจดีกว่าอย่าเชื่อยุ

.....

.....

๕. บทที่ ๒๑ ถึงรู้จริงนิ่งไว้อย่าไขรู้ เต็มที่ครู่เดียวเท่านั้นเขาสรรเสริญ
ไม่ควรก้ำเกินหน้าก็อย่าเกิน อย่าเพลิดเพลินคนชังนักคนรักน้อย

.....

.....

เฉลยแบบทดสอบ

บทที่ ๓

๑. ผู้ชายกับผู้หญิงนั้นต่างกันดังข้าวเปลือกกับข้าวสาร(โบราณเขาเปรียบเทียบว่า ผู้ชายเปรียบเสมือนข้าวเปลือก ตกที่ไหนก็เจริญงอกงามที่นั่น ส่วนผู้หญิงก็เปรียบเสมือนข้าวสาร ตกที่ไหนก็ไม่สามารถเจริญงอกงามได้ข้าวสารก็เน่า แต่เมื่ออยู่ในสังคมเดียวกันก็ย่อมต้องพึ่งพาอาศัยกันเป็นธรรมดา เราก็มีมิตรจิตเขาก็มีมิตรใจฉะนั้นเรารักกันดีกว่าเกลียดกัน สอดคล้องกับสำนวนสุภาษิตที่ว่า ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสาร/รักกันดีกว่าชังกัน

บทที่ ๖

๒. อย่าดูถูกความดีหรือความชั่ว ว่าทำเพียงเล็กน้อยเพราะมันจะสะสมไปเรื่อยๆ และมากขึ้นทุกที เวลาก่อนจะนอนให้ส่องกระจกดูหน้าตนเอง ว่ามีสิ่งผิดปกติหรือไม่ เหมือนเป็นการให้สำรวจจิตใจตนเองอยู่เป็นนิจว่าคิดใฝ่ดีอยู่หรือเปล่า เพื่อจะได้เตือนตนไว้ได้ทัน สอดคล้องกับสำนวนสุภาษิตที่ว่า จงเตือนตนด้วยตนเอง

บทที่ ๘

๓. ให้ประพฤติปฏิบัติตนตามผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้ที่เกิดก่อน ย่อมมีความรู้และประสบการณ์มากกว่า และอย่าเป็นคนอกตัญญู จงมีความขยันหมั่นเพียรทำงานอยู่เสมอแล้วจะมีความสุขสบายในภายหลัง สอดคล้องกับสำนวนสุภาษิตที่ว่า เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด

บทที่ ๑๗

๔. แม้จะมั่นคงดังเสาหินใหญ่สูงแปดศอก แต่เมื่อถูกผลักบ่อยๆ เข้า เสานั้นก็อาจคลอนแคลนได้เปรียบ เหมือนใจคนย่อมอ่อนไหวไปตามคำพูด ของผู้อื่นได้ ฉะนั้น จึงควรฟังหูไว้หู และคิดให้รอบคอบก่อนที่จะเชื่อใคร สอดคล้องกับสำนวนสุภาษิตที่ว่า ฟังหูไว้หู

บทที่ ๒๑

๕. แม้ว่าเราจะรู้จริง เราก็ไม่ต้องอวดว่าเรารู้ เดี๋ยวเขาก็จะสรรเสริญเอง ไม่ควรทำอะไรเกินหน้าเกินตาคนอื่น เพราะคนเกลียดเรามีมากกว่าคนรักเรา สอดคล้องกับสำนวนสุภาษิตที่ว่า เกินหน้าเกินตา/คนรักเท่าผืนหนังคนชังเท่าผืนเสื่อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี | **เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต** | **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑** | **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา

การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

มีความรู้ ความเข้าใจการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าคุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต

ด้านทักษะ/กระบวนการ

การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีเรื่อง อิศรญาณภาษิต พร้อมยกเหตุผลประกอบได้

ด้านคุณลักษณะ

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน

๒. รักความเป็นไทย

๓. อยู่อย่างพอเพียง

๔. มีจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนทายปัญหาว่าอิศรญาณภาษิต แต่ละบทตรงกับสำนวนสุภาษิตว่าอะไร

๒. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีหรือวรรณกรรม ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมช่วยพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างไร ให้นักเรียนยกตัวอย่างประกอบความคิดเห็น

ขั้นสอน

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม อ่านอิศรญาณภาษิตแล้วแข่งขันกันวิเคราะห์คุณค่าด้านต่างๆ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ วิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา

กลุ่มที่ ๒ วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

กลุ่มที่ ๓ วิเคราะห์คุณค่าการเลือกใช้คำ

กลุ่มที่ ๔ วิเคราะห์คุณค่าด้านโวหารภาพพจน์)

กลุ่มที่ ๕ วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์รสวรรณคดี

กลุ่มที่ ๖ วิเคราะห์คุณค่าด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชุด วรรณคดีวิจักษ์

๒. แบบทดสอบ

๓. กระดาษร้อยปอนด์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. แผนผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พินิจคุณค่าวรรณคดี	**เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน** โดยยกตัวอย่างคำประพันธ์ให้ชัดเจน แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง กลุ่มใดวิเคราะห์ได้ชัดเจนถูกต้อง ครบถ้วนตรงประเด็นมากกว่าเป็นผู้ชนะ **ขั้นสรุป** ๑. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการนำเสนอลงในใบงาน ๒. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าของอิศรญาณภาษิต แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง	

๗. การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ต้องการจัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความรู้ความเข้าใจการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
คุณลักษณะ ๑.รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒.ใฝ่เรียนรู้ ๓.มุ่งมั่นในการทำงาน ๔.รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ มีความรู้ ความเข้าใจการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณภาษิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของอิศรญาณภาษิต ในด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคมวัฒนธรรม โดยสรุปเป็นแผนภาพความคิดลงในกระดาษร้อยปอนด์

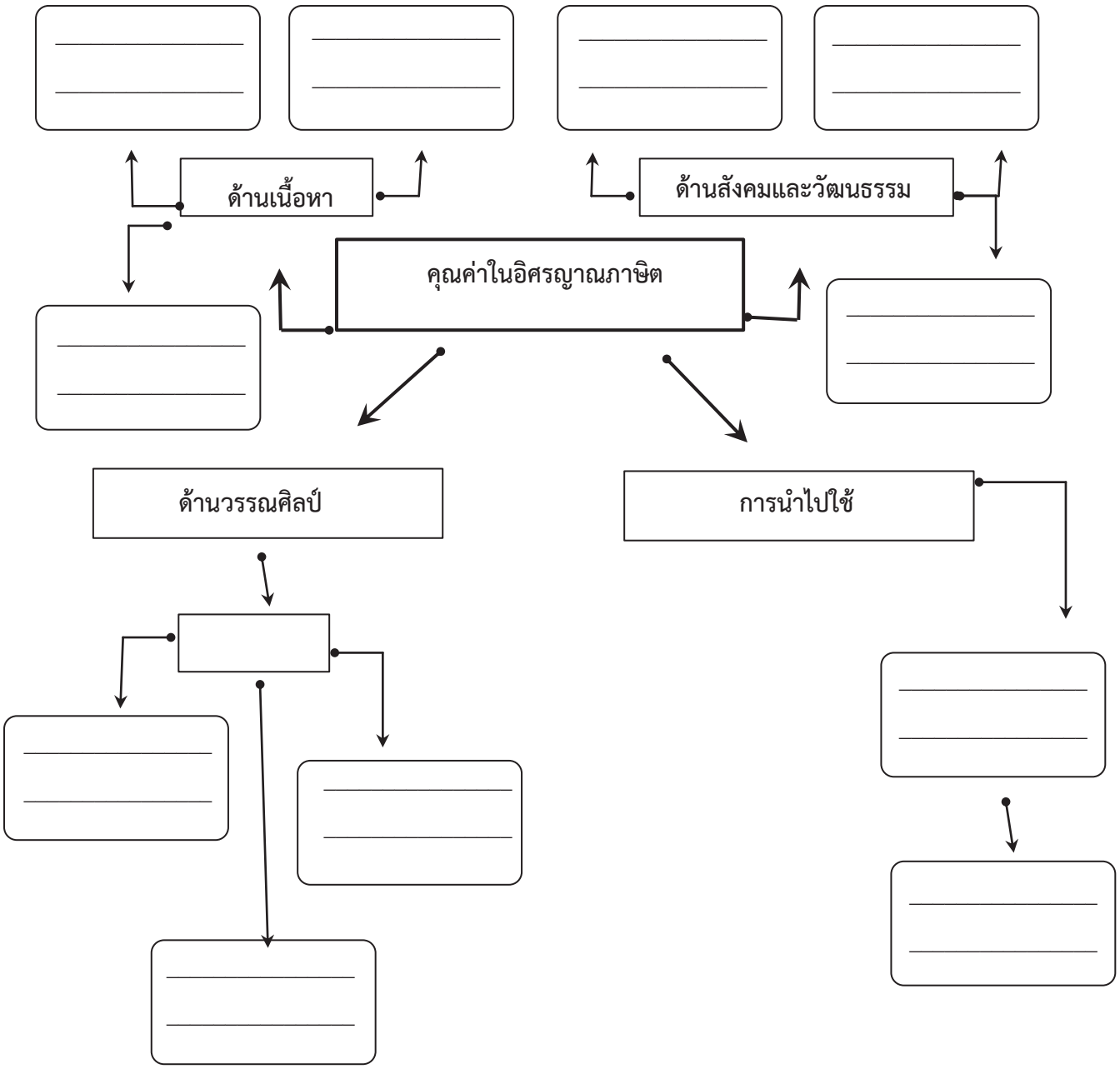

แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นที่สุดของคำสอนเรื่องอิศรญาณภาษิต

๑. สอนโดยการบอกตรง ๆ
๒. สอนโดยการบอกเป็นนัย
๓. สอนโดยการประชดประชันเหน็บแนม
๔. สอนโดยการยกตัวอย่างประกอบชัดเจน

๒. ข้อใด**ไม่ใช่**จุดมุ่งหมายในการแต่งอิศรญาณภาษิต

๑. เพื่อสั่งสอนเป็นคติเตือนใจ
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน
๓. เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุข
๔. เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๓. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของกลอนเพลงยาว

๑. มีลักษณะบังคับเหมือนกลอนสุภาพ
๒. ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เอ๋ย” จบด้วยคำว่า “เอย”
๓. สามารถแต่งเป็นสุภาษิตได้ เพราะไม่จำกัดความยาวของบท
๔. ส่วนใหญ่มักแต่งเป็นจดหมายเกี้ยวพาราสีระหว่างชายกับหญิง

๔. “จะเรียนคมเรียนเถิดอย่าเปิดฝัก” ตรงกับสำนวนไทยว่าอย่างไร

๑. มีวิชาเหมือนมีทรัพย์
๒. คมในฝัก
๓. รักเรียนจงเพียรเถิด
๔. เกินหน้าเกินตา

๕. “คนสามขามีปัญญาหาไว้ทัก” **คนสามขา** หมายความว่าอย่างไร

๑. คนชรา
๒. คนที่มีกำลัง
๓. คนแปลกประหลาด
๔. คนที่มีพลังอำนาจในตัว

๖.

“อยากใช้เขาเราต้องก้มประนมกร ใครเลยห่อนจะว่าตัวเป็นวัวมอ”

คำประพันธ์นี้ต้องการจะสอนให้เป็นคนอย่างไร

๑. มือไว
๒. มือหนึ่ง
๓. มืออ่อน
๔. มือใหม่

๗. “เป็นบ้าจี้นิยมชมว่าเอก <u>คนโหยกเหยก</u>รักษายากลำบากหมอ” “คนโหยกเหยก” ในที่นี้หมายถึงคนอย่างไร

๑. คนบ้า ๒. คนป่วย

๓. คนพิการ ๔. คนไม่อยู่กับร่องกับรอย

๘.“เดินตามรอยผู้ใหญ่หมาไม่กัด” สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยในด้านใด

๑. การเอาตัวรอด ๒. การหาผู้คุ้มครอง

๓. การป้องกันตัวเอง ๔. การเคารพผู้อาวุโส

๙. คำสอนให้รู้จักพิจารณาตนเอง ตรงกับความในข้อใด

๑. บุญหาไม่แล้วอย่าได้ทะนงตน ปุถุชนรักกับชังไม่ยั่งยืน

๒. ตาก็มัวหัวก็ขาวเป็นคราวคร่ำ หูก็ซ้ำไม่ได้ยินเอาสิ้นสวย

๓. มิใช่ตายแต่เขาเราก็ตาย แหงนดูฟ้าอย่าให้อายแก่เทวดา

๔. อย่านอนเปล่าเอากระจกยกออกมา ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

๑๐. “เอาหลังตากแดดเป็นนิจคิดคำนวณ” มีความหมายว่าอย่างไร

๑. ทนแดดได้นานไม่ร้อน ๒. ขยันทำงานหนักตลอดเวลา

๓. ไม่ทำงานทำการเอาแต่เล่น ๔. ทนร้อนทนหนาวอยู่ได้ตลอด

๑๑. เหตุการณ์ใดสอดคล้องกับกลอนต่อไปนี้ “วาสนาไม่คู่เคียงเถียงเขายาก ถึงมีปากมีเสียเปล่าเหมือนเต่าหอย”

๑. สวรินทร์รู้ว่าจะโดนแฟนหลอกแต่ก็ยอมเพราะรักมาก

๒. เจศรินทร์เชื่อคนที่พูดน่าเชื่อถือมากกว่าคนที่พูดสาระปนอารมณ์ขัน

๓. วิธวินท์เจอทั้งคนดีและคนชั่วในสังคมจึงรู้ว่าไม่ควรเชื่อใจใครง่าย ๆ

๔. นาวินเรียกร้องความเป็นธรรมเรื่องการล่าสัตว์ป่าสงวนแต่พูดไปก็ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง

๑๒. คำสอนในข้อใดสอนให้รู้จักประมาณตน

๑. ใจของเราไม่สอนใจใครจะสอน ๒. บุญหาไม่แล้วอย่าได้ทะนงตน

๓. สูงอย่าให้สูงกว่าฐานนานไปล้ม ๔. ตรองเสียก่อนจึงค่อยทำกรรมทั้งมวล

๑๓. “เพชรอย่างดีมีค่าราคายิ่ง ส่งให้ลิงจะรู้ค่าราคาหรือ” สำนวนใดไม่เกี่ยวข้องกับกลอนข้างต้น

๑. ไก่ได้พลอย ๒. ลิงได้แก้ว ๓. ตาบอดได้แว่น ๔. กิ้งก่าได้ทอง

๑๔. “อันเสาหินแปดศอกตอกเป็นหลัก ไปมาผลักบ่อยเข้าเสายังไหว

จง<u>ฟังหูไว้หู</u>คอยดูไป เชื่อน้ำใจดีกว่าอย่าเชื่อยุ”

สำนวนที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

๑. รับฟังไว้ แต่ยังไม่เชื่อทั้งหมด

๒. ฟังอะไรไม่เข้าใจ แล้วก็คิดเดาเอาเองผิด ๆ

๓. วิเคราะห์คนฟัง ไม่เที่ยวไปอวดดีสอนคนที่เขารู้ดีกว่า

๔. ฟังอะไรเข้าใจยาก ถึงจะพูดอะไรให้ฟังก็เสียเวลาเปล่า

๑๕. สำนวนใด**ไม่ได้**สอนเกี่ยวกับการพูด

๑. ขวานผ่าซาก ๒. เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา

๓. ปลาหมอตายเพราะปาก ๔. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย

๑๖. “แต่ไม้ไผ่อันหนึ่งต้นอันหนึ่งแขวะ สีแหยะแหยะตอกตะบันเป็นควันฉิว” คำประพันธ์นี้สอนใจเกี่ยวกับเรื่องใด

๑. อย่าประมาทการกระทำที่ดูเหมือนจะไม่เป็นพิษเป็นภัย

๒. อย่าประมาทสิ่งที่มีอำนาจ

๓. อย่าประมาทสิ่งที่มีกำลังน้อย

๔. อย่าประมาทคนที่ไม่มีปัญญา

๑๗. คำประพันธ์ข้อใดสอนใจให้รู้จักคิดพิจารณาไตร่ตรองก่อนจะพูดหรือทำสิ่งใด

๑. อย่านอนเปล่าเอากระจกยกออกมา ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

๒. เห็นตอหลักปักขวางหนทางอยู่ พิเคราะห์ดูควรทิ้งแล้วถึงถอน

๓. ถึงรู้จริงนิ่งไว้อย่าไขรู้ เต็มที่ครู่เดียวเท่านั้นเขาสรรเสริญ

๔. ผู้ใดดีดีต่ออย่าก่อกิจ ผู้ใดผิดผ่อนพักอย่าหักหาญ

๑๘“เอาปลาหมอเป็นครูดูปลาหมอ บนบกหนออุตส่าห์เสือกกระเดือกกระดิก

บุคคลใดนำสำนวนข้างต้นมาปรับใช้ในชีวิตได้ถูกต้องที่สุด

๑. สุรชาสงสารปลาหมอที่กำลังจะตายจึงจับไปปล่อยในแม่น้ำ

๒. สุรยศเห็นปลาหมอตายเพราะปากตัวเองจึงคิดก่อนพูดเสมอ

๓. สุวิชัยศึกษาชีวิตปลาหมอในสระทุกเย็นเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตปลา

๔. สุรศัก ดิ์กำลังท้อแท้จากปัญหาครอบครัวแต่สุดท้ายก็ฮึดสู้เพื่ออนาคตที่ดี

๑๙. “ล้องูเห่าก็ได้ใจกล้ากล้า แต่ว่าอย่ายักเยื้องเข้าเบื้องหาง

ต้องว่องไวในทำนองคล่องท่าทาง ตบหัวผางเดียวม้วนจึงควรล้อ”

คำประพันธ์นี้สอนใจเรื่องใด

๑. ล้อผู้มีอำนาจได้ต้องใจกล้า และมั่นใจว่าจะชนะ

๒. เล่นกับศัตรูได้หากใจกล้า และไม่เป็นฝ่ายแพ้

๓. ตัดสินใจสู้กับผู้มีอำนาจใจต้องกล้า และมั่นใจตนเอง

๔. ตัดสินใจต้องเด็ดขาด ควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ตกเป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำ

๒๐. วันวาเลนไทน์ที่ผ่านมา ปิยะพันธ์ทะเลาะกับแฟนเพราะแฟนขอเลื่อนนัดรับประทานอาหารเพื่ออ่านหนังสือสอบปลายภาค หากนักเรียนเป็นเพื่อนที่รู้สถานการณ์ดังกล่าว จะนำกลอนบาทใดสอนปิยะพันธ์

๑. ถึงเพื่อนฝูงที่ชอบพอขอกันได้ ถ้าแม้ให้เสียทุกคนกลัวคนขอ

๒. รักสั้นนั้นให้รู้อยู่เพียงสั้น รักยาวนั้นอย่าให้เยิ่นเกินกฎหมาย

๓. ไม่ควรก้ำเกินหน้าก็อย่าเกิน อย่าเพลิดเพลินคนชังนักคนรักน้อย

๔. เห็นเต็มตาแล้วอย่าอยากทำปากบอน ตรองเสียก่อนจึงค่อยทำกรรมทั้งมวล

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง อิศรญาณ หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อ	คำตอบ
๑	๓
๒	๔
๓	๒
๔	๒
๕	๑
๖	๓
๗	๔
๘	๔
๙	๔
๑๐	๒
๑๑	๔
๑๒	๓
๑๓	๔
๑๔	๑
๑๕	๒
๑๖	๑
๑๗	๒
๑๘	๔
๑๙	๔
๒๐	๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาพาที

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลาเรียน ๑๑ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ม.๓/๗ วิจารณ์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ม.๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิต

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๖ อธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ : การพูด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

ม.๓/๔ พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

สาระที่ ๕ : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น

ม.๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวคิดหรือทรรศนะของผู้เขียน ผู้อ่านจึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

๒. การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เขียนจึงควรรู้หลักการเขียนและวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล มีมารยาทในการเขียน

๓. การพูดแสดงความคิดเห็นเป็นการพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากการอ่าน การฟัง และการดู โดยผู้พูดจะต้องแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์

๔. การพูดอภิปรายเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล พูดได้ตรงวัตถุประสงค์ และมีมารยาทในการพูด

๕. ประโยคในภาษาไทยมี ๓ ชนิด ได้แก่ ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

๖. ประโยคซับซ้อนเกิดจากประโยคและส่วนขยายมาเรียบเรียงเข้าด้วยกัน ถ้าผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถวิเคราะห์โครงสร้างในประโยคได้ก็จะเข้าใจ ใจความของประโยคซับซ้อนอย่างชัดเจน

๗. การอ่านเรื่องสั้นต้องวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้นจึงจะเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการสื่ออะไร เรื่องสั้นแต่ละเรื่องจะสอดแทรกวิถีไทยและคุณค่าในเรื่อง

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้ (K)

๑. การจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ (สารคดีเชิงประวัติ)

๒. การเขียนแสดงความคิดเห็น

๓. การพูดแสดงความคิดเห็น

๔. การพูดในโอกาสต่าง ๆ (การพูดอภิปราย)

๕. ประโยคซับซ้อน

๖. การสรุปเนื้อหาจากการอ่านเรื่องสั้น

๖. การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากเรื่องสั้น

๘. การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ทักษะ/กระบวนการ (P)

ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง การดู และการพูด ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการนำเสนอ ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการประเมินค่า

เจตคติ (A)

รักการอ่าน

รักการเขียน

ตระหนักถึงคุณค่าภาษาไทย

มีจิตอาสา

รับผิดชอบ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- อยู่อย่างพอเพียง
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย
- มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

- การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน
- การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑** **เรื่อง ใจความสำคัญนั้นสำคัญไฉน** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน **ด้านทักษะ/กระบวนการ** ๑. อ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน ๒. พูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน เรื่อง เพลงนี้มีประวัติ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย ๓. จิตอาสา	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นดังนี้ - นักเรียนชอบอ่านสารคดีหรือไม่ - สารคดีที่นักเรียนชอบอ่าน คือเรื่องอะไร - ทำไมถึงชอบเรื่องนี้ เพราะเหตุใด **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๒. นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๕๔ – ๕๕ ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันทำใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ ๔. อาสาสมัครนักเรียนจำนวน ๕ คนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยครูคอยชี้แนะ ตรวจสอบความถูกต้อง **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนบอกประโยชน์และการนำหลักการอ่านจับใจความสำคัญไปใช้ในชีวิตจริงเป็นรายบุคคล โดยครูอธิบายเพิ่มเติม	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. สารคดีเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๕๔ – ๕๕ ๒. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๓. ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ ๔. ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีเรื่อง เมื่อเด็กสาวกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑** **เรื่อง ใจความสำคัญนั้นสำคัญไฉน** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสรุป (ต่อ)** ๒. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ของการอ่านสารคดี ๓. ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีเรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ทำใบงาน สอบถาม	ใบงาน ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. อ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน ๒. พูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน เรื่อง เพลงนี้มีประวัติ	ทำใบงาน พูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ใบงาน แบบประเมินการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย ๓. จิตอาสา	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านจับใจความสำคัญ

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้น ๆ หรือย่อหน้านั้น ๆ ส่วนมากจะมีเพียงประเด็นเดียว มีลักษณะเป็นประโยค และส่วนมากจะปรากฏอยู่ต้นข้อความ

การพิจารณาใจความสำคัญ

ใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของข้อความดังต่อไปนี้

๑. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า ดังนี้

๑.๑ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นของย่อหน้าและมีรายละเอียดวางอยู่ในตำแหน่งถัดไป

๑.๒ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งท้ายของย่อหน้า

๑.๓ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตรงกลาง

๑.๔ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตอนต้นกับตอนท้าย

๒. อ่านจับใจความสำคัญที่ปรากฏรวมอยู่ในหลาย ๆ ย่อหน้า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญแบบนี้มีหลักสำคัญของการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๒.๑ อ่านอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ

๒.๒ อ่านให้ละเอียด

๒.๓ อ่านแล้วถามตัวเองว่า เรื่องนี้มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

อนึ่ง การตั้งคำถามไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทั้งหมด อาจจะต้องเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขของงานเขียน เช่น เรื่องอะไร ใครเป็นผู้เขียน ใจความสำคัญว่าอย่างไร

๓. รวบรวมคำตอบจากข้อ ๒.๓ มาเรียบเรียงให้สละสลวย เหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อความ

หลักการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

๑. อ่านจากบนลงล่างแทนการอ่านจากซ้ายไปขวาทีละตัว และอย่าอ่านทุกตัวอักษร เพราะจะทำให้อ่านช้า

๓. ฝึกกวาดสายตา เพื่อให้อ่านได้ทีละประโยค ๆ ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว

๔. พยายามเก็บความของแต่ละตอน เมื่ออ่านจบตอนหนึ่งแล้ว โดยรู้จักแยกใจความสำคัญและใจความที่นำมาประกอบในแต่ละข้อความออกจากกันให้ได้

๕. ขณะที่อ่านต้องนึกไว้เสมอว่าเรื่องที่กำลังอ่านอยู่นั้นเป็นเรื่องอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร เมื่ออ่านจบแล้วจะได้ตอบปัญหาที่ตั้งไว้ได้

๖. พยายามให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว เมื่อต้องการจะอ่านเพื่อตอบปัญหาหรือจับใจความก็ไม่ควรพะวงอยู่กับเรื่องหลักภาษาหรือเรื่องราวอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในความต้องการ

๗. อย่าอ่านซ้ำเพราะจะทำให้เสียเวลา ในบางครั้งเราอาจจะได้ทราบความหมายจากประโยคถัดไปได้

๘. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลาย ๆ ประเภท เพื่อให้เกิดความชำนาญ

ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่านเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๙๑ – ๙๖ จากนั้นบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องให้ถูกต้อง

๑. ใจความสำคัญ คือ .....
.....
.....
.....
.....

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่านเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง เพลงนี้มีประวัติ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๕๔ – ๕๕ จากนั้นบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องให้ถูกต้อง

๑. ใจความสำคัญ คือ

เพลงลาวดวงเดือนเป็นเพลงที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม ทรงนิพนธ์ขึ้น สาเหตุที่ทรงนิพนธ์คือ พระองค์ทรงผิดหวังกับความรักที่ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายทัดทานจึงทรงนิพนธ์เพลงนี้ เพื่อสะท้อนความรัก ความคิดถึง รวมทั้งความทุกข์ระทมที่เกิดจากความผิดหวัง ต่อมาเพลงนี้จึงได้รับความนิยมมาจนปัจจุบันนี้ (ขึ้นอยู่ในดุลยพินิจของคุณครู)

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์
- สาเหตุที่ทำให้ทรงนิพนธ์เพลงลาวดวงเดือน คือ เมื่อพระองค์มีพระชันษา ๒๑ ปี ได้พบรักกับเจ้าชมชื่น ธิดาของเจ้าราชสัมพันธวงศ์กับเจ้าคำย่น ทรงขอให้พระยานริศราชกิจเป็นเถ้าแก่สู่ขอเจ้าชมชื่น แต่ทรงถูกทัดทานจากทุกฝ่าย ทำให้ความรักครั้งแรกของพระองค์จึงต้องยุติลงด้วยความผิดหวัง
- เพลงนี้ได้รับความนิยมตั้งแต่แรก จึงมีผู้นำไปขับร้องในระยะหลังไม่ทราบประวัติและที่มาของเพลง เห็นว่าเนื้อเพลงขึ้นต้นด้วยความว่า “ดวงเดือนเอย” จึงได้เรียกชื่อว่า “ลาวดวงเดือน”

ฯลฯ

(ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู)

ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน
เรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน จากนั้นบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องให้ถูกต้อง

เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน

ในปี ๒๐๐๕ Maggie Doyne วัย ๑๙ ปีเพิ่งเรียนจบจากไฮสคูลในนิวเจอร์ซี เธอตัดสินใจพักการเรียนไว้ชั่วคราวเพื่อเดินทางแบบแบ็คแพ็คเกอร์มาทำงานด้านจิตอาสาที่ประเทศอินเดีย

ณ ที่นั้น เธอได้รู้จักกับเด็กหญิงวัย ๑๓ ปีซึ่งเป็นผู้ลี้ภัยสงครามกลางเมืองในเนปาล เมื่อสงครามสิ้นสุดลง เด็กหญิงคนนั้นจึงชวนแม็กกี้ไปดูหมู่บ้าน Surkhet ที่อยู่ห่างจากกาฐมาณฑุไปทางทิศตะวันตก ๖๐๐ กิโลเมตร

เมื่อมาถึงหมู่บ้าน ระหว่างที่แม็กกี้เดินผ่านแม่น้ำอันแห้งเหือดในเทือกเขาหิมาลัย ภาพที่เธอได้เห็น คือ เด็กนับร้อยคนกำลังนั่งกะเทาะหิน เด็กเหล่านี้กะเทาะหินทั้งวันเพื่อแบกมันขึ้นหลังแล้วนำไปขายแลกกับเงิน ๑๐๐ รูปี หรือ ๔๕ บาท แม็กกี้อดสะท้อนใจไม่ได้ว่าทำไมชีวิตคนเราจึงต่างกันได้ถึงเพียงนี้ เธอเองมาจากประเทศที่ร่ำรวยมีกินมีใช้จนเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาได้ ขณะที่เด็ก ๆ เหล่านี้ต้องใช้แรงงานอย่างหนักเพียงเพื่อให้มีอาหารประทังชีวิต

เธอได้พบกับเด็กหญิงตัวน้อยวัย ๕ ขวบนาม “ฮิมา” (Hima) ที่ยิ้ม ยกมือไหว้และทักทายเธอว่า “นมัสเต ดีดี้” ซึ่งแปลว่า “สวัสดีค่ะ พี่สาว”

ในวินาทีนั้นแม็กกี้บอกตัวเองว่า ถ้าเธอไม่ลงมือทำอะไรสักอย่าง ภาพนี้คงติดตาเธอไปชั่วชีวิต แม็กกี้จึงตัดสินใจอุปการะฮิมา พาเธอไปสมัครเรียน ซื้อชุดนักเรียนให้เธอ และซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนให้เธอ

จากนั้นแม็กกี้ก็รับอุปการะเด็กคนแล้วคนเล่า บางคนมีบ้านอยู่ในสลัม บางคนไม่มีบ้านจึงต้องมาอาศัยอยู่กับแม็กกี้ จาก ๑ เป็น ๕ จาก ๕ เป็น ๑๐ จาก ๑๐ เป็น ๒๐ จนห้องพักที่เธอมีคับแคบเกินไป โชคดีที่ละแวกนั้นมีที่ดินผืนหนึ่งกำลังประกาศขายในราคา ๓๕๐,๐๐๐ รูปี หรือราว ๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

สมัยเรียนไฮสคูล แม็กกี้เคยรับจ๊อบเป็นพี่เลี้ยงเด็ก (babysitter) อยู่หลายปีจนมีเงินเก็บ ๕,๐๐๐ ดอลลาร์ เธอจึงโทรศัพท์กลับไปหาพ่อแม่ที่นิวเจอร์ซีเพื่อขอให้โอนเงินที่เธอเก็บไว้มาให้เธอนำไปซื้อที่ดินผืนนี้

เมื่อได้ที่ดินมา แม็กกี้จึงสร้าง Kopila Valley Children’s Home เพื่อเป็นที่คอยดูแลเด็กด้อยโอกาสให้มีชีวิตที่ดีขึ้น แม็กกี้กลายเป็นแม่บุญธรรมของเด็กชาวเนปาลร่วม ๕๓ คน เด็กทุกคนจะได้กินอิ่ม นอนอุ่น ไปโรงเรียนและมีคนดูแลยามป่วยไข้

เมื่อได้พูดคุยกับชาวบ้านในละแวกนั้น แม็กกี้ก็ตระหนักว่าสิ่งที่จะสร้างความแตกต่างอย่างยิ่งให้แก่คนในพื้นที่นี้คือ โรงเรียนประจำหมู่บ้าน เธอจึงเริ่มระดมทุนอีกครั้งจากคนในพื้นที่และคนที่รับทราบเรื่องราวของเธอในอเมริกาจนสามารถเปิดโรงเรียน Kopila Valley School ซึ่งรองรับเด็กได้ ๒๑๐ คนในปี ๒๐๑๐ เด็กนักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนแรกของตระกูลที่อ่านออกเขียนได้ แถมเมื่อมีการสอบระดับประเทศในปี ๒๐๑๒ เด็กชั้น ม.๒ ทุกคนในโรงเรียนนี้สอบติดอันดับท็อปเท็นของประเทศอีกด้วย

แม็กกี้เชื่อว่า ความรักความเอื้ออาทรไม่ควรมีเชื้อชาติ ศาสนา หรือสีผิวมาแบ่งกั้น เราทุกคนคือ “ครอบครัวมนุษย์” (human family) ถ้าบังเอิญเราโชคดีได้เกิดในประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ ได้เรียนหนังสือ ได้มีโอกาสที่ดีกว่าคนอื่น เราก็ควรจะแบ่งปันโอกาสนั้นให้แก่คนที่ไม่ได้โชคดีเท่ากับเรา

แม็กกี้ก่อตั้งมูลนิธิ BlinkNow ขึ้นด้วยความเชื่อที่ว่า เพียงเราลงมือ เราก็อาจสร้างความแตกต่างให้แก่คนบางคนได้ในพริบตา เหมือนกับที่เธอเปลี่ยนทิศทางชีวิตของเด็กหญิงฮิมาเมื่อ ๑๓ ปีที่แล้ว

แม็กกี้เล่าให้ฟังว่า ตอนที่เธอตัดสินใจช่วยฮิมานั้น เธอเคยตั้งปณิธานเอาไว้ว่า วันหนึ่งข้างหน้าเมื่อเธอเดินผ่านแม่น้ำอันเหือดแห้งสายนั้น เธอจะไม่เห็นเด็กมานั่งกะเทาะหินอีกต่อไป

วันนี้ปณิธานของเธอเป็นจริงแล้ว ริมแม่น้ำสายเก่าไม่มีเด็กมานั่งกะเทาะหินอีกต่อไป เพราะส่วนใหญ่กลายเป็นนักเรียนของโรงเรียนเธอเรียบร้อยแล้ว

แค่ลงมือ เราก็สร้างความแตกต่างให้แก่คนได้อย่างมากมายจริง ๆ

(ออล แม็กกาซีน : อานนทวงศ์ มฤคพิทักษ์)

๑. ใจความสำคัญจากสารคดีเรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน คือ .....
.....
.....
.....
.....

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพราะเหตุใดแม็กกี้จึงรับอุปการะเด็กชาวเนปาลร่วม ๕๓ คน
ตอบ .....

๒. แม็กกี้พัฒนาเด็กชาวเนปาลในพื้นที่ที่อาศัยอยู่อย่างไรบ้าง
ตอบ .....
.....

๓. “แม็กกี้เล่าให้ฟังว่า ตอนที่เธอตัดสินใจช่วยฮิมานั้น เธอเคยตั้งปณิธานเอาไว้ว่า วันหนึ่งข้างหน้าเมื่อเธอเดินผ่านแม่น้ำอันเหือดแห้งสายนั้น เธอจะไม่เห็นเด็กมานั่งกะเทาะหินอีกต่อไป”
ข้อความข้างต้น หมายถึงอะไร
ตอบ .....
.....

๔. คำว่า “เราทุกคนคือ “ครอบครัวมนุษย์” (human family)” ในความคิดของนักเรียน หมายถึงอะไร
ตอบ .....
.....

๕. คุณธรรมที่นักเรียนได้จากการอ่านสารคดีเรื่องนี้มีอะไรบ้าง นักเรียนจะนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงอย่างไร
ตอบ .....
.....

เฉลยใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่าน
เรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน จากนั้นบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องให้ถูกต้อง

เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน

ในปี ๒๐๐๕ Maggie Doyne วัย ๑๙ ปีเพิ่งเรียนจบจากไฮสคูลในนิวเจอร์ซี เธอตัดสินใจพักการเรียนไว้ชั่วคราวเพื่อเดินทางแบบแบ็คแพ็คเกอร์มาทำงานด้านจิตอาสาที่ประเทศอินเดีย

ณ ที่นั้น เธอได้รู้จักกับเด็กหญิงวัย ๑๓ ปีซึ่งเป็นผู้ลี้ภัยสงครามกลางเมืองในเนปาล เมื่อสงครามสิ้นสุดลง เด็กหญิงคนนั้นจึงชวนแม็กกี้ไปดูหมู่บ้าน Surkhet ที่อยู่ห่างจากกาฐมาณฑุไปทางทิศตะวันตก ๖๐๐ กิโลเมตร

เมื่อมาถึงหมู่บ้าน ระหว่างที่แม็กกี้เดินผ่านแม่น้ำอันแห้งเหือดในเทือกเขาหิมาลัย ภาพที่เธอได้เห็น คือ เด็กนับร้อยคนกำลังนั่งกะเทาะหิน เด็กเหล่านี้กะเทาะหินทั้งวันเพื่อแบกมันขึ้นหลังแล้วนำไปขายแลกกับเงิน ๑๐๐ รูปี หรือ ๔๕ บาท แม็กกี้อดสะท้อนใจไม่ได้ว่าทำไมชีวิตคนเราจึงต่างกันได้ถึงเพียงนี้ เธอเองมาจากประเทศที่ร่ำรวยมีกินมีใช้จนเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาได้ ขณะที่เด็ก ๆ เหล่านี้ต้องใช้แรงงานอย่างหนักเพียงเพื่อให้มีอาหารประทังชีวิต

เธอได้พบกับเด็กหญิงตัวน้อยวัย ๕ ขวบนาม “ฮิมา” (Hima) ที่ยิ้ม ยกมือไหว้และทักทายเธอว่า “นมัสเต ดีดี้” ซึ่งแปลว่า “สวัสดีค่ะ พี่สาว”

ในวินาทีนั้นแม็กกี้บอกตัวเองว่า ถ้าเธอไม่ลงมือทำอะไรสักอย่าง ภาพนี้คงติดตาเธอไปชั่วชีวิต แม็กกี้จึงตัดสินใจอุปการะฮิมา พาเธอไปสมัครเรียน ซื้อชุดนักเรียนให้เธอ และซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนให้เธอ

จากนั้นแม็กกี้ก็รับอุปการะเด็กคนแล้วคนเล่า บางคนมีบ้านอยู่ในสลัม บางคนไม่มีบ้านจึงต้องมาอาศัยอยู่กับแม็กกี้ จาก ๑ เป็น ๕ จาก ๕ เป็น ๑๐ จาก ๑๐ เป็น ๒๐ จนห้องพักที่เธอมีคับแคบเกินไป โชคดีที่ละแวกนั้นมีที่ดินผืนหนึ่งกำลังประกาศขายในราคา ๓๕๐,๐๐๐ รูปี หรือราว ๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

สมัยเรียนไฮสคูล แม็กกี้เคยรับจ๊อบเป็นพี่เลี้ยงเด็ก (babysitter) อยู่หลายปีจนมีเงินเก็บ ๕,๐๐๐ ดอลลาร์ เธอจึงโทรศัพท์กลับไปหาพ่อแม่ที่นิวเจอร์ซีเพื่อขอให้โอนเงินที่เธอเก็บไว้มาให้เธอนำไปซื้อที่ดินผืนนี้

เมื่อได้ที่ดินมา แม็กกี้จึงสร้าง Kopila Valley Children’s Home เพื่อเป็นที่คอยดูแลเด็กด้อยโอกาสให้มีชีวิตที่ดีขึ้น แม็กกี้กลายเป็นแม่บุญธรรมของเด็กชาวเนปาลร่วม ๕๓ คน เด็กทุกคนจะได้กินอิ่ม นอนอุ่น ไปโรงเรียนและมีคนดูแลยามป่วยไข้

เมื่อได้พูดคุยกับชาวบ้านในละแวกนั้น แม็กกี้ก็ตระหนักว่าสิ่งที่จะสร้างความแตกต่างอย่างยิ่งให้แก่คนในพื้นที่นี้คือ โรงเรียนประจำหมู่บ้าน เธอจึงเริ่มระดมทุนอีกครั้งจากคนในพื้นที่และคนที่รับทราบเรื่องราวของเธอในอเมริกาจนสามารถเปิดโรงเรียน Kopila Valley School ซึ่งรองรับเด็กได้ ๒๑๐ คนในปี ๒๐๑๐ เด็กนักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนแรกของตระกูลที่อ่านออกเขียนได้ แถมเมื่อมีการสอบระดับประเทศในปี ๒๐๑๒ เด็กชั้น ม.๒ ทุกคนในโรงเรียนนี้สอบติดอันดับท็อปเท็นของประเทศอีกด้วย

แม็กกี้เชื่อว่า ความรักความเอื้ออาทรไม่ควรมีเชื้อชาติ ศาสนา หรือสีผิวมาแบ่งกั้น เราทุกคนคือ “ครอบครัวมนุษย์” (human family) ถ้าบังเอิญเราโชคดีได้เกิดในประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ ได้เรียนหนังสือ ได้มีโอกาสที่ดีกว่าคนอื่น เราก็ควรจะแบ่งปันโอกาสนั้นให้แก่คนที่ไม่ได้โชคดีเท่ากับเรา

แม็กกี้ก่อตั้งมูลนิธิ BlinkNow ขึ้นด้วยความเชื่อที่ว่า เพียงเราลงมือ เราก็อาจสร้างความแตกต่างให้แก่คนบางคนได้ในพริบตา เหมือนกับที่เธอเปลี่ยนทิศทางชีวิตของเด็กหญิงฮิมาเมื่อ ๑๓ ปีที่แล้ว

แม็กกี้เล่าให้ฟังว่า ตอนที่เธอตัดสินใจช่วยฮิมานั้น เธอเคยตั้งปณิธานเอาไว้ว่า วันหนึ่งข้างหน้าเมื่อเธอเดินผ่านแม่น้ำอันเหือดแห้งสายนั้น เธอจะไม่เห็นเด็กมานั่งกะเทาะหินอีกต่อไป

วันนี้ปณิธานของเธอเป็นจริงแล้ว ริมแม่น้ำสายเก่าไม่มีเด็กมานั่งกะเทาะหินอีกต่อไป เพราะส่วนใหญ่กลายเป็นนักเรียนของโรงเรียนเธอเรียบร้อยแล้ว

แค่ลงมือ เราก็สร้างความแตกต่างให้แก่คนได้อย่างมากมายจริง ๆ

(ออล แม็กกาซีน : อานนทวงศ์ มฤคพิทักษ์)

๑. ใจความสำคัญจากสารคดีเรื่อง เมื่อเด็กสาวอเมริกันกลายเป็นแม่ของเด็กเนปาล ๕๓ คน คือ

แม็กกี้ได้เดินทางแบบแบ็คแพ็คเกอร์มาทำงานด้านจิตอาสา ได้พบเด็กชาวเนปาลหลายคนตกทุกข์ได้ยาก แม็กกี้จึงช่วยเหลือเด็กเหล่านั้นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยรับอุปการะเป็นแม่บุตรธรรมร่วม ๕๓ คน ตลอดจนสร้างโรงเรียนประจำหมู่บ้าน Kopila Valley School ก่อตั้งมูลนิธิ BlinkNow เพื่อช่วยเหลือมนุษย์ให้มีชีวิตที่ดีขึ้น (ขึ้นอยู่ในดุลยพินิจของครู)

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- แม็กกี้เดินผ่านแม่น้ำในเทือกเขาหิมาลัย พบเด็กนับร้อยคนกำลังนั่งกะเทาะหินทั้งวัน เพื่อแบกหินที่กะเทาะแล้วทั้งหมดขึ้นหลังแล้วนำไปขายแลกกับเงิน ๑๐๐ รูปี หรือ ๔๕ บาท แม็กกี้จึงสงสารและคิดต่อไปว่า ทำไมชีวิตคนเราจึงต่างกันเพียงนี้ เด็ก ๆ เหล่านี้ต้องใช้แรงงานอย่างหนักเพื่อจะได้มีอาหารประทังชีวิต
- แม็กกี้สร้าง Kopila Valley Children’s Home เพื่อเป็นสถานที่ดูแลเด็กด้อยโอกาสให้มีชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้เด็กทุกคนอยู่ดีมีสุข ได้รับการศึกษา และมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- แม็กกี้แสดงความคิดเห็นว่า มนุษย์ทุกคนในโลกควรมีความรักและความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นเพื่อนแท้ร่วมโลกใบเดียวกัน หากเราได้เกิดในประเทศที่อุดมสมบูรณ์ มีโอกาสดีกว่าคนอื่น เราควรแบ่งปันโอกาสนั้นให้แก่คนที่ไม่ได้โชคดีเท่ากับเรา

ฯลฯ

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพราะเหตุใดแม็กกี้จึงรับอุปการะเด็กชาวเนปาลร่วม ๕๓ คน
ตอบ เพราะแม็กกี้สงสารและอยากช่วยเหลือเด็กชาวเนปาลที่มีความเป็นอยู่ลำบาก มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี

๒. แม็กกี้พัฒนาเด็กชาวเนปาลในพื้นที่ที่อาศัยอยู่อย่างไรบ้าง
ตอบ สร้าง Kopila Valley Children's Home เพื่อดูแลเด็กด้อยโอกาสให้มีชีวิตที่ดีขึ้น
สร้างโรงเรียนประจำหมู่บ้าน Kopila Valley School เพื่อให้เด็กชาวเนปาลมีการศึกษา อ่านออกเขียนได้
ก่อตั้งมูลนิธิ BlinkNow เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวเนปาลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๓. "แม็กกี้เล่าให้ฟังว่า ตอนที่เธอตัดสินใจช่วยฮิมานั้น เธอเคยตั้งปณิธานเอาไว้ว่า วันหนึ่งข้างหน้าเมื่อเธอเดินผ่านแม่น้ำอันเหือดแห้งสายนั้น เธอจะไม่เห็นเด็กมานั่งกะเทาะหินอีกต่อไป"
ข้อความข้างต้น หมายถึงอะไร
ตอบ เธอจะพัฒนาเด็กชาวเนปาลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ยากจนแร้นแค้นต่อไปอีก

๔. คำว่า "เราทุกคนคือ "ครอบครัวมนุษย์" (human family)" ในความคิดของนักเรียน หมายถึงอะไร
ตอบ เราทุกคนเป็นเพื่อนแท้ในโลกใบเดียวกันดังนั้นเราจึงควรช่วยเหลือและแบ่งปันโอกาสให้ทุกคนมีชีวิตที่ดีขึ้น
(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

๕. คุณธรรมที่นักเรียนได้จากการอ่านสารคดีเรื่องนี้มีอะไรบ้าง นักเรียนจะนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงอย่างไร
ตอบ การช่วยเหลือ การแบ่งปัน จะนำไปปรับใช้โดยการรู้จักเสียสละ มีน้ำใจแก่เพื่อน ๆ ทุกคนทุกชนชั้น
จิตอาสา จะนำไปปรับใช้โดยการรู้จักอาสาช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยาก
(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

แบบประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการพูดนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาที่นำเสนอชัดเจนและละเอียด				
๒	เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง				
๓	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน ให้ ๔ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ – ๒๐	ดีมาก
๑๔ – ๑๗	ดี
๑๐ – ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒** **เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนแสดงความคิดเห็น **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** อธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล **ด้านทักษะ/กระบวนการ** เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านหรือฟัง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการเขียน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากคำถามกระตุ้นความคิดที่ว่าทำอย่างไรจึงจะเกิดความก้าวหน้าในชีวิต ๒. อาสาสมัครนักเรียนตอบคำถามดังกล่าว พร้อมทั้งให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นต่อไปนี้ - การตอบคำถามของเพื่อนเป็นการพูดลักษณะใดดีหรือไม่ เพราะเหตุใด - การตอบคำถามของเพื่อนเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นหรือไม่ เพราะเหตุใด - นอกจากการพูดแสดงความคิดเห็นแล้ว เรายังใช้ทักษะการสื่อสารใดบ้างที่แสดงความคิดเห็น **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากใบความรู้ โดยครูอธิบายและชี้แนะเพิ่มเติม ๒. นักเรียนอ่านบทความแสดงความคิดเห็นเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้า ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๑๐๒ – ๑๐๖ ๓. นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านว่าเนื้อหาเป็นอย่างไร มีตัวละครใดบ้าง ตัวละครแต่ละตัวแสดงความคิดเห็นอย่างไร	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. บทความแสดงความคิดเห็นเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้า ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๑๐๒ – ๑๐๖ ๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะของการเขียนแสดงความคิดเห็น ๓. ใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น “ที่เรียกว่าก้าวหน้า” ๔. ใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน (ต่อ)** ๔. นักเรียนวิเคราะห์การใช้ภาษาแสดงความคิดเห็นของตัวละครทั้ง ๓ ตัวในบทความที่อ่านร่วมกันว่าแสดงความคิดเห็นอย่างไร มีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์หรือไม่ อย่างไร ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีร่วมกัน โดยครูคอยชี้แนะและตรวจสอบความถูกต้อง ๖. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้าคืออย่างไร ในทัศนะของนักเรียนเป็นรายบุคคลลงในใบงานที่กำหนด พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนกันอ่าน และสุ่มนักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นว่าการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีต้องมีเหตุผลประกอบและเป็นไปทางสร้างสรรค์ ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน เพราะเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล ๒. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นที่ครูกำหนด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	ซักถาม	ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	ใบงาน	ทำใบงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการเขียน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือ งานเขียนที่ผู้เขียนเสนอความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เรื่องที่นำมาเขียนเป็นควรเป็นเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคม เป็นเรื่องทันสมัย หรือเป็นเรื่องใดก็ได้ไม่มีข้อจำกัด เช่น เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา การทำมาหากิน ความประพฤติของคนในสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีความรู้และเข้าใจเรื่องที่ตนจะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างลึกซึ้ง

ลักษณะการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดี ผู้เขียนควรเขียนแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง มีเหตุผลประกอบและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ งานเขียนแสดงความคิดเห็นมักพบในบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น

การใช้ภาษาในการเขียนแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย กระชับ ชัดเจน มีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้ควรหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งภายหลัง

ใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้า หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง อ่านบทความเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้า แล้วสังเกตการเขียนแสดงความคิดเห็นของตัวละครทั้ง ๓ ตัว จากนั้นเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านในข้อ ๔ ในหัวข้อที่ว่า “ที่เรียกว่าก้าวหน้า คืออย่างไร”

ที่เรียกว่าก้าวหน้า คืออย่างไร

๑. ลักษมี

“สำหรับฉัน ความก้าวหน้าคือความมีชื่อเสียง เกียรติยศปรากฏเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป คนเราถ้าเกิดมาเป็นเพียงคนเล็กๆ คนหนึ่งที่ไม่มีใคร กล่าวขวัญถึงอย่างยกย่องแล้ว ก็นับว่าเสียชาติเกิด”

๒. วีณา

“ความก้าวหน้าของฉันอยู่ที่เงิน ฉันไม่เห็นแคร์ว่าจะมีชื่อเสียงหรือเปล่า มีใครรู้จักหรือไม่ ขอให้ฉันได้ทำงานในหน้าที่ดีๆ และมีหวังจะได้เงินเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็พอแล้ว เพราะเงินคือหลักฐานที่มั่นคงสำหรับประกันชีวิตในอนาคต ถ้าเงินไม่เพียงพอเราจะมีชีวิตอยู่ได้อย่างไร”

๓. ผู้เขียน

“ข้าพเจ้าคิดว่าความก้าวหน้าอยู่ที่การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อให้ตนเองเป็นคนทันสมัย และทันโลกอยู่เสมอ และเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นอีกด้วย ชื่อเสียงและความสรรเสริญ เยินยอ ข้าพเจ้าไม่ปรารถนา แต่ต้องการทำงาน เพื่ออุดมคติมากกว่าเพื่อเงิน แม้เงินจะน้อย แต่ถ้ามีโอกาสก้าวหน้าทางความรู้ ข้าพเจ้าก็พอใจแล้ว”

๔. ผู้อ่าน

“.....
.....
.....
.....
.....
.....”

เฉลยใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้า
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง อ่านบทความเรื่อง ที่เรียกว่าก้าวหน้า แล้วสังเกตการเขียนแสดงความคิดเห็นของตัวละครทั้ง ๓ ตัว จากนั้นเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านในข้อ ๔ ในหัวข้อที่ว่า “ที่เรียกว่าก้าวหน้า คืออย่างไร”

ที่เรียกว่าก้าวหน้า คืออย่างไร

๑. ลักษมี

“สำหรับฉัน ความก้าวหน้าคือความมีชื่อเสียง เกียรติยศปรากฏเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป คนเราถ้าเกิดมาเป็นเพียงคนเล็กๆ คนหนึ่งที่ไม่มีใคร กล่าวขวัญถึงอย่างยกย่องแล้ว ก็นับว่าเสียชาติเกิด”

๒. วีณา

“ความก้าวหน้าของฉันอยู่ที่เงิน ฉันไม่เห็นแคร์ว่าจะมีชื่อเสียงหรือเปล่า มีใครรู้จักหรือไม่ ขอให้ฉันได้ทำงานในหน้าที่ดีๆ และมีหวังจะได้เงินเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็พอแล้ว เพราะเงินคือหลักฐานที่มั่นคงสำหรับประกันชีวิตในอนาคต ถ้าเงินไม่เพียงพอเราจะมีชีวิตอยู่ได้อย่างไร”

๓. ผู้เขียน

“ข้าพเจ้าคิดว่าความก้าวหน้าอยู่ที่การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อให้ตนเองเป็นคนทันสมัย และทันโลกอยู่เสมอ และเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นอีกด้วย ชื่อเสียงและความสรรเสริญ เยินยอ ข้าพเจ้าไม่ปรารถนา แต่ต้องการทำงาน เพื่ออุดมคติมากกว่าเพื่อเงิน แม้เงินจะน้อย แต่ถ้ามีโอกาสก้าวหน้าทางความรู้ ข้าพเจ้าก็พอใจแล้ว”

๔. ผู้อ่าน

“ความก้าวหน้าของข้าพเจ้า คือ การได้ทำงานที่ตนรัก มีโอกาสแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เป็นคนทันสมัยและทันโลก ความก้าวหน้าของข้าพเจ้าจึงอยู่ที่ความสุขและความภูมิใจที่ได้เป็นครูถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ลูกศิษย์จำนวนมาก ได้ศึกษาเพิ่มเติมความรู้ในระดับที่สูงขึ้นและมีผลงานเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการอาชีพของตน”

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

แบบทดสอบเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โทรศัพท์มือถือจัดเป็นปัจจัยที่ห้าในยุคปัจจุบัน

๑. จากคำกล่าว นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่เพราะเหตุใด (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ให้เขียนเป็นข้อ ข้อละ ๑ คะแนน)
๑.๑ เห็นด้วย เพราะ

.....
.....
.....
.....

๑.๒ ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....
.....
.....
.....

๒. ปัญหาและอุปสรรคการใช้โทรศัพท์มือถือในปัจจุบันมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

๓. ให้นักเรียนเสนอแนวคิดแก้ปัญหาในข้อ ๒ อย่างน้อย ๒ วิธี

.....
.....

เฉลยแบบทดสอบเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนดูภาพ อ่านข้อความแล้วเขียนตอบ

โทรศัพท์มือถือจัดเป็นปัจจัยที่ห้าในยุคปัจจุบัน

๑. จากคำกล่าว นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่เพราะเหตุใด (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ให้เขียนเป็นข้อๆ ข้อละ ๑ คะแนน)

ตอบ เห็นด้วย เพราะ

๑. นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลเรื่องต่างๆจากอินเตอร์เน็ตได้ทุกเวลาที่ครูมอบหมายงาน
๒. ครูใช้ติดต่อกับนักเรียนเรื่องการติดตามงาน มอบหมายงาน การส่งงาน
๓. โทรศัพท์มีแอพพลิเคชั่นบางอย่างที่สืบค้นข้อมูลได้เฉพาะเช่น พจนานุกรม การแปลศัพท์
๔. ครูใช้เกมเป็นสื่อการสอนทบทวนเนื้อหาบทเรียน

ไม่เห็นด้วย เพราะ

๑. เป็นอุปกรณ์ที่ทำให้เด็กนักเรียนไม่สนใจการเรียนการสอน
๒. ปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดลง
๓. ทำลายสุขภาพ
๔. สายตา กล้ามเนื้อ กระดูก เสื่อมโทรม
๕. สิ้นเปลืองทั้งค่าเครื่องและค่าโทรศัพท์
๖. มีผลกระทบทำให้เด็กสมาธิสั้น ก้าวร้าว
ฯลฯ

๒. ปัญหาและอุปสรรคการใช้โทรศัพท์มือถือในปัจจุบันมีอะไรบ้าง

๒.๑ ขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอันตรายจากการใช้

๒.๒ ใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่า

๒.๓ กฎหมายควบคุมไม่ถึง

๒.๔ บทลงโทษยังไม่แรงพอให้เข็ดหลาบ

๒.๕ ผู้ใช้ขาดคุณธรรม

ฯลฯ

๓. ให้นักเรียนเสนอแนวคิดแก้ปัญหาในข้อ ๒ อย่างน้อย ๒ วิธี

๓.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ระดมความคิดออกกฎหมายคุ้มครอง

๓.๒ ผู้ใช้ศึกษาหาความรู้อย่างดีก่อนใช้

๓.๓ มีหน่วยงานดูแลการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะ

ฯลฯ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓** **เรื่อง ปฏิบัติการพูดแสดงความคิดเห็น** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา แสดงความคิดเห็นจากการฟังและการดู **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** หลักการพูดแสดงความคิดเห็น **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดแสดงความคิดเห็น **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีมารยาทในการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีวินัย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็นตามสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นให้นักเรียนและครูร่วมกันสังเกตและแสดงความคิดเห็น **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น โดยครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ร่วมกันกำหนดหัวข้อการพูดแสดงความคิดเห็น วางแผน และร่วมกันกำหนดโครงร่างบทพูดแสดงความคิดเห็น ๓. นักเรียนนำเสนอการพูดแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียนโดยครูและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินการพูด **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการพูดแสดงความคิดเห็นที่ดี มารยาทของผู้พูด และมารยาทของผู้ฟังที่ดี ๒. ครูใช้คำถามท้าทายกับนักเรียนที่ว่า หากเพื่อนพูดแสดงความคิดเห็นที่ไม่มีเหตุผลประกอบและไม่สร้างสรรค์ เราจะชี้แนะเพื่อนอย่างไร	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. สื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็นตามสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. ใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น ๓. โครงร่างบทพูดแสดงความคิดเห็น **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การพูดแสดงความคิดเห็น

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดแสดงความคิดเห็น	สอบถาม	ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดแสดงความคิดเห็น	ปฏิบัติ	แบบประเมินการพูด	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ปฏิบัติการพูดแสดงความคิดเห็น หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากการอ่าน การฟัง และการดู โดยผู้พูดจะต้องแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น

๑) อ่าน ฟัง หรือดูเรื่องที่เราจะพูดแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ

๒) ศึกษาเนื้อเรื่องที่จะพูดให้ละเอียด ชัดเจน และหาข้อมูลเพิ่มเติม

๓) ควรแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

๔) ไม่ควรอคติ มีความยุติธรรม และไม่นำอารมณ์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับการพูดแสดงความคิดเห็น

๕) การพูดควรใช้คำที่สุภาพ และมีมารยาทในการพูด

๖) ควรกำหนดโครงร่างการพูดแสดงความคิดให้เป็นลำดับขั้นตอน พูดตรงประเด็น และรู้จักเรียงลำดับเรื่องที่พูด เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

โครงร่างบทพูดแสดงความคิดเห็น หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โครงร่างบทพูดแสดงความคิดเห็น

หัวข้อเรื่อง .....

เนื้อหาหรือข้อมูลที่นำมาพูดแสดงความคิดเห็น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

การแสดงความคิดเห็นจากเนื้อหาหรือข้อมูลที่นำเสนอ

- การแสดงความคิดเห็นพร้อมเหตุผลประกอบข้อที่ ๑

.....
.....
.....

- การแสดงความคิดเห็นพร้อมเหตุผลประกอบข้อที่ ๒

.....
.....
.....

- การแสดงความคิดเห็นพร้อมเหตุผลประกอบข้อที่ ๓

.....
.....
.....

ข้อสรุป

.....
.....
.....

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ /ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การตั้งชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องได้น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา/ข้อมูลที่นำเสนอ	ตั้งชื่อเรื่องได้ค่อนข้างน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา/ข้อมูลที่นำเสนอ	ตั้งชื่อเรื่องได้น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา/ข้อมูลที่นำเสนอพอสมควร	ตั้งชื่อเรื่องไม่น่าสนใจไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/ข้อมูลที่นำเสนอ
๒. โครงสร้าง	มีโครงสร้างครบ ๓ ส่วน คือ ที่มา ข้อสนับสนุนและข้อสรุปหรือ ปิดเรื่อง	มีโครงสร้างความคิดเห็น ๒ ส่วน คือ ที่มาและข้อสนับสนุน	มีโครงสร้างความคิดเห็น เพียง ๑ ส่วน	ไม่มีโครงสร้างของความคิดเห็นปรากฏ
๓. กลวิธีการพูด	พูดเสนอความคิดเห็นที่เป็นกลางและแนวทางปฏิบัติที่เป็นทางเลือกมากกว่า ๒ วิธี มีเหตุผลประกอบและเป็นไปในทางสร้างสรรค์	พูดเสนอความคิดเห็นค่อนข้างเป็นกลางและแนวทางปฏิบัติที่เป็นทางเลือก ๒ วิธี มีเหตุผลประกอบ	พูดเสนอความคิดเห็นเป็นกลางพอสมควรและแนะแนวทางปฏิบัติที่เป็นทางเลือก ๑ วิธี มีเหตุผลประกอบ	พูดเสนอความคิดเห็นไม่เป็นกลางและแนะแนวทางปฏิบัติที่เป็นทางเลือก ๑ วิธี
๔. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาสื่อความหมายชัดเจน ลำดับความไม่วกวน และมีมารยาทในการพูด	ใช้ภาษาสื่อความหมายค่อนข้างชัดเจน ลำดับความไม่วกวน และมีมารยาทในการพูด	ใช้ภาษาสื่อความหมายชัดเจนพอสมควร และมีมารยาทในการพูด	ใช้ภาษาสื่อความไม่ชัดเจน ลำดับความวกวน
๕. การเขียนบทโครงร่างการพูดแสดงความคิดเห็น	เขียนบทร่างการพูดแสดงความคิดเห็นชัดเจน มีมารยาทในการเขียน	เขียนบทร่างการพูดแสดงความคิดเห็นค่อนข้างชัดเจน มีมารยาทในการเขียน	เขียนบทร่างการพูดแสดงความคิดเห็นชัดเจนพอสมควร มีมารยาทในการเขียน	ไม่เขียนบทร่างการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
๑๗ – ๒๐	ดีมาก
๑๓ – ๑๖	ดี
๑๐ – ๑๒	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔** **เรื่อง การพูดอภิปราย** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การพูดในโอกาสต่าง ๆ : การพูดอภิปราย **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพูดอภิปราย **ด้านทักษะ/กระบวนการ** วางแผนการพูดอภิปราย **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีมารยาทในการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนศึกษาวีดิทัศน์ที่ครูเปิดเกี่ยวกับการพูดอภิปรายจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. นักเรียนสังเกตและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากวีดิทัศน์ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการพูดอภิปราย โดยครูคอยชี้แนะ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมาย จุดมุ่งหมาย ประเภท บทบาทผู้ดำเนินการอภิปราย บทบาทผู้ร่วมอภิปราย และมารยาทของผู้ฟัง ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน พร้อมทั้งร่วมกำหนดหัวข้ออภิปราย วางแผนการสาธิตการอภิปราย เขียนผังที่นั่งของผู้ร่วมอภิปราย ๓. ผู้ดำเนินการอภิปรายและผู้ร่วมอภิปรายแต่ละกลุ่ม เขียนร่างบทพูดเตรียมพร้อม วางแผนการอภิปรายในใบงานที่ครูกำหนด ๔. ให้แต่ละกลุ่มพูดนำเสนอเกี่ยวกับบทร่างการพูดอภิปราย โดยครูคอยชี้แนะ พร้อมทั้งสอดแทรกและปลูกฝังมารยาทในการพูดและการฟังของนักเรียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. วีดิทัศน์เรื่อง การพูดอภิปรายจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. ใบความรู้เรื่อง หลักการพูดอภิปราย ๓. ใบงานเรื่อง การวางแผนอภิปราย **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. การพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียนเรื่อง บทร่างการพูดอภิปราย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดอภิปราย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนและครูสรุปหลักการพูดอภิปราย และหลักการเขียนร่างบทพูดอภิปรายร่วมกัน ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเขียนร่างบทพูดอภิปรายว่ามีประโยชน์ต่อการพูดอย่างไร	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพูดอภิปราย	ซักถาม	ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วางแผนการพูดอภิปราย	ทำใบงาน พูดนำเสนอผลงาน	ใบงาน แบบประเมินการพูดหน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การพูดในโอกาสต่าง ๆ : การพูดอภิปราย หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมายของการอภิปราย

การอภิปราย คือ การที่บุคคลคณะหนึ่งซึ่งมีความรู้และความสนใจในด้านต่าง ๆ มาร่วมกันพูดเสนอความรู้ ความคิดเห็นที่มีสารประโยชน์บนเวที และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังร่วมแสดงความคิดเห็นหรือซักถามในตอนท้าย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนกระทั่งหาข้อยุติ เพื่อตัดสินใจแก้ปัญหาหรือสรุปผลในเรื่องนั้นได้

จุดมุ่งหมายของการอภิปราย

การอภิปรายโดยทั่วไป มีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑) เพื่อให้คนกลุ่มหนึ่งได้มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนทัศนะกันอย่างมีเหตุผล

๒) เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาที่นำมาอภิปราย

๓) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และเหตุผลในเรื่องที่อภิปราย

๔) เพื่อหาข้อยุติ ข้อวินิจฉัยในเรื่องนั้น ๆ

๕) เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เกิดจากการอภิปรายสู่สาธารณชน

ประเภทของการอภิปราย

การอภิปรายมีรูปแบบดังนี้

๑) การอภิปรายเป็นคณะ ประกอบด้วยผู้คณะอภิปราย ๒ – ๕ คน เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องที่อภิปราย นั่งบนเวที มีผู้ดำเนินการอภิปรายกล่าวทำให้ผู้ร่วมอภิปรายแสดงความรู้และความคิด ผู้ฟังมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและซักถามในตอนท้าย

๒) การอภิปรายแบบปาฐกถาหมู่ ประกอบด้วยคณะผู้บรรยาย ๒ – ๕ คน มีผู้ดำเนินการอภิปราย ผู้ร่วมอภิปรายแต่ละคนพูดเฉพาะส่วนที่ได้รับมอบหมาย บรรยากาศเป็นวิชาจริงจังมากกว่าการอภิปรายเป็นคณะผู้ฟังมีโอกาสซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง อาจแยกที่บรรยายเป็นพิเศษ เมื่อผู้ดำเนินการอภิปรายเชิญก็ลุกออกมายืนพูด เมื่อพูดเสร็จกลับไปนั่งที่เดิม

๓) การอภิปรายซักถาม เป็นรูปแบบที่ปรับปรุงมาจากการอภิปรายเป็นคณะ ผู้อภิปรายมี ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นวิทยากร ๒ – ๔ คน อีกกลุ่มหนึ่งเป็นตัวแทนผู้ฟัง ๒ – ๔ คน นั่งหันหน้าหากัน มีผู้ดำเนินการอภิปรายอยู่ตรงกลาง เมื่อเป็นการอภิปรายแล้ว เปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ฟัง และผู้ฟังซักถาม วิทยากรเป็นฝ่ายตอบ

๔) การเปิดอภิปรายทั่วไป เป็นการอภิปรายที่ผู้ฟังมีส่วนร่วมอภิปราย อาจเป็นการตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่สงสัย กล่าวสนับสนุน กล่าวขัดแย้ง กล่าวประนีประนอม หรือตั้งข้อสังเกตแสดงความคิดเห็นได้ตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงการอภิปรายเสร็จสิ้น

บทบาทผู้ดำเนินการอภิปราย

ผู้นำการอภิปราย มีบทบาทดังนี้

๑) ประสานงาน นัดหมายผู้อภิปราย วางแผนล่วงหน้า แจ้งกำหนดการ จุดประสงค์ โครงเรื่อง เนื้อหา วิธีอภิปราย สถานที่ เวลา และอื่น ๆ

๒) กล่าวนำการอภิปราย บอกสาเหตุที่นำเรื่องนี้มาอภิปราย ความหมายขอบเขตของเรื่องใช้เวลาเท่าใด รอบแรกผู้อภิปรายพูดคนละกี่นาที รอบสองกี่นาที ผู้ฟังมีเวลาซักถามกี่นาที ฯลฯ

๓) กล่าวแนะนำผู้ร่วมอภิปรายตามลำดับ ชื่อ ตำแหน่ง ความสามารถ แนะนำตนเองเป็นคนสุดท้าย บอกเฉพาะชื่อและนามสกุล

๔) กล่าวนำประเด็นที่จะอภิปรายเพื่อให้ผู้ฟังและผู้ร่วมอภิปรายเข้าใจตรงกัน

๕) เชิญผู้ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น ผู้ดำเนินการอภิปรายบันทึกประเด็นสำคัญไว้สรุปและเชื่อมโยงให้ผู้ร่วมอภิปรายคนถัดไปสามารถพูดต่อได้จนครบทุกคน

๖) ช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร แก้ปัญหาเฉพาะหน้าตลอดการอภิปราย

๗) สรุปท้ายอภิปราย เชิญผู้ฟังซักถามกล่าวสรุป ขอบคุณและปิดอภิปราย

บทบาทผู้ร่วมอภิปราย

๑) ศึกษาเรื่องและจุดมุ่งหมายในการอภิปราย

๒) ปรึกษาและวางแผนการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ร่วมอภิปราย

๓) เตรียมค้นคว้าข้อมูล เขียนโครงร่างการพูดล่วงหน้า

๔) เตรียมสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ล่วงหน้า

๕) ใช้เวลาพูดให้เหมาะสม ตรงประเด็น ภาษาสุภาพ บรรยากาศเป็นมิตร แทรกอารมณ์ขัน

๖) ขณะที่ผู้อภิปรายอื่นพูดตั้งใจฟังตลอด เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหา

๗) หากจะแสดงความคิดขัดแย้งผู้อื่น ควรมีวาทศิลป์ที่สุภาพและมีเหตุผล

๘) ตอบคำถามอย่างกระตือรือร้น ได้สาระ

บทบาทผู้ฟัง

๑) มีมารยาทในการฟัง ฟังอย่างตั้งใจตลอดการอภิปราย

๒) ให้เกียรติผู้อภิปราย ต้องปรบมือเมื่อผู้ดำเนินการอภิปรายแนะนำผู้ร่วมอภิปราย ผู้อภิปรายแต่ละคนพูดจบ และเมื่อการอภิปรายจบสิ้น

๓) จดบันทึกสาระความรู้ขณะฟัง แสดงถึงความใฝ่รู้ของผู้ฟัง

๔) ขณะฟังคิดตามไปด้วย ไม่แสดงอาการเบื่อหน่าย ไม่นั่งหลับ ไม่คุย

๕) ให้ความร่วมมือโดยการซักถามหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม

(พูดดีมีอนาคต : พิศวาท น้อยมณี)

ใบงานเรื่อง การวางแผนการพูดอภิปราย หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวางแผนดำเนินกิจกรรมการพูดอภิปราย

กลุ่มที่ .....

๑) หัวข้ออภิปราย .....
๒) ให้เวลาอภิปรายรวม ..... ชั่วโมง
๓) สถานที่ .....
๔) ผู้ฟัง คือ .....
๕) ผู้ดำเนินการอภิปราย คือ .....
๖) ผู้ร่วมอภิปราย คือ .....
.....
.....
๗) หัวข้อย่อยที่ผู้ร่วมอภิปรายได้รับมอบหมาย คือ

๑. .....
๒. .....
๓. .....

๘) เปิดโอกาสให้ผู้ฟังร่วมแสดงความคิดเห็นและซักถาม ประมาณ ..... นาที
๙) แผนผังที่นั่งอภิปรายบนเวที

๑๐) ผู้ฟังจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง
.....
.....
.....

เฉลยใบงานเรื่อง การวางแผนการพูดอภิปราย หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวางแผนดำเนินกิจกรรมการพูดอภิปราย

กลุ่มที่ .....

๑) หัวข้ออภิปราย .....
๒) ให้เวลาอภิปรายรวม ..... ชั่วโมง
๓) สถานที่ .....
๔) ผู้ฟัง คือ .....
๕) ผู้ดำเนินการอภิปราย คือ .....
๖) ผู้ร่วมอภิปราย คือ .....
.....
.....
๗) หัวข้อย่อยที่ผู้ร่วมอภิปรายได้รับมอบหมาย คือ
๑. .....
๒. .....
๓. .....
๘) เปิดโอกาสให้ผู้ฟังร่วมแสดงความคิดเห็นและซักถาม ประมาณ ..... นาที
๙) แผนผังที่นั่งอภิปรายบนเวที

๑๐) ผู้ฟังจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง
.....
.....
.....

(อยู่ดุลยพินิจของครู)

แบบประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการพูดนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาที่นำเสนอชัดเจนและละเอียด				
๒	เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง				
๓	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน ให้ ๔ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ – ๒๐	ดีมาก
๑๔ – ๑๗	ดี
๑๐ – ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕** **เรื่อง ปฏิบัติการพูดอภิปราย** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การพูดในโอกาสต่าง ๆ : การพูดอภิปราย **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** หลักการพูดอภิปราย **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดอภิปราย **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีมารยาทในการพูด ๒. มีมารยาทในการฟัง ๓. ใฝ่เรียนรู้	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพูดอภิปรายตามสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นให้นักเรียนและครูร่วมกันสังเกตและแสดงความคิดเห็น **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอธิบายเรื่อง การพูดอภิปราย ข้อควรปฏิบัติในการพูดอภิปราย โดยครูคอยชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ร่วมกันวางแผนการสาธิตอภิปราย ตามโครงร่างบทพูดเตรียมพร้อมจากชั่วโมงที่แล้ว ๓. นักเรียนนำเสนอการพูดอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินการพูด **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการพูดอภิปราย ประโยชน์ของการพูดอภิปราย มารยาทของผู้พูดและมารยาทของผู้ฟังที่ดี ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามท้าทายที่ว่า หากเพื่อนพูดอภิปรายเราจะชี้แนะเพื่อนอย่างไร	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. วีดิทัศน์เรื่อง การพูดอภิปราย จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การพูดอภิปราย

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดอภิปราย	สอบถาม	ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดอภิปราย	ปฏิบัติ	แบบประเมินการพูดอภิปราย	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีวินัย	สังเกต พฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดอภิปรายของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การลำดับความคิด	มีการลำดับความคิดในการพูดอภิปรายที่เป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนราบรื่นตลอดเรื่อง	มีการลำดับความคิดในการพูดอภิปรายที่เป็นระบบไม่มาก ไม่ค่อยเป็นไปตามขั้นตอน สับสนเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ไม่มีระบบการลำดับความคิดในการพูดอภิปราย การพูดไม่เป็นไปตามขั้นตอน สับสนมาก (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๒.การออกเสียง /การใช้น้ำเสียง	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี มีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด ตลอดการพูด	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๓. ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ ตลอดเรื่อง	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ มากกว่าร้อยละ ๕๐	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๔. บุคลิกลักษณะ/มารยาทการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดตลอดเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด
๕. การรักษาเวลา	ใช้เวลาการพูดตามที่กำหนด	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๕ นาที)	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๑๐ นาที)

เกณฑ์การประเมิน

๓ หมายถึง ดี
๒ หมายถึง พอใช้
๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ – ๑๒ คะแนน = ดี
๕ – ๘ คะแนน = พอใช้
๑ – ๔ คะแนน = ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖** **เรื่อง ประโยคไทยใช้ให้ถูก** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา ประโยคภาษาไทย **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ประโยคชนิดต่าง ๆ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** จำแนกประโยคชนิดต่าง ๆ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. จิตอาสา	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนเรียงคำที่ครูกำหนดให้เป็นประโยคทั้ง ๒ ชุด ชุดที่ ๑ ต้นไม้ ฉัน ปลูก ชุดที่ ๒ และ พี่สาว ไป พ่อ วัด ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของประโยคทั้ง ๒ ชนิด โดยครูคอยชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ชนิดของประโยค โดยครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนจับคู่ทำใบงานเรื่อง ประโยคในภาษาไทย จากนั้นอาสาสมัครนักเรียนตอบคำถาม โดยเพื่อนในชั้นเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม ๓. นักเรียนแต่งประโยคชนิดต่าง ๆ ที่ครูกำหนด โดยให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. บัตรคำ ๒ ชุด ๒. ใบความรู้เรื่อง ประโยคภาษาไทย ๓. ใบงานเรื่อง ประโยคในภาษาไทย ๔. ใบงานเรื่อง ประโยค **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ประโยคไทยใช้ให้ถูก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน (ต่อ)** ๔. นักเรียนแต่ละคนแต่งประโยคชนิดต่าง ๆ จากนั้นอาสาสมัครนักเรียนพูดประโยคที่นักเรียนคิดขึ้น แล้วให้เพื่อนอีกคนตอบให้ได้ว่าเป็นประโยคชนิดใด **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปชนิดของประโยค ความแตกต่างของประโยคชนิดต่าง ๆ จากนั้นเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกของนักเรียน ๒. นักเรียนตอบคำถามท้าทายในชั้นเรียนร่วมกันว่า ประโยคมีความสำคัญต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างไร ๓. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ประโยค เพื่อทบทวนเนื้อหาเรื่อง ชนิดของประโยค	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ประโยคชนิดต่าง ๆ	ทำใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกประโยคชนิดต่าง ๆ	ทำใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. จิตอาสา	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ประโยคไทยใช้ให้ถูก หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคในภาษาไทย จำแนกตามโครงสร้างมี ๓ ชนิด

๑. ประโยคสามัญ หมายถึง ประโยคที่มีใจความเดียว ซึ่งจะมีบทประธานและบทแสดงอย่างละหนึ่งเดียว เท่านั้น อาจมีกริยาหลักเพียงกริยาเดียวหรือกริยาหลักหลายกริยาก็ได้แต่มีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว ไม่มีคำเชื่อมประโยค

ประโยคสามัญแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด

๑.๑ ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว เช่น

มาลีกำลังรดน้ำต้นไม้ เขาหัวเราะ ม้าวิ่ง สุเมธอ่านหนังสือพิมพ์ วันนี้เขาคงจะมาที่บ้านฉัน

๑.๒ ประโยคสามัญกริยาหลักประเภทกริยาเรียง เช่น

ตำรวจวิ่งไล่จับผู้ร้าย ชาตรีขับรถข้ามสะพาน แมววิ่งไล่จับหนู ราตรีพับผ้าเก็บไว้ในตู้

๒. ประโยครวม หมายถึง ประโยคที่มีประโยคสามัญตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปมารวมกัน โดยมีคำสันธานเชื่อมประโยค เพื่อให้ได้ใจความติดต่อกันเป็นประโยคเดียวกัน ถ้าประธานหรือกริยาของประโยคเป็นความเดียวกันก็อาจละได้ แบ่งเป็น ๔ ชนิด คือ

๒.๑ ประโยครวมที่มีใจความคล้อยตามกัน ใช้คำสันธานเชื่อมประโยค และ กับ ทั้ง....แล ถ้า....จึง พอ....ก็ เมื่อ....ก็ แล้ว....จึง แล้ว....ก็ เช่น

มาลีและรัตติกาลกำลังทำแบบฝึกหัด ทั้งเขาและเธอต่างก็ตั้งใจเรียน

พอฉันทำการบ้านเสร็จวรวุฒิก็มาถึงบ้านฉัน ถ้าฉันสอบได้คะแนนดีคุณพอก็จะให้รางวัลแก่ฉัน

๒.๒ ประโยครวมที่มีใจความขัดแย้งกัน ใช้คำสันธานเชื่อมประโยค แต่ แต่ทว่า ถึง....ก็ ทั้งที่....ก็ กว่า....ก็ แม้ว่า....ก็ แม้....ก็ เช่น

น้องชอบวิชาวิทยาศาสตร์แต่ฉันชอบวิชาภาษาไทย สมบัติชอบทุเรียนส่วนสมชายชอบมังคุด

ถึงฝนจะตกเพียงใดเราก็จะไปให้ได้ กว่าเขาจะมาถึงบ้านแม่ก็ปิดประตูแล้ว

๒.๓ ประโยครวมที่มีใจความให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ใช้คำสันธานเชื่อมประโยค หรือ มิฉะนั้น ไม่เช่นนั้น มิฉะนั้น....ก็ ไม่....ก็ หรือไม่อย่างนั้น....ก็ เช่น

เธอชอบผลไม้หรือขนมหวาน เธอต้องออกกำลังกายเสมอมิฉะนั้นจะไม่แข็งแรง

นุชต้องขยันทำงานมิฉะนั้นเธอจะไม่มีเงิน ถ้าคุณไม่รับประทานผักก็ต้องรับประทานผลไม้

๒.๔ ประโยครวมที่มีใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน ใช้สันธานเชื่อมประโยค จึง เพราะ....จึง เพราะฉะนั้น เพราะฉะนั้น....จึง เพราะว่า ดังนั้น....จึง เช่น

เพราะมาลัยทำความดีจึงได้รับแต่สิ่งที่ดีๆ เพราะเขาขยันเรียนเขาจึงสอบได้คะแนนดี

เพราะเขาเป็นคนเก่งจึงได้รับรางวัลมากมาย

๓. ประโยคซ้อน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคความเดียว ๒ ประโยคขึ้นไปซ้อนกันอยู่ โดยมีประโยคหนึ่งเป็นประโยคหลัก เรียกว่า มุขยประโยค และมีประโยคความเดียวอีกประโยคหนึ่งมาขยายประโยคหลัก เรียกว่า อนุประโยค ขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหลักเพื่อให้ได้ใจความชัดเจนดียิ่งขึ้น ทั้งยังทำให้เนื้อความของประโยคสละสลวยยิ่งขึ้นอีกด้วย

ชนิดของประโยคความซ้อน แบ่งตามอนุประโยคที่มาขยาย แบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ

๓.๑ ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่แทนนาม คือ เป็นประธาน บทกรรมและ ขยายนาม เช่น ตัวอย่างนามานุประโยคที่ยกมาต่อไปนี้ เช่น

บทประธาน : ๑. เขาพูดเช่นนี้เป็นการส่อนิสัยชั่ว
มุขยประโยค = เขาส่อนิสัยชั่ว
อนุประโยค = เขาพูดเช่นนี้
๒. คนเดินริมถนนมองดูตำรวจ
มุขยประโยค = คนมองดูตำรวจ
อนุประโยค = คนเดินริมถนน

บทกรรม : ๑. ฉันเห็นเด็กเรียนหนังสือ
มุขยประโยค = ฉันเห็นเด็ก
อนุประโยค = เด็กเรียนหนังสือ
๒. เขาพูดว่าต้นเงาะงอกขึ้นในกระถาง
มุขยประโยค = เขาพูด
อนุประโยค = ต้นเงาะงอกขึ้นในกระถาง
๓. เขาทำให้ฉันกลัวผี
มุขยประโยค = เขาทำฉัน
อนุประโยค = ฉันกลัวผี

บทขยาย : ๑. อาหารสำหรับนักเรียนเล่นละครมีอยู่ในห้อง
มุขยประโยค = อาหารมีอยู่ในห้อง
อนุประโยค = นักเรียนเล่นละคร
๒. การเงินของพ่อค้าขายของชำฝืดเคืองมาก
มุขยประโยค = การเงินของเขาฝืดเคือง
อนุประโยค = พ่อค้าขายของชำ

ข้อสังเกต มีข้อที่สังเกตนามานุประโยคตามตัวอย่างข้างบนนี้ให้ถือว่า คำ ว่า ให้ สำหรับ ของ เป็นบทเชื่อมประโยคที่ตามมา ข้างหลังเป็น นามานุประโยค ถ้าสกรรมกริยา (กริยาที่ต้องการกรรม) ที่อยู่ข้างหน้า คำ ว่า ให้ นั้นไม่มีกรรมมารับได้ความสมบูรณ์แล้ว ประโยคที่อยู่หลังคำ ว่าหรือ ให้ นั้นต้องเป็น วิเศษณานุประโยค

๓.๒ ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายคำ นาม สรรพนาม ในมุขยประโยค โดยมีประพันธสรรพนาม ที่ ซึ่ง อัน เป็นบทเชื่อม เช่น

- คนที่ไม่จ่ายทรัพย์ตามสมควรย่อมเหมือนฝังทรัพย์ทิ้งจมดิน
- นักเรียนที่ตั้งใจเรียนย่อมประสบความสำเร็จ
- แก้วกระจกซึ่งรวมอยู่กับสุวรรณย่อมเลื่อมพรายเหมือนมรกต
- บุคคลอันมีจิตสงบแล้วมีสุขในโลก

ข้อสังเกต ประโยคที่ตามหลังประพันธสรรพนาม (ที่ ซึ่ง อัน) จะเป็นคุณานุประโยค

๓.๓ ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค คือ อนุประโยคซึ่งทำน้าที่เป็นวิเศษณ์สำหรับขยายกริยา หรือขยายวิเศษณ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของมุขยประโยค เช่น

- เขามาหาเมื่อฉันไม่อยู่ (ขยายกริยา มา)
- เขาดีจนฉันเกรงใจ (ขยายกริยา ดี)
- เขาพูดเสียงดังจนเพื่อน ๆ รำคาญ
- เขามาหาฉันขณะที่ฉันรดน้ำต้นไม้
- หมองูตายเพราะงูกัด (ขยายกริยา ตาย)

ข้อคิดเห็น คือ ประโยคที่มีใจความสำคัญเป็นประโยคหลักและมีประโยคย่อยแทรกอยู่ด้วย ประโยคย่อยนี้ทำหน้าที่ขยายคำนาม (ขึ้นต้นด้วย คำเชื่อม ที่ ซึ่ง อัน) หรือคำกริยา (ขึ้นต้นด้วย คำเชื่อม เมื่อ จน เพื่อ ตั้งแต่ เพราะ ฯลฯ) ในประโยคหลัก

ใบงานเรื่อง ประโยคในภาษาไทย หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคสามัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสามัญที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคสามัญชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
๑	แม่ซื้อดอกกุหลาบดอกใหญ่	
๒	น้องชายของฉันวิ่งเล่นที่สวนสาธารณะในหมู่บ้าน	
๓	พี่สาวตั้งใจอ่านหนังสือ	
๔	ผมรักครอบครัวของผมมาก	
๕	เขาฟังเพลงอย่างตั้งใจ	

ประโยครวม

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยครวมที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยครวมชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยครวม
๑	กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้	
๒	พอฉันทำการบ้านเสร็จพ่อก็กลับถึงบ้านพอดี	
๓	ไม่เธอก็ฉันต้องนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	
๔	เพราะเธอตั้งใจเรียนเธอจึงประสบความสำเร็จ	
๕	มาลีกับมาลัยชอบทำบุญที่วัด	

ประโยคซ้อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคซ้อนที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคซ้อนชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคซ้อน
๑	พ่อดูน้องร้องเพลง	
๒	เด็กผู้หญิงที่อยู่หลังฉันเป็นดาวโรงเรียน	
๓	เขาพูดช้าจนฉันรำคาญ	
๔	นายกรัฐมนตรีพูดว่าเยาวชนไทยต้องมีจิตอาสา	
๕	หล่อนไปทำงานตั้งแต่ฟ้าเพิ่งจะสาง ๆ เท่านั้นเอง	

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่กำหนดให้ได้ว่าเป็นประโยคชนิดใด

๑. ลมพัดแรงจนโต๊ะล้ม = ...
๒. เสื้อกันฝนขายดีเพราะเริ่มเข้าฤดูฝน = ...
๓. นักเรียนหญิงทานก๋วยเตี๋ยวแต่นักเรียนชายทานข้าวผัด
= .....
๔. เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ถ่ายภาพได้ = ...
๕. น้องสาวไปเชียงใหม่หรือเชียงราย = ...
๖. นาฬิกาตีบอกเวลา = ...
๗. โต้งโยนขนมปังให้ปลาในบ่อกิน = ...
๘. คุณครูตรวจข้อสอบ = ...
๙. ต้นไม้มีความสำคัญต่อชีวิต = ...
๑๐. ฝนตกเพราะอากาศร้อน = ...

เฉลยใบงานเรื่อง ประโยคในภาษาไทย หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคสามัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสามัญที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคสามัญชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
๑	แม่ซื้อดอกกุหลาบดอกใหญ่	*ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว*
๒	น้องชายของฉันวิ่งเล่นที่สวนสาธารณะในหมู่บ้าน	*ประโยคสามัญกริยาหลักประเภทกริยาเรียง*
๓	พี่สาวตั้งใจอ่านหนังสือ	*ประโยคสามัญกริยาหลักประเภทกริยาเรียง*
๔	ผมรักครอบครัวของผมมาก	*ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว*
๕	เขาฟังเพลงอย่างตั้งใจ	*ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว*

ประโยครวม

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยครวมที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยครวมชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยครวม
๑	กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้	*ประโยครวมที่มีใจความขัดแย้งกัน*
๒	พอฉันทำการบ้านเสร็จพ่อก็กลับถึงบ้านพอดี	*ประโยครวมที่มีใจความคล้อยตามกัน*
๓	ไม่เธอก็ฉันต้องนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	*ประโยครวมที่มีใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง*
๔	เพราะเธอตั้งใจเรียนเธอจึงประสบความสำเร็จ	*ประโยครวมที่มีใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน*
๕	มาลีกับมาลัยชอบทำบุญที่วัด	*ประโยครวมที่มีใจความคล้อยตามกัน*

ประโยคซ้อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคซ้อนที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคซ้อนชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคซ้อน
๑	พ่อดูน้องร้องเพลง	*ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค*
๒	เด็กผู้หญิงที่อยู่หลังฉันเป็นดาวโรงเรียน	*ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค*
๓	เขาพูดช้าจนฉันรำคาญ	*ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค*
๔	นายกรัฐมนตรีพูดว่าเยาวชนไทยต้องมีจิตอาสา	*ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค*
๕	หล่อนไปทำงานตั้งแต่ฟ้าเพิ่งจะสาง ๆ เท่านั้นเอง	*ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค*

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่กำหนดให้ได้ว่าเป็นประโยคชนิดใด

๑. ลมพัดแรงจนโต๊ะล้ม	=	*ประโยคซ้อน*
๒. เขาเป็นคนดีดังนั้นเธอจึงรักเขา	=	*ประโยครวม*
๓. นักเรียนหญิงทานก๋วยเตี๋ยวแต่นักเรียนชายทานข้าวผัด	=	*ประโยครวม*
๔. เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ถ่ายภาพได้	=	*ประโยคซ้อน*
๕. น้องสาวไปเชียงใหม่หรือเชียงราย	=	*ประโยครวม*
๖. นาฬิกาตีบอกเวลา	=	*ประโยคสามัญ*
๗. โต้งโยนขนมปังให้ปลาในบ่อกิน	=	*ประโยคซ้อน*
๘. คุณครูตรวจข้อสอบ	=	*ประโยคสามัญ*
๙. ต้นไม้มีความสำคัญต่อชีวิต	=	*ประโยคสามัญ*
๑๐. ฝนตกเพราะอากาศร้อน	=	*ประโยคซ้อน*

แบบทดสอบเรื่อง ประโยค หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (๑๐ คะแนน) ได้ ๘ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

๑. ข้อใดเป็นประโยค
ก. อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี ข. ชามก๋วยเตี๋ยวใบใหญ่ ค. ไก่ขัน ง. ข้างกระถางต้นไม้

๒. ข้อใดต่างจากข้ออื่น
ก. สุนัขวิ่ง ข. ปลาวาฬว่ายน้ำ ค. คุณพ่อร้องเพลง ง. พี่เลี้ยงน้อง

๓. ประโยคข้อใดมี ๓ ส่วน
ก. นาฬิกาเดิน ข. แมวกินปลา ค. แจกันแตกละเอียด ง. หนังสือตก

๔. ประโยคใดต่างจากข้ออื่น
ก. ฉันไปเที่ยวกับครอบครัว ค. น้องทำการบ้าน
ข. แพรวและพลอยไปว่ายน้ำ ง. ชาวบ้านช่วยกันขุดดิน

๕. ประโยคชนิดใดมีประโยคย่อย
ก. ประโยคสามัญ ค. ประโยคเดียว
ข. ประโยครวม ง. ประโยคซ้อน

๖. ข้อใดต่างจากข้ออื่น
ก. จินตหราและสมพรไปชมภาพยนตร์
ข. จินตหราทานข้าวแล้วทานไอศกรีม
ค. สมพรชอบทานก๋วยเตี๋ยวและซ่าหริ่ม
ง. ไม่สมพรก็จินตหราต้องจองตั๋วชมภาพยนตร์ล่วงหน้า ๒ วัน

๗. ข้อใดคือกลุ่มคำ
ก. เทียนไขสีเหลืองเล่มใหญ่ล้ม ค. แชมพูสระผมขวดสีน้ำตาลแตก
ข. รองเท้าหนังสีน้ำตาลแดง ง. ดอกทานตะวันกำลังบาน

๘. ข้อใดต่างจากข้ออื่น
ก. วิ่งไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว ค. สมุดจดการบ้านของนักเรียน
ข. แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย ง. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

๙. ข้อใดต่างจากข้ออื่น
ก. นอนอยู่ในห้องรับแขก ค. นั่งขัดสมาธิอยู่หน้าโทรทัศน์
ข. กินข้าวหน้าเป็ดกับคุณแม่ ง. ที่ห้างสรรพสินค้าเปิดใหม่ใกล้บ้าน

๑๐. ข้อใดคือนามวลี
ก. สวมรองเท้าผ้าใบยี่ห้อดัง ค. ท่านผู้ปกครองที่เคารพทุกท่าน
ข. โอ้ หายห่วงไป ง. งานอดิเรกประจำวันหยุด

เฉลยแบบทดสอบเรื่อง ประโยค หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (๑๐ คะแนน) ได้ ๘ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

เฉลย

ข้อ ๑ ค
ข้อ ๒ ง
ข้อ ๓ ข
ข้อ ๔ ข
ข้อ ๕ ง
ข้อ ๖ ง
ข้อ ๗ ข
ข้อ ๘ ก
ข้อ ๙ ง
ข้อ ๑๐ ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗** **เรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา ประโยคซับซ้อน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** วิเคราะห์ประโยคซับซ้อน **ด้านทักษะ/กระบวนการ** แต่งประโยคซับซ้อน **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. จิตอาสา	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านประโยคจากแถบประโยคที่ครูกำหนด แถบประโยคที่ ๑ ผมรักครอบครัวและประเทศชาติของผม แถบประโยคที่ ๒ ผมรักครอบครัวและรักเพื่อน ๆ แต่ผมรักประเทศชาติบ้านเมืองมากกว่าคนในครอบครัวและเพื่อนพ้องทั้งหลายของผม ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของประโยคทั้ง ๒ ประโยคว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยครูชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ประโยคซับซ้อน โดยครูอธิบาย ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามให้ได้ว่าประโยคที่กำหนดให้เป็นประโยคซับซ้อนชนิดใดจากกิจกรรม KAHOOT พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้อง โดยครูอธิบายเพิ่มเติม (กรณีที่โรงเรียนปลายทางสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีหรือไม่เพียงพอให้ครูนำเนื้อหามาจัดทำเป็นแถบประโยคให้นักเรียนตอบ)	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่อง ประโยคซับซ้อน ๒. แถบประโยค ๒ ประโยค ๓. กิจกรรม KAHOOT ๔. ใบงานเรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นสอน (ต่อ)** ๓. นักเรียนร่วมกันแต่งประโยคซับซ้อนคนละ ๑ ประโยค จากนั้นอาสาสมัครนักเรียนให้พูดประโยคที่นักเรียนแต่ง แล้วให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ครูคอยชี้แนะอธิบายเพิ่มเติม **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะประโยคซับซ้อนว่าเป็นการนำรูปประโยคทั้งประโยคสามัญ ประโยครวมและประโยคซ้อนมาขยายความให้ซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยประโยคซับซ้อนมี ๓ ชนิด ได้แก่ ประโยคสามัญซับซ้อน ประโยครวมซับซ้อน และประโยคซ้อนซับซ้อน ๒. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การแต่งประโยคซับซ้อน	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ วิเคราะห์ประโยคซับซ้อน	ซักถาม	กิจกรรม KAHOOT	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ แต่งประโยคซับซ้อน	ทำใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. จิตอาสา	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ประโยคซับซ้อน หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคซับซ้อน

ประโยคที่ซับซ้อน คือ การนำรูปประโยค ทั้งประโยคสามัญ ประโยครวมและประโยคซ้อนมาขยายความให้ซับซ้อนยิ่งขึ้น

ประโยคซับซ้อนเกิดจากประโยคที่แบ่งเป็นประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน จากประโยคทั้งสามนี้เพิ่มคำขยายหรือข้อความขยาย การรวมประโยคดังกล่าวเข้าด้วยกันทำให้กลายเป็นประโยคซับซ้อนขึ้น แต่สามารถสื่อสารชัดเจนและสละสลวย เพิ่มข้อความขยาย โดยมีหลักสำคัญ ดังนี้

๑. ตำแหน่งคำขยายในประโยค

การขยายความในประโยคภาษาไทยนั้น ส่วนขยายจะอยู่ด้านหลังข้อความที่จะไปขยาย เช่น

- ตำรวจจำนวนห้านายประจำสถานีตำรวจนครเชียงใหม่จับผู้ค้ายาบ้ารายใหญ่ที่ทางการเคยทราบเบาะแสมาก่อนได้เมื่อเช้าตอนสายวันอาทิตย์ที่ ๒๑ เดือนนี้เอง

ประโยคนี้ประธาน คือ ตำรวจ

ส่วนขยาย คือ จำนวนห้านายประจำสถานีนครเชียงใหม่

ตัวแสดงหรือคำกริยา คือ จับ

ส่วนขยาย คือ ได้เมื่อเช้าตอนสายวันอาทิตย์ที่ ๒๑ เดือนนี้เอง

คำขยายกริยาเรียงไว้หลังกรรม หรือส่วนขยายกรรมเสมอ

กรรมในประโยคนี้ คือ ผู้ค้ายาบ้า

และส่วนขยายกรรม คือ รายใหญ่ที่ทำการเคยทราบเบาะแส

มีข้อสังเกตอย่างหนึ่ง คือ ส่วนขยายกริยาที่บอกช่วงเวลาสามารถนำไปเรียงหน้าประธานในประโยคได้ด้วยประโยคข้างต้นนี้เปลี่ยนแปลงได้ คือ

- เมื่อตอนสายวันอาทิตย์ที่ ๒๑ เดือนนี้เอง ตำรวจจำนวนห้านายประจำสถานีตำรวจนครเชียงใหม่ จับผู้ค้ายาบ้ารายใหญ่ที่ทางการทราบเบาะแสมาก่อน

๒. ข้อระมัดระวังการวางคำขยาย

การเรียงคำขยายเพื่อไม่ให้ความกำกวม หรือความคลาดเคลื่อน เพื่อสื่อสารได้ชัดเจน ควรให้คำขยายอยู่ใกล้กับคำที่จะไปขยาย ถ้าไม่เป็นเช่นนี้แล้วจะมีผลดังกล่าว เช่น

- ผู้หญิงที่อุ้มลูกหมาหน้าตาคล้ายคุณพึ่งเดินออกไปเมื่อครู่นี้เอง

  แก้เป็น ผู้หญิงหน้าตาคล้ายคุณที่อุ้มลูกหมาเพิ่งเดินออกไปเมื่อครู่นี้เอง

- หนังสือพิมพ์เป็นยามเฝ้ารัฐบาลที่ดี

  แก้เป็น หนังสือพิมพ์ที่ดีเป็นยามเฝ้ารัฐบาล

ประโยคสามัญที่ซับซ้อน

ประโยคสามัญที่ซับซ้อนสามารถทำได้ ดังนี้

๑. ความซับซ้อนในภาคประธาน ตัวประธานมีส่วนขยายที่เป็นคำและกลุ่มคำทำให้ประโยคสามัญมีข้อความซับซ้อนขึ้น

๑.๑ ประธานที่ขีดเส้นใต้ เป็นคำนำหน้าด้วยการหรือความ หรือคำอาการนาม ตามด้วยส่วนขยาย เช่น

- การเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มดาวยามค่ำคืนทำให้พบดาวดวงใหม่
- ความขยันหมั่นเพียรอย่างยิ่งยวดเป็นผลให้ถึงจุดหมายปลายทาง

๑.๒ ประธานที่ขีดเส้นใต้มีคำและกลุ่มคำขยายประธาน ทำให้ความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เช่น

- บ้านพักคนงานบริษัทหลังใหม่บนเนินเขาสร้างเสร็จแล้ว
- รถเมล์สาย ๔๐ คันสีแดงเข้มคาดสีเหลืองวิ่งเร็วมาก

๒. ความซับซ้อนในภาคแสดง

๒.๑ มีคำกริยาเป็นกลุ่มคำหลายคำ เช่น

- กระรอกตัวนั้นกระโดดไปที่ผลมะพร้าว มันพยายาม กัด แทะ เคี้ยว และกลืนกินเนื้อมะพร้าวอย่างเอร็ดอร่อย
- คนป่ากลุ่มนั้นต่างกระโดดโลดเต้นร่ายรำและร้องเพลงไปตามจังหวะกลอง

๒.๒ มีคำกริยาเป็นส่วนขยายอยู่หลายแห่งในประโยค เช่น

- นักเรียนต่างขยันเตรียมตัวสอบไล่โดยทบทวนตำราอ่านเนื้อหาและสรุปประเด็นพร้อมกับท่องจำอย่างเข้าใจ
- เขาพยายามพายเรือลำเล็ก ๆ มาทางริมสระน้ำโดยไม่รีบร้อนนัก

ข้อควรระมัดระวังประการหนึ่ง ในประโยคมีประธานอย่างเดียว แต่คำกริยาประกอบหลายอย่าง ต้องใช้วิภาคสรรพนาม คือ คำว่าบ้าง หรือบาง มาช่วยเช่น

- ผู้โดยสารเข้าคิวกันซื้อตั๋วออกันขึ้นรถมองหาผู้นัดหมายและซื้อของฝากญาติมิตร
  แก้เป็นผู้โดยสารเข้าคิวกันซื้อตั๋วบ้างออกันขึ้นรถบ้างมองหาคู่นัดหมายและบ้างซื้อของฝากญาติมิตร
  วิภาคสรรพนาม คือ บ้าง ได้แก่ ผู้โดยสารนั่นเอง และทำหน้าที่เป็นประธานในประโยคสั้น ๆ ดังกล่าว

ประโยครวมที่ซับซ้อน

ประโยครวมที่ซับซ้อน คือ ประโยครวมที่มีส่วนขยายเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีประโยครวมซ้อนกันหลายชั้น เช่น

- ปรีชาไม่ชอบเล่นฟุตบอลแต่เขาชอบพนันฟุตบอลดังนั้นเขามีปัญหาเรื่องการเงินและในที่สุดปรีชาหยุดการเรียนไปอย่างน่าเสียดาย
  "ดังนั้น" เป็น<u>คำสันธาน</u>เชื่อมประโยคความรวมทั้ง ๒ คู่เข้าด้วยกัน
- บุญยืนเป็นเด็กกำพร้าพ่อแม่ ฉันจึงรับเขามาเลี้ยงดูด้วยความรักและส่งบุญยืนเรียนหนังสือแต่ภายหลังเด็กคนนี้ขาดความเชื่อฟังฉันและไปคบเพื่อนที่เลวดังนั้นเขาจึงติดยาเสพติดไปเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง
  "แต่" เป็นคำสันธานเชื่อมประโยคความรวมทั้งหมด

ประโยคซ้อนที่ซับซ้อน

ประโยคซ้อนที่ซับซ้อน เช่น

- ประเสริฐเดินทางไปสงขลาโดยรถด่วนสายใต้ขบวนยาวเหยียดเพราะช่วงนั้นเป็นเทศกาลสงกรานต์ที่ทุกคนพากันเดินทางท่องเที่ยว
  "เพราะ" เป็นคำสันธานเชื่อมระหว่างประโยคซ้อนเข้าด้วยกัน
- ชายร่างผอมผิวคล้ำวัยกลางคนนั้นเดินเร็วมากจนฉันเดินตามแทบไม่ทัน แต่ขณะที่เขากำลังย่างขึ้นนั่งบนรถประจำทางเมื่อฉันก้าวเท้าขึ้นรถคันนั้นพอดีเช่นกัน
  "แต่" เป็นคำสันธานเชื่อมระหว่างประโยคซ้อนเข้าด้วยกัน
  ประโยคที่ซับซ้อน ประกอบด้วย ประโยคสามัญและประโยคซ้อน
- พระราชาองค์นี้ทรงทศพิธราชธรรมดียิ่ง ดังนั้นราษฎรจึงรักพระองค์จนพวกเขาสละชีพเพื่อพระองค์ได้
  ประโยคสามัญ = พระราชาองค์นี้ทรงทศพิธราชธรรมดียิ่ง
  ประโยคซ้อน = ราษฎรจึงรักพระองค์จนพวกเขาสละชีพเพื่อพระองค์
  คำเชื่อมระหว่างประโยคสามัญและประโยคซ้อน = ดังนั้น

ใบงานเรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนทำประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคซับซ้อนยิ่งขึ้น

๑. ข้าวในนากำลังสุก

.....

๒. เสือดำทุ่งใหญ่นเรศวรถูกฆ่าตาย

.....

๓. พ่อหรือแม่ที่จะมารับลูกสาว

.....

๔. เสื้อกันฝนขายดีเพราะเริ่มเข้าฤดูฝน

.....

๕. ลูกสุนัขวิ่งเล่น

.....

๖. โต๊ะล้ม

.....

๗. คุณครูตรวจข้อสอบ

.....

๘. น้องสาวไปเชียงใหม่หรือเชียงราย

.....

๙. พ่อทานข้าวเย็นแล้วก็ทานยาหลังอาหาร

.....

๑๐. เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ถ่ายภาพได้

.....

๑๑. โต้งโยนขนมปังให้ปลาในบ่อกิน

.....

๑๒. ต้นมะพร้าวที่คุณตาปลูกมีลูกดกมาก

.....

๑๓. รัฐบาลประกาศว่าพรุ่งนี้คือวันหยุดพิเศษ

.....

๑๔. กว่าแม่จะทำขนมเสร็จน้องก็หลับแล้ว

.....

๑๕. นาฬิกาแกว่ง

.....

๑๖. ยากันยุงหมด

.....

๑๗. นักกีฬาเล่นฟุตบอลกลางสนามที่เพิ่งปรับปรุงเสร็จ

.....

๑๘. นักเรียนปวดท้องเพราะทานยาถ่ายพยาธิ

.....

๑๙. โรงเรียนจัดไปทัศนศึกษาวันที่ ๒๐ เดือนนี้

.....

๒๐. นักเรียนหญิงทานก๋วยเตี๋ยวแต่นักเรียนชายทานข้าวผัด

.....

เฉลยใบงานเรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ข้าวพันธ์ กข.๑ ปทุมธานีในนาของคุณลุงข้างบ้านกำลังสุกสีเหลืองเต็มทุ่งนา
๒. เสือดำทุ่งใหญ่นเรศวรตัวใหญ่ที่เพิ่งค้นพบเมื่อปีที่แล้วถูกพรานป่าฆ่าตายโดยไม่ได้ตั้งใจ
๓. พ่อของนวลอนงค์หรือแม่ของน้องปลายฟ้าที่จะมารับลูกสาวของคุณครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๓
๔. เสื้อกันฝนที่ทำจากพลาสติกหนาสีลูกกวาดกำลังขายดีมากเพราะเริ่มเข้าฤดูฝนเร็วกว่าทุกปีที่ผ่านมา
๕. ลูกสุนัขพันธ์บางแก้วสีน้ำตาลดำกำลังวิ่งเล่นอยู่กับเจ้าของอย่างสนุกสนาน
๖. โต๊ะไม้สีน้ำตาลตัวใหญ่ห้องประชุมของหมวดภาษาไทยล้มลงตั้งแต่เมื่อวานเย็น
๗. คุณครูผู้สอนประจำวิชาภาษาไทยชั้น ม.๓ กำลังตรวจข้อสอบวัดผลกลางภาคเรียนวิชาภาษาไทยอย่างขะมักเขม้น
๘. น้องสาวคนสุดท้องของศุภนันทาเจ้าของร้านขายขนมไทยในตลาดประจำอำเภอไปเที่ยวที่จังหวัดหรือจังหวัดเชียงรายเมื่อวานนี้
๙. พ่อของภรรยาพี่ชาย รับประทานข้าวเย็นที่ริมระเบียง แล้วก็รับประทานยาแก้ไข้หลังอาหาร
๑๐. เจ้าหน้าที่ประจำหอสมุดอนุญาตให้ถ่ายภาพภายในห้องหนังสือได้
๑๑. โต้งนักเรียนชั้น ม.๓ โยนขนมปังให้ปลาในบ่อหลังโรงเรียน กินอย่างสนุกสนาน
๑๒. ต้นมะพร้าวในสวนหลังบ้านที่คุณตาปลูกเมื่อปีก่อน มีลูกดกมาก
๑๓. รัฐบาลลุงตู่ประกาศอย่างเป็นทางการว่าพรุ่งนี้ คือวันหยุดพิเศษสำหรับปีนี้
๑๔. กว่าแม่ของเพื่อนจะทำขนมไทยแสนอร่อยเสร็จ น้องคนเล็กก็หลับแล้ว
๑๕. นาฬิกาโบราณเรือนใหญ่ที่ข้างฝาห้องนอน แกว่งลูกตุ้มตลอดเวลา
๑๖. ยากันยุงที่แม่ซื้อมาจากตลาดเมื่อวานนี้หมดแล้ว
๑๗. นักกีฬาเยาวชนไทยเล่นฟุตบอลกลางสนามแข่งขันที่เพิ่งปรับปรุงเสร็จเมื่อวานนี้
๑๘. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปวดท้องอย่างรุนแรง เพราะรับประทานยาถ่ายพยาธิมากเกินไป
๑๙. โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จัดไปทัศนศึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ เดือนนี้
๒๐. นักเรียนหญิงรับประทานก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็กแห้ง แต่นักเรียนชายรับประทานข้าวผัดปู

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

ขั้นตอนการเข้ากิจกรรม KAHOOT เรื่อง การสร้างประโยคซับซ้อน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเข้าเล่นเกม Kahoot

๑. พิมพ์ Kahoot.it ใน Google
๒. ครูเข้าระบบในกรณีที่สมัครเป็นสมาชิกแล้ว หากยังไม่เป็นสมาชิกต้องสมัครเป็นสมาชิกในระบบก่อน
๓. ค้นหาเกม”ทบทวนเรื่องประโยคโดยครูศุภนันทา”

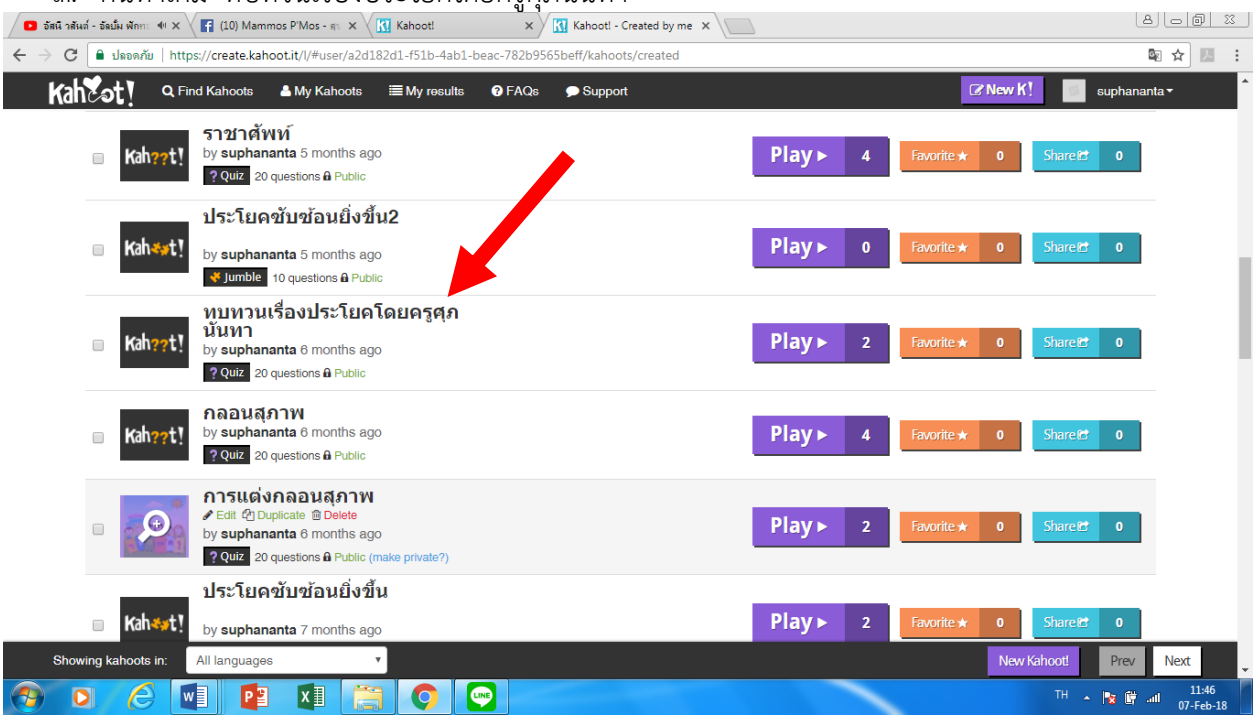

(กรณีที่โรงเรียนปลายทางสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีหรือไม่เพียงพอ ให้ครูนำเนื้อหามาจัดทำเป็นแถบประโยคให้นักเรียนตอบ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘** **เรื่อง เขียนประโยคซับซ้อน** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา เขียนประโยคซับซ้อน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** วิเคราะห์รูปประโยคที่ซับซ้อน **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนประโยคซับซ้อน **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย ๓. มีจิตอาสา	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านประโยคจากแถบประโยคที่ครูกำหนด แถบประโยคที่ ๑ ชาวบ้านพยายามจ้องมองดูต้นไม้ประหลาดด้วยความสนใจ แถบประโยคที่ ๒ บริษัทใกล้ถนนดุสิต เขตกรุงเทพมหานคร เพิ่งเปิดเมื่อเดือนที่แล้ว แต่ตอนนี้ปิดกิจการแล้ว ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของประโยคทั้ง ๒ ประโยคว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยครูคอยชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอธิบายเรื่อง ประโยคซับซ้อน อีกครั้ง โดยครูคอยชี้แนะอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนอ่านตำนานเปิงสงกรานต์ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๘๔ – ๘๙ จากนั้นนักเรียนช่วยกันรวบรวมประโยคซับซ้อนที่พบในเรื่อง พร้อมระบุชนิดของประโยคคนละประโยค	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. แถบประโยค ๒ ข้อความ ๒. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง เปิงสงกรานต์ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การเขียนแผนผังความคิดเรื่องชนิดของประโยคซับซ้อนลงในสมุดบันทึกของนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนประโยคซับซ้อน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	๓. อาสาสมัครนักเรียนนำเสนอเรื่อง ประโยคซับซ้อนที่พบในเรื่อง เปิงสงกรานต์ พร้อมทั้งวิเคราะห์รูปประโยค โดยให้เพื่อนในชั้นเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ๔. นักเรียนคิดประโยคซับซ้อนชนิดต่าง ๆ คนละ ๑ ประโยค และเขียนลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้ จากนั้นนำประโยคที่คิดขึ้นให้เพื่อนตอบว่าเป็นประโยคซับซ้อนชนิดใดและพูดวิเคราะห์รูปประโยค โดยให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง และครูคอยชี้แนะอธิบายเพิ่มเติม **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปประโยคซับซ้อนชนิดต่าง ๆ ลงในสมุดบันทึกของนักเรียน ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามท้าทายว่า ประโยคมีความสำคัญต่อการสื่อสารและการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยอย่างไร	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ วิเคราะห์รูปประโยคซับซ้อน	ทำใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนประโยคซับซ้อน	- เขียนประโยคซับซ้อนที่คิดขึ้นเอง ๑ ประโยค - ทำแผนผังความคิด เรื่อง ประโยคซับซ้อน - ซักถาม	- ตรวจประโยคซับซ้อนที่คิดขึ้นเอง - ตรวจแผนผังความคิด - ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย ๓. มีจิตอาสา	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง เขียนประโยคซับซ้อน หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนสืบค้นประโยคซับซ้อนที่พบในเรื่อง เปิงสงกรานต์ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคสามัญซับซ้อน

.....

การวิเคราะห์ประโยค .....

.....

.....

ประโยครวมซับซ้อน

.....

การวิเคราะห์ประโยค .....

.....

.....

ประโยคซ้อนซับซ้อน

.....

การวิเคราะห์ประโยค .....

.....

.....

ใบงานเรื่อง เขียนประโยคซับซ้อน หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนสืบค้นประโยคซับซ้อนที่พบในเรื่อง เปิงสงกรานต์ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคสามัญซับซ้อน

๑. *การนำข้าวแช่ถวายพระที่วัดตลอดระยะสงกรานต์ทั้ง ๓ วัน*

การวิเคราะห์ประโยค *การนำข้าวแช่เป็นประธานของประโยค ถวายเป็นกริยาหลักของประโยค พระเป็นกรรมที่วัดตลอดระยะสงกรานต์ทั้ง ๓ วันเป็นส่วนขยายกรรมของประโยค*

๒. *เศรษฐีผู้หนึ่งมีทรัพย์สมบัติแก้วแหวนเงินทอง*

การวิเคราะห์ประโยค *เศรษฐีเป็นประธานของประโยค มีเป็นกริยาหลักของประโยค ทรัพย์เป็นกรรมของประโยค ผู้หนึ่งเป็นส่วนขยายประธานของประโยค สมบัติแก้วแหวนเงินทองเป็นส่วนขยายกรรมของประโยค*

ประโยครวมซับซ้อน

๑. *นางทุงษะ นางรากษส นางโคราค นางกริณี นางมณฑา นางกิมิทา และนางมโหทรจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง*

การวิเคราะห์ประโยค *มี ๗ ประโยคย่อย โดยมีคำสันธานคือ และ*

ประโยคที่ ๑ คือ นางทุงษะจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง
ประโยคที่ ๒ คือ นางรากษสจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง
ประโยคที่ ๓ คือ นางโคราคจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง
ประโยคที่ ๔ คือ นางกริณีจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง
ประโยคที่ ๕ คือ นางมณฑาจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง
ประโยคที่ ๖ คือ นางกิมิทาจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง
ประโยคที่ ๗ คือ นางมโหทรจะผลัดเปลี่ยนเวียนกันนำเศียรท้าวกบิลพรหมออกแห่แหนรอบเขาพระสุเมรุปีละครั้ง

ประโยคซ้อนซับซ้อน

๑. *เศรษฐีบงการบ่าวไพร่ให้จัดเครื่องบวงสรวงสังเวยพระไทรซึ่งสิงสถิตอยู่ ณ ต้นไทรใหญ่ริมน้ำ*

การวิเคราะห์ประโยค *เศรษฐีบงการบ่าวไพร่ เป็นมุขยประโยค (ประโยคหลัก)*
ให้จัดเครื่องบวงสรวงสังเวยพระไทรซึ่งสิงสถิตอยู่ ณ ต้นไทรใหญ่ริมน้ำ เป็นอนุประโยค (ประโยคย่อย)
และคำว่า พระไทร มีอนุประโยคคือ สิงสถิตอยู่ ณ ต้นไทรใหญ่ริมน้ำ ขยายตามลำดับ

เกณฑ์ประเมินการเขียนแผนผังความคิด
เรื่อง ประโยคซับซ้อนชนิดต่าง ๆ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ /ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การระบุชนิดของประโยค	ระบุชนิดของประโยคได้ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน	ระบุชนิดของประโยคได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ ครบถ้วน แต่ไม่ค่อยชัดเจน	ระบุชนิดของประโยคได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน	ระบุชนิดของประโยคได้ถูกต้อง เพียงเล็กน้อย
๒. การอธิบายประโยคแต่ละชนิด	อธิบายประโยคแต่ละชนิดได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	การอธิบายประโยคแต่ละชนิดได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	การอธิบายประโยคแต่ละชนิดได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นบางส่วน	การอธิบายประโยคแต่ละชนิดได้ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๓. ความถูกต้องในการเขียนกรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหา เรียบเรียงจัดหมวดหมู่เนื้อหา วางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้ตามหัวข้อ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๑ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๒ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ตั้งแต่ ๓ รายการขึ้นไป
๔. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสนวกวน อ่านเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสนวกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสนวกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ไม่สละสลวย สับสนวกวน อ่านเข้าใจยาก
๕. ความสวยงามและความเรียบร้อยของชิ้นงาน	ผลงานการเขียนแผนผังความคิด สวยงาม เรียบร้อย และสร้างสรรค์ดี	ผลงานการเขียนแผนผังความคิด สวยงาม เรียบร้อย	ผลงานการเขียนแผนผังความคิด สวยงาม แต่ไม่ค่อยเรียบร้อย	ผลงานการเขียนแผนผังความคิด ไม่สวยงามและไม่เรียบร้อย

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
๑๗ – ๒๐	ดีมาก
๑๓ – ๑๖	ดี
๑๐ – ๑๒	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙** **เรื่อง พินิจวรรณกรรม** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** วิเคราะห์วิถีไทยและอธิบายคุณค่าจากเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีมารยาทในการพูด	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสั้นที่นักเรียนเคยอ่านว่ามีเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งบอกแรงจูงใจว่าทำไมนักเรียนจึงสนใจอ่านเรื่องสั้นเรื่องนั้น **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอธิบายหลักการอ่านเรื่องสั้น โดยครูชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันอ่านและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ ในใบงาน ๔. อาสาสมัครนักเรียนพูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ โดยให้เพื่อนในชั้นเรียนและครูร่วมกันพิจารณา	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้เรื่อง หลักการวิเคราะห์เรื่องสั้น ๒. ใบงานเรื่อง เรื่องสั้นซีไรต์เรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ ๓. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พินิจวรรณกรรม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ประกอบการอ่านเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ โดยครูชี้แนะเพิ่มเติม ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามท้าทายว่า หากนักเรียนอ่านเรื่องสั้น ๑ เรื่อง นักเรียนจะมีแนวทางการอ่านอย่างไร	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ วิเคราะห์วิถีไทยและอธิบายคุณค่าที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ	ทำใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ	พูดนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการพูดนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีมารยาทในการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น

เรื่องสั้น คือ งานเขียนที่แต่งขึ้นเป็นเรื่อง มีขนาดสั้น และไม่ซับซ้อนเหมือนงานเขียนประเภทนวนิยาย แต่ก็ไม่ใช่นวนิยายขนาดสั้น หรือการย่อนวนิยายให้สั้นลง

ลักษณะเรื่องสั้น

๑) มีขนาดสั้นและมุ่งเสนอแนวคิดเพียงอย่างเดียว

๒) มีโครงเรื่องสนุก เร้าใจติดตาม

๓) มีการดำเนินเรื่องในช่วงระยะเวลาสั้น

๔) มีตัวละครสำคัญน้อยตัว

๕) มีการสร้างฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และองค์ประกอบต่าง ๆ ด้วยภาษาและกลวิธีการแต่งที่กระชับรัดกุม และทำให้เรื่องสมจริง

การพิจารณาแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น

การอ่านเรื่องสั้นนอกจากจะได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว คุณค่าของเรื่องสั้นยังอยู่ที่แนวคิดสำคัญหรือแก่นเรื่อง ซึ่งผู้แต่งไม่ได้บอกกล่าวไว้ตรง ๆ ผู้อ่านต้องพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

๑) ชื่อเรื่อง นับเป็นจุดชี้แนะหัวใจของเรื่องสั้น บางเรื่องตั้งชื่อให้เห็นแก่นเรื่องอย่างชัดเจน

๒) พิจารณาจากข้อขัดแย้งของเรื่อง แล้วติดตามการคลี่คลายของข้อขัดแย้งว่าสิ้นสุดลงอย่างไร จะช่วยชี้ให้เห็นแก่นเรื่องได้ชัดเจน

๓) สรุปสาระสำคัญ โดยการตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้ว ยังเป็นจุดชี้นำให้เห็นแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญได้

๔) ภูมิหลัง การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่องจะช่วยให้เข้าใจเรื่องสั้นนั้นได้ดียิ่งขึ้น

๕) น้ำเสียงหรือหางเสียงของผู้แต่ง บางครั้งผู้แต่งไม่ได้นำเสนออย่างตรงไปตรงมา อาจนำเสนอในลักษณะเสียดสี เหน็บแนม ประชดประชัน เป็นต้น การจับน้ำเสียงของผู้แต่งได้จะช่วยให้จับใจความสำคัญของเรื่องและค้นหาแก่นเรื่องได้

องค์ประกอบของเรื่องสั้น

๑) แนวคิดหรือแก่นเรื่อง (Theme) คือสาระสำคัญที่ผู้เขียนตั้งใจจะบอกแก่ผู้อ่าน เป็นแนวคิดหลักเพียงแนวคิดเดียวของเรื่อง ผู้เขียนอาจจะบอกแนวคิดตรง ๆ โดยผ่าน “ปาก” ของตัวละครตัวใดตัวหนึ่งในเรื่อง

แนวคิดของเรื่องสั้นบางเรื่อง ผู้เขียนอาจไม่ได้บอกโดยตรง ผู้อ่านจะต้องค้นหาจากการตีความตามเรื่องตามพฤติกรรมของตัวละคร และตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๒) โครงเรื่อง (Plot) คือเค้าโครงของการดำเนินเรื่องที่ผู้ประพันธ์กำหนดขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมของตัวละคร และเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินเรื่องมีความเกี่ยวพันกัน โครงเรื่องของเรื่องสั้นจะชัดเจนไม่ซับซ้อนเหมือนนวนิยาย ซึ่งมีโครงเรื่องย่อย (sub plot) ซ้อนอยู่ในโครงเรื่องใหญ่อีก

๓) ตัวละคร (Characters) และบทสนทนา (Dialoque)

ตัวละคร คือ ผู้ที่แสดงบทบาทหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงเรื่องและแนวคิดของเรื่อง ตัวละครเหล่านี้อาจเป็นมนุษย์ สัตว์ หรือสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ต้นไม้ ฯลฯ

ส่วนบทสนทนา (Dialoque) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเห็นลักษณะของตัวละครและการดำเนินเรื่องชัดเจนและสมจริงยิ่งขึ้น

บทสนทนาจะช่วยให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงมากขึ้น เนื่องจากบทสนทนาจะต้องสร้างให้ตรงกับลักษณะของตัวละคร คือ ตามฐานะ การศึกษา อุปนิสัย และสภาพความเป็นอยู่ ปรกติจะแยกบทสนทนาออกมาจากบทบรรยาย

๔) ฉาก (Setting) คือ สถานที่ เวลา และสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เกิดขึ้น ฉากจะช่วยให้ผู้เขียนกำหนดเวลา สถานที่ บรรยากาศได้ตรงตามเนื้อเรื่อง ทำให้เรื่องสมจริงมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญในการเขียนเรื่องสั้น

ใบงานเรื่อง เรื่องสั้นซีไรต์เรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่องสั้น เรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ

“แม่เอ้ย แม่... แม่เอ้ย...”
“อะไรกัน เอ็งทำไมตาลีตาเหลือกมา ไอ้เปี๊ยก”
“เขามาหาซื้อซิ่นเก่า เขาว่าถ้าไม่อยากขาย ก็แลกกะซิ่นผืนใหม่ๆ ก็ได้!”

ลูกชายคนเล็กวิ่งตาลีตาเหลือกมาทั้ง ๆ ยังหอบกระเส่ารีบรายงานแม่
“ อยู่ไหน ที่เอ็งว่าจริงเปล่าวะ ”
“ จริง ๆ แม่ โน่นอยู่ตรงโน้นไง!”

ไม่รีรอ ลูกชายตัวกะเปี๊ยกลากแขนแม่ไปที่รถกระบะคันหนึ่งที่จอดอยู่ตรงปากทางเข้าหมู่บ้าน
ซึ่งมีกลุ่มชาวบ้านกำลังมุงกันเต็มราวกับมีงานบุญ

นานแล้วที่แม่ไม่ได้ซื้อซิ่นผืนใหม่ใส่เหมือนชาวบ้านชาวเมืองเขา
แม่คิดว่าตัวเองนั้นแก่ชรามากแล้ว ใส่อะไรก็ใส่ ๆ ไป
เก็บเงินไว้ซื้อให้ลูกเต้าใส่ และส่งเสริมให้ลูกได้เล่าได้เรียนหนังสือหนังหาดีกว่า
เรื่องนี้ลูกสาวคนโตก็เคยเตือนออกบ่อยไปว่า
“ แม่ควรจะซื้อซิ่นผืนใหม่ ๆ มาใช้สักผืนนะ!”

ลูกสาวคนโตชื่อ “นวล” กำลังเรียนที่โรงเรียนวิจิตรกรรมปีสุดท้าย
ส่วนลูกชายคนเล็กก็เรียนโรงเรียนประถม
เมื่อพูดถึงนวลนี่ก็เกือบจะถึงเดือนแล้วที่ยังไม่เห็นหน้ากลับมาเยี่ยมบ้าน
ตามปกติ นวลจะกลับมาเยี่ยมแม่ทุกอาทิตย์ หรือถ้านานหน่อยก็ไม่เกินสองอาทิตย์
นวลมันก็จะกลับมาเยี่ยมบ้านทีหนึ่ง

แม่สังเกตดูซิ่นผืนใหม่ ๆ ที่เพื่อนบ้านกำลังเลือก พลางนึกถึงคำพูดของลูกสาว
แล้วทำให้รู้สึกว่าใจสดชื่นขึ้นมาทันที
แม่พินิจดูดี ๆ แล้วเห็นว่า ซิ่นไหมที่ชาวบ้านเอามาขายหรือแลกเปลี่ยนกับซิ่นผืนใหม่นั้น
มันเก่ามาก เก่าจนขาดก็มี

แม่ตัดสินใจกลับบ้าน เปิดเอาซิ่นไหมผืนเก่า ๆ ออกมาจากหีบ
ซิ่นผืนนี้เป็นซิ่นที่แม่ของแม่เป็นคนทอและเอามาฝาก
ถึงมันจะเก่าก็ยังไม่ขาด ยังดูเป็นเงางาม

แม่เคยสวมใส่แต่ครั้งยังเป็นสาว พอได้สามีก็เอาเก็บไว้ในหีบและไม่เคยใส่มันอีกเลย
แม้แต่ลูกทั้งสองคนก็ไม่เคยรู้ด้วยซ้ำว่าแม่มีซิ่นผืนนี้

แม่ถือผ้ากลับมาหาพ่อค้าเร่ มีเพื่อนบ้านหลายคนทยอยกันเอาผ้าซิ่นเก่ามาแลกผืนใหม่
พ่อค้าเร่มองผ้าซิ่นที่แม่ถือมา แล้วพูดว่า
“ผืนนี้ยังไม่ขาด แต่เก่ามากแล้ว ขอสามพันกีบ ขายมั้ย”
“ไม่ขาย! แม่ไม่ขาย แม่ขอเปลี่ยนกับซิ่นผืนใหม่”
“ราคาซิ่นผืนใหม่นี้สี่พันกีบ แต่ไม่เป็นไรหรอก ถือเสียว่าลูกเขยตามนโยบายใหม่
มอบให้แม่ยายเป็นพิเศษก็แล้วกัน มีลูกสาวมั้ยล่ะ แม่ยายน่ะ”

เมื่อรับเอาผ้าซิ่นผืนใหม่มาแล้ว แม่ก็ไม่ลืมกล่าวขอบอกขอบใจชายคนที่ยื่นผ้าซิ่นให้
“แม่ขอบใจพวกลูกหลานหลาย ๆ ที่เห็นอกเห็นใจคนเฒ่าคนแก่
ดีราคาซิ่นผืนเก่า ๆ เท่ากับซิ่นผืนใหม่ที่มีราคาตั้งสี่พันกีบน่ะ”

คืนนั้น แม่นอนไม่หลับตลอดคืน แม่อยากให้ลูกสาวคนโตกลับมาเยี่ยมบ้านเร็ว ๆ
จะได้อวดซิ่นผืนใหม่ แม่คิดว่านวลจะต้องดีใจมากที่เห็นแม่มีซิ่นผืนใหม่ใส่
เหมือนชาวบ้านชาวเมืองแล้ว

แม่ยังนึกขอบคุณคนที่มากับรถกระบะคันนั้น
เขาเข้ากับคนได้ง่าย ช่างพูดช่างจาจนน่าฟัง ถึงไม่เคยเห็นหน้าค่าตากันมาก่อนก็ตาม
สมควรลดให้ก็ลด สมควรจะแจกจะแถมก็ให้
ช่างเป็นคนมีน้ำใจเหลือเกิน แม่จะต้องเล่าเรื่องนี้ให้นวลฟังอย่างแน่นอน

เมื่อถึงเย็นวันต่อมา
นวลกลับมาเยี่ยมบ้าน วันนี้รู้สึกว่าเธอมีใบหน้าที่สดใสผิดปกติ
จนแม่นึกสงสัยว่า “หรือว่า เจ้าเปี๊ยกมันแอบบอกพี่สาวมันแล้วว่าแม่ได้ซิ่นใหม่ ”

เมื่อเห็นแม่มีสีหน้าสงสัย นวลก็คิดว่าแม่ข้องใจที่สองอาทิตย์ก่อนนั้น เธอไม่ได้กลับบ้าน
นวลรีบอธิบายให้แม่เข้าใจทันทีว่า ที่เธอไม่ได้กลับมาเยี่ยมบ้าน
ก็เพราะเธอช่วยงานนิทรรศการการแสดงภาพจิตรกรรมของกระทรวง
ซึ่งบัดนี้งานดังกล่าวได้เสร็จผ่านพ้นไปแล้ว

“ ลูกยังได้นำภาพจิตรกรรมสามภาพเข้าร่วมแสดงครั้งนี้อีกด้วยนะแม่
แม่เห็นไหมว่าผู้หญิงก็สามารถมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมได้เช่นกัน”

ครู่ต่อมา นวลได้ล้วงเอาห่อห่อหนึ่งออกมาอวดแม่
“แม่เอ้ย... แม่ทายดูซิว่า ลูกได้อะไรมานี่”

แม่ยังไม่เอ่ยตอบ นวลรีบเปิดห่อกระดาษนั้นออกมา จนทำให้แม่นิ่งอึ้งตะลึงอยู่ตรงนั้น
เพราะในห่อกระดาษนั้นมีซิ่นไหมเก่า ๆ ผืนหนึ่ง

“ลูกเห็นเขาวางขายอยู่ตลาดเช้า พอดีตอนนี้ ลูกขายภาพจิตรกรรมชิ้นแรกได้
ลูกเลยซื้อเอาซิ่นผืนนี้ สามร้อยบาทเท่านั้นเอง แถมมีคนให้ลูกตั้งสี่ร้อยบาทแล้วนะ
แม่ไม่รู้เรอะ ถ้าเก็บเอาไว้ขายให้คนไทยอาจจะได้ถึงห้าร้อยบาทโน่นแน่ะ
แต่จะไปตีเป็นราคาก็ไม่ได้ดอกแม่ มันอยู่ที่คุณค่าทางศิลปะนั้นต่างหาก
เพราะมันคือศิลปะอันวิจิตรงดงาม และก็เป็นฝีมือของผู้หญิงลาวได้ประดิษฐ์
คิดสร้างสรรค์ขึ้นมา กลายเป็นสมบัติชิ้นหนึ่งของชาติลาวเรา
ที่สามารถอวดอ้างในระดับสากลได้”

“ห้าร้อยบาทของลูก มันเป็นเงินกีบเราเท่าไรล่ะ”
แม่อดถามไม่ได้
“หนึ่งหมื่นสี่พันกีบโน้นแหละแม่ แต่ลูกไม่ขายดอก ลูกไม่อยากให้ของดีๆ ชิ้นนี้
สูญหายไปจากผืนดินลาว ลูกจะเก็บรักษาไว้ เก็บไว้เป็นมรดก
เป็นต้นแบบหากลูกอยากทอผ้าซิ่น ถ้าแม่อยากจะใส่ก็เอาไปใส่ได้เลยนะ
งามวิจิตรจริงๆ ดูลวดลายของมันสิ ไหมล้วนๆ ของแท้เลย ดูสิแม่”

หยาดน้ำตาของแม่ค่อยๆ เอ่อไหลซึมออกมา แม่พูดไม่ออก กัดฟัน
กลั้นความคั่งแค้นเอาไว้

แม่จำได้แม่นว่า ซิ่นไหมเก่าๆ ผืนนี้ ก่อนหน้านี้เพียงวันเดียว มันยังนอนอยู่ในหีบของแม่
.....
ผู้เขียน ฮุ่งอะลุน แดนวิไล
เรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่าๆ ได้รับรางวัลที่ ๑ ในการประกวดบทประพันธ์วรรณคดี
จัดโดยวารสารวรรณศิลป์ ปี ๑๙๙๑
และได้รับรางวัลซีไรต์หลังจากตีพิมพ์ในหนังสือรวมเรื่องสั้นชุด “รอยยิ้มที่ไม่มีกลิ่นเหล้า” ปี ๒๐๐๘

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น
เรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบ

แนวการวิเคราะห์เรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ

๑. แนวคิด .....
๒. โครงเรื่องและเนื้อเรื่อง .....
.....
.....
๒.๑ การเปิดเรื่อง .....
๒.๒ การดำเนินเรื่อง .....
๒.๓ การปิดเรื่อง .....
๓. ตัวละคร .....
.....
.....
๔. บทสนทนา .....
.....
.....
๕. ฉากและบรรยากาศ .....
.....
.....
๖. กลวิธีการเขียน/สำนวนภาษา
.....
.....
๗. วิถีไทยที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ
.....
.....
๘. คุณค่าข้อคิดที่นำไปประยุกต์ใช้ (ด้านวรรณคดี/เนื้อหา/สังคม/การนำไปใช้)
.....
.....

เฉลยใบงานเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น
เรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบ

แนวการวิเคราะห์เรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ

๑. แนวคิด *ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านควรอย่างยิ่งที่จะอนุรักษ์ไว้ ไม่ควรละทิ้งหรือเพิกเฉยแต่ควรภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของเรา*

๒. โครงเรื่องและเนื้อเรื่อง

แม่นำซิ่นไหมเก่า ๆ ไปขายให้พ่อค้าที่มารับซื้อและแลกเปลี่ยนเป็นผ้าซิ่นผืนใหม่ แม่ดีใจมากที่มีผ้าซิ่นผืนใหม่เพื่ออวดลูกสาวที่ไปเรียนจิตรกรรมที่ประเทศไทย เมื่อลูกสาวของแม่กลับมา ลูกสาวได้ซื้อซิ่นไหมซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ขายในประเทศไทยกลับมา เพราะลูกต้องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนั้นไว้ แต่เมื่อแม่เห็นซิ่นไหมที่ลูกนำมาด้วยนั้น แม่ก็ร้องไห้ด้วยความแค้นเพราะจำได้ว่าซิ่นไหมที่ลูกนำมาให้นั้นเป็นซิ่นไหมผืนเก่า ๆ ที่แม่ได้ขายให้กับพ่อค้าเมื่อวาน

๒.๑ การเปิดเรื่อง *เปิดเรื่องด้วยบทสนทนาของลูกชายที่สร้างความเร้าใจให้แก่ผู้อ่าน*

๒.๒ การดำเนินเรื่อง *ดำเนินเรื่องด้วยบทสนทนาของตัวละคร มีบทบรรยายแทรกบ้าง*

๒.๓ การปิดเรื่อง *ปิดเรื่องแบบหักมุม กระตุ้นให้ผู้อ่านฉุกคิดและให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน*

๓. ตัวละคร

ตัวละครในเรื่องมี ๔ ตัว คือ แม่ ลูกชายของแม่ ลูกสาวของแม่ (นวล) พ่อค้า ซึ่งตัวละครที่มีบทบาทต่อการดำเนินเรื่องมากที่สุด คือ แม่

แม่ *เป็นตัวละครกลม กล่าวคือ เป็นตัวละครที่ยึดติดกับระบบทุนนิยม นิยมสิ่งของใหม่ ๆ แต่ไม่รู้จักรักษาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของเรา แต่เมื่อพบผ้าซิ่นไหมเก่า ๆ ของตนเอง และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของลูกด้วยแล้ว กลับทำให้แม่สะเทือนใจและฉุกคิดใหม่ได้*

ลูกสาวของแม่ (นวล) *คือ เป็นตัวละครที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ชื่นชอบและภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนั้น*

๔. บทสนทนา

เรื่องสั้นนี้ใช้บทสนทนาในการดำเนินเรื่อง มีบทบรรยายแทรกอยู่บ้าง ทำให้เนื้อเรื่องดำเนินได้อย่างรวดเร็ว

๕. ฉากและบรรยากาศ

ฉากและบรรยากาศที่พบในเรื่องสั้น คือ สังคมชนบทในประเทศลาว

๖. กลวิธีการเขียน/สำนวนภาษา

มีบทสนทนาสอดแทรกบทบรรยาย การใช้ภาษาเข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ดี

๗. วิถีไทยที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ซิ่นไหมผืนเก่า ๆ

ศิลปวัฒนธรรมเกี่ยวกับการประดิษฐ์ลวดลายผ้าซิ่นพื้นบ้าน

๘. คุณค่าข้อคิดที่นำไปประยุกต์ใช้ (ด้านวรรณคดี/เนื้อหา/สังคม/การนำไปใช้)

ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนั้น เราควรภาคภูมิใจและอนุรักษ์ไว้ให้นานเท่านาน

แบบประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการพูดนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาที่นำเสนอชัดเจนและละเอียด				
๒	เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง				
๓	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน ให้ ๔ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ – ๒๐	ดีมาก
๑๔ – ๑๗	ดี
๑๐ – ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐** **เรื่อง นำเสนอคุณค่า** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** วิเคราะห์วิถีไทยและอธิบายคุณค่าที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีมารยาทในการพูด ๔. มุ่งมั่นในการอ่าน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า เรื่องสั้นที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอธิบายหลักการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น โดยครูชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู พร้อมทั้งวิเคราะห์องค์ประกอบ วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู ๓. นักเรียนอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู ๔. อาสาสมัครนักเรียน ๓ คนพูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่องเรื่องสั้น โดยให้เพื่อนในชั้นเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบและพิจารณา **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ประกอบการอ่านเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดจากการอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู เป็นแผนผังความคิดลงในสมุดบันทึกของนักเรียน ๒. นักเรียนสืบค้นเรื่องสั้นที่นักเรียนสนใจมา ๑ เรื่องเพื่อใช้อ่านและวิเคราะห์ในชั่วโมงถัดไป	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบงานเรื่อง เรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู ๒. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. เขียนแผนผังความคิดหลักการวิเคราะห์เรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดจากการอ่านเรื่องสั้น ๒. สืบค้นเรื่องสั้น ๑ เรื่องที่นักเรียนสนใจเพื่ออ่านและวิเคราะห์องค์ประกอบ วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดในชั่วโมงถัดไป

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ วิเคราะห์วิถีไทยและอธิบายคุณค่าที่พบในเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู	ทำใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแผนผังความคิด เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู	สังเกต การเขียนแผนผังความคิด	แบบสังเกต แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีมารยาทในการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่องสั้น

ปลาทู

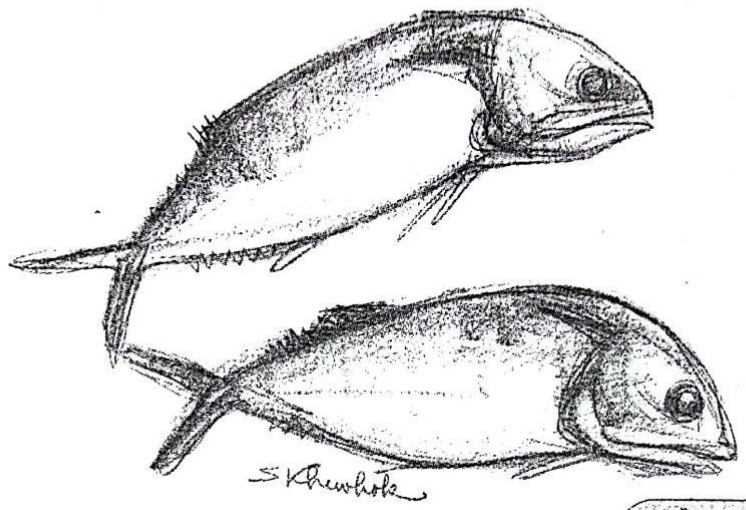

ไมตรี ลิมปิชาติ เรื่อง
สมบัติ คิ้วฮก ภาพประกอบ

นายเทียบเห็นปลาทูนึ่งที่วางขายอยู่ที่ตลาดสด ทำให้อยากกิน เขาจึงซื้อปลาทูเข่งหนึ่งซึ่งมีอยู่ ๒ ตัว แล้วนำกลับบ้าน พร้อมกับคิดในใจว่า มื้อเย็นนี้คงจะกินข้าวได้อร่อยกว่าเมื่อวานแน่เพราะน้ำพริกปลาทูเป็นของโปรดของเขามานาน

บ้านพักของนายเทียบอยู่รวมกับคนงานคนอื่นๆ ที่เถ้าแก่ร้านขายไม้สร้างให้อยู่ เกือบทุกเย็นนายเทียบจะล้อมวงกินอาหารกับคนอื่นๆ โดยช่วยกันทำอาหารกินกันเอง

วันไหนมีปลาทู นายเทียบใช้วิธีทอดปลาทูบ้าง ย่างบ้าง สุดแล้วแต่จะสะดวก สำหรับน้ำพริกกะปิไม่ต้องทำใหม่เพราะพอมีเหลืออยู่ตั้งแต่เมื่อวาน ถ้าจะต้องหาของกินมาเพิ่มก็คือผัก แต่ก็ไม่ยากสำหรับเขาเพราะเดินไปที่ริมรั้วหลังโรงไม้ก็จะได้ผักตำลึง และถ้าเดินไกลออกไปตรงบริเวณที่ใกล้ๆ กับคลองจะมีผักบุ้งชูยอดอยู่เต็มไปหมดให้สามารถเก็บมากินได้

ตั้งแต่นายเทียบได้มาทำงานในตัวเมืองนคร ทุกครั้งที่นายเทียบได้กินข้าวกับน้ำพริกปลาทู เขามักจะนึกถึงพ่อเสมอ เพราะพ่อเป็นคนชอบกินปลาทูเอามาก ๆ ที่จริงแม่ก็ชอบ ทุกคนในครอบครัวชอบ เพียงแค่คนอื่น ๆ ชอบน้อยกว่าพ่อเท่านั้น

นายเทียบบอกกับตัวเองว่าคงเป็นกรรมพันธุ์ก็ได้ ที่ทำให้เขาชอบกินปลาทูเหมือนพ่อ

"กับข้าวอย่างอื่นกินบ่อย ๆ เบื่อ แต่กินปลาทูไม่เคยเบื่อ" เขาเคยบอกกับใครต่อใครเช่นนี้

ถึงแม้พ่อกับแม่และคนในครอบครัวชอบกินปลาทูอย่างไร แต่ไม่ใช่ว่าจะหาปลาทูกินได้ง่าย ๆ ทั้งนี้ก็เพราะบ้านเดิมของเขาอยู่หมู่บ้านหลังเขาไกลออกไปจากตัวเมืองหลายสิบกิโลเมตรและยังอยู่ห่างทะเลด้วย ที่สำคัญไม่มีทางรถยนต์ หมายถึงคนในหมู่บ้านนี้จะออกมาที่ตัวจังหวัดจะต้องใช้เท้าเดินเป็นหลัก หรือเวลาที่นายเทียบจะกลับไปเยี่ยมบ้านก็ต้องเดินเข้าป่า ข้ามภูเขา กว่าจะถึงบ้านต้องใช้เวลาหลายชั่วโมง

ตอนที่นายเทียบยังเป็นเด็กเขาจำได้ว่า เคยได้กินปลาทูบ้างเหมือนกัน แต่เป็นปลาทูเค็มเสียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนปลาทูนึ่งที่เวลานำมาทอดแล้วมีกลิ่นหอมชวนกิน แทบไม่ได้กินเลย

พ่อของนายเทียบมีอาชีพทำสวน จะเรียกว่าทำสวนก็ไม่ถูกนัก เพราะพ่อไม่ได้ปลูกเอง หมายถึงจะมีทั้งทุเรียน สะตอ หน่อไม้ขึ้นเองในป่า พอออกลูกพ่อก็จะไปเก็บมาขาย

เมื่อเป็นเช่นนี้ นายเทียบจึงคิดไว้ในใจตั้งแต่เข้ามาอยู่ในเมืองและได้งานทำใหม่ๆ ว่า ถ้าได้กลับไปบ้านเมื่อไร จะซื้อปลาทูไปฝาก เลือกเอาตัวโตๆ ด้วย เขาเชื่อว่า ทั้งพ่อ แม่ และน้องๆ จะต้องดีใจที่จะได้กินปลาทู

ในช่วงงานเดือนสิบซึ่งชาวนครจะทำบุญให้แก่ญาติผู้ใหญ่ที่ล่วงลับไปแล้ว ร้านขายไม้ที่นายเทียบทำงานอยู่หยุดงานให้ลูกจ้าง ๓ วัน นายเทียบจึงถือ

โอกาสกลับบ้าน

วันเดินทางจากตัวเมืองนครเพื่อกลับบ้าน เขาตื่นตั้งแต่เช้ามืดแล้วไปที่ตลาดเช้าเพื่อไปซื้อปลาทู

นายเทียบเลือกปลาทูตัวขาวเนื้อแน่น น่ากินถึง ๒๐ ตัว แล้วใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ห่ออย่างดี ใส่ถุงพลาสติก แล้วใช้เชือกมัด ก่อนนำเข้าไปรวมไว้ในกระเป๋าเดินทางใบเล็กๆ ซึ่งภายในมีเสื้อผ้าสำหรับไว้เปลี่ยนตอนไปถึงบ้าน

จากตัวเมือง นายเทียบใช้วิธีนั่งรถยนต์รับจ้างประจำทางไปตามถนนที่เป็นดินลูกรังขรุขระบางแห่งเป็นหลุมมีน้ำขัง คนขับรถต้องขับอย่างระมัดระวังจนกระทั่งถึงหมู่บ้านลานสะกา รถไม่สามารถแล่นต่อได้ ผู้โดยสารทุกคนต้องลงจากรถเพื่อใช้เท้าเดินต่อไปยังจุดหมายของใครของคนนั้น

หลังจากนายเทียบลงจากรถแล้ว เขาไม่รอช้าออกเดินทางด้วยเท้าต่อทันที โดยไม่ลืมที่จะหิ้วกระเป๋าเดินทางซึ่งภายในกระเป๋านอกจากมีเสื้อผ้าและปลาทูแล้ว เขายังมีน้ำดื่มใส่ขวดพลาสติกติดมาด้วย

นายเทียบเดินผ่านหมู่บ้านทะลุเข้าป่า จากป่าโปร่งก็เป็นป่าทึบก่อนถึงทุ่งกว้าง เหนื่อยก็พัก

ทุกครั้งที่นายเทียบเดินทางกลับบ้านหรือจากบ้านเข้าเมือง เขาชอบนั่งพักที่ใต้ต้นไม้ใหญ่ที่ยืนต้นอยู่ใกล้กับลำธารน้ำใส โดยถือโอกาสลงอาบน้ำและเอาน้ำตรงบริเวณที่ใสสะอาดที่สุดใส่ขวดพลาสติกให้เต็มด้วย การเดินทางครั้งนี้เขาก็ทำเหมือนเดิม

พอหายเหนื่อย นายเทียบได้ออกเดินต่อไปโดยไม่ลืมกระเป๋าใส่ปลาทูที่ตั้งใจซื้อไปฝากพ่อและแม่

เขาเดินไปสักพักก็ถึงเชิงเขาลูกหนึ่ง สวนทางกับชาวบ้าน ๒ - ๓ คนที่เดินผ่านมาและบางคนกำลังออกมาจากป่า

ทุกคนร้องทักกับนายเทียบ เพราะรู้จักกันมาก่อนนั่นเอง

ขณะที่นายเทียบกำลังจะเดินผ่านเชิงเขาเพื่อจะลัดเลาะผ่านทุ่งนาตรง

ไปยังหมู่บ้านของตัวเอง อยู่ๆ ฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก แล้วก็มีลมพัดแรงด้วย ที่จริงฝนตั้งเค้ามาตั้งนานแล้ว เพียงแต่เขาไม่ได้สนใจเท่านั้น คิดอยู่อย่างเดียวว่า ทำอย่างไรก็ได้ขอให้ได้ถึงบ้านเร็วๆ

นายเทียบไม่อยากเดินฝ่าสายฝนซึ่งตกหนักขึ้นเรื่อยๆ บังเอิญเขาเหลือบไปเห็นถ้ำเล็กๆ ถ้ำหนึ่งอยู่ใกล้ๆ ทางเดิน เขาจึงรีบเดินเข้าไปหลบฝนในถ้ำ

นายเทียบหลบอยู่ในถ้ำนานเท่าไรไม่รู้ เพราะไม่มีนาฬิกาข้อมือ รู้แต่ว่าฝนยังตกหนักเหมือนเดิม

ขณะที่นายเทียบกำลังตัดสินใจว่าจะฝ่าสายฝนไปดีหรือไม่เพราะระยะทางยังเหลือไม่ไกลเท่าไรก็จะถึงบ้านแล้ว ทันใดนั้นมีเสียงดังครืนมาจากข้างบนเหมือนมีของหนักถล่มลงมา มารู้ตัวอีกที เขาติดอยู่ในถ้ำเสียแล้ว ไม่สามารถออกไปได้เพราะปากถ้ำมีดินพังลงมาปิดจนมืดสนิท โชคดีที่ยังพอมีแสงจากจุดอื่นส่องเข้ามาได้บ้าง อย่างน้อยๆ ก็ทำให้เขามีอากาศหายใจ

แค่นายเทียบเดินทางกลับบ้านก็รู้กันหมดแทบทั้งหมู่บ้าน เพราะก่อนถึงหมู่บ้านนายเทียบได้พบกับคนหาของป่าหลายคน ทุกคนรู้จักกันดีเพราะเป็นหมู่บ้านเล็กๆ

บางคนได้ไปที่บ้านของนายเทียบเพื่อหวังว่าจะได้พบกับเขา แต่ปรากฏว่าไม่ได้พบ แล้วยังไม่มีใครรู้ด้วยว่านายเทียบหายไปไหน

หลังจากนั้นอีก ๒ วัน คนที่รู้จักกับนายเทียบคนหนึ่งเกิดเอะใจขึ้นมา จึงได้ย้อนกลับไปที่เชิงเขาบริเวณที่ได้พบกับนายเทียบ แค่ได้เห็นดินจากภูเขาถล่มลงมาใกล้ๆทางเดิน เขาก็จำได้ดีว่าตรงนั้นเคยเป็นถ้ำเล็กๆ มาก่อน เขาใจหายวาบ เมื่อคิดขึ้นมาได้ว่า เหตุที่นายเทียบ

หายไปอาจติดอยู่ในถ้ำนี้ก็ได้

เร็วเท่าความคิด เขาตะโกนร้องเรียกชื่อเพื่อน แต่ก็เงียบ ไม่มีเสียงตอบกลับออกมาเลย

มีอะไรบางอย่างทำให้เขาเชื่อมั่นว่านายเทียบจะต้องติดอยู่ในถ้ำแน่ เขาจึงไปบอกทุกคนที่หมู่บ้านให้มาช่วยขุดดินจากปากถ้ำ

ทั้งๆ ที่ชาวบ้านหลายคนไม่ค่อยแน่ใจว่านายเทียบจะติดอยู่ในถ้ำจริงหรือไม่ แต่ก็มีน้ำใจเอาจอบ เอาเสียม และเครื่องไม้เครื่องมือที่พอมีมาช่วยกันขุดดิน ทั้งนี้ก็เพราะทั้งพ่อและแม่ของนายเทียบเป็นที่รักของคนในหมู่บ้านนั้นด้วย

โชคดีที่ฝนหยุดตกหลังจากก่อนหน้านั้นได้ตกๆ หยุดๆ มาเป็นเวลาหลายวัน การขุดดินออกจากปากถ้ำจึงทำได้สะดวก แต่กว่าจะขุดดินเปิดปากถ้ำให้กว้างพอ ต้องใช้เวลาถึงสิบกว่าวันแต่ทุกคนก็หายเหนื่อยเพราะได้ช่วยพานายเทียบออกจากถ้ำได้

นายเทียบมีท่าทางอิดโรยเล็กน้อย เขาบอกขอบคุณกับทุกคนที่ได้ช่วยขุดปากถ้ำ พร้อมกับเปิดเผยว่าที่เขาไม่อดตายอยู่ในถ้ำก็เพราะมีปลาทูกิน แต่ลุงแก่ๆ คนหนึ่งพูดขึ้นว่า

"เหตุที่ไอ้เทียบรอดตายเป็นเพราะมันเป็นคนมีความกตัญญูอยากให้พ่อแม่ได้กินปลาทู จึงซื้อมาฝาก หากไม่ซื้ออะไรติดมือมาเลยป่านนี้มันคงอดตายอยู่ในถ้ำไปแล้ว"

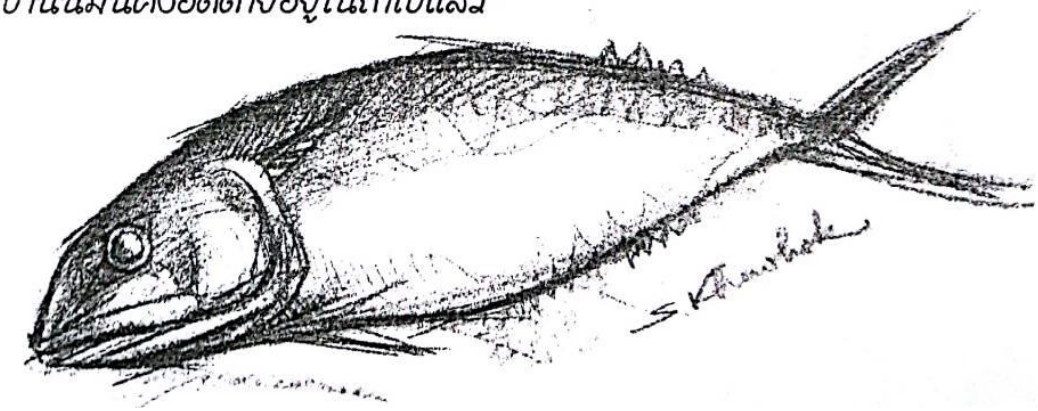

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู

แนวการวิเคราะห์เรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู

๑. วิถีไทยที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู (พร้อมทั้งเขียนอธิบายการนำไปประยุกต์ใช้)

.....
.....
.....
.....

๓. คุณค่าที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู (ด้านวรรณคดี/เนื้อหา/สังคม)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู

แนวการวิเคราะห์เรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู

๑. วิถีไทยที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู

๑. วัฒนธรรมการกิน

๒. การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์

๓. ความกตัญญู

ฯลฯ

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

๒. ข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู (พร้อมทั้งเขียนอธิบายการนำไปประยุกต์ใช้)

๑. การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากย่อมทำให้ผู้รับไม่มีความทุกข์และผู้ให้มีความสุขใจ ข้าพเจ้าจะนำไปใช้โดยการช่วยเหลือ มีน้ำใจแก่เพื่อนมนุษย์ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

๒. ความกตัญญูทำให้บุคคลนั้นประสบความเจริญและรอดพ้นจากภยันตราย

ฯลฯ

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

๓. คุณค่าที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นเรื่อง ปลาทู (ด้านวรรณคดี/เนื้อหา/สังคม)

มีเนื้อหาสอนใจได้ดี เช่น ความกตัญญู

สะท้อนสภาพสังคมไทยได้ดี ไม่ว่าจะเป็นสังคมแห่งการช่วยเหลือกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน

ฯลฯ

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

เกณฑ์ประเมินการเขียนแผนผังความคิด
เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ /ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การระบุองค์ประกอบเรื่องสั้นจากเรื่อง ปลาทู	ระบุองค์ประกอบเรื่องสั้นจากเรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง	ระบุองค์ประกอบเรื่องสั้นจาก เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ระบุองค์ประกอบเรื่องสั้นจาก เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน	ระบุองค์ประกอบเรื่องสั้นจาก เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง เพียงเล็กน้อย
๒. การตีความและประเมินคุณค่า วิถีไทยที่ได้จากเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู	ตีความและประเมินคุณค่า วิถีไทยที่ได้จากเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมินคุณค่า วิถีไทยที่ได้จากเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมินคุณค่า วิถีไทยที่ได้จากเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นบางส่วน	ตีความและประเมินคุณค่า วิถีไทยที่ได้จากเรื่องสั้น เรื่อง ปลาทู ได้ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๓. การเสนอแนะแนวทางในการนำข้อคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำข้อคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำข้อคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพเป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำข้อคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพเป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำข้อคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้ แต่ไม่มีคุณภาพ
๔. ความถูกต้องในการเขียนกรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหา เรียบเรียงจัดหมวดหมู่เนื้อหา วางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้ตามหัวข้อ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๑ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๒ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ตั้งแต่ ๓ รายการขึ้นไป
๕. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสนวกวน อ่านเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสนวกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสนวกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ไม่สละสลวย สับสนวกวน อ่านเข้าใจยาก

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
๑๗ – ๒๐	ดีมาก
๑๓ – ๑๖	ดี
๑๐ – ๑๒	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาพาที **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑** **เรื่อง นำไปปรับใช้ในชีวิตจริง** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอธิบายการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจคนละ ๑ เรื่อง ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** อธิบายการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง **ด้านทักษะ/กระบวนการ** พูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีมารยาทในการพูด ๔. ความรับผิดชอบ	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสั้นที่นักเรียนเคยอ่านว่ามีเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งบอกแรงจูงใจว่าทำไมนักเรียนจึงสนใจอ่านเรื่องสั้นเรื่องนั้น **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอธิบายหลักการอ่านเรื่องสั้น โดยครูชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนอ่านเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ ๓. นักเรียนวิเคราะห์เรื่องสั้นที่นักเรียนได้สืบค้นและสนใจเป็นรายบุคคล ทั้งเรื่ององค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น ๔. นักเรียนทำคลิปพูดนำเสนอการวิเคราะห์เรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ ทั้งองค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นภายใน ๕ นาที พร้อมส่งคลิปให้ครูทางอีเมล **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ประกอบการอ่านเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดจากการอ่านเรื่องสั้น โดยครูชี้แนะเพิ่มเติม ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามท้าทายว่า หากนักเรียนจะแนะนำเรื่องสั้นให้เพื่อนของนักเรียนอ่าน นักเรียนจะแนะนำเรื่องสั้นเรื่องอะไร เพราะเหตุใด	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. เรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจคนละ ๑ เรื่อง ๒. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การทำคลิปพูดนำเสนอการวิเคราะห์เรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ ทั้งองค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นภายใน ๕ นาที

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	ซักถาม	ข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดนำเสนอผลงานการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ	ทำคลิปพูดนำเสนอผลงานองค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ	แบบประเมินการพูด	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีมารยาทในการพูด ๔. ความรับผิดชอบ	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ ๑ เรื่อง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่าและข้อคิดที่พบ

แนวการวิเคราะห์เรื่องสั้น

๒. แนวคิด.....

๓. โครงเรื่องและเนื้อเรื่อง

.....

.....

๒.๑ การเปิดเรื่อง.....

๒.๒ การดำเนินเรื่อง.....

๒.๓ การปิดเรื่อง.....

๓. ตัวละคร

.....

.....

๔. บทสนทนา

.....

.....

๕. ฉากและบรรยากาศ

.....

.....

๖. กลวิธีการเขียน/สำนวนภาษา

.....

.....

๗. วิถีชีวิตที่พบในเรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ

.....

.....

๘. คุณค่าข้อคิดที่นำไปประยุกต์ใช้ (ด้านวรรณคดี/เนื้อหา/สังคม/การนำไปใช้)

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดนำเสนอการวิเคราะห์เรื่องสั้นที่นักเรียนสืบค้นและสนใจ ทั้งองค์ประกอบเรื่องสั้น วิถีไทย คุณค่า และข้อคิดที่พบในเรื่องสั้น

ประเด็นการประเมิน	**เกณฑ์การให้คะแนน**		
	๓	๒	๑
๑. การลำดับความคิด	มีการลำดับความคิดในการพูดนำเสนอที่เป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนราบรื่นตลอดเรื่อง	มีการลำดับความคิดในการพูดนำเสนอที่เป็นระบบไม่มาก ไม่ค่อยเป็นไปตามขั้นตอน สับสนเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ไม่มีระบบการลำดับความคิดในการพูดนำเสนอ การพูดไม่เป็นไปตามขั้นตอน สับสนมาก (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๒.การออกเสียง / การใช้น้ำเสียง	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี มีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด ตลอดการพูด	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนและมีน้ำเสียงหนักเบาเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูดเป็นส่วนน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อหา)
๓. ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ ตลอดเรื่อง	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ มากกว่าร้อยละ ๕๐	เนื้อหาที่พูดมีความถูกต้องเหมาะสมน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๔. บุคลิกลักษณะ/มารยาทการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดตลอดเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด	มีบุคลิกภาพที่สุภาพเหมาะสมกับเนื้อหาที่พูด มีมารยาทในการพูดน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเวลาการพูด
๕. การรักษาเวลา	ใช้เวลาการพูดตามที่กำหนด	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๕ นาที)	ใช้เวลาการพูดมากกว่าและหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด (บวกลบ ๑๐ นาที)

เกณฑ์การประเมิน

๓ หมายถึง ดี
๒ หมายถึง พอใช้
๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ – ๑๒ คะแนน = ดี
๕ – ๘ คะแนน = พอใช้
๑– ๔ คะแนน = ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
บทกวีที่ชื่นชอบ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๑๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ม.๓/๗ วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ม.๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากกงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ม.๓/๗ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ม.๓/๕ พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ม.๓/๖ การแต่งบทร้อยกรอง

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ม.๓/๔ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑.วรรณกรรมท้องถิ่น หมายถึง ผลงานที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาษาโดยการพูดและการเขียนของกลุ่มชนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็จะใช้ภาษาพื้นบ้านในการถ่ายทอดเป็นเอกลักษณ์ วรรณกรรมที่สื่อเรื่องราวด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น จารีตประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนความเชื่อต่าง ๆ ของบรรพบุรุษ อันเป็นพื้นฐานของความคิดและพฤติกรรมของคนในปัจจุบัน

๒. การอ่านจับใจความ เป็นการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเรื่องนั้นมีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ และการกระทำนั้นๆเกิดผลอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ยังมีข้อคิดอะไรจากเรื่องบ้าง

๓. การวิจารณ์เรื่องที่อ่าน จำเป็นต้องวิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่ามีความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่องหรือไม่

๔. การแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่ง โดยมุ่งที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดจนโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความคิดเห็นในทาง สร้างสรรค์ด้วย เหตุผล ข้อมูลสถิติและการอ้างความคิดเห็นของผู้รู้มาสนับสนุนความคิดเห็นของตนเพื่อคัดค้านความคิดของอีกฝ่ายหนึ่ง

๕. การสรุปเรื่อง เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่โดยใช้สำนวนของตนเอง

๓. สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. วรรณกรรมท้องถิ่น

๑.๑ ความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่น

๑.๒ ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่น

๑.๓ ประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่น

๑.๔ คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น

๒. การวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่าน

๓. หลักการอ่านตีความและประเมินคุณค่าจากเรื่อง

๔. หลักการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ

๕. หลักการแต่งโคลงสี่สุภาพ

ทักษะ/กระบวนการ

๑. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒. วิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๓. วิจารณ์ความสมเหตุสมผลตามลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่องอย่างถูกต้อง

๔. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ได้ถูกต้อง

๕. บอกหลักการอ่านตีความและประเมินคุณค่า

๖. ตีความและประเมินคุณค่างานเขียน

๗. บอกหลักการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ

๘. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ

๙. บอกหลักการแต่งโคลงสี่สุภาพ

๑๐. แต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์

เจตคติ

๑. มีมารยาทในการอ่าน

๒. มีมารยาทในการเขียน

๓. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

๔. เห็นคุณค่าในบทอาขยาน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน

ระดับการประเมิน / ภาระงาน	๔	๓	๒	๑
ใบงาน	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน - วิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องได้อย่างถูกต้องครบถ้วน - นำเสนอได้อย่างน่าสนใจ - มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- สรุปเนื้อเรื่องได้

เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน

ระดับการประเมิน / ภาระงาน	๔	๓	๒	๑
การวิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผลและการลำดับความ	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษา - เขียนแสดงความรู้ความคิดเห็นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม - มีการให้เหตุผลหรือยกตัวอย่างประกอบการวิจารณ์ได้สมเหตุสมผล - ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความได้ชัดเจน	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษาแต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษา แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บทกวีที่ชื่นชอบ | **เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น** | **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย | **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** | **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจับใจความ เป็นการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเรื่องนั้นมีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ และการกระทำนั้นๆเกิดผลอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ยังมีข้อคิดอะไรจากเรื่องบ้าง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** หลักการอ่านจับใจความสำคัญวรรณกรรมท้องถิ่น **ด้านทักษะและกระบวนการ** จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนฟังวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง วังตาเพชร แล้วร่วมกันตอบคำถามเนื้อหาของเรื่องว่าเป็นเรื่องอะไร ให้แง่คิดอะไร นักเรียนเคยฟังเรื่องลักษณะนี้จากที่ใด **ขั้นสอน** ๑ นักเรียนศึกษาความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่น ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่มแล้วส่งตัวแทนจับสลากเนื้อเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นจำนวน ๕ เรื่อง ดังนี้ เรื่องที่ ๑ ไกรทอง เรื่องที่ ๒ บางแม่หม้าย เรื่องที่ ๓ สองพี่น้อง เรื่องที่ ๔ วัดพนังเชิง เรื่องที่ ๕ เขานมนาง และนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านและจับใจความเนื้อเรื่องที่ตนเองอ่านตามใบงานที่ได้รับ ๔. ส่งตัวแทนออกมานำเสนอเนื้อเรื่องหน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตำนานตะขาบกับเกาะช้าง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง วังตาเพชร ๒. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องไกรทอง ๓. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องบางแม่หม้าย ๔. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องสองพี่น้อง ๕. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องวัดพนังเชิง ๖. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง เขานมนาง ๗. แบบทดสอบเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องตำนานตะขาบกับเกาะช้าง **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย ๘๐ %
ด้านทักษะ/กระบวนการ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย ๘๐ %
ด้านคุณลักษณะ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	ตรวจแบบประเมิน	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง วังตาเพชร หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง วังตาเพชร

นานมาแล้วมีชายแก่อยู่คนหนึ่งนามว่า **ตาเพชร** เป็นผู้ที่ร่ำเรียนวิชาเวทมนต์คาถา ตาเพชรอาศัยอยู่กับเมีย ที่บ้านคอวัง บางปลาม้า อยู่ด้วยกันสองตายาย วันหนึ่งตาเพชรจะพาเมียไปทำบุญ แกเองไม่มีเรือ แต่มีคาถาแปลงร่างเป็นจระเข้ แกจึงร่ายมนต์แปลงร่างเป็นจระเข้ตัวใหญ่มหึมา แล้วให้เมียเดินทางข้ามไปฝากโน้น เพื่อจะไปทำบุญที่วัด โดยทำพิธีเสกน้ำมนต์ไว้ขันหนึ่ง บอกเมียแกว่า ระหว่างเดินข้ามไปให้ถือขันน้ำมนต์ไปด้วย และเมื่อข้ามถึงอีกยังฝากหนึ่งแล้ว ให้เอาน้ำมนต์รดที่หัวจระเข้ แล้วตัวเองก็จะกลับกลายเป็นคนดังเดิม แต่ครั้นเมื่อเมียตาเพชรเดินมาถึงกลางแม่น้ำ ขันน้ำมนต์เกิดหกลงเสียกลางแม่น้ำนั้น ตาเพชรก็เลยไม่สามารถกลับกลายเป็นคนได้เช่นเดิม ต้องเป็นจระเข้ใหญ่วนเวียนอยู่ในบึงแห่งนั้นจนสิ้นอายุไข ชาวบ้านจึงขนานนามว่า **บึงตาเพชร** จนถึงปัจจุบัน

http://www.suphan.biz/wangtapet.htm

ความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรมท้องถิ่น หมายถึง วรรณกรรมมุขปาฐะและวรรณกรรมลายลักษณ์อักษรที่ถ่ายทอดในกลุ่มชนหนึ่งกลุ่มชนใดในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งมาเป็นเวลานาน ผู้เล่าหรือผู้เขียนเป็นคนในท้องถิ่นถ่ายทอดให้แก่คนในท้องถิ่นเดียวกับตนโดยการบอกเล่าหรือเขียนบันทึกไว้

ใบงาน เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องไกรทอง หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น เรื่อง ไกรทอง แล้วตอบคำถาม

ไกรทอง(จ.พิจิตร)

ชาละวันเป็นจระเข้เจ้า อาศัยอยู่ในถ้ำทองใต้บาดาล ในถ้ำทองจระเข้ จะกลายร่างเป็นคนได้ ชาละวันตอนกลายร่างเป็นคนจะเป็นหนุ่มรูปงาม โดยชาละวันเองมีเมียสาวสวยเป็นนางจระเข้ ๒ ตัวคือ วิมาลาและเลื่อมลายวรรณ ชาละวันเป็นหลานชายของ ท้าวรำไพ ผู้เป็นจระเข้เจ้าที่อยู่ในศีลธรรม ไม่เคยจับสัตว์หรือมนุษย์กินเป็นอาหารและจะกินแต่ซากสัตว์ที่ตายแล้วเป็นอาหารเท่านั้น ชาละวันแม้อยู่ในถ้ำทองจะอิ่มทิพย์ไม่ต้องกินเนื้อ แต่ด้วยความมีนิสัยที่เป็นอันธพาล จึงชอบมาเมืองบนตามแม่น้ำลำคลอง จับคนที่เป็นชาวบ้านและสัตว์กินเพื่อความสนุกสนาน

ณ หมู่บ้านดงเศรษฐี แขวงเมืองพิจิตร มีพี่น้องฝาแฝดคู่หนึ่ง มีความงามเป็นที่เลื่องลือ ชื่อนางตะเภาแก้วผู้พี่ และนางตะเภาทองผู้น้อง ทั้งสองเป็นบุตรเศรษฐีดำ และคุณนายทองมา วันหนึ่งนางตะเภาแก้วและนางตะเภาทองได้ลงไปเล่นน้ำที่ท่าหน้าบ้าน ช่วงเวลานั้นเจ้าชาละวัน ซึ่งเป็นจระเข้ได้ออกมาว่ายน้ำหาเหยื่อ เมื่อได้เห็นนางตะเภาทอง ก็ลุ่มหลงในความงาม จึงโผล่ขึ้นเหนือน้ำเข้าไปคาบนางตะเภาทองแล้วดำดิ่งไปยังถ้ำทอง อันเป็นที่อยู่ของเจ้าชาละวัน

เมียของชาละวัน คือ วิมาลา และเลื่อมลายวรรณ เห็นก็ไม่พอใจแต่ก็ห้ามสามีไม่ได้ เพราะเกรงกลัวจึงต้องยอมให้ผัวมีเมียเป็นมนุษย์อีกคน เมื่อนางตะเภาทองฟื้นขึ้นมาเจ้าชาละวันก็เกี้ยวพาราสี แต่นางตะเภาทองก็ไม่สนใจ เจ้าชาละวันจึงจำต้องใช้เวทมนตร์สะกดให้นางตะเภาทองหลงรัก และยอมเป็นภรรยาตั้งแต่นั้นมา

เศรษฐีคำและคุณนายทองมาโศกเศร้าเสียใจเป็นอย่างมาก ที่นางตะเภาทองบุตรสาวคนเล็กถูกเจ้าชาละวันคาบไป และคิดว่าบุตรสาวตนคงตายไปแล้ว ด้วยความรักในบุตรสาวและความแค้นในเจ้าชาละวันจึงประกาศออกไปว่าใครที่พบศพนางตะเภาทอง และสามารถปราบจระเข้ตัวนี้ได้จะมอบสมบัติของตนเองให้ครึ่งหนึ่ง และจะให้แต่งงานกับนางตะเภาแก้วด้วย

แต่ก็ไม่มีหมอจระเข้คนไหนสามารถปราบเจ้าชาละวันได้ นอกจากกลายเป็นเหยื่อของเจ้าชาละวันคนแล้วคนเล่า จนในที่สุดก็มีชายหนุ่มรูปงามนามว่า ไกรทอง ซึ่งได้ร่ำเรียนวิชาการปราบจระเข้จากอาจารย์คงจนมีความเก่งกล้า ได้อาสามาปราบเจ้าชาละวัน แต่อาจารย์คงรู้ว่าเจ้าชาละวันเป็นพญาจระเข้มีอำนาจมากและหนังเหนี่ยว ฆ่าฟันไม่ตาย เนื่องจากมีเขี้ยวเพชรทำให้อยู่ยงคงกระพัน จึงได้มอบหอกสัตตโลหะเทียนระเบิดน้ำ เสื้อยันต์และลูกประคำปลุกเสก แก่ไกรทอง

รุ่งเช้าตั้งพิธีบวงสรวงพร้อมอ่านคาถา ทำให้เจ้าชาละวันเกิดร้อนลุ่มต้องออกจาก ถ้ำขึ้นมาต่อสู้กับไกรทอง ไกรทองกระโดดขึ้นบนหลังจระเข้ และแทงด้วยหอกสัตตโลหะ ทำให้อาคมของเขี้ยวเพชรเสื่อมหอกได้ทิ่มแทงเจ้าชาละวันจนบาดเจ็บสาหัส และได้หนีกลับไปที่ถ้ำ แต่ไกรทองก็ใช้เทียนระเบิดน้ำตามไปต่อสู้อีกในถ้ำ

ระหว่างที่เข้าไปในถ้ำไกรทองก็พบกับวิมาลา เมียของชาละวัน ด้วยความเจ้าชู้จึงเกี้ยวพาราสี นางวิมาลาจนนางใจอ่อนยอมเป็นชู้ และบอกทางไปช่วยนางตะเภาทอง

ไกรทองตามมาต่อสู้กับเจ้าชาละวันในถ้ำต่อจนเจ้าชาละวันตาย และไกรทองก็ได้พานางตะเภาทองกลับขึ้นมา เศรษฐีดีใจมากจึงจัดงานแต่งงานให้ไกรทองกับนางตะเภาแก้ว พร้อมมอบสมบัติให้ครึ่งหนึ่ง แถมนางตะเภาทองให้อีกคน ไกรทองจอมเจ้าชู้ก็รับไว้ ด้วยความยินดี

แต่ยังไม่จบแค่นั้นด้วยความเจ้าชู้ของไกรทองแม้ชาละวันตายไป ไกรทองก็ยังหลงรสรักกับนางวิมาลา จึงไปหาสู่ที่ถ้ำทอง และคิดจะพานางวิมาลาไปอยู่กินด้วย โดยทำพิธีทำให้นางยังคงเป็มมนุษย์แม้ออกนอกถ้ำทอง นางตะเภาแก้วและนางตะเภาทองจับได้ว่า สามีไปมาหาสู่นางจระเข้ จึงไปหาเรื่องกับนางในร่างมนุษย์ จนนางวิมาลาทนไม่ไหวกลับร่างเป็นจระเข้และไกรทองต้องออกไปห้ามไม่ให้เมียตีกันและอำลาจากนางวิมาลาด้วยใจอาวรณ์

ที่มา : www.kapook.com

๑. นักเรียนอ่านเรื่องไกรทอง แล้วเล่าเรื่อง ด้วยสำนวนของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง บางแม่หม้าย หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น เรื่องบางแม่หม้าย แล้วตอบคำถาม

บางแม่หม้าย (จ.สุพรรณบุรี)

มีเรื่องเล่ากันว่ามีชายหนุ่มสองพี่น้องผูกสมัครรักใคร่สาวทางบ้านบางแม่หม้าย จนถึงได้สู่ขอและกำหนดนัดวันแต่งงาน เมื่อถึงกำหนดฝ่ายเจ้าบ่าวก็เคลื่อนขบวนสำเภาขันหมากมารับพวกมโหรีที่บ้านแห่งหนึ่งเรียกว่า บ้านบางซอซึ่งวงมโหรีได้บรรเลงเพลงมาตามทางอย่างสนุกสนาน แต่ที่สนุกที่สุดก็เมื่อเดินทางมาถึงย่านน้ำอันกว้างใหญ่ อุดมไปด้วยสัตว์น้ำที่ดุร้าย คือ จระเข้ ได้เกิดพายุใหญ่พัดจนสำเภาล่ม จึงเรียกสถานที่แห่งนั้นว่า บ้านสำเภาล่ม หรือสำเภาทะลายปัจจุบันเรียก บ้านสำเภาทอง

เมื่อเรือล่ม บางคนก็จมน้ำตาย บางคนก็ถูกจระเข้คาบไป เจ้าบ่าวถูกจระเข้คาบว่ายไปทางทิศเหนือ ถึงบ้านเจ้าสาวเมื่อพวกเจ้าสาวเห็นก็จำได้จึงไปบอกเจ้าสาว.. เจ้าสาวเสียใจมากวิ่งตามตลิ่งตามดูเจ้าบ่าวไปจนถึงที่แห่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจตามไปได้ทันท่วงทีจึงได้แต่แลมองไปจนสุดสายตาที่ที่เจ้าสาวยืนมองอยู่นี้ ต่อมาเรียกว่า วัดบ้านสุด

แม้กระนั้นนางก็มิได้ท้อถอยมุ่งหน้าติดตามไปเรื่อย ๆ จนเหนื่อยอ่อนจึงนั่งพักที่โคกแห่งหนึ่งต่อมาได้ชื่อว่า "**โคกนางอ่อน**" เมื่อหายเหนื่อย นางก็ตามต่อไปอีกจนถึงโพนางเซาต่อมานางได้ข่าวว่า มีจระเข้คาบคนรักไปทางทิศใต้ จึงย้อนกลับมาและพบศพนางจึงนำศพมาฌาปนกิจที่วัดต่อมาวันนั้นชื่อว่า "**วัดศพ**" ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นวัดประสบสุขและบ้านเจ้าสาวจึงได้ชื่อว่า "**บางแม่หม้าย**" มาจนทุกวันนี้

ที่มา : www.kapook.com

๑. นักเรียนอ่านเรื่อง บางแม่หม้าย แล้วเล่าเรื่อง ด้วยสำนวนของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง สองพี่น้อง หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง สองพี่น้อง แล้วตอบคำถาม

สองพี่น้อง (จ.สุพรรณบุรี)

ที่จังหวัดสุพรรณบุรีมีคลองอยู่คลองหนึ่ง เรียกว่า "**คลองสองพี่น้อง**" ปัจจุบันอยู่ในท้องที่อำเภอสองพี่น้อง เรื่องนี้มีนิทานเล่ากันมาแต่โบราณว่า

สมัยหนึ่งมีชายสองคนพี่น้องอาศัยอยู่ที่คลองนี้ ทั้งสองมีอาชีพทำไร่ทำสวน ฐานะค่อนข้างมีอันจะกิน และรูปร่างหน้าตาก็หล่อเหลาเอาการ เป็นที่หมายปองของสาวในบ้านเดียวกัน แต่ชายหนุ่มทั้งสองหาสนใจไม่ ต่อมาไม่นานทั้งสองได้ข่าวว่ามีสาวงามสองคนอยู่ในตำบลท้องที่อำเภอบางปลาม้า หญิงทั้งสองนี้สวยงามมาก ชายทั้งสองพี่น้องจึงคิดต้องการนางมาเป็นคู่ครองทั้งสองคน ต่อมาสองพี่น้องได้จัดเถ้าแก่ไปสู่ขอ พ่อแม่ฝ่ายหญิงเมื่อได้ฟังคุณสมบัติของฝ่ายชายก็ไม่รังเกียจ และเห็นว่าลูกสาวของตนอายุสมควรที่จะมีคู่ครองได้แล้ว จึงตอบตกลง **"เมื่อมาสู่ขอลูกสาวของฉันไปตกไปแต่งทั้งที ก็ขอให้สมกับหน้าตา ฐานะหน่อยหนึ่งจะได้ไหม"** พ่อขอฝ่ายหญิงกล่าวกับเถ้าแก่ ฝ่ายหญิงต้องการให้จัดขบวนขันหมากลงเรือสำเภาให้ใหญ่โต จะได้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของชาวบ้านแถวนี้

ครั้งถึงวันกำหนดนัด ฝ่ายชายก็จัดเครื่องขันหมากและเครื่องใช้ในการแต่งงานลงเรือสำเภา มีมโหรีปี่พาทย์ครบครัน เมื่อได้ฤกษ์ขบวนขันหมากพร้อมทั้งเจ้าบ่าวทั้งสอง ก็เริ่มเคลื่อนที่จากคลองสองพี่น้องออกไปทางแม่น้ำสุพรรณขึ้นไปทางเหนือมุ่งหน้าไปบ้านเจ้าสาว

ขณะที่เรือแล่นไป นักดนตรีก็เล่นดนตรีดังไปตลอดทาง จนถึงตำบลหนึ่ง เมื่อนักดนตรีเปลี่ยนเพลงมาเล่นซอ ชาวบ้านจึงเรียกที่แห่งนี้ว่า "**บางซอ**" เพราะนักดนตรีไปเล่นซอที่นั่น เมื่อแล่นไปอีกไม่นาน เสียงดนตรีก็ยิ่งดังครึกครื้น สนุกสนาน ผู้คนในเรือก็ร้องรำกันไม่ได้หยุดที่แห่งนี้จึงเรียกว่า "**บ้านสนุก**"

เมื่อเรือขบวนขันหมากเลยบ้านสีสนุกไปได้ไม่นาน ก็เกิดเหตุการณ์อย่างไม่คาดคิดขึ้น คือ เรือสำเภาที่บรรทุกทั้งคนทั้งเครื่องใช้ไม้สอยสำหรับงานแต่งงานได้เกิดอุบัติเหตุอับปางล่มลง คนที่มากับขบวนขันหมากและสิ่งของเครื่องใช้จมหายไปในน้ำหมด ดังนั้น ตรงที่เรือสำเภาล่มนั้นปัจจุบันจึงเรียกว่า "**สำเภาทลาย**" ส่วนเจ้าบ่าวสองพี่น้องจมน้ำตายทั้งคู่ ฝ่ายเจ้าสาวทั้งสองสมกับเป็นเจ้าสาวรอขบวนขันหมากด้วยใจระทึก ต่างคนก็คิดถึงเจ้าบ่าวของตนเองว่าหน้าตาหล่อเหลาแค่ไหน แต่เมื่อมีคนมาส่งข่าวว่าขบวนเรือขันหมากของสองพี่น้องล่มลงกลางแม่น้ำเสียแล้ว และเจ้าบ่าวของเธอก็จมน้ำตายด้วย หญิงทั้งสองเสียใจมาก เธอร้องไห้คร่ำครวญอย่างน่าเวทนา ต่อมาชาวบ้านจึงเรียกบ้านที่หญิงทั้งสองอยู่ว่า "บ้านแม่หม้าย" ซึ่งปัจจุบันก็ขึ้นอยู่กับอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : www.kapook.com

๑.นักเรียนอ่านเรื่อง สองพี่น้อง แล้วเล่าเรื่อง ด้วยสำนวนของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง วัดพนัญเชิง หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง วัดพนัญเชิง แล้วตอบคำถาม

วัดพนัญเชิง (จ.อยุธยา)

วัดพนัญเชิง เป็นวัดใหญ่ที่สำคัญวัดหนึ่งในจังหวัดอยุธยา ตั้งอยู่ที่แหลมบางกะจะ เป็นวัดที่มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ซึ่งชาวบ้านนับถือกันว่าศักดิ์สิทธิ์กันมาก ตำนานเกี่ยวกับการสร้างวัดพนัญเชิงนั้นมีมาเก่าแก่ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา

เรื่องราวของพระเจ้าสายน้ำผึ้งกับพระนางสร้อยดอกหมากนั้น มีกล่าวไว้ในพงศาวดารเหนือ ฟังดูเหมือนเรื่องเลื่อนลอย แต่นักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีได้ค้นคว้าแล้วปรากฏว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งนั้นมีตัวจริง เคยเป็นกษัตริย์ซึ่งครองเมืองเก่าที่ตั้งอยู่ที่หนองโสน ก่อนที่พระเจ้าอู่ทองจะสร้างกรุงศรีอยุธยา และเป็นผู้สร้างวัดสำคัญ คือ "**วัดพนัญเชิง**" และ "**วัดมงคลบพิตร**" ซึ่งยังปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

ตำนานเกี่ยวกับพระเจ้าสายน้ำผึ้งและพระนางสร้อยดอกหมากเล่าว่า ครั้งนั้นกษัตริย์ครองกรุงอโยธยาสิ้นพระชนม์ลง ไม่มีรัชทายาทสืบสันติวงศ์ บรรดาอำมาตย์จึงปรึกษากันหาคนดีมีบุญมาเป็นกษัตริย์ต่อไป โดยให้เสี่ยงทายเรือพระที่นั่ง เรือพระที่นั่งนั้นก็ลอยไปจอดกลางทุ่งนาแห่งหนึ่ง ซึ่งเด็กเลี้ยงควายกำลังเล่นกันอยู่

เด็กคนหนึ่งเล่นเป็นกษัตริย์ ตัดสินลงโทษประหารชีวิตเพื่อนอีกคนหนึ่งโดยใช้ไม้ไผ่ทำเป็นดาบ พอเพชฌฆาตลงดาบปรากฏว่าเด็กชาวนานั้นคอขาดกระเด็นไปตามคำสั่ง บรรดาอำมาตย์เห็นเป็นเหตุอัศจรรย์ จึงเชิญเด็กชาวนานั้นขึ้นเป็นกษัตริย์ครองกรุงอโยธยาสืบมา

ทางฝ่ายพระเจ้ากรุงจีน มีธิดาบุญธรรมซึ่งกล่าวกันว่ามีกำเนิดจากจั่นหมาก จึงได้นามว่า "**สร้อยดอกหมาก**" มีสิริโฉมงดงาม ครั้นนางเจริญวัยโหรได้ทำนายว่า นางจะได้เป็นคู่ครองของกษัตริย์แห่งเมืองอโยธยา พระเจ้ากรุงจีนส่งสาสน์มายังพระเจ้ากรุงอโยธยาถวายนางเป็นชายา

พระเจ้ากรุงอโยธยาได้รับสาสน์นั้นก็มีความยินดี รีบจัดกระบวนเรือออกไปรับตัวนาง ขณะที่เรือพระที่นั่งผ่านไปถึงวัดปากคลอง ได้ทอดพระเนตรเห็นรวงผึ้งใหญ่เกาะอยู่ที่ใต้ช่อฟ้า จึงทรงอธิษฐานว่าหากพระองค์มีบุญญาธิการ จะได้ปกครองบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุข ขอให้น้ำผึ้งหยดลงมาที่เรือ ครั้นหันหัวเรือเข้าไป น้ำผึ้งก็หยดลงมาที่หัวเรือดังคำอธิษฐาน ผู้ที่เห็นเหตุการณ์จึงพากันขนานพระนามว่า "**พระเจ้าสายน้ำผึ้ง**"

เมื่อพระองค์เสด็จถึงเมืองจีน พระเจ้ากรุงจีนได้รับเสด็จและจัดการอภิเษกสมรสให้อย่างสมพระเกียรติ จากนั้นพระเจ้าสายน้ำผึ้งก็พาพระนางสร้อยดอกหมากเสด็จกลับกรุงอโยธยา ครั้นมาถึงบริเวณที่เป็นวัดพนัญเชิงในปัจจุบัน พระเจ้าสายน้ำผึ้งก็ให้พระนางสร้อยดอกหมากรออยู่ในเรือพระที่นั่ง ส่วนพระองค์เสด็จเข้าพระราชวังเพื่อเตรียมรับเสด็จ

ครั้นเรียบร้อยแล้วก็ให้คนมาเชิญเสด็จพระนางสร้อยดอกหมากเข้าไปในวัง แต่พระนางสร้อยดอกหมากเกิดความน้อยพระทัยที่พระเจ้าสายน้ำผึ้งไม่เสด็จออกมารับเอง จึงรับสั่งว่าถ้าไม่เสด็จออกมารับ

ก็จะไม่เข้าไป ครั้นคนนำความไปกราบทูล พระเจ้าสายน้ำผึ้ง ทรงเห็นเป็นเรื่องขบขัน รับสั่งว่านางอุตส่าห์มาจากเมืองจีนจนมาถึงตรงนี้แล้ว ถ้าไม่ยอมขึ้นมาก็เชิญประทับอยู่ในพระที่นั่งนั้นเถิด

เมื่อพระนางสร้อยดอกหมากได้ทรงทราบความก็ยิ่งน้อยพระทัยมากถึง กับทรงกลั้นใจตาย เมื่อพระเจ้าสายน้ำผึ้งเสด็จออกไปรับและได้ทรงทราบก็เศร้าโศกเสียพระทัยยิ่งนัก จึงเชิญศพนางไปพระราชทานเพลิงศพและให้สร้างพระอารามขึ้นตรงบริเวณที่พระราชทานเพลิงศพ พระราชทานนามว่า "**วัดพระนางเชิง**" ซึ่งต่อมาเรียกเพี้ยนไปว่า "**วัดพนัญเชิง**"

ที่มา : www.kapook.com

๑.นักเรียนอ่านเรื่อง วัดพนัญเชิง แล้วเล่าเรื่อง ด้วยสำนวนของตนเองของ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง เขานมนาง หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง เขานมนาง แล้วตอบคำถาม

เขานมนาง (จ.สุพรรณบุรี)

ตำนานเรื่องเขานมนาง หรือ บางนางบวช เกิดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีและอ่างทอง กล่าวกันว่า ครั้งหนึ่ง มีหญิงงามชื่อพิมสุราลัย มีรูปร่างหน้าตาสวยงามเป็นที่หมายปอง ของบรรดาชายหนุ่มหลายคน ชายหนุ่มเหล่านั้นพยายามแย่งชิงนาง จนเกิดเป็นเรื่องราวทะเลาะวิวาทกัน

ทำให้นางพิมสุราลัยไม่พอใจ ในที่สุดนางก็ตัดสินใจหนีเข้าไปอยู่ในป่าตามลำพัง ทำมาหากินด้วยการปลูกข้าวและทอผ้า แต่เคราะห์กรรมยังตามไปถึงในป่า มีพรานป่าคนหนึ่งชื่อตาลีนนท์ ได้เห็นนางเข้าและเกิดความรัก ตาลีนนท์เป็นคนมีเวทมนตร์จำแลงแปลงกายได้ จึงแปลงกายเป็นงูเข้าไปแอบซ่อนอยู่ในกระท่อมของนางพิมสุราลัย ครั้นนางเข้าไปในกระท่อม งูแปลงก็เลื้อยเข้าไปรัดนางไว้ นางพิมสุราลัยตกใจจึง คว้ามีดฟันงูนั้นจนตาย เมื่อสิ้นชีวิตเวทย์มนตร์ก็เสื่อมลงร่างของงูจึงกลับคืนเป็นพรานป่า นางพิมสุราลัยรู้ตัวว่าฆ่าคนตายก็มีความตกใจและเสียใจมาก

นางคิดแค้นใจว่า ความสวยงามของนางเป็นเหตุให้เกิดเรื่องเดือดร้อนต่าง ๆ จน ต้องหนีมาอยู่ในป่าก็ยังไม่พ้น จึงคว้าเอามีดมาตัดนมทั้งสองข้างขว้างทิ้งไป กลายเป็นเขา ๒ ลูก ชื่อ "**เขานม**" นางอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี จากนั้นนางก็ซัดเซพเนจรไป ตามลำพังในกลางป่า ตกค่ำก็อาศัยนอนในวัด วัดที่นางพิมสุราลัยไปอาศัยนอนนั้น ต่อมาได้ชื่อว่า "**วัดนางนอน**" ท้ายที่สุด นางก็ได้ไปบวชอยู่บนเขาแห่งหนึ่ง เขานั้นจึงได้ชื่อว่า "**เขาบางนางบวช**"

นอกจากนั้น ยังมีหมู่บ้านในแขวงเมืองอ่างทองที่เล่ากันว่านางเคยไปถือศีลอยู่ ชื่อว่า "**บ้านไผ่**" จำศีล ส่วนบ้านเดิมของนางพิมสุราลัยที่จังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ปัจจุบันชื่อ "**บ้านเดิมบาง**"

ที่มา : www.kapook.com

๑. นักเรียนอ่านเรื่อง เขานมนาง แล้วเล่าเรื่อง ด้วยสำนวนของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่องตำนานตะขาบกับเกาะช้าง หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตำนานตะขาบกับเกาะช้าง แล้วตอบคำถาม

ตำนานตะขาบกับเกาะช้าง

แต่ก่อนกาลนานโข ยังมีตะขาบยักษ์อาศัยอยู่บนเกาะกลางทะเลแห่งหนึ่ง ในสมัยนั้น ตะขาบยังไม่มีลำตัวเป็นปล้องๆ อย่างที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบัน อาหารของตะขาบยักษ์ ก็คือช้างที่อาศัยอยู่บนเกาะนั่นเอง มันกินช้างทุกวันๆ ละตัว เมื่อกินเนื้อหมดมันก็เอากระดูกและงากองไว้ในที่เดียวกัน นานวันเข้ากระดูกและงาช้างก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็นกองสูงปานภูเขาลูกเล็กๆ ทีเดียว มันหวงกระดูกและงาช้างมาก ไม่ยอมให้ใครมาขยับเขยื้อนเอาไปไหนโดยเด็ดขาด

วันหนึ่ง มีพ่อค้าเรือสำเภาแล่นเรือมาเที่ยวและเห็นกระดูกและงาช้างก็คิดจะนำไปขายจึงได้หาคนมาช่วยขนลงเรือจนหมดสิ้นแล้วแล่นเรือสำเภากลับไป ตะขาบยักษ์มาพบว่ากระดูกและช้างทั้งหมดหายไป จึงเกิดความโมโห วิ่งวุ่นวนเวียนอยู่บนเกาะตามหาก็ไม่พบ ครั้นมองออกไปกลางทะเลเห็นเรือสำเภาบรรทุกงาและกระดูกไปจึงกระโดดลงน้ำติดตามไปทันที ในท้องทะเลแห่งนั้น ยังมีปูขนาดใหญ่ตัวหนึ่งซึ่งเป็นพญาปูยักษ์ครองอำนาจอยู่ในทะเลทุก ๆ ๗ วัน มันจะขึ้นมากินอาหาร ๑ ครั้ง วันนั้นเป็นวันครบกำหนดที่มันต้องขึ้นมาหาอาหาร วิธีการจับสัตว์กินเป็นอาหารก็คือ คอยอ้าก้ามใหญ่ไว้ พอสัตว์ว่ายผ่านน้ำมาก็งับทันที ขณะอ้าก้ามอยู่นั้นปรากฏว่า เรือสำเภาของพ่อค้าแล่นรอดผ่านเข้าไป มันเห็นว่าเป็นคนจึงไม่งับ พอเรือสำเภาผ่านไปได้สักครู่ ตะขาบยักษ์ก็ไล่ติดตามมา แต่ตะขาบตัวใหญ่กว่าเรือสำเภามาก จึงรอดก้ามปูไม่ได้ก็พยายามคืบไปทีละนิด เมื่อตะขาบขยับเข้าไป ปูรู้สึกคับก้ามจึงงับตะขาบ ตะขาบก็ดิ้นครั้งหนึ่ง ตะขาบถูกปูงับก็พยายามดิ้นรนให้หลุดรอดไป ตะขาบดิ้นทีหนึ่ง ปูก็งับครั้งหนึ่งเป็นอย่างนี้เรื่อยไป

ตะขาบไม่ลดละความพยายามมันดิ้นไปทีละน้อย จนกระทั่งหลุดพ้นจากก้ามปู แต่ได้รับความเจ็บปวดรวดร้าวแสนสาหัสและหมดเรี่ยวแรงไม่อาจติดตามเรือสำเภาได้ ลำตัวของมันก็กลายเป็นปล้องๆ ด้วยความเจ็บปวดจึงเดินทางกลับมาฟ้องพระฤาษีว่าถูกปูหนีบระบมไปหมด ฤาษีไม่อาจช่วยอะไรได้แล้วยังบอกว่าเจ้าตะขาบต้องตายโดยตายวันละปล้อง ตะขาบเสียใจมาก ล่ำลาฤาษีมานอนรอความตายที่เกาะของตน วันคืนล่วงไปตะขาบก็ค่อยๆ ตายไปวันละปล้องๆ ตามรอยที่ปูหนีบไว้ จนกระทั่งตายสนิท ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาตะขาบจึงมีปล้องมาจนทุกวันนี้เกาะที่ตะขาบอาศัยอยู่ มีช้างอยู่เป็นจำนวนมากเมื่อไม่มีตะขาบคอยกินมันจึงเรียกเกาะนั้นว่าเกาะช้างมาจนทุกวันนี้

ที่มา : เอกรัตน์ อุดมพร. (๒๕๕๑).รวมนิทานพื้นบ้านภาคกลาง.กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา

คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตำนานตะขาบกับเกาะช้าง แล้วตอบคำถาม (๑๐ คะแนน)

๑. นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วเขียนเล่าเรื่อง ด้วยสำนวนของตนเอง (๕ คะแนน)

.....

.....

.....(อยู่ในดุลยพินิจของครู).....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร(๕ คะแนน)

.....

.....

.....(อยู่ในดุลยพินิจของครู).....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ **เรื่องการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่น** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การวิจารณ์เรื่องที่อ่าน จำเป็นต้องวิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่ามีความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่องหรือไม่ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** แนวทางการวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่น **ด้านทักษะและกระบวนการ** วิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนบอกข้อคิดของวรรณกรรม ๕ เรื่องที่ได้ทำกิจกรรมชั่วโมงที่ผ่านมา ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากการอ่าน ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มๆละ ๔-๕ คน เพื่อวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตามองล่าย ๓. นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอการวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นหน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนและครูช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์กลุ่มที่ออกมานำเสนอว่ามีข้อบกพร่องอย่างไร ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องตามองล่าย **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปหลักการวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นแล้วบันทึกลงสมุด	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้เรื่อง นิทานพื้นบ้าน:ตามองล่าย ๒. ใบความรู้ เรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากการอ่าน ๓. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากการอ่าน ๔. แบบทดสอบเรื่อง ตามองล่าย **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ แนวทางการวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้	ซักถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ ๘๐ %
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้	ปฏิบัติ	ใบงาน แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ ๘๐ %
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ	คุณภาพระดับ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน : ตาม่องล่าย หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นิทานพื้นบ้าน : ตาม่องล่าย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีบ้านหลังหนึ่งตั้งอยู่บนเนินเขาริมหนองน้ำ บ้านอ่าวน้อยเป็นที่พักอาศัยของครอบครัวตาม่องล่าย แกมีภรรยาชื่อนางรำพึง ประกอบอาชีพประมงและทำไร่ มีลูกสาวชื่อยมโดย มีความขยันขันแข็ง รูปร่างหน้าตาสวยงาม ยากจะหาสาวใดเปรียบได้ ความงามของนางเลื่องลือทั่วละแวกอ่าวน้อยและบ้านใกล้เคียงจ้อเป็นที่หมายปองของหนุ่มทั้งใกล้ไกล

ชาวเรือประมงและพ่อค้าวาณิชที่จับปลาค้าขายผ่านไปมา ครั้นได้ยลโฉมของยมโดยก็ต้องตาพึงใจกันทั่วหน้า คำเล่าลือเรื่องความงามของนางจึงขจรขจายไปทั่วท้องถิ่นชายทะเลแถบนั้น

มีหมู่บ้านหนึ่งใกล้เมืองเพชรบุรี ชาวบ้านตั้งถิ่นฐานทำมาหากิจอย่างอุดมสมบูรณ์ริมเขามีเจ้าบ้านปกครองด้วย ความร่มเย็น เป็นสุข เจ้าบ้านมีลูกชายชื่อ ลาย หน้าตาหล่อเหลาเป็นเลิศในท้องถิ่นนั้น

เจ้าลายได้ยินกิติศัพท์ ความงามของยมโดย จึงต้องการพิสูจน์ความจริง จึงปลอมตัวเป็นชาวประมงเที่ยวหาปลา และขึ้นฝั่งไปขายปลาที่หมู่บ้านอ่าวน้อย ชาวบ้านอ่าวน้อยเห็นความหล่อของเจ้าลายก็พูดเล่าขานจนกระทั่งรู้ไปถึงหูของยายรำพึงและสาวยมโดย ทั้งสองจึงอยากถามเจ้าลายว่าจะหล่อสมคำเล่าลือหรือไม่ จึงออกอุบายให้ชาวบ้านแนะนำเจ้าลายให้นำปลามาขายที่บ้านของนาง เมื่อสาวยมโดยกับเจ้าลายพบหน้ากัน ต่างก็พอใจกันกลายเป็นรักแรกพบ นับจากนั้น เจ้าลายก็ไปมาหาสู่อย่างสม่ำเสมอ นำของฝากยายรำพึง จนคุ้นเคยถูกใจยายรำพึงยิ่ง

ส่วนตาม่องล่ายไม่ชอบเจ้าลายนักในช่วงนี้ตาม่องล่ายกับยายรำพึงโกรษกันจึงแยกกันอยู่คนละบ้าน กิตติศัพท์ความงามของยมโดยเลื่องลือไปเข้าหู “เจ้ากรุงจีน” พ่อค้าเรือสำเภาใหญ่พี่มาค้าขายจอดเรือที่บ้านอ่าวน้อยอยู่หลายครั้ง เจ้ากรุงจีนหาวิธีผูกมิตรกับตาม่องล่ายโดยนำของมาขาย ที่บ้านตาม่องล่าย เมื่อได้พบยมโดยก็หลงใหลพยายามแวะเวียนมาเยี่ยมเยียนบ่อยๆ พร้อมแก้วแหวนเงินทองมาฝากตาม่องล่ายอยู่เสมอ

ถึงคราวเกิดเหตุใหญ่เจ้าลายส่งผู้ใหญ่มาสู่ขอยมโดยยายรำพึงก็ตกลงยกลูกสาวให้ โดยไม่ได้ปรึกษาตาม่องล่าย ฝ่ายเจ้ากรุงจีนก็แต่งเถ้าแก่มาสู่ขอยมโดยกับตาม่องล่าย ตาม่องล่ายก็ยกลูกสาวให้เจ้ากรุงจีนโดยไม่ปรึกษายายรำพึง ทั้งสองฝ่ายนัดวันแต่งงานตรงกันขันหมากสองขบวนจึงเผชิญหน้ากัน ตาม่องล่ายกับยายรำพึงก็เลยทะเลาะกัน ต่างก็จะยกลูกสาวให้ตนที่ตนพอใจ ยายรำพึงโกรธจัดฉวยหมวกขว้างใส่ตาม่องล่ายหมวกลอยไปมาบริเวณนั้นกลายเป็น “เขาล้อมหมวก” ตาม่องล่ายคว้ากระบุงกว้างไปเต็มแรงกลายเป็น “เกาะกระบุง” อยู่ในกิ่งอำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด ยายรำพึงคว้างอบกว้างกระเด็นไปตกเป็น “แหลมงอบ” ที่จันทบุรี ตาม่องล่ายบันดาลโทสะสุดขีดคว้าสากไล่ตียายรำพึงวิ่งหนี ตาม่องล่ายเลยขว้างสากไปโดนเกาะชายทะเลทำให้เป็น “เกาะทะลุ” สากลอยไปชายทะเลตะวันออกกลายเป็น “เกาะสาก” ในอำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี

ยายรำพึงหนี ตามองล่ายกลับไปบ้านเดินรำพึงรำพันจนตัวตาย กลายเป็นเขาแม่รำพึงอยู่ใกล้อ่าว ได้ชื่อว่าอ่าวแม่รำพึง อยู่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามองล่ายขาดสติว่าเกิดเหตุเพราะผมโดยแท้ เพื่อไม่ให้เสียคำพูด จึงจับสาวยมโดยฉีกเป็นสองซีกกว้างไปทางทิศเหนือให้เจ้าลายไปตก กลายเป็น “เกาะนมสาว” ปัจจุบันอยู่ที่อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อีกซีกหนึ่งขว้างไปทางทิศตะวันออกบ้านเจ้ากรุงจีนไปตกเป็น “เกาะนมสาว” อยู่เขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ตามองล่ายไม่เหลือใครแล้วหยิบข้าวของในขบวนขันหมากขว้างกระจัดกระจายไปจนหมดสิ้น มวนพลูกลายเป็น “หอยมวนพลู” ขนมจีนเป็น “สาหร่ายทะเล” หวีกล้วยกลายเป็นตัวหวีกล้วยเกาะหินอยู่ใต้น้ำ ขันหมากตกบนพื้นดินเป็นเทือกเขาขันหมาก (เขาสามร้อยยอด) แก้วแหวนเงินทองกลายเป็นหอยต่างๆ ปูทอด กลายเป็นปูหิน กระจกกลายเป็น “เขาซ่องกระจก” ตะเกียบกลายเป็นเขาตะเกียบ จานกลายเป็นเกาะจานอยู่ที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์แขกเหรื่อ เจ้าลาย เจ้ากรุงจีน ที่ผากันแยกย้ายกลับ

เจ้าลายเสียใจมากตรอมใจตาย กลายเป็น “เขาเจ้าลาย” อยู่ที่อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี ส่วนตามองล่ายเสียใจที่เสียลูกเสียภรรยา คว้าไหเหล้าไปนั่งดื่มบนไหล่เขา จนตายกลายเป็นหินอยู่บนไหล่เขาที่ได้ชื่อว่า “เขาตามองล่าย” ปรากฏให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้

(ตามองล่าย: งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เอกสารจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, ๒๕๐๐)

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินค่าจากการอ่าน หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์สามารถวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้

๑. ความหมายของการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่า

๑.๑ ความหมายของการวิเคราะห์สาร

วิเคราะห์ หมายความว่าใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วน ๆ สาร แปลว่า ส่วนสำคัญ ข้อใหญ่ ใจความ ถ้อยคำ หนังสือ ดังนั้น การวิเคราะห์สาร หมายถึง การแยกแยะเนื้อความ ถ้อยคำที่ได้จากการฟัง การดู และการอ่าน ออกเป็นส่วนๆ โดยพิจารณาอย่างละเอียด

การวิเคราะห์สาร จัดว่าเป็นการแยกแยะความรู้ ความคิดที่ได้จากการฟัง การดู และการอ่านสารนั้นๆ อันจะส่งผลให้ผู้วิเคราะห์มีความรอบรู้ มีเหตุมีผล สามารถนำประโยชน์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันและหน้าที่การงานได้

๑.๒ ความหมายของการวิจารณ์สาร

วิจารณ์ หมายความว่าให้คำตัดสินสิ่งที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม โดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่ามีค่าความงาม ความไพเราะดีอย่างไร หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง, ติชม

สาร แปลว่า ส่วนสำคัญ ข้อใหญ่ ใจความ ถ้อยคำ หนังสือ ดังนั้น การวิจารณ์สาร หมายถึง การค้นหาสิ่งดี สิ่งไม่ดี และตัดสินเนื้อความ ถ้อยคำที่ได้จากการฟัง การดู และการอ่าน

การวิจารณ์สาร เป็นเครื่องชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง และเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุงให้ดีขึ้น การวิจารณ์ที่ดีจึงควรเป็นการวิจารณ์เพื่อก่อ มิใช่การวิจารณ์เพื่อทำลาย

๑.๓ ความหมายของการประเมินค่าสาร

ประเมิน หมายความว่า กะประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น

สาร แปลว่า ส่วนสำคัญ ข้อใหญ่ ใจความ ถ้อยคำ หนังสือ

ดังนั้น การประเมินค่าสาร หมายถึง การตีความหรือประมาณค่าของสารที่ได้จากการฟัง การดู และการอ่านว่ามีคุณค่าเพียงใด โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง

การประเมินค่าสาร จำเป็นต้องอาศัยพื้นความรู้จากการวิเคราะห์และการวิจารณ์สารเข้าประกอบ เพื่อให้การตีความสารที่เหมาะสม ถูกต้อง และมีความเป็นไปได้

๒. วิธีการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสาร

โดยปกติการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสารจะกระทำต่อเนื่องกันไป เพราะจะทำให้เข้าใจสารนั้นได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับสารนั้นได้ วิธีการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสารจึงมีหลักดังนี้

๒.๑ พิจารณาสารอย่างละเอียด แล้วแยกแยะสารเพื่อให้มองเห็นรูปแบบ ประเภท เนื้อเรื่อง สาระสำคัญ แง่คิด และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับสารนั้น

๒.๒ วินิจฉัยลักษณะ คุณค่า ประโยชน์ ส่วนดี ส่วนบกพร่อง และองค์ประกอบอื่นๆ ตามลักษณะของสารนั้นๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ถูกต้องตามลักษณะของสารมาประกอบการวินิจฉัย เช่น การเปรียบเทียบ การยกตัวอย่าง การกล่าวถึงสิ่งที่เคยเกิดมาแล้ว เป็นต้น

๒.๓ ตีความและประเมินค่าสารในหัวข้อ ดี มีความสำคัญ มีประโยชน์ เกิดความงดงาม มีความเที่ยงธรรม เป็นสิ่งจำเป็น มีค่านิยมสูง หรือไม่อย่างไร

ในการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสารเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจเฉพาะบุคคล รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลประกอบด้วยเหตุผลที่ถูกต้องมาพินิจพิจารณา ดังนั้นในการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสารจึงควรระมัดระวังเพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งกับความรู้สึกนึกคิดของคนส่วนใหญ่ในสังคมที่มีทั้งความถูกต้องและความไม่ถูกต้อง

การวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสารจากการอ่าน

สารที่ได้จากการอ่านมีหลายประเภท เช่น บทความ บทวิจารณ์ ข่าว เพลง บทร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน ฯลฯ การพิจารณาสารจึงต้องพิจารณาตามแนวทางการเขียนสารนั้นๆ เช่น บทความ มีลักษณะการเขียนเป็น คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ส่วนข่าวมีลักษณะการเขียนเป็น พาดหัวข่าวหลัก หัวข่าวรอง สรุปข่าว และรายละเอียดของข่าว และที่สำคัญที่สุดคือต้องพิจารณาภาษาหรือถ้อยคำที่ใช้ด้วย เพราะงานเขียนแต่ละประเภทจะใช้ภาษาที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสารจึงควรยึดหลักดังนี้

๑. อ่านสารนั้นอย่างคร่าวครั้งหนึ่งก่อน ในครั้งต่อไปควรอ่านสารอย่างละเอียด

๒. วิเคราะห์ให้ได้ว่าสารที่อ่านเป็นสารประเภทใด เช่น ข่าว บทวิจารณ์ คำนำ เพลง บทความ

๓. วิจารณ์แนวความคิดและการนำเสนอของผู้เขียนสารนั้นตามลักษณะการเขียนทั้งรูปแบบ เนื้อหา และการใช้ภาษา

๔. ตีความและประเมินค่าสารอย่างมีเหตุผลตามลักษณะของสารแต่ละประเภทว่าดี มีคุณค่า มีประโยชน์ เหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ตัวอย่างการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสาร

เรื่องที่ ๑ รับสมัครพนักงานประจำเรือ

หากท่านเป็นคนหนึ่งที่ชอบงานท้าทาย รายได้ดี ได้เดินทางไปต่างประเทศ เราขอเชิญชวนให้ท่านสมัครเป็นพนักงานประจำเรือของเรา

บริษัท โทรีเซน (กรุงเทพ) จำกัด เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มบริษัท โทรีเซน ซึ่งจัดเป็นกลุ่มบริษัทเดินเรือชั้นนำของไทยที่ดำเนินธุรกิจเดินเรือแบบครบวงจร โดยปัจจุบันมีเรือสินค้าเดินทะเลระหว่างประเทศทั่วโลก จำนวน ๔๑ ลำ และมีพนักงานประจำเรืออยู่ในความควบคุมดูแลกว่า ๑,๒๐๐ คน เพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ เราจึงมีความต้องการรับสมัครพนักงานประจำเรือเป็นจำนวนมาก

ฝ่ายปากเรือ กัปตัน ต้นเรือ ผู้ช่วยต้นเรือ สรั่งปากเรือ ช่างเชื่อมไฟฟ้า นายท้าย กลาสี กุ๊ก และบริกร

ฝ่ายห้องเครื่อง ต้นกล รองต้นกล ผู้ช่วยต้นกล ช่างไฟฟ้า ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า สรั่งห้องเครื่อง และช่างน้ำมัน

เราต้องการเพศชายที่มีร่างกายสมบูรณ์ ขยัน มีวินัย และเมื่อผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น ท่านจะต้องผ่านหลักสูตรที่กำหนดโดยกรมเจ้าท่า

ผู้สนใจกรุณาส่งจดหมายสมัครงานพร้อมหลักฐานและรูปถ่ายมาที่บริษัท

โทรีเซน (กรุงเทพ) จำกัด (ฝ่ายพนักงานประจำเรือ) เลขที่ ๒๖/๒๖-๒๗ อาคารอรกานต์ ชั้น ๑๐ ถนนชิดลม ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทรศัพท์.....โทรสาร.....อีเมล.....

การวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสาร เรื่องที่ ๑

เรื่องนี้ถ้าคนไม่คุ้นเคยอ่านครั้งแรกจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องแปลกที่นาน ๆ เราจะพบสักครั้งหนึ่ง เมื่ออ่านครั้งที่สองอย่างละเอียดจึงเข้าใจว่าธุรกิจการเดินเรือสินค้ามีอยู่ทั่วโลก และเป็นธุรกิจที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถประเภทหนึ่ง

เรื่องนี้เป็นการโฆษณาสินค้าที่ใช้ภาษาจูงใจคนพร้อมกับมีภาพพนักงานใส่เครื่องแบบหรู ใบหน้าเปี่ยมไปด้วยรอยยิ้มที่มีความสุขประกอบด้วย

ในการนำเสนอเรื่อง ได้ใช้หลักจิตวิทยาเกี่ยวกับความสนใจของวัยรุ่นว่ามักสนใจเรื่องของตนเองก่อนเรื่องของคนอื่น รวมทั้งสนใจงานที่ท้าทาย มีรายได้ดี ได้เดินทางไปต่างประเทศ หลังจากนั้นจึงเปิดตัวธุรกิจการเดินเรือว่ามีความจำเป็น มีความสำคัญ และเป็นอย่างไร เมื่อผู้อ่านเริ่มสนใจมากขึ้นแล้ว จึงบอกตำแหน่งที่จะรับว่ามีอะไรบ้าง หลังจากนั้นจึงระบุคุณสมบัติที่ต้องการ และปิดท้ายด้วยวิธีการติดต่อที่ละเอียด

โฆษณาชิ้นนี้นับว่าเป็นโฆษณาที่ดีชิ้นหนึ่ง ทั้งนี้เพราะคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อ่านก่อนเป็นอันดับแรก ภาษาที่ใช้สุภาพ ชวนอ่าน น่าติดตาม ไม่ห้วนและสั้นเหมือนโฆษณาทั่วๆ ไป ที่จำกัดถ้อยคำเฉพาะที่เจ้าของต้องการเท่านั้น

เรื่องที่ ๒ อมตพจนา สมเด็จย่าของปวงชน

"ต้นไม้นี่มันคล้ายคน ต้นบานชื่นนี้ฉันไม่ได้ปลูกด้วยเมล็ด แต่ไปซื้อต้นเล็ก ๆ ที่เขาเพาะแล้วมาปลูก แต่มันก็งามและแข็งแรงดี เพราะอะไรหรือ เพราะคนขายนั้น เขารู้วิธีว่าจะเพาะอย่างไร ซึ่งฉันไม่สามารถทำได้เช่นเขา เมื่อฉันเอามาปลูกฉันต้องดูแลใส่ปุ๋ยเสมอ เพราะดินที่นี่ไม่ดี ต้องคอยรดน้ำพรวนดินบ่อยๆ ต้องเอาหญ้าและต้นไม้ที่ไม่ดีออก เด็ดดอกใบที่เสียๆ ทิ้ง

คนเราก็เหมือนกัน ถ้ามีพันธุ์ดี เมื่อเป็นเด็กก็แข็งแรง ฉลาด เมื่อพ่อแม่คอยสั่งสอน เด็ดเอาของเสียออกและหาปุ๋ยที่ดีใส่เสมอ เด็กคนนั้นก็จะเป็นคนที่เจริญและดี เหมือนกับต้นและดอกบานชื่นเหล่านั้น"

ที่มา : ชีวิตงาม เล่ม ๓ กองทุนสืบอายุพระพุทธศาสนา วัดชลประทานรังสฤษฎ์ หน้า ๓๑

การวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าสาร เรื่องที่ ๒

เรื่องนี้เมื่ออ่านครั้งแรกก็เกิดความประทับใจ เมื่ออ่านอีกครั้งหนึ่งจะรู้สึกซาบซึ้งใจมากขึ้น เพราะพระองค์ท่านตรัสสั่งสอนคน โดยการเปรียบเทียบว่าต้นไม้ดอกไม้เหมือนกับคนหรือเด็ก คนจะเจริญและดีได้ เพราะเกิดมาดีเหมือนกับคนขายต้นไม้ที่เพาะพันธุ์ไม้มาดี พระองค์ท่านดูแลรักษาต้นไม้ให้เจริญงอกงามอยู่เสมอเปรียบเสมือนกับพ่อแม่เลี้ยงลูกให้ดี อมตพจนาของพระองค์ท่านจึงมีคุณค่า และมีคุณประโยชน์อย่างมหาศาลแก่ปวงชนชาวไทย

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินค่าจากการอ่าน หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์สามารถวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้

คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตาม่องล่าย แล้ววิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

๑. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด ครอบครัวตาม่องล่ายจึงมีความขัดแย้งเกิดขึ้น

.....

.....

.....

๒. จากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องนี้ มีเหตุการณ์ตอนใดบ้างที่นักเรียนเห็นว่าไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น ให้ยกตัวอย่างพร้อมบอกเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่าวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องนี้น่าจะเกิดขึ้นที่จังหวัดใด และสถานที่ใดที่นักเรียนเคยไป

.....

.....

๔. วรรณกรรมท้องถิ่น เรื่อง ตาม่องล่าย มีความสมเหตุสมผลเพียงใด

.....

.....

.....

๕. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการอ่านเรื่องตาม่องล่ายบ้าง

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินค่าจากการอ่าน หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์สามารถวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้
คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตาม่องล่าย แล้ววิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น
จากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

๑. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด ครอบครัวตาม่องล่ายจึงมีความขัดแย้งเกิดขึ้น
๑. การขาดการสื่อสารพูดคุยกันเพื่อความเข้าใจกันในครอบครัวของตาม่องล่ายระหว่าง พ่อ แม่ ลูก
๒. การถือทิฐิของแต่ละฝ่ายตาม่องล่ายกับยายรำพึง

๒. จากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องนี้ มีเหตุการณ์ตอนใดบ้างที่นักเรียนเห็นว่าไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น
ให้ยกตัวอย่างพร้อมบอกเหตุผลประกอบ
-อยู่ในดุลยพินิจครู-

๓. นักเรียนคิดว่าวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องนี้น่าจะเกิดขึ้นที่จังหวัดใด และสถานที่ใดบ้างที่นักเรียนเคยไป
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๔. วรรณกรรมท้องถิ่น เรื่อง ตาม่องล่าย มีความสมเหตุสมผลเพียงใด
ความสมเหตุสมผลในเรื่องความรักของหนุ่มหญิงสาว ซึ่งมีความพึงพอใจหน้าตา นิสัยใจคอ
ไม่สมเหตุสมผล เพราะการแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่เป็นไปไม่ได้ทั้งสองฝ่ายจะไม่ทราบข่าว การเตรียมจัดพิธี
แต่งงานเป็นเรื่องที่เกินความจริงของการเกิดสถานที่ต่างๆขึ้นมา

๕. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการอ่านเรื่องตาม่องล่ายบ้าง
การถือทิฐิมานะอดทน โดยไม่ยอมทำควาเข้าใจ ยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ย่อมทำให้เกิดผลเสียตามมา

แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องตามอ่องล่าย
หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทานพื้นฐานเรื่องตามอ่องล่าย แล้วเขียนตอบตามความคิด (๑๐ คะแนน)

๑. ชื่อเรื่อง.....

๒. รูปแบบวรรณกรรม.....

๓. โครงเรื่อง.....

๔. เนื้อเรื่องย่อ

.....

.....

๕. ตัวละคร

.....

.....

๖. ฉาก

.....

.....

๗. กลวิธีการแต่ง

.....

.....

๘. การใช้ภาษา

.....

.....

๙. ข้อคิดที่ได้

.....

.....

๑๐. ทัศนะของผู้อ่าน

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บทกวีที่ชื่นชอบ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**เรื่อง การอ่านตีความบทกวี** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การวิจารณ์เรื่องที่อ่าน จำเป็นต้องวิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่ามีความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่องหรือไม่ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ๑. บอกหลักการตีความและประเมินคุณค่า ๒. การวิเคราะห์วิจารณ์ความเป็นไปได้ของเรื่อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** สามารถแปลความ ตีความ วิเคราะห์วิจารณ์บทกวี **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร่วมกิจกรรม “ตอบตามสั่ง” โดยครูจะสุ่มเลขที่นักเรียนให้จับคำถามเกี่ยวกับบทกวี ซึ่งในคำถามนั้นจะมีคำสั่งว่าอ่านเนื้อความบทกวีนี้ให้ใครตอบชื่อเรื่องของบทกวีที่อ่านเพื่อให้นักเรียนรู้จักบทกวีก่อนจะเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ ๒. นักเรียนจับคู่ร่วมกันทำใบงาน การแปลความ ตีความ พิจารณาความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้จากบทกวี ๓. ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายการแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์บทกวีเรื่อง ดอกไม้จะบาน **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการแปลความ ตีความ พิจารณาความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้จากเรื่อง ลงสมุด	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่อง การแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ ๒. ใบงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกหลักการตีความและประเมินคุณค่า ๒. การวิเคราะห์วิจารณ์ความเป็นไปได้ของเรื่อง	ใช้คำถาม ใช้คำถาม	คำถาม คำถาม	ผ่านเกณฑ์ ๘๐ %
ด้านทักษะ/กระบวนการ แปลความ ตีความ วิเคราะห์ วิจารณ์บทกวี	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ๘๐ %
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านตีความบทกวี
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สามารถแปลความ ตีความ พิจารณาความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้จากเรื่องที่อ่าน

การแปลความ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๒๕ (๒๕๒๕:๕๔๐)ให้ความหมายว่า "แปล" ไว้ว่า "ก.ถ่ายความหมายจากภาษาหนึ่ง ทำให้เข้าใจความหมาย" ชวาล แพรัตกุล(๒๕๑๘:๒๒๘-๒๒๙) ได้ให้ความหมายของคำว่า "แปล"ไว้ว่า หมายถึง การแปลเจตนา และรู้ความหมายของเรื่องราวนั้น และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยถ้อยคำใหม่ สำนวนใหม่พอสรุปความหมาย"การแปลความ"ได้ว่า หมายถึง การอ่านที่มุ่งให้เกิดความเข้าใจกับเนื้อหา เริ่มจากการแปลคำหรือศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย หรือเป็นการแปลศัพท์จากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง การถอดคำประพันธ์ แปลความหมายรูปภาพ เครื่องหมายต่างๆ เช่น หน้าวังหรือจะสั่งด้วยนะนก ในแนบอกของพี่ว่าโหยไห้ มิทันสั่งสกุณินก็บินไป ลงจับใกล้นกตะกรุมริมวุ้มวน

การตีความ

หมายถึง การอ่านที่พยายามหาสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อเขียนหรืออากัปกิริยาท่าทาง สีหน้า แววตา น้ำเสียง เพื่อทราบความหมายหรือเจตนาที่แท้จริงที่แฝงเร้นอยู่ ถ้าเป็นการสื่อความธรรมดาก็คงไม่ต้องตีความ แต่ถ้าอากัปกิริยาท่าทางกับคำพูดขัดแย้งกัน ผู้อ่านจะต้องค้นหาความจริงว่า เจตนาที่แท้จริง หมายถึงอะไรแน่ การตีความควรจะตีความทั้งด้านเนื้อหาและด้านน้ำเสียงควบคู่กันไป

ตัวอย่างที่ ๑

"ตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ"

ตีความด้านเนื้อหา : น้ำพริกที่มีปริมาณน้อย เมื่อตำแล้วเทละลายลงแม่น้ำย่อมสูญเปล่า เพราะไม่เกิดรสชาติใดๆ เปรียบได้กับการทำอะไรก็ตามแล้วสูญเปล่า

ตีความด้านน้ำเสียง : เตือนสติคนเราว่า การจะทำอะไรต้องประมาณตนว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้น จะได้ผลคุ้มค่าหรือไม่

ตัวอย่างที่ ๒

เหมือนบายศรีมีงานท่านถนอม เจิมแป้งหอมน้ำมันจันทน์ให้หรรษา พอเสร็จงานเขาเอาทิ้งลงคงคา ต้องลอยมาลอยไปเป็นใบตอง(นิราศพระบาท - สุนทรภู่)

ตีความด้านเนื้อหา : สุนทรภู่เปรียบเทียบว่าชีวิตคนเรานั้นเหมือนบายศรี เวลามีงานก็จะถนอมเป็นอย่างดี แต่พอเสร็จงานก็ไม่มีประโยชน์ ไม่มีคุณค่าก็จะกลายเป็นเพียงเศษใบตองเท่านั้น

ตีความด้านน้ำเสียง : สุนทรภู่ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตที่ผันแปรของคน ซึ่งเมื่อก่อนเคยมีความสุข มีคนยกย่องให้เกียรติ แต่บัดนี้ต้องมาพบกับความทุกข์ ความขมขื่นตามลำพัง

สรุปผลการตีความ : เตือนใจให้ผู้อ่านได้ยั้งคิดถึงชีวิตของคนว่า ทุกอย่างไม่แน่นอน พึงเตรียมใจไว้สำหรับสัจธรรมข้อนี้ด้วย

การขยายความ

คือ การนำรายละเอียดมาพูดหรืออธิบายเสริมความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่องให้ชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น อาจเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ให้เหตุผลยกตัวอย่างประกอบ หรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบให้ได้เนื้อความกว้างขวางออกไป จนเป็นที่เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

ความโศกเกิดจากความรัก ความกลัวก็เกิดจากความรัก
ผู้ที่ละความรักเสียได้ ก็ไม่โศกไม่กลัว
(พุทธภาษิต)

ขยายความได้ว่า

เมื่อบุคคลมีความรักต่อสิ่งใด หรือคนใด เขาก็ต้องการให้สิ่งนั้น คนนั้นคงอยู่กับเขาตลอดไป มนุษย์โดยทั่วไปย่อมจะกลัวว่าสิ่งนั้นๆ หรือคนที่ตนรักจะสูญหายหรือจากเขาไป ด้วยธรรมดาแล้วทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงสูญสลายไปตามสภาพการณ์ ถ้าบุคคลรู้ความจริงข้อนี้ เขาก็จะไม่โศกไม่กลัวต่อไป

ใบงาน เรื่อง การแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านตีความบทกวี
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อหังกาของดอกไม้

สตรีมีสองมือ มั่นยึดถือในแก่นสาร
เกลียวเอ็นจักเป็นงาน มิใช่ร่านหลงแพรพรรณ

สตรีมีสองตีน ไว้ป่ายปีนความใฝ่ฝัน
ยืดหยัดอยู่ร่วมกัน มิหมายมั่นกินแรงใคร

สตรีมีดวงตา เพื่อเสาะหาชีวิตใหม่
มองโลกอย่างกว้างไกล มิใช่คอยชม้อยชวน

สตรีมีดวงใจ เป็นดวงไฟไม่ผันผวน
สร้างสมพลังมวล ด้วยเธอล้วนก็คือคน

สตรีมีชีวิต ล้างรอยผิดด้วยเหตุผล
คุณค่าเสรีชน มิใช่ปรนกามารมณ์

ดอกไม้มีหนามแหลม มิใช่แย้มคอยคนชม
บานไว้เพื่อสะสม ความอุดมแห่งแผ่นดิน!

(ใบไม้ที่หายไป : จิระนันท์ พิตรปรีชา)

ใบงาน เรื่อง การแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านตีความบทกวี
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สามารถการแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ได้จากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทกวี เรื่องอหังกาของดอกไม้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. บทกวีเรื่อง อหังการของดอกไม้ ถอดความได้ว่าอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ผู้แต่งเปรียบผู้หญิงเหมือนกันผู้ชายในเรื่องอะไรด้านใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ไปใช้ในด้านใด เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงาน เรื่อง การแปลความ ตีความ การวิเคราะห์วิจารณ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านตีความบทกวี
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำถามในกิจกรรม ตอบตามสั่ง

กติกา

๑. ครูจับฉลากเลขที่นักเรียนขึ้นมาแล้วให้นักเรียนคนนั้นฉับฉลากคำถาม
๒. นักเรียนอ่านข้อความที่อยู่ในฉลากนั้น ซึ่งมีคำสั่งให้ใครเป็นคนอ่านบทกวีและให้ใครเป็นคนตอบ ชื่อเรื่องของบทกวีนี้
๓. เมื่อนักเรียนตอบถูกได้รับคำชื่นชม แล้วครูก็จับลากเลขที่นักเรียนต่อไป แต่ถ้านักเรียนตอบผิดมีโอกาสเรียกตัวช่วยเป็นเพื่อนได้ ๑ คนช่วยกันวิเคราะห์บทกวี ว่าบทกวีนี้ควรมีชื่อว่าอะไร

คำถาม

๑. ให้คนที่ถือกระดาษแผ่นนี้กรุณาอ่านบทกวีต่อไปนี้ แล้วให้คนที่อยู่ด้านขวามือคนที่ ๒ เป็นคนตอบ

อู่ข้าวอดข้าวคราวนี้ เคยมีคิดมั่นขันหมาย
เริดร้างห่างมอดวอดวาย ปรากฏอดตายใกล้มา

(ของ คุณ "ทวีปวร" หรือทวีป วรดิลก ศิลปินแห่งชาติพ.ศ.๒๕๓๘)

๒. ให้คนที่นั่งด้านหลังคุณเป็นคนอ่านบทกวีต่อไปนี้ แล้วให้คนอ่านข้อความนี้เป็นคนตอบ

มีตำนานเก่าเก่า เล่าว่า ณ เวิ้งน้ำเวิ้งฟ้า-คุ้งน้ำเขียว
มีนกขาวว่ายฟ้าฟ้อนปีกเรียว โฉบท่องบินเที่ยว อย่างเป็นไท

(ของสถาพร ศรีสัจจัง ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘)

๓. ให้ผู้ชายคนไหนก็ได้ที่คุณเลือกอ่านบทกวีต่อไปนี้ แล้วให้ผู้หญิงคนไหนก็ได้ที่คุณเลือกเป็นคนตอบ

ยามแสงจันทร์นั้นทอแสงอาบนที คือราตรีที่ดาราพาหลับใหล
ถามฟ้าไปใจเจ้าเอ๋ยอยู่หนใด อีกเมื่อไหร่นานเพียงใดจะกลับคือ

(ของนางฟ้าสีน้ำเงิน)

๔. ให้คนที่คุณคิดว่าสวยที่สุดอ่านบทกวีต่อไปนี้ แล้วให้คนเลขที่แรกเป็นคนตอบ

ดอกไม้ ดอกไม้จะบาน
บริสุทธิ์กล้าหาญ จะบานในใจ
สีขาว หนุ่มสาวจะใฝ่
แน่วแน่แก้ไข จุดไฟศรัทธา

ผลิ (หนังสือปฐมนิเทศนิสิตใหม่จุฬาฯ) ๒๕๑๖

๕. ให้นักเรียนคนที่อยู่ด้านซ้ายมือคนแรกเป็นคนอ่านบทกวีนี้ แล้วให้คนที่อยู่ด้านขวามือคนแรกเป็นคนตอบ

ใบไม้น้อยลอยเคว้งคว้างกลางลมแผ่ว ส่งเสียงแว่วเวิ้งว้างบนทางหนาว
ให้โศกเหงาเศร้าช้ำน้ำตาพราว ใบนั้นราวจะลาร่างระโรยไกล
(ของนางฟ้าสีน้ำเงิน)

เฉลยคำตอบ

๑. อู่ข้าว อดข้าว

๒. นักเดินเรือ

๓. ถามจันทร์

๔. ดอกไม้จะบาน

๕. เพลงดอกไม้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ **เรื่อง การสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์** **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา การสรุปเรื่อง เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** การวิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้และข้อคิดจากบทประพันธ์ **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. สรุปความรู้และข้อคิดจากบทประพันธ์ ๒. กำหนดแนวทางการนำความรู้และข้อคิดจากบทประพันธ์ไปใช้ในชีวิตจริง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการเขียน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** นักเรียนยกตัวอย่างบทร้อยกรองสั้นๆ แล้วร่วมกันสรุปความ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่องสันติภพ ๒. นักเรียนจับคู่และร่วมกันสรุปวิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง สันติภพ ๓. ครูสุ่มกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอวิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้และข้อคิดสามารถกำหนดแนวทางการนำความรู้และข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง **ขั้นสรุป** นักเรียนทดสอบ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบงาน เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ ๒. แบบทดสอบเรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การวิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้และข้อคิดจากบทประพันธ์	ใช้คำถาม ใบงาน	คำถาม ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๘๐ %
ด้านทักษะ/กระบวนการ สรุปความรู้และข้อคิดของวรรณกรรมท้องถิ่นจากบทประพันธ์	ทดสอบ	แบบทดสอบ	เกณฑ์ผ่าน ๘๐ %
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ เกณฑ์ผ่าน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สรุปความรู้และข้อคิดจากบทประพันธ์
คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทประพันธ์แล้วตอบคำถาม

สันติภพ

เธอคือผู้อยู่กลางดงป๊อบปี้แดง
สุสานแห่งวีรกรรม การรำลึก
ค้างภาพธงชาติคลุมเหนือหลุมศพ
ว่าล้วนเหล่านักรบผู้ทอดราย
ประดับด้วยเหรียญตราความกล้าหาญ
ถึงวันก็มีผู้เขียนคำกวี
ว่าการฆ่าหรือถูกฆ่าคือหน้าที่
ไม่มีความแค้นเคืองอันค้างรา
ล้วนจารึกอยู่ ณ ดงดอกไม้แดง
ป๊อบปี้แดงแย้มดอก ณ กาลใด
คำอุทิศแด่มวลมนุษยชาติ
เมื่อใดหนอจะได้คิดหยุดฆ่ากัน

ดอกไม้แห่งหวยหาญผู้ผ่านศึก
เป็นบันทึกแห่งสงครามและความตาย
ให้ผู้มาเคารพรู้ความหมาย
มีชีวิตวันสุดท้าย ณ ที่นี้
เป็นตำนานอยู่เบื้องบาทวิถี
สดุดีประดับภาพสามกุมภา
ไม่ต้องมีเหตุผลของคนฆ่า
และไม่รู้เลยว่าฆ่าทำไม
เรื่องราวแห่งการรบร่วมสมัย
คือคำไว้อาลัยแล้วกาลนั้น
ผู้ร่วมเขียนประวัติศาสตร์สงครามนั่น
เพื่อลบวันทหารผ่านศึกให้สิ้นภพ

จากหนังสือ ออล แม็กกาซีน โดยอดุล จันทรศักดิ์
กวีลีลา หน้า ๙

ใบงาน เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงอ่านเรื่องสันติภาพ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. "เธอคือผู้อยู่กลางดงป๊อบปี้แดง" คำว่า "เธอ" หมายถึงใคร

.....

๒. ดอกป๊อปปี้แดง เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด

.....

๓. "สดุดีประดับภาพ-สามกุมภา" วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ถูกกำหนดให้เป็นวันที่ระลึกถึงใครเป็นวันสำคัญที่มีชื่อว่าวันอะไร

.....

๔. คำประพันธ์บทที่๔ ผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้คิดเรื่องใด

.....

๕. เมื่อนักเรียนได้ยินคำว่า "สงคราม" นักเรียนมีความคิดความรู้สึกอย่างไรบ้างจงอธิบาย

.....

๖. คำประพันธ์บทใดกระทบใจหรือให้ความรู้สึกนักเรียนมากที่สุด จงอธิบายพร้อมเหตุผล (เป็นความรู้สึกด้านบวกหรือลบก็ได้)

.....

๗. นักเรียนคิดว่าคำประพันธ์นี้จะสร้างความสะเทือนใจให้กับบุคคลกลุ่มใดมากที่สุด เพราะอะไร

.....

๘. จงคัดลอกคำประพันธ์ที่ใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

.....

๙. ชื่อเรื่อง "สันติภพ" หมายความว่าอย่างไร นักเรียนคิดว่าเป็นชื่อเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

๑๐. จุดมุ่งหมายหลักที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอคืออะไร คำประพันธ์บทใดสนับสนุนคำตอบของนักเรียน

.....

เฉลยใบงาน เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สรุปความรู้และข้อคิดของวรรณกรรมท้องถิ่นจากบทประพันธ์

๑. “เธอคือผู้อยู่กลางดงป๊อบปี้แดง” คำว่า “เธอ” หมายถึงใคร
.....ทหารผู้เสียชีวิตในสงคราม.....
๒. ดอกป๊อปปี้แดง เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด
.....ทหารผ่านศึก/ทหารผู้กล้าที่เสียชีวิตในสนามรบ.....
๓. “สดุดีประดับภาพ-สามกุมภา” วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ถูกกำหนดให้เป็นวันที่ระลึกถึงใครเป็นวันสำคัญที่มีชื่อว่าวันอะไร
.....ทหารผู้เสียชีวิตในสงครา/วันทหารผ่านศึก.....
๔. คำประพันธ์บทที่๔ ผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้คิดเรื่องใด
.....สงครามเป็นเรื่องที่ไม่สมควรเกิดขึ้น.มีแต่การสูญเสียทั้งสองฝ่าย.....
๕. เมื่อนักเรียนได้ยินคำว่า “สงคราม” นักเรียนมีความคิดความรู้สึกอย่างไรบ้างจงอธิบาย
.....อยู่ในดุลยพินิจของครู.....
๖. คำประพันธ์บทใดกระทบใจหรือให้ความรู้สึกนักเรียนมากที่สุด จงอธิบายพร้อมเหตุผล (เป็นความรู้สึกด้านบวกหรือลบก็ได้)
.....อยู่ในดุลยพินิจของครู.....
๗. นักเรียนคิดว่าคำประพันธ์นี้จะสร้างความสะเทือนใจให้กับบุคคลกลุ่มใดมากที่สุด เพราะอะไร
.....ผู้ที่อยู่ในครอบครัวของผู้สูญเสีย เพราะทำให้ต้องพลัดพรากจากคนที่เป็นที่รัก.....
๘. จงคัดลอกคำประพันธ์ที่ใช้คำถามเชิงวาทศิลป์
.....”และไม่รู้เลยว่าฆ่าทำไม, เมื่อใดหนอจะได้คิดหยุดฆ่ากัน”.....
๙. ชื่อเรื่อง “สันติภพ” หมายความว่าอย่างไร นักเรียนคิดว่าเป็นชื่อเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร.”” ดินแดนแห่งความสงบสุข../เหมาะสมเพราะเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ....
๑๐. จุดมุ่งหมายหลักที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอคืออะไร คำประพันธ์บทใดสนับสนุนคำตอบของนักเรียน สังคมที่สงบสุข ไม่มีสงคราม คำประพันธ์บทสุดท้ายสนับสนุนคำตอบนี้

แบบทดสอบ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สรุปความรู้และข้อคิดจากบทประพันธ์
คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทประพันธ์แล้วตอบคำถาม

ความรัก

ความรักมิใช่เรื่องน่ารังเกียจ หากรู้เจียดหัวใจให้เหมาะสม
มิให้รักชักพาเผลออารมณ์ จนเกินข่มความใคร่ก่อนวัยงาม
ความรักมิใช่เหตุเทวษทุกข์ ถ้ามิชั่วชิงสุกเสียก่อนห่าม
ถ้ารู้จักพิทักษ์ไฟมิให้ลาม รักจะพาฝ่าข้ามขวากหนามร้าย
ความรักมิใช่จบที่เตียงนอน แต่จะเอื้ออาทรซ่อนความหมาย
เพียงบุปผาค่าคุณกรุ่นกำจาย ถ้ามิด่วนทำลายก่อนเวลา
ความรักมิใช่ของทดลองเลือก เบื่อก็ถอดเช่นเกือกแล้วซอกหา
ความสำส่อนใช่ทักษะเสริมชีวา ราคะใช่ราคาของชีวี
หนุ่มเอยสาวเอยเพิ่งเคยรัก จงค่อยฟูมค่อยฟักให้ศักดิ์สิทธิ์
อย่าให้สติปัญญาเธอมืดมิด เชื่อว่ารักจักวิจิตรทุกดวงใจ

ศิวกานต์ ปทุมสูติ,๒๕๔๖

คำสั่ง จงอ่านเรื่องความรัก แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ ๒ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. ผู้ประพันธ์มีมุมมองเกี่ยวกับความรักอย่างไรบ้าง ให้นักเรียนระบุเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

๒. จงหยิบยกมุมมองของผู้ประพันธ์ที่นักเรียนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อธิบายพร้อมเหตุผล

มุมมองที่เห็นด้วย คือ.....

.....

.....

มุมมองที่ไม่เห็นด้วย คือ

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่าวัยของนักเรียนเหมาะสมกับการมีความรักหรือไม่อย่างไร จงอธิบายพร้อมเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

๔. สำนวน “ชิงสุกก่อนห่าม” และคำสอน “รักนวลสงวนตัว” มีความสัมพันธ์ กับคำประพันธ์นี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๕. นักเรียนสามารถนำแนวคิดที่ได้จากคำประพันธ์นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการสรุปความรู้ข้อคิดจากบทประพันธ์
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ผู้ประพันธ์มีมุมมองเกี่ยวกับความรักอย่างไรบ้าง ให้นักเรียนระบุเป็นข้อๆ

๑. ความรักไม่ใช่เรื่องน่ารังเกียจ ๒. ความรักไม่ใช่สาเหตุของความทุกข์

๓. เราสามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้ด้วยความรัก ๔. ความรักไม่ใช่สิ่งเผื่อเลือก

๕. ความรักไม่ใช่ความใคร่/ความรักไม่ใช่เรื่องของเพศสัมพันธ์

๒. จงหยิบยกมุมมองของผู้ประพันธ์ที่นักเรียนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อธิบายพร้อมเหตุผล

มุมมองที่เห็นด้วย คือ ความรักไม่ใช่ความใคร่ ความรักไม่จำเป็นต้องจบด้วยการมีเพศสัมพันธ์ เพราะความรักเป็นความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน เป็นความรู้สึกที่ดีทางใจ มีความเอื้ออาทรห่วงใย ปรารถนาดีต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

มุมมองที่ไม่เห็นด้วย คือความรักไม่ใช่สาเหตุของความทุกข์ เพราะโดยธรรมชาติเมื่อเรามีความรู้สึกรักใครแล้ว เราก็จะคอบห่วงหาพะวงหาอยากใกล้ชิด อยากเป็นที่หนึ่งของคนที่เรารัก ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้ทำให้เป็นทุกข์ไม่มีความสุข มีความกระวนกระวาย เมื่อไม่ได้ดังใจปรารถนา ดังคำกล่าวที่ว่า “ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์”(อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๓. นักเรียนคิดว่าวัยของนักเรียนเหมาะสมกับการมีความรักหรือไม่อย่างไร จงอธิบายพร้อมเหตุผลประกอบ (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๔. สำนวน “ชิงสุกก่อนห่าม” และคำสอน “รักนวลสงวนตัว” มีความสัมพันธ์ กับคำประพันธ์นี้อย่างไร

ชิงสุกก่อนห้าม มีความสัมพันธ์คือในคำประพันธ์สอนให้ รักอย่างมีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจซึ่งตรงกับความหมายของสำนวน (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

รักนวลสงวนสงวนตัว เป็นคำสอนที่สัมพันธ์กับคำประพันธ์คือ เสนอว่าความรักไม่ใช่เรื่องเพศสัมพันธ์ ความรักเป็นความเอื้ออาทร ฉะนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้ความรักจบที่เตียงนอนผู้หญิงควรรักตัวไม่ปล่อยตัวปล่อยใจให้เกินเลย ต้องมีสติในการรัก (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๕. นักเรียนสามารถนำแนวคิดที่ได้จากคำประพันธ์นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งบทประพันธ์ เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขอบเขตเนื้อหา การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นโต้แย้งวรรณกรรมเป็นการฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผลคิดรอบคอบละเอียดถี่ถ้วนและนำไปใช้ประโยชน์ได้ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ๑. บอกหลักการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆได้ ๒. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักการอ่าน ๓. มีมารยาทในการเขียน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวรรณกรรมที่นักเรียนชอบอ่าน ๒. สรุปประเภทวรรณกรรมและประโยชน์ที่ได้รับ **<u>ขั้นสอน</u>** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม จับฉลากเลือกเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งวรรณกรรม - คำประพันธ์เรื่องอหังการ์ของดอกไม้ - คำประพันธ์เรื่องสันติภพ - คำประพันธ์เรื่องอู่ข่าว-อดข้าว - คำประพันธ์เรื่องกระดูกสันหลัง ๒. นักเรียนเขียนวิจารณ์วรรณกรรมที่เลือกตามใบงาน ๓. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อคิดที่ได้จากการอภิปรายภายในกลุ่ม **ขั้นสรุป** ๑ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกลวิธี การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง แล้วบันทึกลงสมุด	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑.ใบงานเรื่อง บทประพันธ์เรื่องอหังการ์ของดอกไม้. ๒.ใบงานเรื่อง บทประพันธ์เรื่องสันติภพ ๓.ใบงานเรื่อง บทประพันธ์เรื่องอู่ข้าว-อดข้าว ๔.ใบงานเรื่อง บทประพันธ์เรื่องกระดูกสันหลัง **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ ได้	ใช้คำถาม	คำถาม	เกณฑ์การผ่าน ๘๐ %
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ ได้	เขียนตอบ	ใบงาน	เกณฑ์การผ่าน ๘๐ %
ด้านคุณลักษณะ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย ๓. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ เกณฑ์การผ่าน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง บทประพันธ์เรื่องอหังการของดอกไม้ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือ
โต้แย้งบทประพันธ์ รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง**ได้**

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเรื่อง อหังกาของดอกไม้ แล้ววิเคราะห์วิจารณ์และ
แสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

สตรีมีสองมือ มั่นยึดถือในแก่นสาร
เกลียวเอ็นจักเป็นงาน มิใช่ร่านหลงแพรพรรณ
สตรีมีสองตีน ไว้ป่ายปีนความใฝ่ฝัน
ยืดหยัดอยู่ร่วมกัน มิหมายมั่นกินแรงใคร
สตรีมีดวงตา เพื่อเสาะหาชีวิตใหม่
มองโลกอย่างกว้างไกล มิใช่คอยชม้อยชวน
สตรีมีดวงใจ เป็นดวงไฟไม่ผันผวน
สร้างสมพลังมวล ด้วยเธอล้วนก็คือคน
สตรีมีชีวิต ล้างรอยผิดด้วยเหตุผล
คุณค่าเสรีชน มิใช่ปรนกามารมณ์
ดอกไม้มีหนามแหลม มิใช่แย้มคอยคนชม
บานไว้เพื่อสะสม ความอุดมแห่งแผ่นดิน!

จิระนันท์ พิตรปรีชา. ใบไม้ที่หายไป.

นักเรียนร่วมกันหาคำตอบ
๑. เพราะเหตุใดจึงใช้คำว่า อหังกา
๒. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือโต้แย้งกับเนื้อหาของบทประพันธ์

ใบงาน เรื่อง บทประพันธ์เรื่อง สันติภพ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือ
โต้แย้งบทประพันธ์ รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง**ได้**

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเรื่อง สันติภพ แล้ววิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

เธอคือผู้อยู่กลางดงป๊อบปี้แดง ดอกไม้แห่งหวยหาญผู้ผ่านศึก
สุสานแห่งวีรกรรม การรำลึก เป็นบันทึกแห่งสงครามและความตาย
ค้างภาพธงชาติคลุมเหนือหลุมศพ ให้ผู้มาเคารพรู้ความหมาย
ว่าล้วนเหล่านักรบผู้ทอดราย มีชีวิตวันสุดท้าย ณ ที่นี้
ประดับด้วยเหรียญตราความกล้าหาญ เป็นตำนานอยู่เบื้องบาทวิถี
ถึงวันก็มีผู้เขียนคำกวี สดุดีประดับภาพสามกุมภา
ว่าการฆ่าหรือถูกฆ่าคือหน้าที่ ไม่ต้องมีเหตุผลของคนฆ่า
ไม่มีความแค้นเคืองอันค้างรา และไม่รู้เลยว่าฆ่าทำไม
ล้วนจารึกอยู่ ณ ดงดอกไม้แดง เรื่องราวแห่งการรบร่วมสมัย
ป๊อบปี้แดงแย้มดอก ณ กาลใด คือคำไว้อาลัยแล้วกาลนั้น
คำอุทิศแด่มวลมนุษยชาติ ผู้ร่วมเขียนประวัติศาสตร์สงครามนั่น
เมื่อใดหนอจะได้คิดหยุดฆ่ากัน เพื่อลบวันทหารผ่านศึกให้สิ้นภพ

จากหนังสือ ออล แม็กกาซีน โดยอดุล จันทรศักดิ์

นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม

๑. นักเรียนบอกความหมายของดอกปอบปี้ ในบทประพันธ์
๒. ข้อคิดในบทประพันธ์
๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของบทประพันธ์

ใบงาน เรื่อง บทประพันธ์เรื่อง อู่ข้าว – อดข้าว หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือ
โต้แย้งบทประพันธ์ รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง**ได้**

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเรื่อง อู่ข้าว – อดข้าวแล้ววิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

อู่ข้าวอดข้าวคราวนี้ เคยมีคิดมั่นขันหมาย
เริดร้างห่างมอดวอดวาย ปรากฏอดตายใกล้มา
เมืองข้าวอดข้าวข่าวใหญ่ นาไร่แลโรยโหยหา
เปลี่ยนคนเป็นควายไถนา กินหญ้าแทนข้าวข่าวดี
ไชโยโห่ร้องก้องกึก อึกทึกอู่เปล่าข้าวหนี
นังนุงยุ่งยิ่งสิงคลี คนมีข้าวหมดอดตาย
อู่ข้าวอดข้าวคราวยาก ชอกช้ำลำบากเหลือหลาย
ในน้ำมีปลาน่าสบาย อับอายข้าวไร้ในนา
ชาตินี้เกิดมาอาภัพ รอกลับเกิดใหม่ชาติหน้า
ตื่นเช้าทำไร่ไถนา โลกบ้าหน้ามืดฝืดคอ
อู่ข้าวอดข้าวคราวยาก ทรกรรมลำบากลูกพ่อ
ข้าวหมดอดตายใจคอ จักรอชาติหน้าบ้าแล้ว!

"ทวีปวร" หรือทวีป วรดิลก ๒๔๘๙

นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม
๑. นักเรียนบอกความหมายของคำว่า อู่ข้าว -อดข้าว ในบทประพันธ์
๒. ข้อคิดในบทประพันธ์
๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของบทประพันธ์

ใบงาน เรื่อง บทประพันธ์เรื่องกระดูกสันหลัง หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือ
โต้แย้งบทประพันธ์ รายวิชาภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง**ได้**

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเรื่อง กระดูกสันหลัง แล้ววิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านประเด็นที่กำหนดให้

ข้าแต่สูเจ้าชาวนา ข้าขอบูชา
ว่าสูเลิศมนุษย์สุดแสวง
รูปร่างกำยำดำแคง เจ้าเป็นหัวแรง
กระดูกสันหลังรัฐเรา
เลี้ยงเทศเลี้ยงไทยไม่เบา ด้วยข้าวปลาเอา
แลกเปลี่ยนสินค้าควรเมือง
ครั้งกิจพาณิชย์รุ่งเรือง เจ้าไม่ฝืดเคือง
วัดวาอารามจำเริญ
กินบ้างเล่นบ้างอย่างเพลิน ทำบุญเหลือเกิน
กับวัดกับพระดะไป
ยามยากยังพอทนได้ ทองสะสมไว้
ขายหมดจำนองไร่นา
โอ้สูผู้พร่องศึกษา อดทนนักหนา
โทษใดไป่โทษโทษกรรม
สูไม่มากปากมากคำ สูเป็นคนทำ
ทำได้เท่าไรทำไป
ขาดแคลนแสนเข็ญเป็นไฉน สูเจ้าอยู่ได้
ด้วยดวงหน้ายิ้มพริ้มพราย
อิ่มประโยชน์โปรดคนทั้งหลาย เอื้อมกายใจสบาย
ฤๅพ่อเพื่อนยากแห่งสยาม
เป็นไฉนอย่างไรก็ตาม เจ้ายอดพยายาม
เป็นผู้คู่ควรบูชา

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ครูเทพ เล่ม ๒

นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม

๑. นักเรียนบอกความหมายของคำว่า กระดูกสันหลัง ในบทประพันธ์
๒. ข้อคิดในบทประพันธ์
๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของบทประพันธ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ | **เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ** | **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** | **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา ฉันทลักษณ์ของโครงสี่สุภาพ และการแต่งโคลงสี่สุภาพให้ถูกต้องตามข้อบังคับ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ๑. หลักการแต่งโคลงสี่สุภาพได้ ๒. การแต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์ **ด้านทักษะและกระบวนการ** การแต่งบทร้อยกรอง โคลงสี่สุภาพ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการเขียน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนฟังครูอ่านบทประพันธ์โคลงสี่สุภาพและสนทนาซักถามเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาโคลงสี่สุภาพจาก Power Point ที่ครูอธิบายและช่วยกันวิเคราะห์หลักการแต่งโคลงสี่สุภาพ ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๔ คน แล้วศึกษาใบความรู้ จากนั้นทำใบงานการแต่งโครงสี่สุภาพ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการแต่งโคลงสี่สุภาพของตนเองหน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายการแต่งโคลงสี่สุภาพของแต่ละกลุ่ม **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูประเมินงานของทุกกลุ่ม แล้วจัดลำดับตามคุณภาพงาน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ๒. ใบงาน เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ๓. Power Pointเรื่องโคลงสี่สุภาพ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** โคลงสี่สุภาพกลุ่มละ ๑ บท

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการแต่งโคลงสี่สุภาพได้	ใช้คำถาม	คำถาม	เกณฑ์การผ่าน ๘๐ %
ด้านทักษะ/กระบวนการ แต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์	ใช้คำถาม ปฏิบัติ	คำถาม ใบงาน	เกณฑ์การผ่าน ๘๐ %
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ เกณฑ์การผ่าน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ แต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์

ความรู้เรื่องโคลงสี่สุภาพ

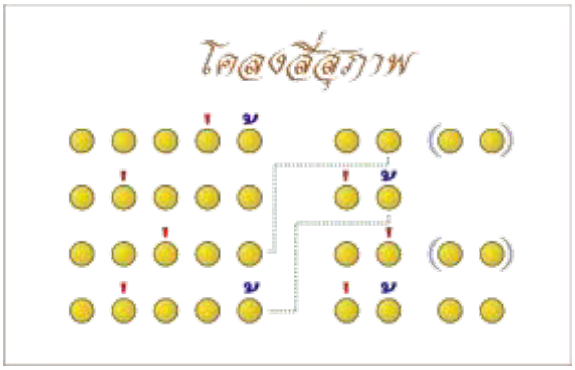

ตัวอย่าง

จากมามาลิ่วล้ำ ลำบาง
บางยี่เรือราพลาง พี่พร้อง
เรือแผงช่วยพานาง เมียงม่าน มานา
บางบ่รับคำคล้อง คล่าวน้ำตาคลอ

ตัวอย่างที่ยกมานี้เป็นโคลงบทที่ ๒๒ ในนิราศนรินทร์ ซึ่งถือกันว่าเป็น “โคลงครู” หมายความว่าเป็นโคลงสี่สุภาพที่ถูกต้องสมบูรณ์แบบทุกประการ กล่าวคือ ใช้คำที่มีรูปวรรณยุกต์ กำกับเฉพาะคำที่บังคับรูปวรรณยุกต์เอกและรูปวรรณยุกต์ตามแผนผังเท่านั้น ส่วนคำอื่น ๆ ไม่มีรูปวรรณยุกต์เอกและรูปวรรณยุกต์โทกำกับอยู่(ซึ่งเรียกว่าคำสุภาพ) ตามแผนผังทุกประการ

การแต่งโคลงสี่สุภาพให้ถูกต้องสมบูรณ์เหมือนโคลงครูดังกล่าวแต่งได้ค่อนข้างยาก เพราะบางครั้งต้องรักษาเนื้อความไว้ จึงอนุโลมให้ใช้คำที่บังคับรูปวรรณยุกต์เอกหรือโทตรงตามแผนผังฉันทลักษณ์อย่างเคร่งครัด ส่วนคำอื่นที่มิได้บังคับรูปวรรณยุกต์จะใช้คำที่มีรูปวรรณยุกต์หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับเนื้อความในโคลง

โคลงนิราศนรินทร์ เป็นวรรณกรรมคำโคลงชั้นยอดเรื่องหนึ่งในบรรดาโคลงสี่สุภาพที่แต่งเป็นนิราศเปลื้อง ณ นคร กล่าวยกย่องโคลงเรื่องนี้ว่า “โคลงทุกบทเปรียบเสมือนเพชรที่นายช่างเจียระไนแล้วอย่างงดงาม และหากจะฝึกเขียนกลอนตลาดให้ได้ดี ควรอ่านเรื่องพระอภัยมณีให้จบเกือบขึ้นใจฉันใด ถ้าจะฝึกเขียนโคลงสี่สุภาพให้ได้ดี ก็ควรอ่านโคลงนิราศนรินทร์ให้เกือบขึ้นใจฉันนั้น

ข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ

จำนวนคำ

๑. โคลงบทหนึ่งมี ๔ บาท

๒. บาทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคหน้ามี ๕ คำ และวรรคหลังของบาทที่ ๑ บาทที่ ๓ และบาทที่ ๓ มีวรรคละ ๒ คำ ส่วนวรรคหลังของบาทที่ ๔ มี ๔ คำ

คำเอก คำโท

๑. บังคับให้ใช้คำที่มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ ๗ ตำแหน่ง และคำที่มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ ๔ ตำแหน่ง

- คำที่มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับนั้น อาจเป็นเสียงวรรณยุกต์เอกหรือเสียงวรรณยุกต์โทก็ได้ เช่น
  รูปเอก เสียง เอก : กว่า ปี่ กู่ ใหญ่ เขี่ย เป็นต้น
  รูปเอก เสียง โท : น่า คู่ โล่ เรื่อย เป็นต้น
- คำที่มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับอาจเป็นเสียงวรรณยุกต์โทหรือเสียงวรรณยุกต์ตรีก็ได้ เช่น
  รูปโท เสียง โท : กล้า ให้ ขั้น บ้าน เป็นต้น
  รูปโท เสียง ตรี : เลื้อย ค้าน โน้น ชั้น เป็นต้น

ดังนั้น ในการแต่งโคลงตรงคำที่บังคับเอก หรือคำที่บังคับโท ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นเสียงเอก หรือเสียงโท พียงอย่างเดียวดังกล่าวแล้ว

๒. ตำแหน่งคำเอกและคำโท ในวรรคหน้าบาทที่ ๑ (คำที่ ๔ และ ๕) สลับกันได้ ดังนี้

○○○○○ ○○(○○)

๓. ตำแหน่งคำเอกอาจใช้คำตาย (คือคำที่ประสมสระเสียงสั้นในแม่ ก กา หรือมีตัวสะกดในแม่ กก กด กบ) เช่น ดุ ติ จาก ตัด เก็บ หรือใช้คำเอกโทษแทนได้ (คำเอกโทษ คือคำที่ใช้วรรณยุกต์เอกในตำแหน่งบังคับ เช่น หน้า เขียนเป็น น่า เพื่อให้ได้คำที่บังคับรูปวรรณยุกต์เอกตามแผนผังฉันทลักษณ์)

ตำแหน่งโท อาจใช้คำโทโทษแทนได้ (คำโทโทษ คือคำที่ใช้วรรณยุกต์โทในตำแหน่งบังคับ เช่น เล่น เขียนเป็น เหล้น ท่วม เขียนเป็น ถ้วม เพื่อให้ได้คำที่บังคับรูปวรรณยุกต์โทตามแผนผังฉันทลักษณ์)

ตัวอย่าง

ผิวขาวใบ**น่าหยิ้ง** ขาวนวล

น่า เป็นคำเอกโทษ ที่ถูกต้องคือคำ หน้า (ใบหน้า) แต่ต้องการใช้รูปเอกในตำแหน่งที่บังคับเอก
หยิ้ง เป็นคำโทโทษ ที่ถูกต้องคือคำ ยิ่ง แต่ต้องการใช้รูปโทในตำแหน่งที่บังคับโท

สัมผัส

๑. สัมผัสบังคับ

- คำสุดท้ายวรรคหลังในบาทที่ ๑ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายวรรคหน้าในบาทที่ ๒ และคำสุดท้ายวรรคหน้าในบาทที่ ๓
- คำสุดท้ายวรรคหลังในบาทที่ ๒ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคหน้าในบาทที่ ๔
- คำสุดท้ายของบทที่ ๑ ส่งสัมผัสไปยังคำที่ ๑, ๒ หรือ ๓ ของบทต่อไป คำที่ส่งและรับสัมผัสไม่นิยมใช้คำที่มีรูปวรรณยุกต์

๒. สัมผัสไม่บังคับ (สัมผัสพิเศษหรือสัมผัสใน) ถ้ามีก็จะช่วยเพิ่มความไพเราะให้โคลง ได้แก่ การใช้สัมผัสพยัญชนะในแต่ละวรรค

ใบงาน เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับโคลงสี่สุภาพ

๑. ให้เติมวรรณยุกต์เอก ( ) วรรณยุกต์โท ( ) และโยงสัมผัสตามข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพในแผนภูมิต่อไปนี้

๐ ๐ ๐ ๐ ๐	๐๐ (๐๐)
๐ ๐ ๐ ๐ ๐	๐๐
๐ ๐ ๐ ๐ ๐	๐๐
๐ ๐ ๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐ ๐ ๐

๒. ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ

๒.๑ หนึ่งบทมี ..... บาท

๒.๒ แต่ละบาทมี ..... วรรค

๒.๓ วรรคหน้ามี ..... คำ

๒.๔ วรรคหลังบาทที่ ๑, ๒ และ๓ มีวรรคละ ..... คำ

๒.๕ วรรคหลังบาทที่ ๔ มี ..... คำ

๒.๖ คำเอกมี ..... แห่ง

๒.๗ คำโทมี ..... แห่ง

๒.๘ คำสร้อยมีท้ายบาทที่ ..... และ บาทที่ .....

๒.๙ คำท้ายบาทที่ ๑ สัมผัสกับคำท้ายวรรคหน้าบาทที่ ..... และบาทที่ .....

๒.๑๐ คำท้ายบาทที่ ๒ สัมผัสกับคำท้ายวรรคหน้าบาทที่ .....

๓. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งโคลงสี่สุภาพ ๑ บท โดยเลือก ๑ เรื่อง จากเรื่องที่กำหนดให้

๓.๑ เพื่อนรัก

๓.๒ โทรศัพท์

๓.๓ บุพเพสันนิวาส

๓.๔ หนังสือคือสมบัติ

๓.๕ ประหยัดพลังงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
ขอบเขตเนื้อหา แต่งโคลงสี่สุภาพให้ถูกต้องตามข้อบังคับ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** การแต่งโคลงสี่สุภาพให้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** แต่งโคลงสี่สุภาพ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีมารยาทในการเขียน ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **<u>ขั้นนำ</u>** ๑. เชิญนักเรียนกลุ่มที่ผลงานอยู่ลำดับที่ ๑ ถึง ๓ อ่านโคลงสี่สุภาพให้เพื่อนฟังอีกครั้ง **<u>ขั้นสอน</u>** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนฉันทลักษณ์โคลงสี่สุภาพ ๒. ให้นักเรียนจับคู่กัน เลือกเรื่องที่สนใจและช่วยกันแต่งโคลงสี่สุภาพ ๑ บท ๓. ครูสุ่มให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของกันและกัน ๔. ครูประเมินผลงาน **<u>ขั้นสรุป</u>** ๑. สะท้อนข้อมูลเพื่อพัฒนาต่อไป ๒. นักเรียนฝึกแต่งโคลงสี่สุภาพเรื่องที่สนใจ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** แบบทดสอบ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** โคลงสี่สุภาพคนละ ๑ บท

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ฉันทลักษณ์โคลงสี่สุภาพ	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ แต่งโคลงสี่สุภาพ	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการเขียน ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบทดสอบ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ แต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์
คำชี้แจง นักเรียนแต่งโคลงสี่สุภาพเรื่องที่นักเรียนสนใจจำนวน ๑ บท

เรื่อง .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘** **เรื่อง การฝึกอ่านคิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม** **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา อ่านจับใจความคิดวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเป็นแนวทางการเขียนบทความของตนเอง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** บอกหลักการเขียบทความได้ **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนแผนงานการเขียนบทความได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. สนทนาเกี่ยวกับนักเขียนบทความที่มีชื่อเสียงและผลงานทั่วไป ๒. ใช้คำถาม ใครต้องการเป็นนักเขียบทความบ้างและคิดว่าจะต้องเตรียมตัวอย่างไรจึงจะเป็นได้ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนบทความ และร่วมกันอภิปรายถึงการเตรียมตัวเป็นนักเขียนบทความที่ดี เพิ่มเติมจากใบความรู้ ๒. สรุปรายงานและเตรียมตัวเป็นนักเขียนบทความตามใบงาน ๓. ประเมินตนเองว่าจะเป็นได้เพียงใด **ขั้นสรุป** ๑. กำหนดแผนการเขียนบทความของตนเอง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบควารู้เรื่องการเขียนบทความ ๒. ใบงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน** อ่านบทความทั่วไป

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกหลักการเขียบทความได้	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนแผนงานการเขียนบทความได้	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ . มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนบทความ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนแผนงานการเขียบทความได้

การเขียนบทความ

บทความ (article)

ความหมายของบทความ

บทความ คือ ความเรียงที่เขียนขึ้นโดยมีหลักฐานข้อเท็จจริง และในเนื้อหานั้น ผู้เขียนได้แทรกข้อเสนอแนะเชิงวิจารณ์ หรือสร้างสรรค์เอาไว้ด้วย

ลักษณะของบทความทั่วไป

๑. ต้องเป็นเรื่องที่ผู้อ่านส่วนมากกำลังสนใจอยู่ในขณะนั้น อาจเป็นปัญหาที่คนกำลังอยากรู้ว่าจะดำเนินต่อไปอย่างไร หรือมีผลอย่างไร หรือเป็นเรื่องที่เข้ายุคเข้าสมัย

๒. ต้องมีแก่นสาร มีสาระ อ่านแล้วได้ความรู้ หรือความคิดเพิ่มเติม มิใช่เรื่องเลื่อนลอยไร้สาระ

๓. ต้องมีข้อทรรศนะ ข้อคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้เขียนแทรกด้วย

๔. มีวิธีเขียนชวนให้อ่าน อ่านแล้วท้าทายความคิด และสนุกเพลิดเพลิน จากความคิดในเชิงถกเถียงโต้แย้งนั้น

๕. เนื้อหาสาระและสำนวนภาษาเหมาะสมสำหรับผู้อ่านที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะผู้อ่านที่มีการศึกษาน้อยนิยมอ่านข่าวสดมากกว่าบทความ

จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความ

๑. เพื่อให้ข่าวสาร (To Inform) ในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์นั้น บางครั้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่นำเสนออาจยังไม่ให้รายละเอียดเท่าที่ควร กล่าวคือ การเสนอข่าวจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรีบเร่ง จึงอาจมีข้อเท็จจริงที่ไม่ละเอียดพอเพียงหรือเหตุการณ์บางเหตุการณ์ มีแง่มุมประเด็นของข่าวซับซ้อนหรือมีเงื่อนงำ การเสนอข่าวสารเพิ่มเติมในเชิงบทความย่อมจะเป็นการสนองความต้องการของผู้อ่านหรือเป็นหน้าที่หนึ่งของหนังสือพิมพ์พึงจะกระทำได้

๒. เพื่อการอธิบาย (To Interprete) ข้อเท็จจริงถึงเหตุการณ์นั้นโดยละเอียด พร้อมทั้งเสนอเบื้องหน้าเบื้องหลังของเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้อ่านที่สนใจสามารถมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงได้

๓. เพื่อแสดงความคิดเห็น (To Give an Opinion) โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่มีสาระ และใช้หลักเหตุผลรวมทั้งหลักฐานประกอบการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ นำเสนอสรุปเป็นแนวคิดแก่ผู้อ่าน

๔.อย่างไรก็ดีความคิดเห็นดังกล่าวนั้นเป็นความคิดเห็นที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นความคิดเห็นลักษณะเพ้อฝัน

๕. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี (To Give an Attitude) การสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้อ่านต่อสถานการณ์ เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ตัวบุคคล หรือกลุ่มบุคคล รวมทั้งสถานที่ เพราะว่าบทความบางประเภทมุ่งเสนอข้อมูลในทางสร้างสรรค์

๖. เพื่อการโน้มน้าวใจ (To Persuasive) ในการเสนอบทความบางประเภท มีจุดประสงค์เพื่อชักชวนชักจูงให้ผู้อ่านกระทำตามกิจกรรมบางอย่าง เช่น บทความเชิงกระตุ้นจิตสำนึก อาจนำเสนอให้ผู้อ่านกระทำความดี งดดื่มสุรา ในวันวิสาขบูชา หรือวันสำคัญทางศาสนาควรงดเว้นการกระทำความชั่ว

๗. เพื่อให้ความบันเทิง (To Entertain) บทความบางประเภทได้ให้ความเพลิดเพลินแก่การอ่าน เพื่อคลายความตึงเครียดของสังคมที่สับสนได้

ประเภทของบทความ

๑. บทความเชิงบรรยาย (Narrative Article) เป็นบทความที่บรรยายประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในลักษณะแปลกใหม่ ต้องบอกแก่ผู้อ่านเท่าที่ตนทราบ โดยบอกได้อย่างถูกต้อง ไม่น่าเบื่อ กล่าวคือการบรรยายให้ผู้อ่านสนใจ ประทับใจ เขียนให้เห็นจริงเห็นจัง โดยละเอียด ใช้ภาษาเรียบ ง่าย ไม่กำกวม ไม่วกวน

๒. บทความเชิงสัมภาษณ์ (Interview Article)เป็นบทความแสดงความคิดเห็นของบุคคลต่อปรากฏการณ์ใด โดยปกติบทความประเภทนี้มักจะมีคำถาม คำตอบสลับกัน แทนรูปแบบการเขียนลักษณะร้อยแก้วเหมือนกับบทความประเภทอื่น ๆ

๓. บทความเชิงสาธิตวิธีการ (How-to-do-it Article) เป็นบทความที่เขียนเพื่ออธิบายการกระทำตามขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเริ่มตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดขั้นตอน หรือครบกระบวนการ เพื่อผู้อ่านอ่านจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ การเขียนบทความประเภทนี้จะต้องเขียนให้รายละเอียดมากกว่าการเสนอเพียงข้อมูลเท่านั้น

๔. บทความเพื่อให้ข่าวสาร (Information Article) เป็นบทความที่มุ่งให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากข่าว แต่การเขียนรูปแบบต่างกับการเขียนข่าว กล่าวคือ เขียนตามเนื้อหาสาระตามลำดับที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้ทราบ

๕. บทความเพื่อแสดงความเห็น (Opinion Article) เป็นบทความที่เสนอควาคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน ความคิดเห็นดังกล่าวจะต้องแปลกกว่าที่เคยมีมา และเป็นในทางสร้างสรรค์มีความเป็นไปได้ น่าสนใจ แต่ต้องไม่ใช่ความคิดเห็นเป็นลักษณะโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda) ประการสำคัญความคิดเห็นนั้นจะต้องมากจากการบูรณการของข้อเท็จจริง

๖. บทความเพื่อการอธิบาย (Interprete Article) เป็นบทความที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับบทความเพื่อการให้ข่าวสาร และบทความเพื่อแสดงความเห็น แต่มีความแตกต่างกันตรงที่ บทความเพื่อการอธิบายจะให้แง่มุมที่ลึกซึ้งกว่า โดยเฉพาะจะเป็นการตอบคำถามของคำถามเหล่านี้ คือ ใคร อะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน ทำไม และอย่างไร ซึ่งจะเน้นตอบคำถามอย่างไรมากกว่า

๗. บทความชวนขัน (Humorous Article) เป็นบทความที่ค่อนข้างเขียนยากเพราะว่า การเขียนบทความชวนขัน ในที่นี้ไม่ใช่เป็นการเขียนมุขตลกขบขัน แต่เป็นการเขียนจากข้อเท็จจริง โดยใช้ข้อมูลในบางเรื่อง อาจเป็นข้อเท็จจริงที่หนักสมองแต่นำมาเขียนให้ชวนขัน จะเริ่มต้นจากการเขียนที่มีลีลาที่สุภาพเรื่อยไปจนกระทั่งมีบางตอนบางแห่งหรือหลายแห่งจะมีถ้อยคำหรือข้อความเป็นลักษณะหยิกแกมหยอก ยั่วยุ เสียดสี ฯลฯ โดยใช้คำชวนขัน

๘.บทความกระตุ้นจิตสำนึก (Inspirational Article) เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งเสนอประสบการณ์ของตนเองหรือผู้อื่นเกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา การตัดสินใจ ความมานะ พยายาม ความอดทน ความเจ็บป่วย ฯลฯ เพื่อกระตุ้นหรือปลุกระดมให้ผู้อ่านมีความสำนึกในบางเรื่องบางสถานการณ์

๙. บทความเชิงโต้แย้ง (Controyersial Article) เป็นบทความที่มีประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันในเชิงความคิด ผู้เขียนเสนอข้อเท็จจริงและเหตุผลให้มีความสมดุลระหว่างประเด็นที่แตกต่างกัน แล้วปล่อยให้ผู้อ่านได้พิจารณาตัดสินเอง

๑๐. บทความเชิงวิจารณ์ (Critical Article) เป็นบทความที่เกี่ยวกับวรรณกรรมหรือศิลปกรรม บทความประเภทนี้มี ๒ ลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการเขียนแนะนำให้ทราบแม้จะมีการวิจารณ์ก็ไม่ค่อยจะรุนแรงมาก ส่วนอีกลักษณะเป็นการเขียนวิจารณ์ที่รุนแรงเพื่อวินิจฉัยคุณค่าของผลงานนั้น ๆ การวิจารณ์อาศัยหลักและกฎเกณฑ์ทั้งทางทฤษฎีและเหตุผลข้อเท็จจริงเป็นหลัก เพื่อการประเมินคุณค่าอย่างเป็นธรรม

๑๑. บทความเชิงสารคดี (Feature Article) เป็นบทความที่เขียนแบบสารคดีมีการวิเคราะห์วิจารณ์ควบคู่กันไป ทำให้มีสาระมากกว่าบันเทิง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การเอาข้อเท็จจริงที่มีสารมาเขียนในรูปแบบของสารคดีนั่นเอง

๑๒. บทความเชิงวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความที่มุ่งเสนอความรู้เรื่องใด เรื่องหนึ่งโดยตรง ได้ แก่ รายงานทางวิชาการ รายผลการวิจัย รายงานการประชุมเชิงวิชาการเป็นต้น บทความประเภทนี้มีการเสนอสาระอย่างตรงไปตรงมา แต่บางครั้งอาจมีการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างแก่ผู้อ่านในบางส่วนเท่าที่จำเป็นก็ได้

การวางแผนเขียนบทควม

๑. การเลือกเรื่อง ควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้
- อยู่ในความสนใจของประชาชน
- มีข้อมูลมากและหาภาพประกอบได้ง่าย
- มีความชัดเจนและแน่นอน
- ไม่กระทบกระเทือนกฎหมายและศีลธรรม
- มีเนื้อหาทันสมัยอยู่เสมอ
- อยู่ในความต้องการของตลาดในวงกว้าง
- ไม่ยาวเกินไป เขียนได้ภายในระยะเวลาอันสมควร
- ผู้เขียนมีความรู้พื้นฐาน
- ผู้เขียนมีความพอใจที่จะเขียน

๒. การตั้งชื่อเรื่อง
- สั้นกระทัดรัด จำง่าย
- สื่อความหมายได้ชัดเจน
- ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด
- จูงใจให้อ่าน
- แปลกใหม่ คมคาย
- ถูกหลักไวยกรณ์

๓. การรวบรวมข้อมูล ผู้เขียนบทความ ต้องเป็นนักอ่าน นักดูและนักฟัง สะสมข้อมูล จดบันทึก จัดระบบอ้างอิงให้เป็นหมวดหมู่

๔. การวางเค้าโครงเรื่อง บทความไม่ยาววางเค้าโครงว่าจะขึ้นต้นอย่างไร ดำเนินเรื่องอย่างไร และจบอย่างไร มีตัวอย่าง ภาพประกอบ ข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

๕. การเขียนความนำ-จบเรื่อง เขีนตามที่กำหนดไว้ในโครงเรื่อง ตัวเรื่องใช้วิธีย่อหน้าบ่อยๆ สรุปเรื่องให้ตรงประเด็น พิสูจน์ข้อสงสัยให้ชัดเจน ข้อเสนอแนะเป็นไปได้และมีประโยชน์ต่อส่วนรวม

๖. การตรวจแก้และทบทวนก่อนส่งโรงพิมพ์ เป็นขั้นตอนสำคัญในการปรับแก้สำนวนภาษาและข้อผิดพลาดครั้งสุดท้าย

ข้อมูล จาก www.trueplookpanya.com
www.bloggang.com

ใบงาน เรื่อง การเขียนบทความ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนแผนงานการเขียบทความได้

เรื่อง แผนการเตรียมตัวเป็นักเขียนบทความ

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. ความมุ่งหมายในการเขียนบทความมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. ประเภทบทความที่นักเรียนชอบเขียน ให้นักเรียนยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

๓. ให้นักเรียนบอกขั้นตอนในการเตรียมข้อมูลในการเขียนบทความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ระยะเวลาในการเขียนบทความ ..... วัน

๕. ต้องการให้ผู้อ่านนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ	**เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านวิเคราะห์ตามประเภทงานเขียน วิเคราะห์เนื้อหา แต่ละย่อหน้า และกลวิธีการเขียยน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** แนวทางการวิเคราะห์บทความ **ด้านทักษะและกระบวนการ** บอกแนวทางการวิเคราะห์บทความได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมาเรื่องการวางแผนเป็นนักเขียนบทความ โดยครูใช้คำถามคุณสมบัติของการเป็นนักเขียน และลักษณะของบทความที่จะเขียนแล้วโยงเข้าสู่การวิเคราะห์บทความ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการวิเคราะห์บทความและศึกษาตัวอย่างแล้วร่วมกันอภิปรายวิเคราะห์บทความที่อ่าน ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกทำใบงานแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น ๓. ครูให้คะแนนพร้อมเฉลย นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น **ขั้นสรุป** นักเรียนสรุปแนวทางการวิเคราะห์บทความแล้วบันทึกลงสมุด	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้การวิเคราะห์ตัวอย่างของบทความ ๒. ใบงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ แนวทางการวิเคราะห์บทความ	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ บอกแนวทางการวิเคราะห์บทความได้	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวิเคราะห์ เป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง โดยพื้นฐานแล้ว การวิเคราะห์ถือเป็นทักษะที่มนุษย์ฝึกได้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)

ตัวอย่างบทความ เรื่อง ชีวิตอันยิ่งใหญ่ของนกอินทรี

ทำไมใคร ๆ จึงยกย่อง ขนานนามว่าพญาอินทรี ทำถามนี้คงมีคำตอบ ให้นำค้นหาว่า นกอินทรีนั้นทำตนอย่างไร มีคุณสมบัติเด่นพิเศษเฉพาะตนที่น่าสนใจเพียงใดจึงขั้นได้รับการคัดเลือกให้เป็นถึงขั้นพญานก เป็นใหญ่ในบรรดานกทั้งปวง

นกอินทรีจัดเป็นสัตว์เลือดอุ่น มีรูปร่างใหญ่ใกล้เคียงกับเหยี่ยว แข็งแรง มีตาโต คอสั้น จะงอยปากงอเป็นตข้อปีกและหางกว้างใหญ่ บินเร็ว บินได้สูงถึง ๒๑๐๐ เมตร ถ้าท่าบินสวยงาม ขนตามลำตัวมีสีต่าง ๆ ขาแข็งแรง มีขนปรกครุม ในประเทศไทยมีนกอินทรี ๖ ชนิด เช่นอินทรีหัวนาก อินทรีดำ และอินทรีปีกลาย เป็นต้น

ลักษณะเด่นพิเศษของนกอินทรีย์คือ มีสายตาคมดีเยี่ยม เป็นนักล่าตัวยง ขณะบินสูง มันสามารถมองเห็นเหยื่อได้ไกลตั้งแต่พื้นราบ จนถึงเหยื่อที่อยู่สูง ๆ เหยื่อของมันได้แก่ ปลา งู หนู และนกที่มีขนาดเล็กกว่า มันล่าทั้งตัวนก และไข่นก

นกอินทรีจะมีการอบยพในช่วงฤดูผสมพันธ์ มันจับคู่ผสมพันธุ์เพียงตัวเดียวเท่านั้นจนตลอดชีวิต ตัวเมียจะตกไข่ได้ราว ๑ - ๗ ฟองและอกไข่ฝักไข่เอง ตัวผู้มีหน้าที่หาอาหารมาให้

วิธีการสร้างรังของนกอินทรีนั้น มีความน่าทึ่งน่าติดตามเป็นอย่างยิ่งมันสร้างรังให้ลูกนกอาศัยตามโพรงหน้าผ่าสูงชัน มันจะพิธีพิถันเป็นพิเศษ เพราะการสร้างรังนับเป็นบทเรียนที่ใช้สอนลูกนกตั้งแต่เกิดจนแยกตัวออกไป

มันจะเริ่มขั้นตอนของการสร้างรังตั้งแต่ขั้นที่ ๑ - ๕ คือ นำอิฐหินมาปูเสียก่อน ต่อจากนั้นจะนำหินเล็กมาวางทับอีกชั้นหนึ่ง ชั้นต่อไปจะนำหนามแหลมเล็กใหญ่ จากต้นไม้มาปูทับกิ่งไม้อีกทีหนึ่ง ชั้นที่ ๔ จึงนำใบไม้ใบหญ้ามาวางทับลงบนหนาม และชั้นที่ ๕ มันจึงสลัดขนมาปูรองทับใบไม้หญ้าแห้งอีกชั้นหนึ่ง เมื่อลูกนกเกิดมา ก็จะได้นอนบนขนอ่อนนุ่ม ต่อมาสักระยะก็จะรื้นขนนุ่มออก เหลือเพียงใบไม้ หญ้าแห้ง ถัดไปสักระยะหนึ่งก็จะเอาหญ้าแห้งออก ลูกนกจะต้องนอนบนหนามเล็กหนามใหญ่ เจ็บปวดก็ต้องทนได้เป็นการฝึกอดทนแก่ลูกนก ก็จะนำหนามออกไป นอนบนกิ่งไม้ และขั้นสุดท้าย ลูกนกจะต้องนอนบนหิน ทนต่ออากาศร้อนเย็นให้ได้ วิธีการดังกล่าวเป้นการสอนให้กับลูกอดทน พยายามต่อสู้ เอาชนะ ใจตนองให้ได้

เมื่อลูกนกอายุครบ ๑ ปีไปแล้ว แม่นกก็จะสอนให้ลูกนกฝึกบิน แม่นกพาลูกนกบินขึ้นพาไปให้สูง ๆ แล้วจึงปล่อยให้ลูกนกร่อนลงมาโดยแม่นกก็ช่วยประคองให้ลูกนกไปให้ตรงทาง ให้ทรงตัวได้ ฝึกบินไปตามเส้นทางจนลูกนกบินได้แข็ง แล้วจึงปล่อยให้ลูกนกบินไปได้ตามลำพังอย่างปลอดภัย

กว่าจะเป็นพญาอินทรีได้นั้น ลูกนกอินทรีแต่ละตัวจะได้รับการปลูกฝังสั่งสอน ฝึกปรือ ให้รู้ความรู้จักความอดทน ช่วยเหลือตนเองให้ได้ทนต่อความเจ็บปวด ความร้อนหนาว ความแข็งแกร่งมาอย่างหนัก จนสามารถเผชิญโลกกว้างเพียงลำพังอย่างปลอดภัย พ่อแม่นกอินทรีมีรักเดียวใจเดียว อบรมสั่งสอนลูกด้วยวิธีการสร้างรังอย่างชาญฉลาด นับเป็นอุทาหรณ์สอนมนุษย์ให้รู้จักกว่าพึ่งพาตนเองได้อย่างดี และเป็นวิธีทางแห่งการสอนอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจและน่าศึกษาโดยแท้จริง

แผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง ชีวิตอันยิ่งใหญ่ของนกอินทรี

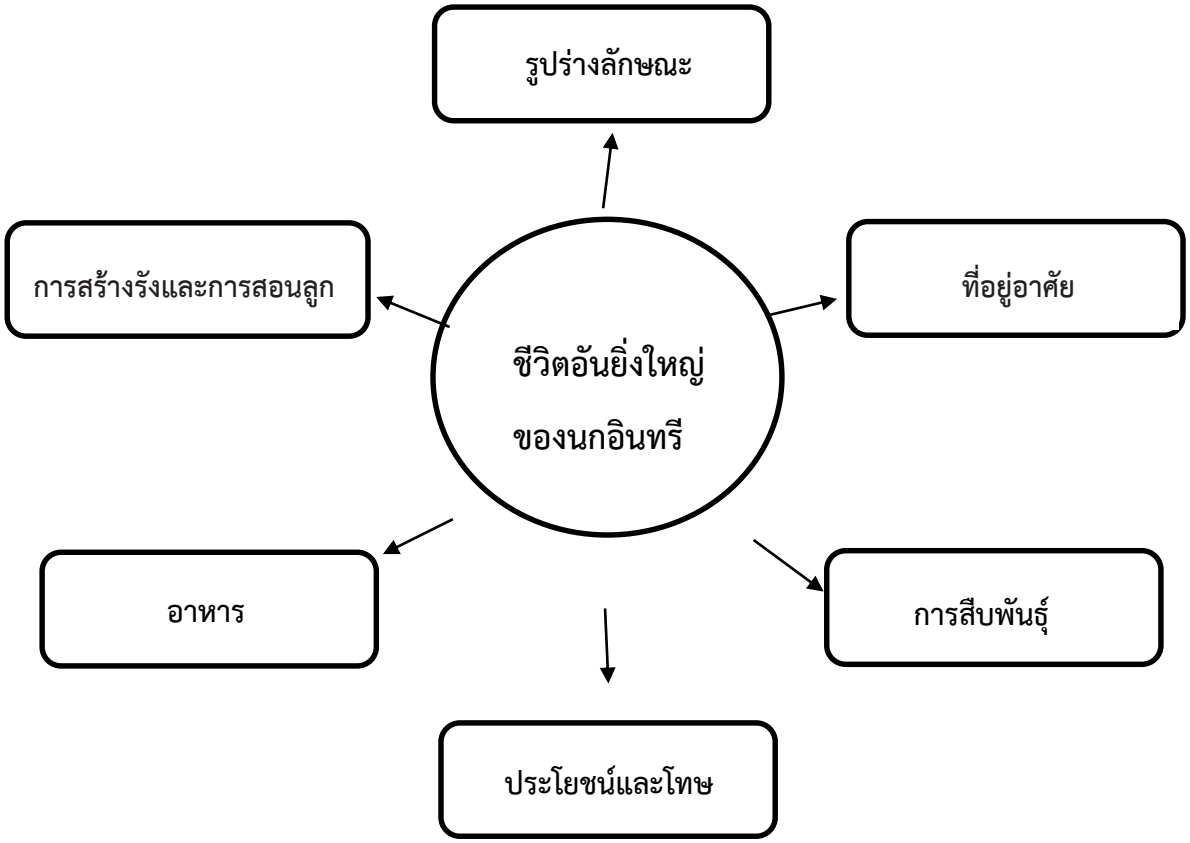

ใบงาน เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กรอบข้อความที่กำหนดให้อ่าน

ชาล้นถ้วย

ในยุคที่พุทธศาสนานิกายเซนรุ่งเรืองในญี่ปุ่นนั้น คนญี่ปุ่นแทบทุกชั้นวรรณะต่างพากันสนใจศึกษาเซน

กล่าวกันว่า ความสนใจเซนในยุคนั้นมีอยู่อย่างแพร่หลายถึงขนาดที่ว่าแม้แต่ขอทานบางคน ก็ยังเป็นผู้รอบรู้เรื่องเซนอย่างลึกซึ้งถึงขั้นเป็นอาจารย์ของศิษย์มากมาย

บ่ายวันหนึ่งศาสตราจารย์ผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่ง เกิดอยากจะศึกษาพุทธศาสนานิกายเซนขึ้นมาบ้าง เขาจึงเดินทางไปหาอาจารย์เซนระดับปรมาจารย์คนหนึ่ง เมื่อไปถึงสำนักแล้ว อาจารย์เซนได้รินชาต้อนรับศาสตราจารย์คนนั้นอย่างสงบ ศาสตราจารย์ผู้มากด้วยความอหังการคิดว่าตนก็เป็นหนึ่งในบรรดาปัญญาชนของยุคสมัยเหมือนกันเฝ้ามองถ้วยชาของพระผู้เฒ่าเงียบๆ แล้วก็สังเกตเห็นความผิดปกติ คือ แม้จะรินจนชาล้นถ้วยแล้ว ทว่าอาจารย์เซนก็ยังคงรินไม่หยุด เขาจึงโพล่งถามออกไปหมายจะเตือนสติอาจารย์เซนว่า “อาจารย์ ชาล้นถ้วยแล้วขอรับ” อาจารย์เซนเงยหน้าขึ้นมาจากป้านชาพลางเอ่ยขึ้นว่า

“คุณก็ไม่ต่างอะไรกับชาถ้วยนี้ ตราบใดที่สมองของคุณยังล้นไปด้วยความคิด ทฤษฎี คุณจะศึกษาเซนอย่างไรได้ จงทำถ้วยของคุณให้ว่างเสียก่อนสิ”

ศาสตราจารย์ได้ฟังแล้วก็พลันเกิดอาการตื่นรู้ขึ้นมาในฉับพลันทันที

(ไทยประกันชีวิต “ชาล้นถ้วย” ผาสุก ๓๑ : ๑๕๘ , ม.ค. - มี.ค. ๒๕๕๐)

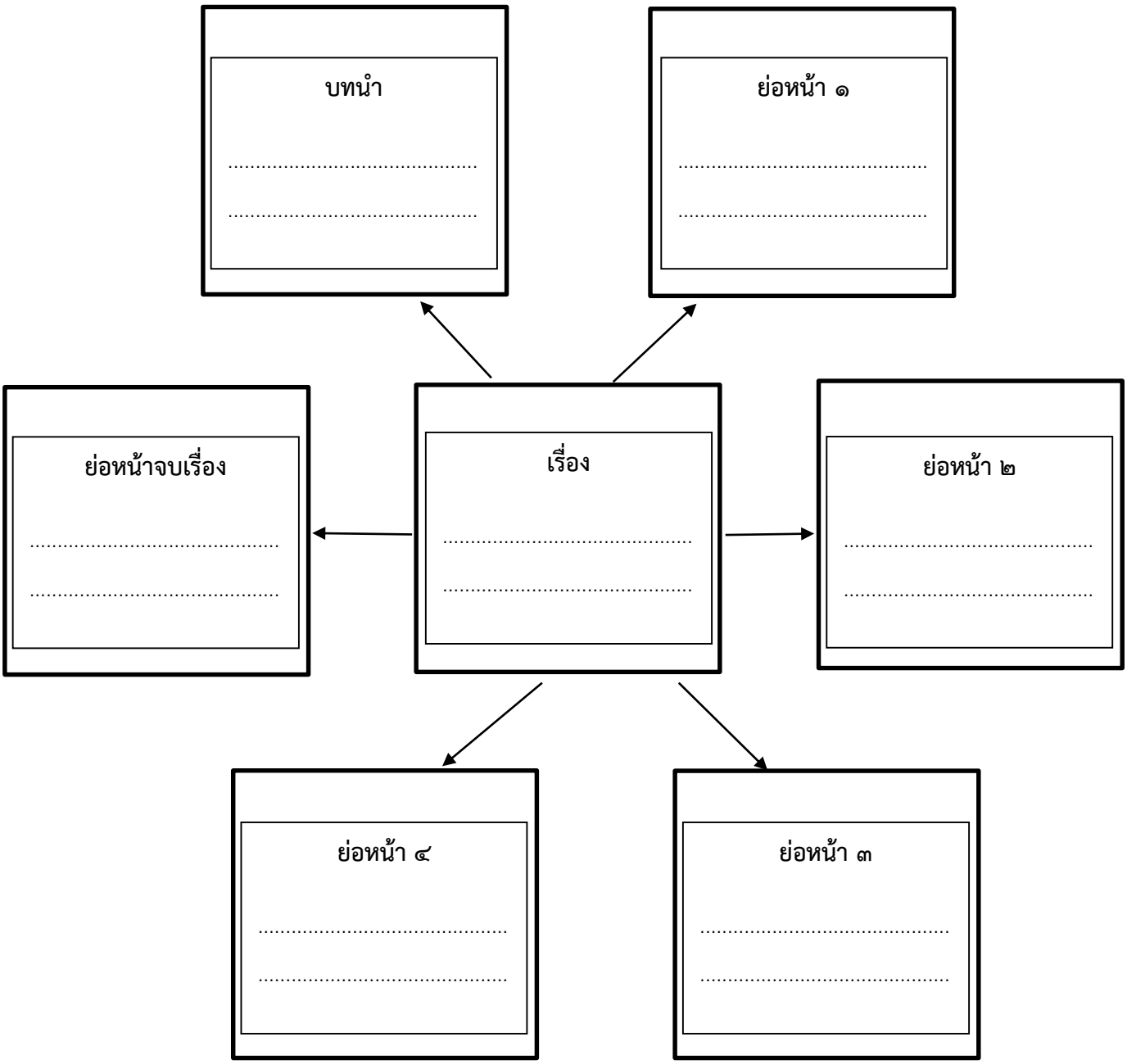
บทนำ
.....
.....
ย่อหน้า ๑
.....
.....
ย่อหน้าจบเรื่อง
.....
.....
เรื่อง
.....
.....
ย่อหน้า ๒
.....
.....
ย่อหน้า ๔
.....
.....
ย่อหน้า ๓
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐		
หน่วยการเรียนรู้ที่ บทกวีที่ชื่นชอบ	**เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา เข้าใจแนวทางการเขียนคิดวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** แนวทางการเขียนคิดวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ **ด้านทักษะและกระบวนการ** เขียนบทความ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒.มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูสนทนากับนักเรียนถึงนักเขียนที่มีชื่อเสียงและที่นักเรียนรู้จักและชื่นชอบ **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ตัวอย่างบทความแล้วร่วมกันอภิปราย ๒. ครูสนทนาวิธีการเขียนบทความ ๓. นักเรียนฝึกเขียนบทความจากใบงาน **ขั้นสรุป** ๑. ครูชื่นชมผลงานนักเรียน ๒. นักเรียนนำผลงานไปติดป้ายนิเทศ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้เรื่องตัวอย่างบทความ ๒. ใบงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ แนวทางการเขียนคิดวิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนบทความ	ใช้ใบงาน	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนบทความได้

ตัวอย่างบทความเรื่อง อนาคตประเทศไทย

"ไม่อยากอยู่แล้วประเทศนี้ อยากลาออกจากความเป็นคนไทย" เคยได้ยินคำนี้ออกจากปากคนบางคน บางสถานการณ์ เพราะอาจจะคับแค้นใจในการดำเนินชีวิตที่ไม่ได้อย่างที่คิดหวังไว้ เลยคิดว่า เพราะเป็นคนไทย อยู่ประเทศไทย ถึงได้เป็นแบบนี้ ประเทศไทยอาจจะไม่ใช่ประเทศที่ดีที่สุด ปลอดภัยที่สุด น่าอยู่ที่สุด แล้วมีประเทศใดในโลกที่ดีที่สุด ปลอดภัยที่สุด น่าอยู่ที่สุดบ้าง ทุกประเทศมีดี ๆ ร้าย ๆ สลับกันไปทุกประเทศ

บางคนอยู่ต่างประเทศ อัดคลิปด่าคนไทย รังเกียจประเทศไทย โดยใช้ ภาษาไทยล้วน ๆ เกิดประเทศไทย เติบโตกินข้าวไทยที่ประเทศไทย จนได้ไปอยู่เมืองนอกเมืองนา กลับหันกลับมาด่าประเทศตัวเอง คนประเภทนี้ ไม่น่ากำเนิด เสียชาติที่เกิดเป็นคนไทย อยู่ในประเทศใด ก็เหมือนอาศัยอยู่ในบ้าน ถ้าบ้านที่อยู่หลังคารั่ว น้ำท่วมบ้าน น้ำไม่ไหล ไฟไม่สว่าง ผนังบางด้านผุ หรือหนักขึ้นไปจนถึงไฟไหม้บ้าน คนอยู่ในบ้านหลังนั้น ย่อมรู้ดีว่าหน้าที่ต้องช่วยกันแก้ไข ไม่ใช่ว่าพอมีปัญหา หลังคารั่ว ย้ายบ้านหนี ไฟไม่ติด เปลี่ยนที่อยู่บ้านใหม่ หรือพอไฟไหม้ ออกไปยืนเท้าเอวหัวเราะอยู่นอกบ้าน บ้านที่เคยคุ้มกะลาหัว ตั้งแต่เล็กจนเติบใหญ่ พอบ้านไม่ได้อย่างใจ กลับหนีไป ไม่สนใจบ้านตัวเอง

รักประเทศไทย ต้องร่วมใจร่วมมือกัน เพื่อให้ประเทศนี้ดีขึ้น บางคนคิดว่า เราคนเดียวตัวเล็ก ๆ จะไปช่วยอะไรได้ แค่ทำหน้าที่ของตัวเองให้เต็มที่ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้สังคมก็ช่วยได้มากแล้ว บางคนคิดว่า เราไม่ใช่ผู้นำ ไม่ใช่ตัวแทนคนส่วนใหญ่จะไปกำหนดอะไรได้ ถ้ากำหนดไม่ได้ ก็เลือกคนดี ๆ ไปกำหนดประเทศได้ เช่นถ้ามีการเลือกตั้งก็เลือกคนดี ๆ ไม่ใช่คนที่ให้สตางค์ เลือกคนที่เป็นตัวแทน ไม่ใช่คนไปแก้แค้นแทนเรา เลือกผู้แทนเป็นคนยังไง คนเลือกก็เป็นคนเช่นนั้น เลือกคนไม่มีคุณภาพคนเลือกก็ไม่มีคุณภาพ เลือกคนดีไปทำหน้าที่แสดงว่าคนเลือกก็เป็นนดี แต่ถ้าไม่เลือกใครไปเป็นตัวแทนของเราเลย ก็อย่ามาโวยวาย ว่าทำไมได้แต่คนไม่ดี ถ้าไม่ได้เลือก ก็ต้องยอมรับไป ไม่อยากได้ แล้วทำไมไม่ไปเลือก อนาคตประเทศไทย จะออกมาเป็นยังไง ขึ้นอยู่กับคนไทยทุก ๆ คน ถ้าอยากเห้นอนาคตประเทศนี้ดีกว่าเก่า คนไทยเราก็ต้องร่วมมือ ร่วมใจ พัฒนาประเทศให้ก้าวไกล หยุดทำเพื่อตัวเองและพวกพ้องใคร ประเทศไทยจะดีขึ้นผิดหูผิดตา

(จตุพล ชมภูนิช : all ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญา หน้า ๒๕)

ใบงาน เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนเพิ่มเติม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนบทความได้

ใบงาน เรื่อง กำหนดโครงเรื่องบทความ

นำเรื่อง

.....

หัวข้อแรก

.....

หัวข้อที่สอง

.....

หัวข้อที่สาม

.....

สรุปจบเรื่อง

.....

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ **เรื่อง ประมวลผลรวบยอด : ระบุสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ**

ชั่วโมง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขอบเขตเนื้อหา สรุปเนื้อหาที่ผ่านมาทั้งหมด ประเมินผลรวบยอดตนเองว่าชอบ-ไม่ชอบสิ่งใด **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** สาระการเรียนรู้ภาคเรียนที่ ๑ **ด้านทักษะและกระบวนการ** สรุปคิดคัดสรรสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ๑. ครูตั้งคำถามรายบุคคลกับนักเรียนถึงเรื่องเนื้อหาที่เรียนมาตลอด ๑ ภาคเรียน **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้ทั้งหมดของภาคเรียนที่ ๑ ๒. นักเรียนประเมินผลตนเองว่าชอบ-ไม่ชอบเรื่องใด สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง ดูและการพูด สาระหลักภาษาและการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระบุเรื่องที่ชอบลงในใบงาน ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้เข้ากลุ่มตามสาระที่ชอบ อภิปรายว่าชอบอะไร ไม่ชอบอะไร เพราะเหตุใด **ขั้นสรุป** ๑. เสนอแนวคิดว่าจะต้องปรับปรุงอย่างไรจึงจะชอบเรื่องที่ไม่ชอบหรือชอบมากขึ้นจากเรื่องที่ชอบอยู่แล้ว	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียน ๒. สมุดงาน ๓. ใบงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน** โคลงสี่สุภาพกลุ่มละ ๑ บท

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สาระการเรียนรู้ภาคเรียนที่ ๑	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ สรุปคิดคัดสรรสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ระบุสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ประมวลผลรวบยอดระบุสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สรุปคิดคัดสรรสิ่งที่ชอบ-ไม่ชอบ

สิ่งที่ชอบ	สิ่งที่ไม่ชอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ	**เรื่อง ประมวลผลรวบยอด : นำเสนอผลงาน**	**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ขอบเขตเนื้อหา การสรุปองค์ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ที่ภาคภูมิใจที่สุดแล้วนำเสนอผลงาน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** รูปแบบการสร้างผลงาน **ด้านทักษะและกระบวนการ** สรุปองค์ความรู้โดยการนำเสนอผลงานได้ **ด้านคุณลักษณะ** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	**กิจกรรมการเรียนรู้** **ขั้นนำ** ครูสนทนากับนักเรียนถึงประโยชน์ของการประเมินผลเพื่อพัฒนาตนเอง **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนทำใบงานและหาผลงานดีเด่น ๒. นักเรียนจัดกลุ่มผลงานตามสาระการเรียนรู้ ๓. นักเรียนร่วมกันนำผลงานตนเองมาจัดนิทรรศการ ๔. นักเรียนชมนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปผลงานของห้องเรียน ๒. ทุกคนเสนอแนวคิดว่าควรพัฒนาการเรียนรู้แบบใดเพื่อให้สามารถสร้างผลงานได้อย่างมีคุณภาพ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียน ๒. สมุดงาน ๓. ใบงาน **ภาระงาน/ชิ้นงาน** นิทรรศการแสดงผลงาน

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ รูปแบบการสร้างผลงาน	ใช้คำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ สรุปองค์ความรู้โดยการนำเสนอผลงานได้	ปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การนำเสนอผลงาน หน่วยที่ ๕ บทกวีที่ชื่นชอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ประมวลผลรวบยอด : นำเสนอผลงาน
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ สรุปองค์ความรู้โดยการนำเสนอผลงานได้

ผลงานที่ภาคภูมิใจ

๑.สาระการอ่าน	๒. สาระการเขียน
๓.สาระการฟัง ดูและการพูด	๔. สาระหลักภาษาและการใช้ภาษา
๕. วรรณคดีและวรรณกรรม	

ผลงานที่ภาคภูมิใจนำเสนอคือ.....

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. ***หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓.*** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค, ๒๕๔๔.

กองเทพ เคลือบพณิชกุล. ***การใช้ภาษาไทย.*** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๒.

จตุพล ชมพูนิช. "อนาคตประเทศไทย", ***all ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญา.*** ๑๓(๑๐) : ๒๕, ๒๕๖๒.

ฉัตรวรุณ ตันนะรัตน์. ***หลักวาทการ.*** พิมพ์ครั้งที่๒ นนทบุรี: โรงพิมพ์สงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, ๒๕๕๑.

นฤมล วัชวงศ์. ***"จากหนังสือเล่มโปรดของฉัน เรื่อง พระมหาชนก ฉบับการ์ตูน" ผลงานเรียงความชนะการประกวดหนังสือเล่มโปรดของฉัน,*** ๒๕๕๘.

พิศวาท น้อยมณี. ***"พูดดีมีอนาคต".*** เอกสารอัดสำเนา. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

วิพุธ โสภวงศ์ ***หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท๒๓๑๐๑.*** การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๔.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ***การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*** พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค, ๒๕๔๘.

_____. ***คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ ๒ – ช่วงชั้นที่ ๔.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ๒๕๕๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

_____. ***ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๖๑.***กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.จตุจักร,๒๕๕๓

_____. ***หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวิวิธภาษา.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๕.

_____. ***หนังสือเขียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์.*** (พิมพ์ครั้งที่ ๘) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.

_____. ***คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.

_____. ***คู่มือการจัดกิจกรรมหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาประวัติศาสตร์ไทยและหน้าที่พลเมือง.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.

_____. ***บทอาขยาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๖๑.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.

_____. ***เรียนรู้เข้าใจวรรณคดีของชาติ.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด, ๒๕๖๐. อดุล จัทรศักดิ์. (๒๕๖๒). "สันติภพ", ***all ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญา.*** ๑๓(๑๐) : ๙.ฮุ่งอะลุน แดนวิไล.

_____. ***หนังสือรวมเรื่องสั้นชุด "รอยยิ้มที่ไม่มีกลิ่นเหล้า".*** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์, ๒๕๕๑.

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษา

๑. รองศาสตราจารย์ นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. พลอากาศโท ภักดี แสง-ชูโต	เลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล	กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗. นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘. นางผานิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑

๑. นางพิศวาท น้อยมณี	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นายเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๔๒
๔. นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางวาสนา เหมะ	โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นางเอมอร นามมนตรี	โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๗. นางสาวฟารีดะห์ เบญญากาจ	โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นางสาวแรมเดือน บุญชู	โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๙. นางธีรสุต ฉ่ำทรัพย์	โรงเรียนวังไกลกังวล
๑๐. นางนันทพร มั่นทัพ	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๕
๑๑. นางนิรัชชา วิเชียรตนนท์	โรงเรียนวังน้ำคู้ศึกษา
๑๒. นางวรันธร ดีชาติ	โรงเรียนบ้านพุซาง
๑๓. นายสิทธิพงศ์ กาศโอสถ	โรงเรียนลองวิทยา
๑๔. นายประสงค์ โสมรัตนานนท์	โรงเรียนสิรินธร
๑๕. นายวัชเรศ ฉุนหอม	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

๑๖.	นางสาวทิพย์สุคนธ์ หรี่จินดา	โรงเรียนตราษตระการคุณ
๑๗.	นางนิภาพร คล้ายยวงทอง	โรงเรียนปทุมคงคา
๑๘.	นางสาวโสภา ทองประเสริฐ	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช
๑๙.	นางสาวปิยนุช แหวนเพชร	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี
๒๐.	นางศุภนันทา บัวรัตนกาญจน์	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี
๒๑.	นายสุธนะ พามนตรี	โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย
๒๒.	นายประเสริฐ อุ้ยคัชชะ	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๓.	นางสาวอรณิช เกิดแก้ว	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๔.	นางพานี นาคเสน	โรงเรียนปากคาดพิทยาคม
๒๕.	นางกิติยา ชาวหนอง	โรงเรียนปากคาดพิทยาคม
๒๖.	นางสาวสุรีรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
๒๗.	นางสาวสุนารี บุญรัตน์	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑

๑.	นางพิศวาท น้อยมณี	ข้าราชการบำนาญ
๒.	นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓.	นางสาวแรมเดือน บุญชู	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔.	นางสาวฟารีดะห์ เบญญากาจ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕.	ว่าที่ร้อยตรีหญิง นิสาชล รุ่งเนย	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖.	นายประจักษ์ น้อยเหนื่อย	ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สพม.เขต ๑
๗.	นางนิภาพร คล้ายยวงทอง	ครู โรงเรียนปทุมคงคา สพม.เขต ๒
๘.	นายโยธิน นิลคช	ครู โรงเรียนท่าเรือ “นิตยานุกูล” สพม.เขต ๓
๙.	นายวิชญ์ วิชญปัญญากุล	ครู โรงเรียนธัญบุรี สพม.เขต ๔
๑๐.	นางสาวธิฐิกาญจน์ มุ่งเบียดกลาง	ครู โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต สพม.เขต ๔
๑๑.	นางงามพิศ ลิ้มสวัสดิ์	ครู โรงเรียนดัดดรุณี สพม.เขต ๖
๑๒.	นายอนุสรณ์ กะดามัน	ครู โรงเรียนวัดราชบพิธ สพม.เขต ๑
๑๓.	นางช่อทิพย์ ก้อนทองคำ	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ สพม.เขต ๖
๑๔.	นางสาวมนัสนันท์ เบ็ญพาด	ครู โรงเรียนแปลงยาวพิทยาคม สพม.เขต ๖
๑๕.	นายอภิชา พุ่มพวง	ครู โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สพม. เขต ๖
๑๖.	นางทัศนา โพธิ์เงิน	ครู โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สพม. เขต ๖
๑๗.	นางสาวพัชราภรณ์ พานทอง	ครู โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก สพม.เขต ๘
๑๘.	นางสาวขวัญชนก ทองทัพไทย	ครู โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สพม. เขต ๑๘
๑๙.	นางสาววรนุช รักธรรม	ครู โรงเรียนเกาะโพธิ์ถ้วยงามวิทยา สพม.เขต ๑๘

๒๐.	นายสุภัทรพงษ์ รวงผึ้งรุ่งโรจน์	ครู โรงเรียนแกลง “วิทยสถาวร” สพม.เขต ๑๘
๒๑.	นางรัชนีกร ผิวสว่าง	ครู โรงเรียนบึงกาฬ สพม.เขต ๒๑
๒๒.	นางสาวอนุสรา กมุทชาติ	ครู โรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม สพม.เขต ๔๑
๒๓.	นางวรันธร ดีชาติ	ครู โรงเรียนบ้านพุซาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

คณะตรวจปรู๊ฟ/พิมพ์ และจัดทำรูปเล่มคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑.	นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธานกรรมการ
๒.	นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓.	นายธีระพล เข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔.	นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕.	นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงาน
๖.	นางสาวศรินทิพย์ บุญเติม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๗.	นางสาวปวีณา โค้วจำรัส	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๘.	นางสาวชุติมา จงใจงาม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๙.	นางสาวณัฐกานต์ ขันทะสิทธิ์	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๐.	นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ
๑๑.	นางสาวช่อเพชร งามลาภ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒.	นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.	นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔.	นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๙๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv,ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : ครูตู้ DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th